

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

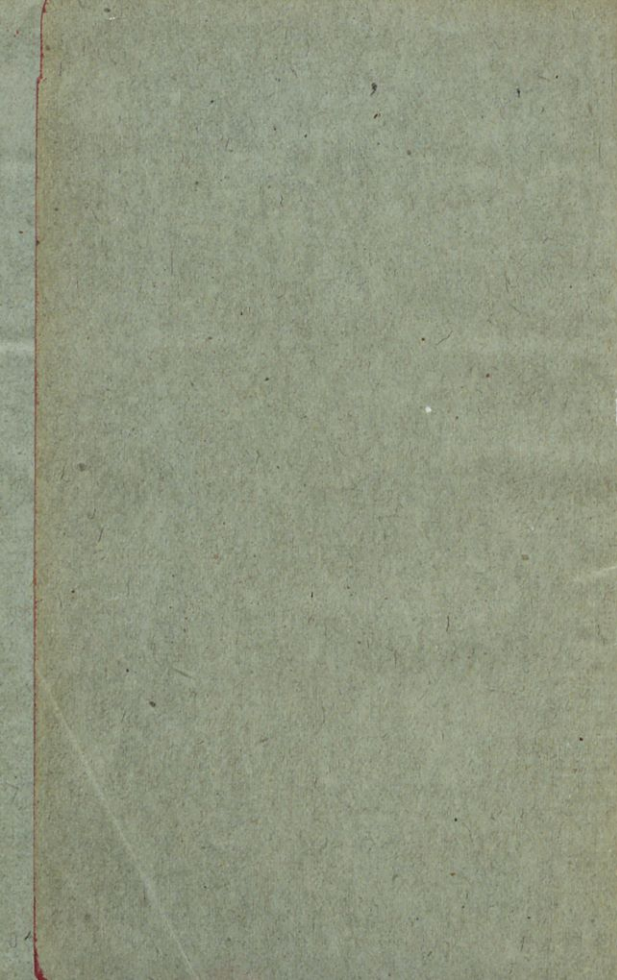
III M h

39806

✓
Uredništvo Glasnika
LJUBLJANA
Prosv. Srca Jezusovega

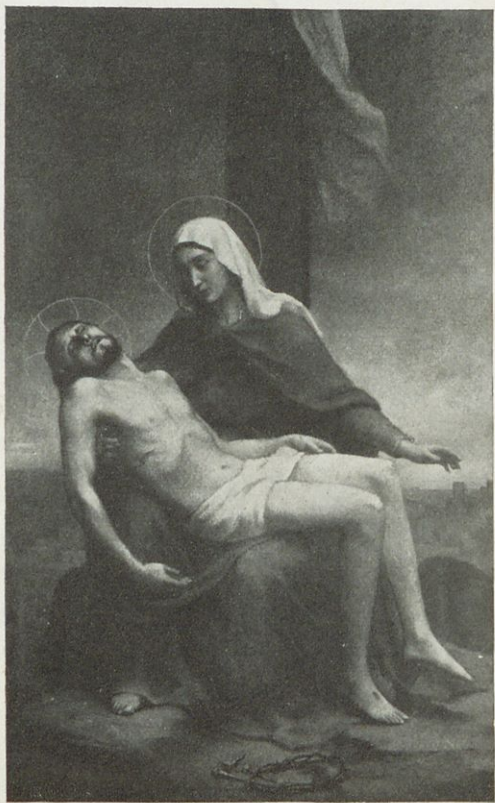
Jed (16°) 26

Vilma Floriana

Vilma

Ljubljana Glasnik
* LJUBLJANA *
Sred. Jezusovega

Tolažnica žalostníc.

Getzemani in Golgota.

Šola ponižnosti, pokorščine in
ljubezni do smrti.

Premišljevanja in molitve v čast
bridkega trpljenja in smrti našega
Gospoda Jezusa Kristusa

po premišljevanju pobožne nune Ane Ka-
tarine Emerih in po spisih najimenitnejših
častivcev presv. trpljenja našega Zveličarja.

ooo

Po nemški izdaji priredil

Fr. Ks. Steržaj.

fd(16°)26

V Ljubljani 1913.

Založila Katoliška Bukvarna.

Tiskala Katoliška Tiskarna.

39806, III M, h;

III M, h
39806

št. 584.

Natisek dovoljen.

Kn.-šk. ordinariat v Ljubljani,
30. januarja 1913.

J. Flis l. r.,
generalni vikar.

FJC 5045/1951

(H)

KAZALO.

I. DEL.

Nauk o premišljevanju sv. trpljenja in smrti Jezusa Kristusa.

	Stran
I. Nauk o premišljevanju splošno . . .	1
II. Pouk o premišljevanju Kristusovega trpljenja	6
Po premišljevanju	31

II. DEL.

Priprava k premišljevanju Kristusovega trpljenja.

Molitev pred vsakim premišljevanjem	44
Molitev po vsakem premišljevanju .	46
Premišljevanje za prvi dan	46, 50
Premišljevanje za drugi dan	55, 59
Premišljevanje za tretji dan	64, 68
Premišljevanje za četrti dan	71, 77
Premišljevanje za peti dan	79, 83
Premišljevanje za šesti dan	87, 92
Premišljevanje za sedmi dan	96, 101
Premišljevanje za osmi dan	104, 109
Premišljevanje za deveti dan	114, 119

Premišljevanje za deseti dan . . .	124, 129
Premišljevanje za enajsti dan . . .	136, 142
Premišljevanje za dvanajsti dan . . .	147, 152
Premišljevanje za trinajsti dan . . .	157, 162
Premišljevanje za štirinajsti dan . . .	168, 174
Premišljevanje za petnajsti dan . . .	179, 184
Premišljevanje za šestnajsti dan . . .	188, 192
Premišljevanje za sedemnajsti dan . . .	197, 201
Premišljevanje za osemnajsti dan . . .	207, 211
Premišljevanje za devetnajsti dan . . .	215, 220
Premišljevanje za dvajseti dan . . .	224, 228
Premišljevanje za enoindvajseti dan . . .	232, 237
Premišljevanje za dvaindvajseti dan . . .	240, 246
Premišljevanje za triindvajseti dan . . .	252, 257
Premišljevanje za štiriindvajseti dan . . .	262, 267
Premišljevanje za petindvajseti dan . . .	272, 278
Premišljevanje za šestindvajseti dan . . .	281, 285
Premišljevanje za sedemindvajseti . . .	288, 292
Premišljevanje za osemindvajseti dan . . .	296, 301
Premišljevanje za devetindvajseti dan . . .	307, 312
Premišljevanje za trideseti dan . . .	318, 323

III. DEL.

Pobožna opravila v počestčenje najsv. trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Jutranja molitev	335
Večerna molitev	336
Mašne molitve	338
Prva sv. maša	338
Druga sv. maša	354
Tretja sv. maša	365
Spovedne molitve	377
Obhajilne molitve	382
Molitve po sv. obhajilu	385
Litanije presv. imena Jezusovega	388

Litanije presv. Srca Jezusovega	394
Lavretanske litanije Matere božje	399
Litanije vseh svetnikov	408
Litanije sv. Jožefa	419
Sv. križev pot	421
Molitev sv. Avgušтина v čast Kristusovemu trpljenju	438
Molitev ob četrtkih. V spomin Kristusovih smrtnih težav	439
Molitev ob petkih. V spomin Kristusove smrti	440
Slovesna prošnja za odpuščanje pred kri- žanim Jezusom	441
Trojna zahvala in prošnja h križanemu Jezusu	442
Molitev k sedmerim poslednjim besedam križanega Jezusa	444
Pobožni spomin treh ur, ko je visel Jezus na križu	446
Darovanje križanega Jezusa Bogu Očetu	447
Molitev pred križem	449
Srčne prošnje in izročila peterim krvavim ranam Jezusovim	449
Molitev na čast rani Jezusovega Srca	452
Molitev k sv. rani Jezusovega Srca	452
Pobožen pozdrav sv. udom Jezusa Kristusa	454
Molitev k Jezusu na Oljiski gori	456
Molitev k Jezusu v ječi	457
Molitev k Jezusu pri stebru bičanja	457
Molitev k žalostnemu Jezusu	458
Molitev na grobu Zveličarjevem	459
Rožnivenec k časti Jezusove krvi	461
Molitev k dragoceni krvi Jezusa Kristusa	465
Sedem darovanj Jezusove drage krvi Bogu Očetu	466
Darovanje Jezusove krvi nebeškemu Očetu	469
Ponižna prošnja pred sv. Rešnjim Telesom	470

Molitev k Jezusu v najsvetejšem zakramentu Rešnjega Telesa	473
Molitev pri obiskovanju sv. Rešnjega Telesa	477
Pobožnost k sedmim žalostim Marijinim	478
Pobožni zdihljeji k žalostni Materi božji	483
Pobožnost k žalostni Materi božji	486
Molitev pred podobo snemanja s križa	486
Molitev za bolne in umirajoče	487
Molitve za duše v vicah	503

I. DEL.

Nauk o premišljevanju sv. trp- ljenja in smrti Jezusa Kristusa.

V premišljevanju se je ogrelo
moje srce in vžgal se je v meni
ogenj ljubezni. Ps. 68.

Priloga k ...	472
Priloga k ...	477
Priloga k ...	478
Priloga k ...	481
Priloga k ...	486
Priloga k ...	486
Priloga k ...	487
Priloga k ...	493

I. DEL.

Nauk o premišljevanju sv. tpe- ljenja in smrti Jezusa Kristusa.

V premišljevanju se je ogrelo
tvoje srce in vžgal se je v meni
ogonj ljubezni. Ps. 68.

I. Nauk o premišljevanju splošno.

1. Kaj se pravi premišljevanje?

1. Premišljevanje se pravi, skrivnosti naše sv. vere in njene večne resnice dobro in s premislekom v duhu pregle-
dovati, da bi v tem prišli k večjemu spo-
znanju, k večji ljubezni do svojega
Boga.

Tri moči so potrebne pri premišlje-
vanju. Spomin nam kaže skrivnost ali
resnico sv. vere, kakor je »krvavo bi-
čanje Jezusa Kristusa«, ali pa, »kdor v
smrtnem grehu umrje, bo pogubljen.«
Um preiskuje: Kdo bo pogubljen? Kdo
ga bo pogubil? Kako in zakaj bo pogub-
ljen? Kaj meni pomaga, da to vem? In
potem sklene um, kaj moram zaradi tega
verovati, kaj upati, česa se bati; kaj
naj storim, kaj opustim. Volja pa po-
trdi, ravno vsled tega nagnjena, vse to,
ter obudi svete želje, stori dobre skle-
pe in prosi v svetih pogovorih z Bogom
samim, ali z njegovimi svetniki. In tako
je edini namen premišljevanja, da bi

Boga bolj spoznavali in vedno bolj ljubili.

2. Kadar torej premišljuješ, moliš po notranje.

Zunanje moliš, če se pogovarjaš s srcem in z usti z Bogom. Če ustno molitev opravljaš, ki jo znaš sam, ali jo pa iz knjige bereš, naj bo glasno ali tiho, moliš po zunanje.

Notranje pa moliš, če govoriš le s srcem. Če namreč potrdi tvoja volja resnico, kakor ti jo um pokaže, takrat govori le srce. Vzemimo: Tvoj um te takole uči: Jezus Kristus je iz ljubezni do mene toliko trpel, torej moram tudi jaz iz ljubezni do Njega vse voljno trpeti. Srce, ginjeno od te resnice, začne govoriti Bogu: Torej hočem, o moj Jezus! iz ljubezni do Tebe vse radovoljno trpeti, daj mi k temu le svojo mogočno milost! i. t. d. Spomin pa obdrži vse te dobre misli in si jih vtisne v srce, da bi se vedno izpolnjevale in nikoli ne pozabile.

Prav koristno in lahko se po notranje moli v srčnih zdihljajih, ki so kratki pa goreči, pri spominu na Boga, na Njegovo pričujočnost, Njegovo popolnost, Njegovo dobroto; pri spominu na Marijo Devico ali na druge svetnike

božje. Pri spominu na svojo revščino, na svoje pregrehe, na poslednje reči, i. t. d. Na primer takole: O moj Bog! ljubim Te! Moj Bog in moje vse! — Moj Bog! ničesar drugega ne želim, kakor Tebe samega! — O Jezus! Tebi se vsega darujem, Tvoje trpljenje je moje upanje! — O moja ljuba Matí Marija, prosi za me Jezusa! Dodeli mi stanovitnost in ljubezen do tvojega božjega Sina i. t. d.

2. Kaj moramo storiti pred, med in po premišljevanju?

Pred premišljevanjem.

1. Poklekni pobožno pred sveto razpelo, zamisli se živo v pričujočnost božjo in moli Boga.

2. Obudi žalost nad svojimi grehi. Zlasti naj ti bo žal, da nisi natanko izpolnil pri zadnjem premišljevanju storjene obljube.

3. Pokliči na pomoč Sv. Duha, da te razsvetli.

4. Beri počasi in premišljeno.

Med premišljevanjem.

1. Zadrži se spodobno in spoštljivo.

2. Varuj se radovoljne raztresenosti. Z mirnim, pazljivim, pobožnim in vernim srcem začni in končaj!

3. Vsak stavek posebej premisli. Postavi si vse tako živo pred oči, kakor bi bil vpričo.

4. Preiskuj, premišljuj skrivnost ali resnico na vse strani. Kdo? Kaj? Kod? Kje? Zakaj? Kdaj? Od koga?

5. Vse obračaj nase in glej, ali so tvoje misli in želje, dejanja (in nehanja) taka, kakršna bi morala biti po tem premišljevanju.

6. Trdno skleni, da boš spoznano dobro storil, hudo opustil in se popboljšal.

7. Obudi v svojem srcu svete želje! Zdihtuj zaupljivo k Jezusu, svojemu ženinu, in daruj Njegova zasluženja Bogu, zlasti Njegovo trpljenje; ali pa zasluženja svetnikov, zlasti ona presvete Device Marije in pobožno moli.

P o p r e m i š l j e v a n j u.

1. Skesano premišljuj, ali si prav premišljeval in prosi Boga odpuščanja.

2. Naredi trdni sklep, da se boš vadi v kaki posebni čednosti, ali pa se varoval kake posebne pregrehe. To je sad premišljevanja.

3. Zahvali se Gospodu Bogu za vse med premišljevanjem sprejete navdihljeje in milosti. Daruj še enkrat vsa pre-

mišljevanja Bogu in prosi presveto Devico in Mater Marijo, prosi svoje varuhe za pomoč, da bi storjeni posebni sklep natanko in zvesto izpolnil.

4. Izvoli si kak mali izrek, katerega večkrat čez dan premišluj in pobožno izrekuj.

3. Kaj nam koristi premišljevanje ali notranja molitev?

Premišljevanje uči:

1. Hudo opustiti in iztrebiti greh in hudobna poželjenja iz srca; dobro storiti in vsaditi v srce čednost in svete želje.

2. Premišljevanje nas uči, zakaj moramo hudo opustiti in dobro delati, zakaj moramo ljubiti Jezusa. Pri tem je ganjena volja in srce.

3. Pokaže tudi pripomočke, kako zamoremo hudo opustiti in storiti dobro ter Jezusa ljubiti. Kjer tega ni, je premišljevanje brez sadu.

Sv. Bernard pravi: »Premišljevanje nas uči, česa nam manjka; in potem nam zadobi molitev to pomanjkanje. Premišljevanje nam kaže pot v nebesa, molitev pa nas vodi po tej poti. Premišljevanje nam kaže nevarnost, molitev nam pa odvrne to nevarnost.«

II. Pouk o premissljevaniu Kri- stusovega trpljenja.

1. Kako moramo premissljevati Jezusovo trpljenje, da bo razsvetljen um in gi- njeno srce in volja?

Trpljenje Jezusa Kristusa moramo premissljevati po vseh njegovih okoliščinah. Dobro namreč moramo pomisliti:

1. Kdo trpi? Moj Bog, ki je iz ljubezni do mene na svet prišel, človek postal. Moj Odrešenik, ki me je zastonj, iz gole ljubezni in usmiljenja odrešil greha, hudiča in večnega pogubljenja. Svojo Rešnjo Kri mi je zapustil v svetih zakramentih, da bi mi moje pregrehe tudi v prihodnje ne škodoval. On je moj vedni priprošnjik pri nebeškem Očetu.

Moj Gospod, moj Kralj se je dal iz ljubezni do mene vjeti, zvezati in križati. On trpi toliko zaničevanja, toliko zasramovanja, toliko tepenja in je zapljuvan kakor neumnež!

Dobri pastir, ki je iskal triintrideset let izgubljeno ovco ter jo zadel na svoje rame, je zdaj obložen s težo križa. Nedolžno jagnje, raztrgano od volkov!

Moj najboljši prijatelj, ki je prelil zame svojo kri, zapustil mi svoje neskon-

čne zaklade, dal zame svoje življenje; mi ponudil v najsvetejšem Zakramentu svoje lastno meso in kri v dušno hrano, ki mi vedno tako dobro hoče in želi... On je tako zasramovan, On toliko trpi!

Moj najljubeznivejši Oče, ki me tako srčno ljubi, tako ljubo sprejema, toliko in tako očetovsko za me skrbi, ki mi deli večno zveličanje v dedščino. Ž Njim tako delajo! Ali se mar ne bo razjokalo moje srce?

Moj preljubi ženin, ki se bo zaročil z mojo dušo na večno, ki je zapustil zaradi mene nebesa in prišel v to solzno dolino, le da bi mene prav ljubil. On, ki Ga ne odvrne od mene nobena težava, nobeno zaničevanje, ki je dal svoje srce le iz ljubezni do mene prebosti: ta moj preljubi ženin toliko trpi in je toliko preganjan!

Če moj prijatelj kaj trpi, se mi smili. Ali ne bom imel z Jezusom, svojim najboljšim prijateljem, nič usmiljenja?

Kadar umira oče, se dobro dete ne da potolažiti. Jezus, moj najljubeznivejši Oče, umira na križu. Ali mi to ne bo seglo do srca? Kakšen otrok sem? — Če ženin postane nesrečen, kako žaluje njegova nevesta! Jezus, moj preljubi ženin, pa mora v smrt, slečejo Ga

in pribijejo na križ. Ali me to nič ne gane? Kadar peljejo hudodelnika v smrt, se nam vzbudi sočutje, moje srce pa je mrzlo, neobčutljivo, medtem ko mojega Očeta, mojega Odrešenika, mojega ženina peljejo v smrt na križu? To je peklenska zvijača: Veliko kristjanov posluša in gleda trpljenje Jezusovo, kot dogodbo, ki jim je malo mar. Zanemarjajo to najsvetejšo skrivnost, ki je v njej njihovo življenje. O ljubi kristjan! Tebi to velja. Za te trpi tvoj Jezus. Tvoj Odrešenik, tvoj Oče je on, ki trpi!

2 K a j t r p i J e z u s ? Največjo revščino, zapuščen od vseh, brez vsake tolažbe, zapuščen celo od nebes. Z ubogo siroto imamo usmiljenje, zakaj? Nikogar nima, sama je, zapuščeno je revše.

Jezus trpi največje zaničevanje in zasramovanje. Božja narava, Njegovo veličastvo je zaničevano. On, neskončna svetost, je spoznan za grešnika. Neskončna pravica, — hudodelnik. Ženin vseh duš, — zapeljivec. On, neskončna modrost, je zaničevan, kakor neumnež. Gospod je prodan, nedolžnost je obsojena, ljubezen zaničevana! Jezus je trpel najhujše bolečine na svojem telesu: lakoto in žejo, vročino in mraz, udarce

in trnje. V časnih rečeh je torej trpel, na svoji časti, na zdravju in lepoti, na duši in telesu, z eno besedo, na vsem je trpel. Bil je zares mož bolečin, ki je vse pretrpel. Najhujšo bolečino Mu je delala nehvaležnost ljudi, ki niso hoteli Njegovе ljubezni spoznati in obrniti Njegovеga trpljenja sebi v prid. Zato jih bo toliko pogubljenih na večno! Kakor da bi Jezus ne bil trpel, akoravno je vso svojo drago kri prelil in bi se zato vsi lahko izveličali. Premisli, o človek! Greh, napuh, lakomnost, nečistost, sovražstvo, jeza i. t. d.: te bolečine najbolj trpinčijo Jezusa. Dokler torej greha ne sovrašiš, ne opustiš, tako dolgo trpinčiš Jezusovo Srce. Dobro premisli!

3. K a k o t r p i J e z u s ? Nedolžno! Nobenega, tudi najmanjšega greha ni storil in je bil mučen kakor največji grešnik. Če kaznujejo hudodelnika, ki je poln hudbij, je pravično. Saj je zaslužil. Divja zver se nam smili, če jo kdo trpinči, ker je nedolžna. Ali pa ima kdo usmiljenje z nedolžnim Jezusom? O ljubeznivi Jezus! Zakaj bi Te zaničeval? Zakaj bi Te trpinčil za Tvojo ljubezen? Kaj si storil žalega? Kaj si mi prizadejal hudega? In kako Jezus trpi! Z največjo potrpežljivostjo in krotkostjo. Ne

ustavlja se, ne zaničuje, ne preklinja svojih sovražnikov, temveč je milostljiv, ljubezniv z njimi in moli za nje.

4. Za koga in zakaj trpi Jezus? Za vse ljudi, ki so bili, ki so in ki še bodo. Za vse skupaj in za vsakega posebe. Ako bi bil sam na svetu, bi bil vse samo za me trpel, kakor pravi sv. apostol Pavel: »Ljubil me je in je sebe daroval za me.«

Trpel je za svoje prijatelje in sovražnike, tudi za nje, ki so Ga pribili na križ. Premisli to, o moj kristjan! To tebe zadeva, in se za te godi. Zakaj? Iz ljubezni do mene trpi Jezus! Na svoji duši trpi, ker je ranil mojo dušo greh in je bila zato izgubljena. Iz ljubezni do mene je tako ponižan, ker sem sam tako napuhnen. Zaradi mene je tako reven in zapuščen, ker sem tako lakomen slave in posvetnosti. Zaradi mene je tako poln ran in bolečin, ker sem sam tako posveten, tako mehkužen! Zaradi mene trpi, da bi izbrisal moj dolg in da bi zadobil milost pri Bogu in se vadal v čednosti. Zaradi mene trpi Jezus, da bi me rešil satanske sužnosti. Trpel je toliko, da bi vendar spoznal Njegovo ljubezen! Premisli, ko bi si dal kdo roko odsekati, da bi te rešil s tem smrti, kaj bi ti storil

temu človeku? Ali bi ga morda zaničeval in bi mu odsekal še drugo roko? Svojega Zveličarja pa tako lahkomišljeno zaničuješ, ko je vendar toliko trpel, da bi te rešil večnega pogubljenja? Kaj storiš iz ljubezni do Njega? Kaj trpiš iz ljubezni do Njega?

5. Kdo je vzrok Jezusovega trpljenja? Vsi ljudje, judje in pogani, duhovniki in svetniki, veliki in mali — vsi Ga zaničujejo. Zaradi njih mora Jezus trpeti, ki jih je tako ljubil, da jih je prišel rešit. Greh, napuh, lakomnost, nečistost i. t. d., to so orodja trpljenja. Tedaj sem tudi sam med druhaljo, ki trpinči Jezusa! Oh, kolikokrat sem dvignil iz napuha, v nečistosti, v jezi i. t. d. svoje oči in ušesa, svoj jezik, svoje roke in noge proti Jezusu! To je zahvala za Njegovo veliko ljubezen!

6. Kje trpi Jezus? V jeruzalemskem mestu, kjer so bila zbrana vsa ljudstva, da so Ga očitno vsa ljudstva zaničevala, zasramovala in pogubila.

7. Kdaj trpi Jezus? Še danes! Še danes je dosti grešnikov, ki Jezusa preganjajo do smrti. Še danes se uganjajo tiste hudobije, zaradi katerih je Jezus moral trpeti. Kakor Jezusova ljubezen nikdar ne jenja, tako nas tudi da-

nes še ljubi in nas še danes odrešuje. Saj vsak dan zauživamo zaklade Njegovega trpljenja v svetih zakramentih in pri daritvi sv. maše. Ravno tako pa tudi še ne jenja hudobija ljudi. Še vsak dan Jezusa zaničujejo, kakor pred devetnajststo leti. Nikar si torej ne misli, da je trpljenje Jezusa Kristusa že davno preteklo in minulo. Njegovo trpljenje se še vedno ponavlja.

To so okoliščine, ki boš v njih bolj natanko spoznal Jezusovo trpljenje in obudil sočutje v svojem srcu.

2. Kakšne svete želje in sklepe nam vzbuja v srcu in volji premišljevanje Jezusovega trpljenja?

Če natanko premišljuješ trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, se bo tvoje srce in tvoja volja nagnila posebno k naslednjim svetim željam in sklepom:

1. K srčnemu sočutju nad Gospodovim trpljenjem.

Kristus Jezus, nas učé svetniki, je prestal najhujše trpljenje, najhujše bolečine, kakršne je le kdo na svetu kdaj prestal in prestati mogel. Trpel je na

svojem telesu in ni bilo dela na Njegovem telesu, ki bi bil prost najhujših bolečin. »Od nog do glave ni bilo zdravega na Njem,« pravi prerok. Noge in roke so pribite, glava vsa s trnjem nabodena, obraz ves zapljuvan, s pestmi razbit in vse telo obdano z ranami! Tudi na svoji duši je trpel Jezus strašne bolečine. Akoravno je združil Sin božji človeško naravo z božjo osebo, je vendar občutil bridkosti trpljenja, kakor bi se to zedinjenje ne bi bilo zgodilo. Poleg tega je bila bolečina še hujša, ker je bil zapuščen in oropan vsakega tolažila. Zato je vzdihoval na križu: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« Od nikoder ni bilo zanj tolažila, ne od zemlje in ne iz nebes. Zapustili Ga niso le učenci in prijatelji, ampak tudi Njegov lastni Oče. Tako velika je bila bridkost bolečin, da so Ga na Oljiski gori obšle ob tem spominu smrtne težave in je potil krvavi pot. Pri toliki bridkosti bi ne bil obstal nihče brez posebnega čudeža. Poleg tega je imel vedno pred očmi velikost in hudobijo vseh pregreh, storjenih od začetka do konca sveta, kar Mu je povzročalo še nove bridkosti. Dalje velikost božjega razžaljenja, nesrečno in večno pogubljenje toliko duš, nehva-

ležnost toliko ljudi, ki je zanje po njihovi lastni krivdi zastonj vse Njegovo trpljenje; Njegova rešnja kri je tekla zanje, a ne v izveličanje, ampak v njihovo pogubljenje. — Če vse to natanko premisliš in se spomniš, da je On, ki toliko trpi, sam Sin božji in da trpi tudi zate le iz same gole ljubezni, ali bi ne bilo v resnici kamnito tvoje srce, ko bi ne čutilo nikakega sočutja? Zemlja se trese, skale pokajo, grobovi se odpirajo in . . . ti ostajaš neobčutljiv?! Če premišluješ, kako Jezus za te krvavi pot poti, in da so Mu napravili tvoji grehi to trpljenje, boš tudi sam ž Njim vred občutil te bolečine. Z Njim vred boš trpel tudi ti in tvoje srce bo zdihnilo polno sočutja: »O moj Jezus, koliko trpiš Ti zame! O da bi mogel deliti s Teboj Tvoje bolečine in trpeti s Teboj! O ubogi Zveličar, meni je hudo, da zaradi mojih grehov toliko zame trpiš! Smiliš se mi, naj tudi jaz okusim Tvoje trpljenje, saj sem vsega jaz kriv!«

2. Lastno osramočenje.

Spoznal si, da si sam kriv vsega trpljenja in vidiš obenem svojo lastno mehkužnost, ki si se zaradi nje vedno branil, le količkaj trpeti za Jezusa. Če

se spomniš, kako je Jezus zaradi tvoje nesramnosti raztepen, bičan, ti pa svoje telo lepotičiš, mehkužiš in mu strežeš, kolikor veš in znaš, ali te ne bo samega pred seboj sram? Srce te bo sililo k zdihljeju: »Ti o moj Jezus, si nedolžen, pa toliko trpiš! Jaz pa ves zadolžen, pa ničesar nočem trpeti! Skoro si ne upam pogledati Te!«

3. K e s i n s t u d n a d g r e h i v t v o - j e m s r c u.

Grehi vsega sveta, torej tudi tvoji grehi so Jezusa raztepli in so krivi tega trpljenja, ne pa tolovaji in briči. Greh je tedaj tista pošast, ki je raztrgala Gospodovo telo. Vsak smrtni greh iznova križa in ponavlja Njegovo trpljenje. Če premišljuješ pri trnjevem kronanju, da je tvoja svojeglavnost, tvoj napuh in tvoje nesramne želje, ono grozovito trnje, ki je sam zabadaš v presveto glavo svojega Zveličarja in Ga tako strašno trpinčiš, ali ne bo to ganilo tvojega srca? Ali ne boš nekako sveto sovražil teh hudobij? Ali se ti ne bo gnusilo vse to? Svojemu Odrešeniku boš gotovo obljubil: »Milost, o moj Jezus, milost! Zaničujem te pregrehe, ki so ranile Tvoje sveto obličje in mu vsekale toliko bole-

čin! Glej, o Gospod, iz vsega svojega srca obžalujem vse svoje pregrehe!»

4. Tvoje srce bo občudovalo velikost modrosti, dobrote in ljubezni božje pri trpljenju Gospodovem in Ga boš molil.

Ali mar ni zares to prečudno, da je iznašla božja Modrost pripomoček rešiti človeka, ko je bilo po storjenem grehu človeku nemogoče rešiti se večnega pogubljenja, s tem da je Bog poslal na svet svojega edinorojenega Sina? Ali ni zopet ravno tako čudno, da je ta Sin božji, kralj nebes in zemlje, zapustil sedež svojega Očeta, zapustil svoje veličastvo in prišel v to solzno dolino, da bi dal pribiti samega sebe na križ zaradi revnega zemeljskega črva! In če premišluješ, kako peljejo tvojega Zveličarja med zasramovanjem in zaničevanjem vsega ljudstva v smrt, ne boš li z začudenjem zaklical: »Kaj, o Gospod, Ti hočem dati za to, kar si mi Ti storil! Ali je mogoče: Bog gre v smrt, da reši mene ubovega grešnika? O, čudovita ljubezen mojega Boga! V ponižnosti Te molim! Kako Ti morem, kako Ti smem odreči svojo službo le trenutek.«

5. Zahvala in hvala Bogu zaradi tolike dobrote.

Kaj nam more dati nebeški Oče več nego svojega edinorojenega, preljubeznivega Sina? Kaj nam more dati Zveličar sam še več, kakor svojo Rešnjo Kri in svoje življenje? Hvaležno je naše srce onemu, ki nam je izkazal kako dobroto in nam kaj daroval, četudi še tako malo. Ali ne bo torej naše srce polno hvaležnosti, ker nam je Jezus vse milosti, — da, celo samega sebe — dal, ko nas je s svojo lastno Krvjo rešil sata nove sužnosti in nam odprl nebesa, nam zaslužil vse nebeške dobrote in nebeško veličastvo? Kdo bi premišljeval Jezusa, kako je prišel na goro Kalvarijo in se dal radovoljno oropati celo oblačil, kako je pokleknil pred križ, ga objel in poljubil ter se dal prostovoljno razpeti na križ za nas grešnike in se pribiti na rokah in na nogah; kdo bi to premišljeval in ne bi občutil najsrčnejše zahvale, ko se spomni: Jaz nesrečnik zaslužim to smrt na križu, pa vzame Jezus moje dolge prostovoljno nase! Kdo ne bo pri tem poln hvale in zahvale, ko premišluje to. Kdo ne bo pri tem vzkliknil: »Bodi hvaljen in češčen, moj Zveličar Jezus

Kristus, ki se nisi bal iz ljubezni do mene, najubožnejše stvari, najgrozovitejše smrti, da bi le mene rešil večne smrti! O hvala Ti in zahvala na vekomaj!« Amen.

6. Srce se bo vnelo ljubezni do Boga, ki nas je poprej ljubil in tako zelo ljubil.

Ljubezen rodi in vname ljubezen. Zato pravi sv. Katarina Sienska: »Kdor ve, da je ljubljen, ne more drugače nego ljubiti. Mi pa vidimo teči ljubezen v Krvi križanega Jezusa na lesu sv. križa. Iz te neizrečene ljubezni zajemamo tudi mi ljubezen.« Zato pravi Kristus: »Ko bom povdignjen na križ, bom vse nase vlekel.« S čim drugim nas vleče nego z nepremagljivo močjo svete ljubezni? Nihče ni torej v stanu, trpljenja Jezusovega premišljevat, da bi ne bil srčno vnet ljubezni do Njega. Kdo bo gledal Jezusa na križu in bo ostal mrzel medtem, ko je On med nebom in zemljo na križu, z razpetimi rokami, kakor bi nas hotel vse ljubeznivo objeti in pritisniti na svoje Srce, da bi se zedinil z nami v svoji Krvi? Ali ne bo vsakdo vnet, vžgan ognja ljubezni, ki puhti proti njemu iz Jezusovih ran? Ali ne bo zopet prisi-

ljen zdihnil k svojemu Zveličarju: »Ti me ljubiš, o Jezus! Tvoje rane mi govore, vsaka kaplja Tvoje Krvi mi ponavlja v sto in sto jezikih: Ljubim te, ljubim te! In jaz uboga stvar bi Te ne ljubil? Ne! Od danes zanaprej Te hočem ljubiti. Večno, večno Te hočem ljubiti!«

7. Napolnilo te bo z upanjem.

Kaj vse pač smemo upati od Njega, ki je daroval samega sebe za nas! S prelito Krvjo na križu je vse pomiril v nebesih in na zemlji in s svojo Krvjo nas je Jezus odrešil in dal za odpuščenje naših grehov dragoceno bogastvo svoje milosti, pravi sv. pismo. Po vsej pravici stavimo vse svoje zaupanje na to sveto Rešnjo Kri. Sv. Avguštin pravi: »V tej Krvi počiva vse moje upanje.« Zato kliče sv. Bernard: »Veliko sem grešil, hudo me vest peče, vendar imam upanje, spominjam se ran svojega Zveličarja.« Če si torej še tako velik grešnik, in se hočeš v resnici poboljšati, se smeš nekako gotovo — sveto — da, predrzno celo — zanesti na rane Kristusove, na Njegovo Rešnjo Kri. Oškropljen s to Krvjo je bil opravičen razbojnik na križu. Če pomisliš: ena sama kaplja te Krvi je zado-

sti, da reši ves svet, ali če pomisliš: tudi zame je tekla ta kri, mar ne boš v svoji revščini vendarle poln upanja na to sveto Rešnjo Kri? O gotovo! Tudi iz tvojega srca se bodo dvignile tolažbe-polne besede sv. Magdalene Paciške, ki pravi: »Kaj bom počela, ko prideš sodit? S sveto Krvjo te bom oblila in zdihnila bom polna ponižnosti k Tebi: »Ne glej, o sodnik, grdobij mojih pregreh, temveč glej zasluženje te drage Krvi! Trdno se zanesem, da bom zadobila zaradi te Krvi milost pred Tvojim sodnjim stolom.«

8. Darovanje samega sebe.

Ljubezen sili k darovanju in sama sebe daruje. Zato je naš Zveličar samega sebe daroval za nas na lesu sv. Križa. Če tedaj Jezusa ljubimo, se Mu darujemo in kolikor čistejša, kolikor popolnejša je naša ljubezen do Njega, toliko čistejša, toliko popolnejša je naša daritev. Bog pa terja od nas, da Ga ljubimo iz vsega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči. Zato Mu moramo darovati tudi vse svoje srce, vso svojo dušo, vse svoje telesne in dušne moči. Ko bi pač premišljeval, kako je Jezus daroval iz ljubezni do nas svoje življenje v najstrašnejšem trpljenju in prelil do zadnje

kapljice svojo kri, pa bi ne bil tudi ti pripravljen, iz ljubezni do Jezusa kaj pretrpeti, da, celo srce Njegovi službi posvetiti in če bi bilo treba in bi On terjal tudi darovati zanj svoje življenje? Če torej premišljuješ križanega Jezusa in gledaš Njegovo blede obličje, Njegovo zamrlo oko, vidiš, kako nagne svojo glavo in umrje iz ljubezni do tebe, se pač ne moreš zdržati, premağan od tolike ljubezni, da ne bi pokleknil pred sv. Križ in vzdihnil iz dna svojega srca: »O Jezus, iz ljubezni do mene Ti umrješ, zato hočem tudi sam darovati Tebi svoje srce. Vdam se Tebi z dušo in telesom in sem pripravljen iz ljubezni do Tebe darovati tudi svoje življenje. O Jezus! Ti si moj, jaz pa Tvoj: Sprejmi me v dopadljivi dar!«

9. P o s n e m a n j e J e z u s o v i h č e d n o s t i.

Besede mičejo, zgledi vlečejo. Nikjer ne najdemo Jezusovih čednosti lepših, veličastnejših in popolnejših, kakor ravno v Njegovem svetem trpljenju. Tam dobiš največjo ponižnost, darovalno ljubezen, zvesto pokorščino, največjo potrpežljivost, čudapolno krotkost, nepremakljivo stanovitnost in ljubezen do

smrti. Ni pa mogoče, da bi se ne vnel k posnemanju, če jih premišluješ. Kako bi mogel biti napuhnen in obenem hrepeneti po časti, ko vidiš svojega Zveličarja na križu zaničevanega in visečega med dvema razbojnikoma? Kako bi bil mrzel in trd do svojega bližnjega, ko Kristus moli za one, ki so Ga pribili na križ? Kako bi se svojeglavno ustavljal božjim zapovedim, ko je bil Gospod pokoren, pokoren do smrti na križu? Kako bi bil še nepotrpežljiv v težavah in nadlogah in nad svojimi sovražniki razjarjen in jezen, ko vidiš Jezusa v največjih bridkosti potrpežljivega in krotkega kakor jagnje, ki ne odpre svojih ust pred onimi, ki ga peljejo v mesnico! Kaj bi tarnal v trpljenju in stokal, ko Jezus visi na križu, zapuščen od nebes in zemlje in celo od lastnega Očeta!

Vsa ta premišljevanja te bodo nagnila k sklepu, posnemati svojega Zveličarja v Njegovih čednostih. Zdihnil boš k Bogu, da bi ti pomagal k tem čednostim. Pri pogledu na križanega Jezusa boš dejal: »O najljubeznivejši, o zaničevani, moj križani Jezus! Daj, da tudi sam več ne iščem nobene posvetne časti več; naj tudi jaz ljubim zaničevanje! Ko boš videl križanega Jezusa, vsega

oropanega, boš prosil: »O, zaradi Tvoje velike revščine Te prosim, uči me vse pozemeljsko zaničevati in se vsega znebiti, kar bi me utegnilo ovirati v dobrem! O sveto uboštvo, bodi mi češčno!« — In ravno tako je pri drugih čednostih.

V takih svetih željah, v takih sklepih se bo nagnilo naše srce in naša volja pri premišljevanju Jezusovega trpljenja k dobremu. To bo sad tega premišljevanja.

3. Česa se moremo naučiti pri premišljevanju Jezusovega trpljenja?

Če premišljuješ po vseh okoliščinah Jezusovo sveto trpljenje, se boš naučil:

1. Kako grd in ostuden mora biti greh, ker je moral zaradi njega Sin božji toliko trpeti, tudi, kako zaničljiv, Bogu zopern mora biti greh, ker je svojega lastnega, edinorojenega Sina dal v najbridkejšo smrt, da bi bil le greh strt!

2. Kako strašno, kako hudo mora biti trpljenje v peklu, ker se je moral Kristus v tako veliko, globoko morje bridkega trpljenja pogrezniti, samo da bi nas rešil pekla!

3. Kako neizmerna dobrota mora biti milost božja in večno zveličanje, ka-

tero je Kristus tako drago odkupil s svojo lastno Krvjo!

4. Kako draga in imenitna mora biti človeška duša, ker se je ponižal Kristus, Sin božji, zaradi nje in toliko trpel ter preli za njo svojo drago Kri do zadnje kapljice!

5. Kako velika je dobrota, ljubezen in milost božja, ker je trpel Kristus, naš Gospod, toliko za nas, ko smo bili še njegovi sovražniki!

6. Kako ostro, kako pravično bo ravnal Gospod Bog z grešnikom, ko ga bo sodil zaradi njegovih lastnih pregreh, ker ni prizanesel svojemu edinorojenemu Sinu, ki je bil obložen le s tujimi grehi! Če se to godi na zelenem lesu, kaj se bo šele s suhim zgodilo?

7. Kaj bi moral človek zaradi lastnega zveličanja storiti, trpeti, kako biti potrpežljiv v bridkostih, kar je storil Sin božji za zveličanje toliko drugih, kar tako potrpežljivo pretrpel?

8. Kako nespametno ravnamo, da se branimo zaradi Boga ali svojega bližnjega ali iz pokorščine kaj storiti, kaj trpeti, če premislimo pokorščino Sina božjega!

9. Kako mora biti trdo človeško srce, ki nima nobenega sočutja s trplje-

njem Jezusa Kristusa do Njega in ne čuti nobene ljubezni!

10. Kako mora biti slep, neumen in trdovraten grešnik, ki misli, da bo šel v nebesa v bogastvu, časti, sladnosti in enaki mehkužnosti po svoji volji, ko je vendar večni Sin božji šel v svoje lastno veličastvo po poti revščine, križev in nadlog!

Taki in podobni važni nauki se najdejo v premišljevanju trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa.

4. Zgled novincem, kako morajo premišljevati trpljenje Kristusovo.

Premišljevanje Kristusovega bičanja.

Pred premišljevanjem.

1. Zamisli se v pričujočnost božjo. O moj Jezus! Pobožno poklekнем pred Tvoj sveti križ in poljubim v duhu Tvoje svete rane.

Trdno verujem, da nisi pričujoč le okoli mene, ampak tudi v sredi mojega srca ter gledaš na vse, kaj delam in kako se bom zadržal v tem premišljevanju. V Tvoji pričujočnosti in vpričo preblažene Device Marije in vseh nebeških prebivavcev hočem zdaj začeti s tem premiš-

ljevanjem, tu Te molim kleče v ponižnosti, Tebe, svojega Boga in Gospoda.

2. **K e s a n j e.** O, ljubeznivi Zveličar, žal mi je, da sem Te zopet tolikokrat razžalil od zadnjega premišljevanja do sedaj, zlasti s tem in tem grehom. Žal mi je tudi, da sem tako slabo izpolnjeval sklep, ki sem ga naredil pri zadnjem premišljevanju pred Tvojim svetim obličjem in sem trdno obljubil, da ga bom izpolnjeval.

3. **Z d i h l j e j k S v. D u h u.** Pomagaj mi s svojo milostjo, o Sv. Duh! Stoj mi na strani, da morem zopet premišljevat k večjemu češčenju in v zveličanje svoje duše! Pridi, o Sv. Duh, razsvetli mi srce, vžgi me v pravi ljubezni, potrdi me v vsem dobrem. Uči me Ti moliti, dodeli mi milost in duha prave molitve! Sv. Jožef, sv. Terezija! Moji varuhi, pomagajte mi, da obrnem to uro v svoje večno zveličanje.

4. **B r a n j e.** »Nato je tedaj Pilat Jezusa bičal.« (Jan. 19, 1.)

5. Med premišljevanjem.

1. **Spodobno zadržanje.** O moj bičani Zveličar! Dodeli mi, da premišlujem to skrivnost tako pobožno in spodobno,

kakor je le mogoče. Dodeli mi, da se ognem vsega razmišljenja in sem popolnoma pazljiv. Pri teh zbranih besedah se hočem zdaj nekoliko pomuditi.

Druge vprašanja. O, duša moja, premisli: Kdo je ta Jezus, ki je tako grozovito tepen? Bog nebes in zemlje je. Moj Bog, ki je prišel iz ljubezni do mene na ta svet, da bi me rešil greha. Moj najvišji Kralj je, ki ima vso oblast v nebesih in na zemlji, ki more pokončati le z eno samo besedo vse svoje sovražnike. Dobri pastir je, ki išče v bolečinah in ranah mene, izgubljeno ovco. Moj ljubi Oče je, moj prvi prijatelj, moj ženin.

Oh, glej: Kaj on trpi? O, to strašno, to grozno bičanje, to zaničljivo slečenje pred toliko ljudmi, in ti hudi, težki udarci! Vse sveto Telo je raztrgano, s krvjo in ranami obdano. Notranje trpi zasramovanje in bolečine za naše grehe, zunanje najstrašnejše bičanje.

In kako On trpi? Nedolžno, le iz ljubezni do mene. Tiho, ne odpre svojih ust, molči kakor jagnje v mesnici, z največjo potrpežljivostjo.

Za koga trpi? Za vse ljudi. Za vsakega grešnika in posebej za me.

Zakaj trpi Jezus? Zlasti za grehe mesa, za našo mehkužnost, lenobo, nečistost, požrešnost, nasladnost i. t. d.

Od koga toliko trpi? Ne le od tolovajev: od vsakega grešnika, tudi radi mene. Jaz sem tisti grozni tolovaj. Z vsakim grehom bičam svojega Jezusa.

Kje trpi Jezus? V Jeruzalemu, pred vsem ljudstvom in tudi po vsem svetu, kjer se toliko greši.

Kdaj? Vedno in vedno!

In kaj jaz? O, duša moja, premisli, kaj trpi Jezus za te in ali moreš reči: Jaz nisem nikdar Kristusa bičal! Ali nisem že pogosto oskrunil svojega telesa, ki je tempelj Sv. Duha? Ali nisem omadeževal svoje duše z grehom? Ali ne živim morda še zdaj v smrtnem grehu? Ali sem morda celo v takih grehih prejel Telo in Kri Jezusovo nevredno in se tako pregrešil nad Njegovim lastnim Telesom in Krvjo? Ali ne bičam vsak dan iznova Jezusa?

Sklep. Ljubi moj Jezus! Od zdaj naprej trdno sklenem: Raje umreti, kakor le še enkrat v svojem življenju grešiti. Hočem se tudi ogibati vsake priložnosti v greh.

Svete želje. (S o č u t j e:) O moj ljubeznivi Jezus! Kdo ne bi imel s Teboj usmiljenja! Krvave solze bi pretakal, ko premišlujem, koliko Ti trpiš iz ljubezni do mene! (O s r a m o č e n j e:) Kako me mora biti sram, ker sem kriv Tvojega trpljenja! (K e s a n j e:) Kesam se vseh svojih pregreh, zlasti tistih, ki sem jih storil proti sveti čistosti. Zaničujem in sovražim jih iz celega svojega srca! (Z a č u d e n j e i n m o l i t e v:) O moj Jezus! Le čuditi, da samo čuditi se moram, ko premišlujem Tvojo ljubezen. Na svoja kolena padem pred steber, na katerega so Te privezali in Te ponižno molim! (H v a l e ž n o s t:) Tisočkrat se Ti zahvaljujem za vse, kar si pretrpel za me! Bodi češčen in hvaljen na vekomaj! Amen! (L j u b e z e n:) Za naprej Te hočem srčnejše ljubiti. O Ljubezen! Zakaj Te nisem tako dolgo ljubil? (Z a u p a n j e:) Vendar upam, da me boš še sprejel in da me ne boš zavržel zaradi svojega grozovitega bičanja, zaradi svoje drage Krvi, ki si jo tako obilno zame prelil. (D a r o v a n j e s a m e g a s e b e:) Popolno se Ti zdaj darujem. Tvoj hočem biti zdaj in vekomaj! (P o s n e m a n j e:) Posnemati hočem Tvojo krotkost, Tvojo potrpežli-

vost, Tvoje sveto molčanje, kadarkoli me bo kdo razžalil. Daj mi k temu svojo milost! Amen.

Pogovor. O moj najljubeznivejši Jezus! Poln zaupanja govorim zdaj s Teboj, kakor dete s svojim očetom, nevesta s svojim ženinom. Saj Ti je znana vsa moja revščina in slabost. Najbolje Ti veš, katerih in kakšnih čednosti mi primanjkuje. Toda glej, moje uboštvo! Saj mi ne smeš, saj mi ne moreš ničesar odreči, sladki moj Jezus! O nebeški Oče! Naj me poslušajo Tvoja ušesa! Pogledaj svojega edinorojenega Sina in se spomni, koliko je pretrpel On iz ljubezni do mene! O preblažena Devica in Mati Marija! Sprejmi me tudi ti za svojega otroka!

Darovanje. Toda, o moj Bog! Kako si upam govoriti tako zaupljivo, tako otročje, tako ljubko? Kaj Ti pač morem dati, kar bi bilo vseč Tvojim očem? Darujem Ti, o nebeški Oče, vse to, kar je moral moj preljubi Zveličar pretrpeti zame pri sv. bičanju, vse udarce, ki so Ga zadeli, vse solze, ki jih je pretočil, vse molitve, ki jih je med tem zmolil v svojem Srcu, vse bolečine Njegove presvete Matere, ki jih je občutila med tem bičanjem. Vse to Ti darujem, zlasti za

grehe nečistosti, ki sem jih že storil v svojem življenju.

Molit'ev. Ljubeznivi Gospod in moj Bog! Zaradi bolestipolnega bičanja Tvojega ljubega Sina mi vse moje grehe odpusti! Usmili se vseh tistih, ki zaslepljeni ne spoznajo svojih pregreh in Te vsak dan z grehi žalijo. Odvrni od nas šibo svoje ostre sodbe in dodeli, da ne bo izgubljeno to sveto trpljenje Tvojega božjega Sina, našega Zveličarja, in Njegova predragocena Kri za nas. Dodeli mi še tudi to posebno milost, da natančno izpolnjujem vse sklepe, ki sem jih storil pri tem premišljevanju. Slednjič, o moj Bog, spomni se še ubogih duš v vicah in reši jih trpljenja zaradi presvete Krvi Tvojega ljubljene Sina! Amen!

Po premišljevanju.

Vprašanja o premišljevanju.

1. Ali sem se skrbno pripravil na premišljevanje? Sem vsak stavek premišljeno prebral in ga dobro preudaril?

2. Ali sem poklical pred premišljevanjem pobožno na pomoč Sv. Duha? Sem bil skrbno v duhu zbran?

3. Ali sem se med premišljevanjem spodobno zadržal?

4. Ali sem premišljeval v za to odločenem času in po določenem redu? Ali nisem pritrgal za to odločenega časa?

5. Ali sem bil zbran v duhu in srcu, ali morda prostovoljno razmišljen?

6. Ali sem se kaj vadal v svetih željah in v duhovnih pomenkih?

7. Ali sem kaj posebnega sklenil ter se namenil izpolnjevati? Kakšen je sad tega premišljevanja?

Posebni sklep. Posebno še sklenem, da hočem zanaprej, zlasti do prihodnjega premišljevanja, svoje oči brzdati, da ne pridejo nobene nečiste misli v moje srce po lastni krivdi. Posebno še tudi sklenem biti zmeren v jedi in pijači. Zakaj požrešnost je velik nagib k nečistosti in vodi do izkušnjav.

Zahvala. Preljubi moj Zveličar! Zahvalim se Ti za vse milosti in svete navdihljeje, ki si mi jih dodelil v tem premišljevanju. Zlasti še zato, ker si nagnil moje srce k ljubezni.

Darovanje. Darujem Ti, o nebeški Oče, vsa razsvetljenja, vse milosti, vse sklepe in vse to premišljevanje zedinjeno z molitvami, zdihljeji in darovanjem ljubeznivega Zveličarja ter Te prosim,

da mi dodeliš milost, da natančno izpolnujem svoj posebni sklep, ki sem ga storil pri tem premišljevanju. Preblazena Devica in Mati Marija in vi, moji sveti zaščitniki, prosite obenem z menoj za to milost pri Bogu. Amen.

V spomin. V spomin si hočem izvoliti in se večkrat na to spomniti: »Grešniki so kovali namojemhrbtu.« (Ps. 128.)

Pri tem hočem vselej misliti: Sam sem tisti grešnik, ki sem tako neusmiljeno razmesaril svojega Zveličarja in Ga še vedno bičam, kadarkoli smrtno grešim.

6. O veliki koristi premišljevanja Jezusovega trpljenja.

1. Če je že premišljevanje sploh tako koristno, celo potrebno, kako koristno, kako zveličavno bo šele posebej premišljevanje najsvetejšega trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa! Zato vabi sv. Bonaventura kaj ljubeznivo vse duše k tej sveti vaji, rekoč: »Ne poznam večje časti, kakor je Kristusov križ. Če je v očeh božjih draga smrt Njegovih svetnikov, ki so le zase umrli, koliko dražja je smrt Gospodova, svetnika vseh svetnikov, ki je za nas umrl! Ker je torej ta smrt tako draga, koliko zasluženja si

lahko pridobe duše, ki mislijo vse žive dni na to smrt! Zato pravi častiti Ludovik Granaški, da med vsemi pobožnostmi ni nobena bolj gotova, bolj zveličavna, bolj splošna in za vsak stan in spol bolj primerna, kakor je spomin trpljenja našega Gospoda. To premišljevanje je bolj veličastno, kakor največje veličastvo. A tudi bolj ponižno, kakor vse ponižnosti; modrim skrivnost, neučenim in preprostim pa zapopadljivo. In kakor je Kristus pot, resnica in življenje, tako ni nobene ložje in krajše poti do Boga, Njegovega spoznanja in veselja, kakor imeti vedno pred očmi Jezusa, ki nam je šele takrat posebno naše vse, ko Ga premišljujemo na križu visečega. Skratka, pobožni in vedni spomin na trpljenje Jezusa Kristusa nas varuje vsega hudega in nam daruje vse dobro. Tukaj nam dodeli milost in v prihodnjem življenju zveličanje in večno slavo, zakaj Njegovo sveto trpljenje so nebeška vrata, gotova pomoč v nevarnostih, zdravilo vsem in pot v pravo zveličanje.

Na drugem mestu pa pravi ta božji služabnik: »Komur je na tem, da pride k pravemu spoznanju Boga, kdor želi prave vednosti večnih reči, kdor hrepeni po zakladih večnega kraljestva,

kdor hoče doseči najvišjo stopnjo vseh čednosti, kdor misli varno hoditi po kraljevi poti življenja skozi valove sveta, ta naj se obrne k premišljevanju teh božjih skrivnosti in naj jih nosi vedno v srcu, zakaj na lesu svetega križa se stre napuh, tam se vzdiguje upanje, se utrjuje stanovitnost in naše življenje bo postalo podobno življenju Njega, ki je iz ljubezni do nas postal enak nam vsem.

2. Nekaterim dušam se pristudijo vaje pobožnega življenja zato, ker premišlujejo vedno eno in isto in tako sčasoma človek nekako omrzi. Za take ni boljšega pripomočka, kakor premišljevanje bridkega trpljenja in smrti Jezusa Kristusa. Tu najde duša prijetne, s čudno dišečimi cvetkami nasajene vrte in planjave svetih zgledov in nauk. Odpro se ji zagrnjene skrivnosti. Vedno najde kaj novega, kar ji vzame vso mrzlo, razsvetljuje čudno njeno spoznanje in vnema srce k pobožnosti.

3. Marsikdo je bolj vnet za to, drugi pa za drugo skrivnost. Eden je bolj nagnjen k sočutju, drugi k ljubezni; ta zopet laže upa, oni se pa boji. Nekateri si prizadevajo obžalovati svoje grehe, drugi pa občudujejo dela božje vse-mogočnosti. Pa kje se pač najde za vso

to duhovno žejo boljša hrana, kakor ravno na vrtu bridkega trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa? Kdo bi ne jokal v tem premišljevanju solza prave pobožnosti — pri tem trpljenju solza sočutja, solza ljubezni? Kdo ne bo pri pogledu največjega poniževanja, ki se nam kaže v vsem dejanju našega Zveličarja, kdo ne bo občudoval božje previdnosti? Kdo se ne bo tresel in kdo se ne bo bal božje pravice, če premišluje, da Bog niti svojemu edinorojenemu Sinu ni prizanesel? Pa kdo se ne bo zopet povzdignil k trdnemu zaupanju, ko v duhu pregleduje zasluženje in ceno Rešnje Krvi? Zato zadobi vsaka pobožna duša obilne hrane v tem premišljevanju, ki je podobno kraljevi, z najdražjimi jedili prenapolnjeni mizi, ki je podobno vrtu, nasajenemu z razno cvetočimi, lepo dišečimi cvetkami in je kraj veselja, duhovni sejem, kjer so na prodaj vse dobrote življenja.

4. Nihče torej ne more reči: Premišljevanje bridkega trpljenja Jezusa Kristusa mi nič ne koristi, mi ne pomaga. Med vsemi duhovnimi vajami je to premišljevanje najbolj zveličavno in najslajše. Če je tudi premišljevanje Jezusove božje narave čudnoveličastno, ven-

dar je dohod k takemu premissljevanju, po besedah sv. Terezije le človeška narava našega Zveličarja. Zato, pravi častiti Ludovik Granaški, je Jezus Kristus pripustil, da je bila odprta Njegova stran, da nam je odprt tudi vhod do Njegovega Srca. Zakaj vse bolj čudno, kakor drugod, se svetí v tem božjem Srcu dobrota in milost, modrost in vse-mogočnost, pravičnost in ljubezen božja. Zato je premissljevanje svetega trpljenja vsakemu koristno, tudi največjemu grešniku. Kolikor večje so njegove hudobije, toliko bolj je pomoči potreben. Za take pa, pravi sv. Avguštin, ni boljšega, kakor spomin na rane Jezusa Kristusa. Pribežališče za verne, pravi prerok, je skala; onim pa, ki pod težo svojih grehov zdihujejo, ni odprto drugo pribežališče, kakor razpoka te skale, ki jo je božja pravica zaradi nas prebodla in iz katere teče voda življenja, ki vse madeže grehov izpira in ki zaduši ogenj hudih nagnjenj. Kdo bo tedaj dvomil, da bi ne bilo koristno premissljevanje svetega trpljenja?

5. Vsi svetniki so si radi iskali v teh duhovnih vajah svetosti in jo tudi zadobili, posebno še veliki učenik sv. Bernard, ki je vse svoje življenje premisslje-

val trpljenje Jezusa Kristusa, ter je ravno v tem dosegel tako čudopolno svetost. Zato piše tudi sam o tem takole: »Od začetka svojega izpreobrnjenja sem si nabiral vedno v zasluženje, ki mi ga je primanjkovalo, iz bridkosti in težav svojega božjega Zveličarja, šopek mire, ki sem si ga položil na svoje prsi. In ta šopek sem si nabiral iz revščine deteta Jezusa, iz truda in težave Njegovih nauk in potov, iz ponočnega čuvanja v Njegovi sveti molitvi, iz skušnjav, kadar se je postil v puščavi, iz bridkih Njegovih solzá, ki jih je za nas pretočil, iz vseh nevarnosti, izdajanj, zaničevanj, zasramovanj in bičanj — iz vsega, kar je pretrpel za naše zveličanje. To premišljevanje sem imenoval svojo modrost, učenost in bogastvo in zaklad neskončnega zasluženja. Iz tega si zajemam včasih bridko pijačo, včasih zopet najljubeznivejše tolažilo. To me podpira v bridkostih in v veselju ter me varno vodi po kraljevi poti življenja med žalostjo in veseljem in odžene vse hudo, karkoli mi preti. To mi potolaži Sodnika sveta, ki pred Njim trepetajo nebeške moči, ter mi Ga kaže milega in ponižnega. Zato imam to vedno na svojem jeziku, kakor veste, in vedno v svojem

srcu, kakor Bog vé, in kakor se vidi, tudi vedno pišem o tem. V tem obstaja najvišja modrost: Spoznati Jezusa in Njega Križanega.»

Tako govori zopet na drugem kraju ta ljubeznivi cerkveni učenik, ko pravi: »Karkoli mi primanjkuje, to vse dobim in vzamem v Jezusovem Srcu, ki je prenapolnjeno z usmiljenjem božjim, ki je tudi vedno odprto. Zakaj roke in noge so Mu prebodli, stran so Mu s sulico odprli, in iz teh ran morem izsrkati med iz skale, olje iz najtršega pečevja. Zares, iz najtršega! Trdega, ker je prestalo toliko zaničevanj in zasramovanj, tršega, ker je prestalo toliko ran, najtršega pa, ker se ni ustrašilo tako grozovite smrti!«

6. Ravno ta sveti Bernard pripoveduje tudi o neki devici, ki je takrat živel in s posebno pobožnostjo premišljevala bridko trpljenje božjega Zveličarja in se zraven večkrat prekrižala — da je po njeni smrti vse ostalo telo strohnelo, le prst, s katerim se je prekriževala, je ostal nestrohnjen. Tako lahko beremo tudi o drugem svetniku, ki je neprenehoma premišljeval Kristusovo trpljenje, da so našli vtisnjeno v njegove prsi čudovito podobo sv. Križa.

Tako je imel sv. Frančišek vedno pred očmi to bridko trpljenje. Naš Odrešenik ga je pa storil zato sebi toliko podobnega, da je vtisnil njegovim rokam, nogam in prsim rane, s katerimi je bilo ozaljšano Njegovo lastno telo, v znamenje svete zmaže.

Iz teh zgledov pač lahko razvidimo, da pripelje človeka stanovitno premišljevanje trpljenja Jezusa Kristusa k toliki stopnji popolnosti, da postane božjemu Sinu nekako enak ne le po duhu, ampak celo zaznamovan na telesu s častitljivim znamenjem svete zmaže. Kako koristno je torej premišljevanje Jezusovega trpljenja!

II. DEL.

Pobožno in večkratno premišljevanje trpljenja Jezusa Kristusa nas varuje vsega hudega, nam dodeli vse dobro, pridobi nam milost za zdaj in večno slavo, zveličanje za vekomaj. Zakaj sveto trpljenje Kristusovo so vrata v zveličanje, gotova pomoč v nevarnostih, zdravilo dušam in pot v pravo življenje.

Ludovik Granaški.

Priprava k premišljevanju Kristusovega trpljenja.

Križani Jezus verni duši. Odrešena duša! Vzdigni svoje oči na altar svetega križa, na katerem me vidiš zaklanega in daj si dopovedati: Moj Oče ni imel več nobenega dopadenja nad darovi grešnega človeka. Da bi se Mu pa vendar skazovala spodobna čast, zato sem se ponudil sam v dar za darove sveta. In — dobro premisli! Kako sem hotel umreti iz ljubezni in pokorščine; tale križ ti to pove, čeravno mutast, vendar zgovoren. Uči se torej od mene, ne delati po svoji volji, ampak po volji mojega Očeta, kakor sem jo sam izpolnjeval do smrti na križu. Daruj Mu, kar ti je najdražje — svoje življenje. Pribij se z menoj na križ in bodi stanovitna, da na njem tudi ti svojo dušo izročiš v roke mojega Očeta.

Verna duša Jezusu. O Jezus! Ti duhovni ženin! Pripravljen sem iti za Teboj, kamorkoli hočeš. Moje srčne želje

so, da se vtisneš v moje srce in v moje naročje, ne le v podobi, ampak v resnici in z vso ljubeznivostjo.

Oh, da bi spomin žebljev in šib, trnja, sulice in križa, vsega, kar je v Tvoje trpljenje pripomoglo, zaljšal kakor dišeči šopek moje prsi, in da bi Njegova skrivnostipolna dišava obvarovala moje srce čisto gnilobe greha. Vodi Ti mojo dušo, pelji jo tja na goro Kalvarijo. Oboroži jo tam pri križu s tem znamenjem odrešenja, da preмага vse svoje sovražnike zdaj in zlasti ob uri svoje smrti! Ti sam si rekel: »Kdor hoče rešiti svoje življenje iz ljubezni do samega sebe, ta ga bo izgubil; kdor pa ga iz ljubezni do Tebe izgubi, ta ga bo rešil.« Dodeli mi torej, da iščem svojo edino srečo le v tem, da sem deležen Tvojega trpljenja, in da morem reči s Tvojim apostolom: »Jaz pa se ne hvalim z drugim, kakor s križem svojega Zveličarja Jezusa Kristusa.«

Molitev

pred vsakim premišljevanjem.

1. Molitev sv. Cerkve. Pridi sveti Duh! Napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni.

V. Pošlji svojega Duha in vse bo prenovljeno.

O. In prenovil boš obličje zemlje.

O Bog! ki si učil srca svojih vernih z razsvetljenjem Sv. Duha; dodeli, da ravno v tem Duhu spoznavamo, kar je prav, in se Njegove tolažbe vselej veseliti moremo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Češčena Marija itd.

2. Molitev sv. Jederti. Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga! Dodeli mi milost, da hrepenim s celim srcem, s polnimi željami in z žejno dušo po Tebi, da diham s Teboj najsladkejšim, najljubeznivejšim, in da ves moj duh, vsa moja notranjost hrepeni po Tebi, ki si nam edino pravo zveličanje. Zapiši, o najusmiljenejši Gospod, zapiši svoje rane v moje srce s svojo drago Krvjo, da prebiram v tem Tvoje bolečine in Tvojo ljubezen, da vedno v sebi nosim spomin Tvojih ran, da se bo obudila bolečina Tvojega trpljenja v meni in se tako vnela tudi v meni moč Tvoje ljubezni. Dodeli mi tudi, da se mi bodo vse stvari pristudile in da si Ti edini sladak mojemu srcu. Amen.

Molitev po vsakem premišljevanju.

(Častitega Ludovika de Ponte.)

Hvala, srčna hvala, o Bog, za vse razsvetljenje, ginjenje in tolažilo, za vse dobre sklepe, ki si me ž njimi v današnjem premišljevanju tako bogato obdaroval. Zdaj pa mi dodeli še to milost, da tudi v dejanju izpolnjujem sklep, ki sem ga storil danes s Tvojo milostjo. Daj mi, da . . . (tu ponovi, kar si med premišljevanjem sklenil). O da bi nikoli ne prelomil tega sklepa!

Presveta Devica in Mati Marija, vi sveti pomočniki, moj angel varih, vsi svetniki božji, prosite zame za to milost. Amen.

Oče naš. Češčena Marija itd.

Jutranje premišljevanje prvega dne.

Jezus gre s svojimi učenci na Oljisko goro.

1. Po zadnji večerji je šel Jezus s svojimi učenci po dolini Jozafat, čez potok Cedron, proti Oljiski gori. Ko so prišli do vrat, je ravno vzhajala še ne polna luna izza gora. Jezus, že v bridkosti, je začel žalosten postajati. Naš Zveličar se je hotel podati v samoto še pred svo-

jim trpljenjem, in se z molitvijo pripraviti na trpljenje. Zase Mu tega ni bilo treba; toda nam je hotel pokazati in zapustiti zgled, kako moramo v vseh izkušnjavah in težavah življenja k molitvi pribežati, kakor v posvečeno zavetje, kjer nam bo odvzeta teža bridkosti ali pa nam bo podeljena vsaj moč, tiste laže prenašati. Zato pravi sv. Bonaventura: »Če hočeš bridkosti in življenske težave s potrpežljivostjo prenašati, zateci se k molitvi. Ako hočeš zadobiti srčnost in stanovitnost, da boš zamogel premagovati sovražnikove izkušnje, zateci se k molitvi.« O duša moja! Ali kaj posnemaš ta lepi zgled svojega Zveličarja? Ali iščeš svoje veselje v nečimernosti sveta, medtem ko tvoj Zveličar moli na Oljiski gori? Preudari to, moja duša!

2. Jezus nam je pa tudi hotel pokazati, kako je pripravljen Njegov duh trpeti in kako On želi tega trpljenja. »S krstom (krvi) pa moram biti krščen, in kako mi je bridko, dokler se ne dopolni.« (Luk. 12. 50.) In ravno zato je šel Jezus na Oljisko goro, ker je videl, da ga bodo Judje tam iskali in vjeli. Kako močno je vendar On moral duše ljubiti in kako visoko ceno mora imeti ena

duša v božjih očeh! Sv. Efrem pravi: »Jezus je imel tako velike želje izveličati naše duše, da bi bil prelil svojo Krido zadnje kaplje samo za eno dušo, ko bi bilo treba.« Oh, kako bi se morali zjokati, če premislimo, kako malo cenijo večidel vsi ljudje svoje duše! Za puhlo sladnost, za kratko veselje, za nekoliko časti, za mali dobiček prodajajo svojo s tako drago Krvjo odkupljeno dušo! — Ali si morebiti tudi ti med njimi? Premisli in preudari: Jezus že skoro umira samo od želje trpeti in umreti za tvojo dušo! Sam takorekoč išče trpljenja, gre v trpljenje zate. Skrbi tudi ti za izveličanje svoje duše! .Eno samo — edino imaš!

3. Gospod gre s svojimi učenci po dolini Jozafat in jim razodene, da bo tu sem še enkrat prišel tisti dan, ko bo sodil svet, pa ne tako reven, tako slab in ubožen kakor je zdaj. Učenci Njegovi pa Ga niso umeli, mislili so, da oslavljen od slabosti in težav tako čudno govori. Nekaj časa so šli, pa so zopet postali. To je Jezusa najbolj žalilo, da je bil zavržen od lastnih otrok, ki jih je prišel rešit, in ki jih je tako ljubeznivo iskal. Zdaj pa mora takorekoč bežati pred njimi. Mislil je na strašni dan sod-

be, ko bo obdan od vseh angelov, spremljan od trume svetnikov, v oblakih neba zopet prišel v dolino Jozafat, da se bo razsrdil nad svojimi sovražniki. In to Mu je delalo bridke solze. — Če zdaj tvoje srce ni ginjeno od te velike ljubezni nebeškega Zveličarja, ne presune toliko poniževanje tvojega Odrešenika tvoje duše in ne omeči; se pa raje spomni tistega strašnega dneva sodbe, ko bo tirjal Gospod od tebe odgovor. »Trobenta,« pravi sv. Gregor, »zapoje k odhodu. Bodi pripravljen vsakdo, ker je sodba blizu!« Premisli tole: Zdaj kliče to trpljenje, te solze in ta kri še za milost za te, potem pa bo vpilo ravno to za maščevanje za te, če si tega v svoj prid ne obrneš.

Sveti zdihljeji. O moj Jezus! Čegavo srce ne bo ginjeno do solza, čegavo ne presunjeno srčne ljubezni do Tebe, če Te premišljamo, ko si v toliki bridkosti vendar tako ljubeznivo hodil s svojimi učenci po dolini Jozafat! Zares, Tvoje sveto žalovanje na tej žalostni poti v družbi svojih izvoljenih me bolj k ljubezni napeljuje, kakor premišljevanje Tvojega prihodnjega veličastva. Bog žaluje za voljo naših pregreh in mi naj bi bili mrzli, neobčutljivi pri tem! Celo kamen

omeče vodne kaplje. Tolike solze, tolika ljubezen Jezusova bi nas ne omečila in ne vnela k ljubezni do Njega? O tega ne! Moj trdni sklep je: Ljubiti Te hočem, moj Jezus! Zakaj Ti si me poprej ljubil. Dodeli mi milost popolne ljubezni. Saj praviš sam po preroku: Zvečno ljubeznijo te ljubim, zato se te usmilim, in te nase potegujem.« Oh, vleci me torej nase, in hiteti hočem za dišavami Tvojih čednosti. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem vaditi se za danes v duhovni samoti.

V spomin. »V puščavo jo hočem peljati in ji na srce govoriti.« (Oz. 2. 14.)

O p o m b a. Ni ravno potrebno, da bi si vselej odbral ta sklep in spomin, ki je tu omenjen. Lahko si izvoliš kako drugo čednost, ali premagovanje kake pregrehe, kakor se ti zdi boljše in potrebnejše. Tudi si lahko v spomin izvoliš tiste besede, ki so te bolj živo ganile pri premišljevanju.

Večerno premišljevanje prvega dne.
Jezus hodi s svojimi učenci po dolini Jozafat.

1. Ko je Jezus hodil s svojimi učenci po dolini Jozafat, jim reče: »To noč se

boste vsi nad menoj pohujšali, zakaj pisano je: »Pastirja bom udaril in razkropile se bodo njegove črede.« To je bila zopet nova bridkost za Jezusa. Videl je namreč v duhu, da Ga bodo zapustili tudi Njegovi najljubeznivejši prijatelji, ki so ravnokar z Njim pri večerji sedeli in katerim je On sam sebe dal v neskončni ljubezni z dušo in s telesom, s krvjo in z mesom, kot Bog in človek v sv. Zakramentu. Videl je, da bodo vsi od Njega zbežali. Videl je tudi vse tiste kristjane, ki Ga bodo v prihodnje hvalili in častili le tako dolgo, dokler se jim bo dobro godilo; ko jih bo pa zadelo malo trpljenje, ali kratka bridkost, Ga bodo takoj nezvesto zapustili. Videl jih je veliko, ki bi se radi ž Njim veselili, pa malo, ki bi ž Njim žalovali. Videl jih je toliko, ki Ga spremljajo k lomljenju kruha, k sv. večerji, a tako malo, ki bi z Njim šli na Oljisko goro in bi tam z Njim hoteli piti kelih trpljenja; videl toliko, ki bi Ga ljubili zavoljo sladkosti, toda malo iz čiste ljubezni. To Ga je najhujše žalilo. Ti pa, o duša! česa pa ti iščeš? Kaj želiš? Ali si ti tudi med tistimi, ki se boje vsakega trpljenja in beže pred njim?

2. Apostoli, po prejetem najsve-

tejšem Zakramentu še vsi presunjeni vsled Jezusovega slovojemanja, vsi vneti za Njega, silijo vanj in zagotavljajo, da Ga nikdar ne bodo zapustili. Sv. Peter celo pravi: »Ako bi se vsi pohujšali nad Teboj, jaz se ne bom.« In Jezus mu reče: »Resnično ti povem, še nocoj, to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.« On pa je še bolj zatrjeval: »Ako bi moral tudi umreti s Teboj, Te ne bom zatajil.« Zvestega se je zdel samemu sebi, ves vnet je bil za Jezusa, in stoinstokrat bi bil umrl v onem trenutku zanj; gotovo ni mislil, da se bo še to noč tresel pred žensko in se prestrašil besedi revne dekle. — Uči se moja duša od sv. Petra, spoznavati svojo lastno revščino in slabost. Glej tu lastno nezvestobo, svojo lahko-mišljenost. Če je zatajil apostol po tako slovesnem zatrjevanju vendar svojega Gospoda, hočeš li ti nase zaupati? Oh, kolikokrat si že obetal po pobožnem obhajilu svojemu Gospodu zvestobo in točil grenke solze in delal svete obljube! Kje pa so zdaj? Kje so tisti lepi trdni sklepi? Obžaluj, objokuj svojo tolikratno nezvestobo!

3. Medtem pridejo na pristavo, kateri je bilo ime Getzemani in leži kake

pol ure od hiše, kjer so obhajali zadnjo večerjo. Getzemani je pristava, kjer je bilo več malih odprtih hišic za popotnike z velikim ograjenim vrtom, kjer je rastlo žlahtno drevje in druge razne izbrane rastline. Tam je bilo tudi več gosto spletenih, lepo zelenih šotorov. Bil je kraj, kamor so Judje radi zahajali in tudi hodili svoje molitve opravljat. Imeli so včasih tudi tu velike pojedine. Getzemani se pravi po naše oljiska stiskavnica, zakaj tam je stalo več olivnih stiskavnic. Jezus je zato prišel tu sem, ker je pravo olivno zrnje, iz katerega je teklo olje milosti božje. To noč je prišel v hudo stiskavnico svojega bridkega trpljenja in smrti, da bi do zadnje kaplje to olje milosti, ki moremo v njem zaceliti svoje duše in se v vsem dobrem okrepčati. Jezus je tisto oljinko drevo, ki stoji sredi polja, iz katerega teče olje božjega usmiljenja, da ga lahko vsi vidijo in da se nihče ne more izgovarjati, ako olja milosti noče rabiti. »Podoben si lepemu oljikinemu drevesu, stoječemu v sredi polja.« (Sir. 24. 19.) Posluži se torej, ljuba duša, obilno tega olja milosti, daruj ga vedno nebeškemu Očetu za svoje obilne pregrehe! Vsak zdihlje, vsaka molitev, solza, vsaka bolečina,

vsaka kaplja Krvi Jezusove je zdravilno mazilo za tvojo dušo!

Sveti zdihljeji. Preljubi Zveličar! Koliko trpiš Ti za nas, kako malo pa mi iz ljubezni do Tebe! Pač nas mora biti sram, če le nekoliko primerjamo svoje trpljenje s Tvojimi bridkostmi. »Sramotno je,« pravi sv. Bernard, »biti mehkužen ud s trnjem kronane glave.« Z zveličano Ivano od Križa bi zaklical: »Kdo bo dal mojim očem potoke solza, da bi noč in dan objokovala bridko trpljenje svojega Boga? O duša, moja uboga duša! Zakaj ne umiraš bolečin?« Pa še več! Ti, o moj Jezus, ne tirjaš le praznih solza od mene; ampak hočeš, da Ti sledim tudi v trpljenju. Do sedaj pa sem bežal pred križem. Če si zakril le za trenutek svoje obličje, sem že obupaval in izgubil vso srčnost. Z naprej pa mora biti drugače! S Teboj, o trpeči, o križani Jezus, hočem hoditi, Tebe posnemati v trpljenju, naj bo moja največja sladkost! O ljubeznivredno trpljenje, o čudno trpljenje mojega Jezusa, kdo bi Te ne ljubil, kdo bi ne bil pri Tebi? Nočem drugega, o Jezus, le za Te hočem trpeti! O, ljubezen! O, ljubezen! Brez Tebe mi je vse le bridkost! Tebe pa najdem samo v trpljenju!

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Ves dan hočem biti v duhu zbran, in s Teboj se hočem pogovarjati v svojem srcu.

V spomin. »Njegov odhod nima ničesar grenkega, Njegova družčina ničesar sitnega, ampak le radost in veselje.« (8. Modr. 16.)

Jutranje premišljevanje za drugi dan.
Jezus gre s svojimi učenci na oljiski vrt.

1. Oljiski vrt ni daleč od pristave Getzemani, nekoliko više leži tja po Oljiski gori, ki je obdana z votlinami in melinami, na katerih raste veliko oljkinih dreves. Vsakdo si lahko izvoli kraj za molitev ali premišljevanje, kjerkoli si hoče. Kraj, kamor je hodil Jezus molit, je bil bolj zaraščen. Na vrtu torej je hotel Jezus pričeti svoje sveto trpljenje in tu na vrtu je bil začetek odrešenja grešnega človeka. Na vrtu je bil storjen prvi greh in na vrtu začetek vse revščine in nadloge, vsega zla vesoljnega sveta. Kakšen in kateri vrt bi bil zato bolj pripraven, kakor ravno oljiski vrt? Saj je oljikina vejica znamenje miru, znamenje pomiloščenja. Tako se je že odpočil nekdanj golob na oljiki, ko ga je Noe izpustil iz barke. Ko se je vrnil, je

prinesel oljinkino vejico v znamenje miru, da se je Bog usmilil grešnega sveta in posušil vesoljni potop. Tako se je tudi nebeški golob, Jezus Kristus, ki je bil zato na svet poslan, da bi nam prinesel večni mir, da bi nas spravil zopet z Bogom, najprej podal na oljiski vrt, da bi od tam ponudil celemu svetu oljinkino vejico večnega miru. In ti, duša moja, ki si morda izgubila z grehom svoj notranji mir in ti je hudo, pa hočeš obupati, ali ne boš šla potolažena z Jezusom na ta vrt? Bodi pogumna! »Hrib Gospodov je masten hrib,« pravi psalmist, to je, milostipoln. Tudi za te bo ta oljiski hrib milostipoln, če spremiš Jezusa tja z zaupanjem.

2. Na ravno ta oljiski vrt sta stopila, kakor pripoveduje staro izročilo, Adam in Eva, izgnana iz raja, prvič na prekleto zemljo ter sta objokovala svojo pregreho. Bil je torej tu vrt žalosti, vrt pokore. Spodobilo se je tudi, da se je tam, kjer je bil obžalovan prvi greh, začela tudi njegova sprava in odpuščenje. Misli si tudi, ljuba duša, koliko pobožnih molitev so zmolili na tem mestu pobožni Judje, da bi Bog skoraj poslal Zveličarja sveta. Koliko solza se je že tu pretočilo! Kolikokrat je Jezus sam

tukaj molil! Zakaj, večkrat je prišel sem s svojimi učenci, pravi sv. pismo. Po pravici je torej Jezus začel tukaj svoje trpljenje. Spremi torej, duša moja, tudi ti svojega Jezusa na ta oljiski vrt! Obžaluj in objokuj na tem vrtu tudi ti svoje hudobije in pregrehe. Zdihuj in kliči tudi ti proti nebu za milost! Gotovo, prav gotovo boš tudi ti, z Jezusom zedinjen, zadobil tukaj milost odpuščenja. Žaluj moja duša na tem vrtu! »Blagor jim, ki žalujejo in zdihujejo, ker bodo potolaženi!«

3. Bilo je okrog devete ure, ko je Jezus prišel s svojimi učenci na vrt Getzemane. Zemlja je bila temna, nebo jasno. Jezus je postal silno žalosten ter je naznanil bližajočo se nevarnost. Učenci so bili vsled tega vsi prepadeni. In rekel je osmerim izmed učencev: »Sedite tukaj, da grem in molim in molite tudi vi, da ne padete v izkušnjava.« In vzel je s seboj Petra, Jakoba in Janeza na Oljisko goro. Le malo svojih učencev je vzel Jezus s seboj. In sicer ravno tiste, ki jih je najbolj ljubil, one, ki so bili pozneje prva podlaga Njegove sv. Cerkve. In ravno ti trije so bili tudi na gori Tabor z Njim, ko se je bil veličastno pred njimi izpremenil. Bal se je, da bi se drugi že zdaj ne pohujšali nad

Njim, ker je postal tako reven. O modrost in ljubezen božja!

Jezus noče nikomur naložiti več trpljenja, kakor ga dotični more prenesti. Pretehta ga takorekoč. Največ ga dá tistim, katere najbolj ljubi in katerim podeluje tudi največ milosti. Trpljenje je torej častna prednost in znamenje posebne Jezusove ljubezni do nas. In ti, duša moja, nisi voljna ničesar trpeti? Ali ne vidiš, kaj je prava čast Jezusovega učenca! Učenec, ki je slonel na Gospodovih prsih, mora trpeti. Sv. Marija Magdalena, ki je sedela pri Jezusovih nogah, mora trpeti. Najčistejša in najsvetejša Mati Marija, ki jo je Jezus najbolj ljubil, mora največ trpeti! O, trpi in potrpi tudi ti radovoljno, da boš tudi ti deležen te svete, izvoljene družčine!

Sveti zdihljej! Najljubeznivejši moj Jezus! Kdaj bom vendar spoznal, da je pot trpljenja, pot Križa, najbolj gotova, da je kraljeva pot v nebesa, po kateri nam teko vse milosti? One, katere Bog ljubi, tudi tepe.

Dodeli mi vendar to milost, o Gospod, da se nikoli ne ločim od Tebe, nikoli od družčine Tvojih svetnikov! Ti si iz same gole ljubezni do mene trpel, jaz pa trpim le za svoje pregrehe. Kaj

je tedaj posebnega, če nekaj časa trpim, da se spokorim za svoje pregrehe in dobim za to večno plačilo? O ne, ne, moj ljubi Jezus! Nič več me ne sme odtrgati in ločiti od Tebe, ne bridkost, ne težave, ne bolezen in bolečina! Drugega nočem, kakor: »Trpeti ali umreti,« kakor pravi sv. Terezija. Res, ko bi vedel, da Ti je bolj všeč, bi zaklical s sv. Katarino: »Gospod, ne umreti, ampak trpeti!« Vtisni torej, o Jezus, svoje sveto trpljenje, svoje svete rane tako globoko v mojo dušo, da jih bom imel vedno pred očmi! O sladko trpljenje, o svete rane! Da bi vas vedno nosil v svojem srcu! O Jezus, naj bom tedaj vedno zedinjen s Teboj v trpljenju in če tukaj s Teboj trpim, upam, da se bom nekda tudi v nebesih s Teboj veselil. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Obujati srčne želje po popolnosti in biti pripravljen na vsako trpljenje.

V spomin. »Trpeti ali umreti.« (Sveta Terezija.)

Večerno premišljevanje za drugi dan. **Jezusova žalost na Oljiski gori.**

1. Jezus pa se je začel tresti in postajati otožen in žalosten. Učenci so se ču-

dili, ker se je začel bati On, ki jih je vse tolažil. Rekel jim je: »Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in čujte!« Tolika otožnost, take smrtne težave so presunile Jezusovo dušo, da bi bila že omagala, ko bi ne bilo določeno Njegovemu življenju še hujše, še večje trpljenje. Tolike bridkosti je hotel prevzeti že v začetku. S to nepopisljivo in strašno žalostjo nam je hotel pokazati, da se prostovoljno odpove vsakemu tolažilu in da hoče iz ljubezni do nas prevzeti vsa dušna in telesna trpljenja. Zato je bila Njegova duša obložena s strahom in žalostjo, kakor je pisano: Smrtne težave me obdajajo! Polna mera Tvoje jeze se je zlila čez me, o Gospod! Tvoja groza me je prevzela, kakor valovi me obdaja.« (Ps. 17.) — Premisli, duša moja, kjé je človek, da bi trpel brez vse tolažbe, ali da bi le želel trpeti? Jezus je hotel biti žalosten do smrti, da bi mogel tolažiti vse žalostne. Studenec vse tolažbe se je posušil, da bi razlival na vse žalostne tolažila in jim polajšal njihove bridkosti. Zahvali se svojemu do smrti žalostnemu Jezusu in imej z Njim usmiljenje!

2. Jezus se ozre okoli in vidi, kako se približujejo od vseh strani, kakor temni oblaki v strašnih podobah: brid-

kosti in težave, žalost in izkušnjave. »Šel je za en lučaj dalje od njih.« Ves otožen je šel proti votlini, ki je bila s skalo in grmovjem zakrita, da se ni videlo okoli. Vedno večja postaja Njegova žalost. Vedno hujša Njegova bridkost. Bilo je, kakor bi objemala ta ozka votlina gnusobo vseh grehov, njihovo težo in kazni, od prvega v raj, do zadnjega na zemlji. Videl je hudobije vseh časov in spoznal je njihovo ogromno število in brezmejno grdobno. Videl je, kako je Bog razžaljen le z enim samim grehom, videl je grozo večnega pogubljenja. Videl je nadalje, koliko milijonov in milijonov duš se bo pogubilo in koliko jih je že bilo pogubljenih od prvega greha dalje. Pri pogledu na toliko gnusobo, na tolike nadloge se je pretreslo Njegovo ljubeznivo Srce in se je ponudilo nebeškemu Očetu za vse te pregrehe. Vse je nase prevzel in za vse je hotel zadostiti. Satan pa se je valjal med vsem tem studom s srditim zaničevanjem in vpil k Jezusu: »Kaj, tudi za to in za to hočeš zadostiti?« — Premisli, moja duša, kaj je pač Jezus občutil! Zakaj, tako velika je bila Njegova bolečina, kakor je Njegova ljubezen, ki se vnema za čast nebeškega Očeta, in ta je bila neskončna.

Grehi so bili tiste divje zveri, tisti stekli psi, ki so trgali Njegovo božjo dušo in so bili grozovitejši kakor najhujši tolovaji. O greh, o greh, kako si strašan!

3. Pomisli pa tudi, moja duša, da Jezus ni trpel le sploh za vse grehe celega sveta, ampak tudi za vsako pregreho posebej. Med njimi so bili tudi tvoji lastni grehi, ki si jih storil od svoje mladosti in ki jih boš morebiti še storil do konca svojega življenja. Vsi ti so se pojavili pred Jezusovo dušo in Ga napolnjevali z neskončno bridkostjo. Tedaj je videl tudi vse milosti, ki si jih zavržel, vse opomine in prigovarjanja tvojih staršev in spovednikov, ki jih nisi hotel poslušati. Toliko lepih zgledov, ki jih nisi hotel posnemati, toliko časa, ki si ga zapravil; toliko dobrega, kar si opustil; toliko hudobij, nehvaležnosti, nezvestob in pregreh, ki si jih že storil. Oh, vse to je presunilo Jezusovo dušo kakor oster meč bolečin! In, ali ne boš pogubljen tudi ti? O duša, premisli vendar, kako te Jezus ljubi, kako žaluje za teboj. Izpreobrne se, poboljšaj svoje grešno življenje, svojo nesrečno mlačnost. Oh, da bi bil mrzel, ali pa gorak; ker si pa mlačen, te bom pljunil iz svojih ust! Premisli vse to, o moja duša!

Sveči zdihljeji. Žalostni Jezus! Tvoja žalost rani tudi moje srce globoko in se mi smiliš! Spoznam — a prepozno, kako nekaj strašnega je greh. Res, grehi, zlasti moji lastni grehi so ti napravili to neizrečeno bridkost. Kdo mi bo dal in kje bom dobil solze, da objokujem noč in dan svojo nesrečo, če sem le enkrat v svojem življenju razžalil svojega Boga! Žalostno, v morje bridkosti utopljeno Srce mojega Jezusa! Vendar nočem obupati! Ne, Tvoja žalost, Tvoja bridkost je zaradi mene in to mi je v najboljšo zagotovilo Tvoje ljubezni. Dodeli tudi meni pravo žalost nad mojimi grehi. Ne želim več zunanjih tolažb in Ti darujem tudi notranje, če Ti je ljubo. Ne želim drugega, kakor solza nad svojimi grehi. S sv. Marijo Magdaleno obžalujem in objokujem svoje pregrehe pri Tvojih nogah. Pa zaradi Tvojih svetih bridkosti in žalosti na oljiskem vrtu upa moja duša slišati od Tebe tiste zveličavne besede: »Ker je veliko ljubila, ji je bilo tudi veliko odpuščenega.« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: samotno živeti, zdrževati se vsake nespodobnosti in nepotrebnega smeha.

V spomin. »Moja duša je žalostna do smrti.« (Mat. 26, 38.)

**Jutranje premišljevanje za tretji dan.
Jezusova molitev na Oljiski gori.**

1. Ko je Jezus prišel do votline, je padel na svoj obraz in molil, da bi šla ta ura od Njega, če bi bilo mogoče. Rekel je: »Aba, Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene, pa ne kakor jaz hočem, ampak kakor Ti.« — »O mogočni poglavar!« zakliče sv. Bernard, »odkod ta ponižna, bridka prošnja? Kaj se mar nisi ponudil v prostovoljni dar svojemu Očetu?« Seveda; pa zaradi naše slabosti, da bi nas pokrepčal v naših bridkostih, je hotel Gospod to storiti. Tu na Oljiski gori se uči moliti, moja duša! »Ta molitev Jezusa Kristusa,« pravi dalje sv. Bernard, »je najpopolnejši zgled, kako moramo moliti; ima najboljšo pripravo, namreč samoto; najboljše lastnosti: ponižnost in otročje zaupanje. Jezus je šel v samoto, da bi odstranil vsako raztresenost in da bi se vsemu odpovedal, je zapustil celo svoje najboljše in najljubše prijatelje. In padel je na svoj obraz v znamenje svoje ponižnosti. Hotel je pokazati, kako se spodobi z Bogom govoriti nam, ki smo prah in pepel.

Zakaj, molitev ponižnega predere oblake in ne gre tako dolgo proč, da jo Bog usliši.« — Premisli zdaj, o duša, ali je bila tvoja molitev dosedaj taka? In če ni bila, jo poboljšaj. Prosi Jezusa, naj te On uči zbrano moliti.

2. Taka molitev, kakršna je bila Jezusova, je pa tudi najpopolnejša. Kaj je pač ljubšega, otročje nedolžnejšega, popolnejšega, kakor nagovor: Oče, Oče! — Kakor otroci moramo stopiti pred nebeškega Očeta. In kakšna molitev bi bila pobožnejša kakor Jezusova na Oljiski gori? Obdajale so Ga smrtne težave in potil je krvavi pot. »Iz vsega srca sem klical, usliši me, o Gospod!« pravi psalmist. — Pa tudi stanovitna je bila Njegova molitev. Molil je, ker ni bil takoj uslišan, vdrugič, da celo vtretjič, in kakor pravi sv. evangelij, celo srčnejše. Če torej Sin božji ni odnehal, ampak je vtretjič molil, zakaj bi ti takoj nehal; ti, z grehi obloženi zemeljski črv, če te Bog takoj ne usliši? Ako je bil Sin božji tako stanoviten v molitvi, zakaj bi človek ne bil? Ako studenec vseh dobrot ne odneha, zakaj bi odnehal tak, ki ni- maš ničesar dobrega na sebi? »Zdravnik moli,« pravi sv. Bernard, »in bolnik bi ne molil?« Premisli, kar pravi sv. Av-

guštin: »Dokler ti Bog molitve ne vzame, ti tudi usmiljenja ne vzame.«

3. Predvsem pa preudari popolno zatajevanje Jezusovo in vso vdanost v voljo božjo in čudovit sad te molitve. Jezus je molil v bridkosti svoje duše, zapuščen takorekoč od božje narave, tudi brez vsakega notranjega tolažila. Molil je z vso vdanostjo v voljo božjo in to je najvišja stopnja molitve. »Ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi!« Naša molitev ima le toliko vrednosti, kolikor se združimo z voljo božjo. Jezus je tedaj pripravljen, vse pretrpeti. Vzame kelih, ki Mu ga podá Oče, in ga izpije do dna. Premišljuj Jezusa do zadnjega zdihljeja na križu: Njegovo sv. molčanje, Njegova krotkost, Njegova ponižnost pri najhujšem zasramovanju in Njegova čudovita potrpežljivost. In glej, veličastni sad Njegove molitve. Še več. Glej Njegovo čudovito ljubezen do svojih učencev. Takoj po molitvi gre k njim, da bi jih potolažil. S tem nas uči, da tudi mi ne smemo pozabiti v molitvi bližnjega. Da, molitev mora ljubezen do bližnjega utrditi. Sv. Gregor uči: »Tako moramo moliti, da pri tem ne bomo pozabili svojega bližnjega; in zopet, bližnjemu smemo le tako in toliko streči, da ne bomo radi

tega opustili molitve.« — Prečudovita molitev Jezusova na Oljiski gori, po kateri zadobi vsa naša molitev šele pravo moč v zjedinjenju z Njegovim krvavim potom! O Jezus, uči nas moliti!

Sveti zdihljeji. Kako revna, o Jezus, je bila moja molitev do zdaj in kako nepopolna, če premišlujem Tebe, moj Zveličar, v krvavem potu na obrazu ležečega pred svojim nebeškim Očetom! O čudovita ponižnost Sina božjega! Bog leži pred Bogom v prahu zemlje! In jaz, uboga reva, se ne ponižam in se drznem stopiti pred svojega Stvarnika z mrzlim, napuhnjenim srcem! O Jezus, milost, milost! S Tvojo mogočno molitvijo, ki predere nebesa, zedinim svoje slabo, revno zdihovanje. Dopolni Ti, o Gospod, česar sam ne morem. Zaradi zasluženja Tvoje svete molitve na Oljiski gori naredi moje zdihe, moje prošnje vsečne Bogu!

Dodeli mi, o Jezus, duha ponižnosti in milost molitve! Gospod, uči me molitve! Saj sam brez Tvoje pomoči prav ničesar ne morem. Razlij čez me svojega duha, ki naj vedno v meni srčno zdihuje! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus,

sklenem za danes: Ustno molitev pobožno in prisrčnejše opravljati.

V spomin. »On je na zemljo padel in molil.« (Mark. 14, 35.)

Večerno premišljevanje za tretji dan. Jezus obišče svoje speče učence.

1. Nepopisljiva žalost je prevzela Jezusa. Vse pregrehe, vse hudobije, vse bridkosti in trpljenje so Ga navdajale. Obšle sta Ga groza pred smrtjo in človeška boječnost pred strašnim trpljenjem. Semtertja se opoteka. Oblije Ga pot bridkosti. Trese se, trepeče in vije roke. Vzdigne se, kolena se Mu tresejo, noge Ga komaj nosijo, ves je zbežan, skoraj bi Ga nihče ne spoznal. Hudo Mu je. In tedaj pride k učencem in jih najde speče od žalosti.

Groza Ga je gnala k svojim prijateljem, a tudi skrb, v kateri je, kakor dobri pastir, čeprav sam ves zbežan, bil v skrbah in skrbno gledal za svojo čredo, ki jo je videl v nevarnosti, zakaj vedel je, da so se nahajali v bridkostih in izkušnjavah. Pač tolaživna je za nas zvestoba pastirja Jezusa in Njegova velika ljubezen! Tako torej vemo, da nas Gospod ne pozabi in ne zapusti, če tudi pride

nad nas ura izkušnjav. Blizu je Gospod tem, ki so potrtega srca! Zato bodi srčna, o žalostna in otožna moja duša! Če ni Jezus pozabil na svoje učence v svoji največji žalosti in bridkosti, koliko bolj bo skrbel za nje zdaj, ko je v svojem nebeškem veličastvu!

2. Jezus pa je rekel: »Simon, ali spiš? Nisi mogel niti eno uro čuti z menoj? Čujte in molite, da ne padete v izkušnjavo. Duh je sicer voljan, a meso je slabo.« Užalilo Ga je to. Opominjal jih je k stanovitnosti in jim je napovedal vojsko človeške narave s smrtjo. Kako je moralo Jezusa boleti, ko je našel svoje učence sredi tolike nevarnosti — speče! O, užaljeno Srce Jezusovo! Nikjer ne najdeš tolažila. Celo Tvoji najboljši prijatelji ne čujejo s Teboj, premagani od bridkosti. — O koliko je tudi pobožnih duš, ki so prejele od Boga že veliko milosti, pa se tako malo udeležujejo bolečin in trpljenja Jezusovega in so tako mrzle in neobčutljive! Si morebiti tudi ti med temi zaspanimi kristjani? Čuj in moli tudi ti, da ne padeš v izkušnjavo! Čuj, oh čuj, zakaj sovražnik hodi okoli, kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Moli, moli tudi ti, zakaj brez molitve ga ne moreš premagati.

3. V Jeruzalemu je bilo ta večer vse tiho, zakaj Judje so bili v svojih hišah in so se pripravljali na Veliko noč. Jezusovi prijatelji pa so bili vsi zbegani, slišali so namreč raznovrstne govorice. Tudi Marija, Mati Jezusova, ni imela pokoja, šla je s sv. ženami, z Marijo Magdaleno, z Marto, z Marijo Kleofovo in Salomo do predmestja, da bi kaj izvedela o Jezusu. Tolažile so se med seboj, misleč, da se ne bo nihče Jezusa pred praznikom dotaknil. O Judeževem izdajstvu niso še ničesar vedele. Mariji je bilo pa vse to razodeto. Tudi je ona videla, kako je bil Judež zadnje dni nekako zmešan. Kdo bi pač mogel popisati nepokoje in bolečine ljubeznive Matere Marije! O duša moja! Poglej večkrat med tem premišljevanjem na to ljubeznipolno Mater! Imej srčno usmilenje z njo! Spremi jo s sv. ženami in tolaži to materno srce! Saj je pretrpela vse te bolečine samo radi tebe! O žalostna Mati, izprosi od Jezusa odpuščanje, kar si trpela za nas!

Sveti zdihljeji. Tudi jaz, preljubi moj Zveličar, sem izmed tistih nehvaležnikov, ki nisem do sedaj premišljeval Tvojega trpljenja in sem bil mrzel in neobčutljiv s Teboj! S sv. Jero tedaj zakli-

čem: »Oh, dodeli mi vsaj, da za naprej hrepenim po Tebi iz celega srca, s polnimi željami in z žejno dušo! Zapiši v moje srce svoje rane z drago svojo Krvjo, da v njem prebiram Tvoje bolečine in Tvojo ljubezen! O moj Jezus! Zbudi me s svojo oživljajočo milostjo iz spanja moje neobčutljivosti in vžgi v njem ogenj svoje ljubezni! Tvoje trpljenje, Tvoje bolečine, Tvoje solze in rane mi stoterno kličejo: Ljubi me, ljubi me, saj sem te jaz že prej ljubil. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, Jezus, sklenem za danes: Ogibati se mlačnosti in zaspanosti pri duševnih vajah.

V spomin. »Molite in čujte, da ne padete v skušnjava.« (Mat. 26, 41.)

Jutranje premišljevanje za četrti dan. Jezusova smrtna bridkost na Oljški gori.

1. Jezus je šel vdrugič tja in je molil: »Moj Oče, ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih, pa vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor Ti!« In vrnil se je k svojim učencem in jih je našel zopet speče. (Njih oči so bile namreč dremotne.) In niso vedeli, kaj bi Mu odgovorili. Tedaj jih je zapustil in šel zopet tja in

vtretjič molil in govoril iste besede. In obšla Ga je smrtna bridkost. Novo vojskovanje je prišlo nad Jezusa. Godilo se Mu je, kakor da bi se Mu bili angeli v vrstah bližali in Ga obdajali. Kazali so Mu velikost in obširnost zadostivnega trpljenja. Kazali so Mu veličanstvo in lepoto človeka, božje podobe pred prvim grehom in pa njegovo gnusobo in revščino po storjenem grehu. Kazali so Mu izvor vsakega greha iz prvega greha, pomen in veselje nad vsakim storjenim grehom in iz tega izvirajočo strašno škodo za človeške dušne in telesne moči. Kazali so Mu, kako bo moral za vsako veselje nad grehom nasprotno trpeti bridkosti in težave in kako zelo bo moral trpeti na duši in telesu. Za vsak greh je bilo določeno posebno trpljenje. Vsi grehi vesoljnega sveta z vsemi kaznimi, ki jih je za nje tirjala božja Pravica, vse to je imel tedaj pred očmi. Še več! Zdelo se Mu je, kakor da bi Mu angeli kazali vse grozno orodje, ki je pripravljeno, da Ga trpinči: vrvi, biči, trnjeva krona, kladivo, žebliji, križ, sulica, goba itd. Pokazali so Mu, za kakšno mučenje je vsako namenjeno, in tudi hudobijo in jezo tistih, ki so to orodje izmislili in se pripravljali, da se nad

Njim znosijo. Vse to je Jezusa presunilo. Groza Ga je obšla. Lasje so se Mu ježili in pot Ga je oblil po vseh udih in čeprav je bila Njegova volja popolnoma zedinjena z voljo nebeškega Očeta, se je vendar prepustil človeški naravi vsega iz ljubezni do nas, in se je zgrozil pred smrtjo.

2. Jezus, naš ljubeznivi Zveličar, se je tedaj zavzel pred neizmernim trpljenjem in se ustrašil strašno krvave smrti. S svojo božjo naravo se je takorekoč umaknil s presveto Trojico ter se vsega prepustil občutljivi, človeški naravi. Ne le svojo bridkost, temveč tudi smrtne težave vseh ljudi je vzel On nase. Vse, karkoli more občutiti najbolj zavrženi grešnik na smrtni postelji pri misli na svojo hudobijo in prihodnjo ostro sodbo, vse to je On vzel nase, da bi vsakemu pomagal v zadnjem tako imenitnem trenutku, in da bi nam bil tako luč in tolažba v sredi smrtne teme. O prečudna Njegova ljubezen! Pa še več. Gospod ni le videl svojega trpljenja, ampak tudi neskončno trpljenje svoje ljubeznive Matere, preganjanje svojih učencev, strašno smrt svojih apostolov, vsa trpljenja in bridkosti, katere bodo zadevale Njegove, zaradi Njega, do konca sveta.

Vse to je vedel, vse nase vzel, vse tako-rekoč sam pretrpel, da bi nekda vsem na pomoč prišel v vseh bridkosti in smrtnih težavah. O sv. Lavrencij, tvoje veselje, tvojo radost na razbeljenem ražnju ti je prislužil Jezus v svojih smrtnih težavah. — O, kdo bi mogel popisati bridkosti in težave, neskončne bolečine Jezusa Kristusa! Nebeški Oče, ali nimaš nobenega usmiljenja več s svojim edinorojenim Sinom? Ali mora biti popolnoma uničen radi naših hudobij? Jokajte, angeli božji, jokajte iz usmiljenja do svojega Boga in Gospoda, ki leži iz ljubezni do nas, kakor črv v prahu! Ti pa, duša moja, čudi se, molči in moli Ga!

3. In vendar še ni dovolj. Nove strašne bolečine in bridkosti so stopile pred Njegovo dušo ob mislih: Kakšno korist, kakšen dobiček, kakšno plačilo bo za vse to grozovito trpljenje prejel? Ali je vredno, da se toliko trudi za ljudi? In tedaj je videl strašno prihodnost. Videl je namreč trpljenja in preganjanja svete Cerkve, svoje deviške Cerkve, ki jo je hotel tako drago z lastno svojo Krvjo odkupiti. Videl je nehvaležnost toliko ljudi. Jezus je namreč ljubil in še zdaj najbolj ljubi sv. Cerkev. Hotel je celo

umreti, svojo sveto stran odpreti, da bi izšla nova Eva, Njegova deviška nevesta, sv. Cerkev, ki je mati živih. Hotel ji je dati kri odrešenja, vodo očiščevanja in svojega Duha, te tri, ki so Njegova priča na zemlji. Hotel ji je dati sv. zakramente, da bi bila čista, neomadeževana, sveta nevesta. Hotel je biti nje glava in mi njeni udje, kosti Njegove kosti, meso Njegovega mesa. Zato je zapustil nebesa ter je hotel umreti za nas. Hotel nas je posebno poživiti v najsvetejšem zakramentu sv. Rešnjega Telesa in vedno ostati pri svoji Cerkvi. Ali more biti Njegova ljubezen še večja? Zdaj pa je videl vsa prihodnja trpljenja svoje sv. Cerkve: preganjanja učencev in apostolov, od začetka malo število kristjanov, krvavo mučenje, ki jih bo zadelo, krivoverstva, ki jih bodo zasejali nepokorni in prevzetni krivoverci. Videl je mlačnost, napačnost in hudobije toliko kristjanov. Videl je celo pregrehe in pohujšanja, ki se bodo godila v svetišču Njegovega kraljestva. Videl je večno pogubljenje toliko duš, videl, za koliko tisočev in tisočev bo zastonj tekla Njegova rešnja Kri. Videl, koliko njih bo zaničevalo Njegove milosti, čeprav je umrl za nje in bi se bili lahko

zveličali, pa niso hoteli. Zaradi tolike nehvaležnosti, tolike nezvestobe je bil Jezus tako užaljen, da bi Ga bila lahko umorila edina ta bolečina.

Sveti zdihljeji. O moj, v smrtne težave utopljeni Jezus! Moj razum je pre-slab, moje srce nezmožno, da bi mogel razumeti Tvoje neizmerno trpljenje. Ne vem, ne morem drugega, kakor le molčati, čuditi se in moliti. V duhu torej poklekнем pred Teboj in obžalujem iz vsega svojega srca, da sem bil dosedaj tako slep, da sem se Tvojih milosti premalo posluževal. Ne morem Ti zadosti razodeti svojega sočutja. V tiho žalost utopljen občudujem le Tvojo ljubezen. Nekdaj si rekel zveličani Ivani od Križa: »Bodi pri meni, nevesta moja, in briši mi krvavi pot. Daj mi poljub miru za poljub izdajstva.« To bi tudi jaz storil, ko bi mi tega ne branili moji grehi. Tvoj sveti pot Ti pa vendar smem obrisati in smem s Teboj zdihovati. O moj Jezus, zaradi te bridke smrtne težave mi pomagaj v oni strašni uri, ko se bo moja duša ločila od telesa in stopila pred Tvoj sodni stol. Stoj mi ob strani v moji smrtni težavi in nikar me ne zapusti, če me bo že tudi vse drugo zapustilo. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Večkrat se spominjati poslednjih reči: Smrti, sodbe, nebes in pekla.

V spomin. »Spomni se, o človek, poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil.« (Sir. 7, 40.)

Večerno premišljevanje za četrty dan. Jezus krvavi pot poti.

1. »Ko so Jezusa obšle smrtne težave, je dalje molil. Njegov pot pa je bil kakor krvave kaplje, ki so kapale na zemljo.« (Luk. 29.) Premišljuj Jezusa v Njegovem krvavem potu. Bledo in s krvjo zalito je bilo Njegovo sveto obličje. Njegovi, sicer tako lepi, kodraški lasje so se sprijemali vsled krvi. Jezus je trepetal po vsem telesu in se je nagibal sedaj na to, sedaj na ono stran. »O nedolžno Jagnje,« vzklika častiti Ludovik Granaški, »kdo Ti je iztisnil ta pot? Kaj so te krvave kaplje, ki Ti lijejo po licu? Rablja ni zraven, ki bi Te mučil, ni sledu trnjeve krone, ne žebljev in križa.« Oh, sam si rekel nekoč svoji služabnici blaženi Ivani od Križa: Neizrečeno me boli želja, trpeti in umreti za grešnike. Ta mi poganja kri iz moje notranjosti s straš-

nimi bolečinami. Torej ljubezen, božja ljubezen je to naredila.

2. Premišljuj torej: Kdo je našega Odrešenika tako zdelal? Kdo bi si upal iztisniti kri iz svojih žil? Gospod je dejal nekoč svoji služabnici sv. Katarini Sijenski: »Sovraštvo in ljubezen sta to storili; sovraštvo do greha in ljubezen do ljudi. Komu bi ne umrlo srce bolečin?« Kako dragocen je ta krvavi pot! Ne pravi zastonj služabnik božji: »Iz krvi, prelite na Oljiski gori, so dobivali mučeniki moč in hrabrost in vsak dan dobivajo verniki svojo moč, da se bore proti sovražniku odrešenja.« Ravno tako pravi sv. Ludovik Granaški: »Kakor oddaja grozdje v stiskalnici ves svoj sok, tako je prelił Odrešenik vso svojo dragoceno Kri v stiskalnici bolečin. To je pravi grozd, ki si iz njega naredil deviško sv. Cerkev. Tukaj si postal, akoravno si že pri darovanju začel, njen krvavi ženin.« Najmanjša kapljica te presvete Krvi odtehta vse zaklade sveta. O, moja duša, počasti zelo pobožno te svete, krvave kapljice in daruj jih svojemu nebeškemu Očetu.

Sveti zdihljeji. Ko je sv. Ivana od Križa premišljevala Jezusa, ki je na Oljiski gori potil krvavi pot, je vselej v

duhu pokleknila poleg Njega in je jokaje vzprejela kaplje in z njimi pokropila Cerkev božjo za izpreobrnjenje grešnikov, v tolažbo živih in mrtvih. Kaj naj jaz storim, o ljubeznivi Jezus, kaj boljšega? Z veliko svetnico in služabnico božjo naj vzkliknem: »O moj krvaveči Jezus, kaj naj pomeni ta strah? Moj najslajši ženin! Smrtne bolečine so Te obšle, velikost Tvoje ljubezni Te je vžgala kakor ogenj, Tvoje Telo je kakor ognjena peč z neznosnim plamenom, vroča kri vzkipeva, da bi zadobila vse duše za večno življenje. Polij tudi del tega žarenja na mojo dušo, da bi bila deležna tudi Tvojega strahu in stiske. Amen.«

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, Jezus, sklenem: Vsak dan hočem vsaj pol ure premišljevati trpljenje Kristusovo.

V spomin. »Njegov pot pa je bil, kakor krvave kaplje.« (Luk. 22, 41.)

Jutranje premišljevanje za peti dan. **Angel Jezusa potrdi.**

1. Da bi Zveličar v svoji neizmerni žalosti in bridkosti ne omaгал, Mu je od časa do časa prišlo nekoliko pomoči. Bilo Mu je, kakor da bi bil odprl pred Njegovimi očmi predpekkel. Tedaj je vi-

del Adama in Evo, vse stare očake in preroke in pravične stare zaveze, starše svoje Matere in Janeza Krstnika, ki so vsi željno hrepeneli po Njegovem prihodu. On je mogel namreč tem zdihujočim jetnikom odpreti nebesa in jih rešiti iz te ječe hrepenenja. Tedaj je tudi bilo, kakor da bi Mu bili angeli pripeljali vse trume prihodnjih zveličanih, ki so zedinili svoje vojskovanje z Njegovim trpljenjem in si tako prislužili nebeško krono. Bil je to nepopisljivo lep, tolaživen pogled. Šli so pred Njegovim obličjem v duhu vsi apostoli in učenci, vse device in žene, vsi mučeniki, puščavniki in spoznavalci, vsi cerkveni učenci in škofje, vse prihodnje vrste menihov in nun, vse vojske zveličanih duhov. Vsi so bili ozaljšani z zmagovalno krono svojega trpljenja in zatajevanja in različnost cvetlic na Njegovih kronah v podobi, barvi, duhu in moči se je izpremenila v različnosti trpljenja, vojskovanja in zmage, s katero so krono dosegli. Pa vse njihovo trpljenje in dejanje, čast in velikost njihove vojske in zmage, vsa njihova slava je imela le ceno v zedinjenju z zasluženjem Jezusa Kristusa. Bila je to družba svetnikov, ki je obdajala ljubeznivo Srce Zveličar-

jevo, kakor veličastna krona zmage. Ta ganljivi pogled je potrdil dušo našega Gospoda in nekoliko razveselil.

2. Kmalu pa so izginile te tolažilne podobe in prejšnji strah Ga je iznova napadel. Tedaj se Mu je prikazal, kakor pripoveduje evangelist, angel, ki Ga je okrepčal. Misli si, duša moja, da vidiš angela v dolgem, duhovskem oblačilu in v človeški podobi, ki priplava iz nebes. Angel je držal v svojih rokah lep kelih. Plavaje v ozračju je izročil spoštljivo Gospodu nebeški grížljaj in Mu ponudil pijače iz svetega keliha in je zopet izginil. Jezus je prostovoljno sprejel nase kelih trpljenja in nebeško krepčilo. »O čudovita skrivnost!« vzklikne sv. Bernard, »kdo Te bo pojml? Ti, moč in slava vseh angelov, dovoliš, da Te angel okrepčuje. Ponižal si se torej pod angele! O čudovita ponižnost Jezusova, ki se tako ponižuješ! Lahko smemo tudi mi zaupati in se v strahu ter težavah v molitvi zatekati. Tudi mi bomo gotovo deležni Tvoje pomoči.«

Jezus pa se je še zahvaljujoč pomudil v votlini. Dasiravno še žalosten, je bil vendar očitvidno pokrepčan. In prišel je tretjič k svojim učencem in jim

dejal: »Spite in počivajte. Dovolj je; ura mojega trpljenja je prišla. Glěj, Sin človekov bo izdan v roke sovražnikom. Vstanite in pojdimo! Oni, ki me bo izdal, je blizu.«

Sveti zdihljeji. Zdaj, o sladki Jezus, sem potolažen. Vidim Te v Tvojem bridkem trpljenju od angela čudovito potrjenega. S tem si mi hotel pokazati, da tudi meni ne bo nedostajalo ne milosti, ne moči, kadar bom, obsut od mnogoterih bridkosti, k Tebi zaupljivo klical. Čudi se, duša moja! Ne angel, ne, Ti sam, moj ljubeznivi Zveličar, si moja moč in moja tolažba! Ti si bil oslavljen, da bi naredil mene močnega. Tvoj krvavi pot je zame prečudovito mazilo, ki mi krepča dušo in telo in daje mojemu srcu nepremagljivo srčnost. Zato pravi po pravici sv. Katarina Sienska: »Bodi močan, bodi srčen in ničesar se ne boj. Kri Jezusova te je čisto oprala. Zmagal boš s Krvjo Jezusa Kristusa v svojem srcu in z imenom Njegovim v svojih ustih.« Hvala, tisočerna hvala tedaj, o ljubeznivi Zveličar, da si mi pridobil toliko milosti in tolažbe s svojo bridkostjo in s svojim krvavim potom na Oljiski gori! Oj tolaži, potrdi me Ti sam ob uri izkušnjav in vojskovanja! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, Jezus, sklenem za danes: Iskati le pri Tebi tolažbe in nikomur ne tožiti svojih nadlog.

V spomin. »Prikazal se Mu je angel iz nebes, ki Ga je potrdil.« (Luk, 22, 43.)

Večerno premišljevanje za peti dan.

Judež in njegova družčina.

1. Ko je Jezus še govoril, je prišel Judež Iškarijot, eden dvanajsterih in z njim velika množica, s svetilkami in raznim orodjem, ki je bila poslana od višje duhovščine. Njegov izdajalec pa jim je bil dal znamenje, rekoč: »Katerega bom poljubil, tisti je. Njega primite in Ga varno peljite.«

Premisli, moja duša: En apostol izda Jezusa; eden Njegovih prvih prijateljev, ki mu je Gospod izkazal že toliko milosti in ga k toliki časti poklical; ki mu je malo poprej še noge umil in ki je z njim pri večerji sedel. Ta nesrečni človek se je pred malo časom seznanil z nekaterimi hinavskimi farizeji, ki so ga privabili s priliznjenim obetanjem k izdaji. Revnega in težavnega življenja sit, je pričakoval, kdaj bo Jezus ustanovil časno, mogočno kraljestvo, v katerem bi on dobil — tako si je mislil — imenitno službo. Spoznal pa je, da ne bo nič ta-

kega, da se preganjanje množi in je slišal celo, da hočejo Jezusa umoriti. Hotel pa se je imenitnim farizejem, Jezusovim sovražnikom, prikupiti. Spoznaj iz tega, ljuba duša, da noben stan, in če bi prejel še toliko milosti od Jezusa, nas ne more obvarovati padca in pogubljenja, če vedno nismo čuječi in če ne molimo. Uči se od tega, kako je nevarno hoditi k sovražnikom božjim v družčino. Zato se ogibaj hudobnega človeka! Pred vsem pa, služi Bogu le iz pravega namena. Ne išči ničesar drugega, kakor le čast božjo in zveličanje svoje duše. Ne straši se trpljenja in preganjanja zaradi Jezusa! Oh, koliko jih je že Jezusa zapustilo in izdalo iz same bojazni pred ljudmi, da bi le svetu bili všeč!

2. Najhujša pa je bila lakomnost, ki je dovedla Judeža do tega gnusnega dejanja. Premoženje je hotel imeti, zato se je že takrat jezil, ko je sv. Marija Magdalena izlila dragoceno mazilo na Jezusove noge. Imel je namreč denarnico in v njegovih rokah je bil denar. Najbrže se je že poprej pečal s kakimi goljufijami. Vedno je le na denar mislil. Ni mislil ne na obsodbo, ne na Jezusovo križanje, ampak edinole na denar. Zato je letal semtertja k Judom in jih

nagovarjal, da bi Jezusa še pred praznikom vjeli. Višja duhovščina in farizeji mu pa niso prav verjeli in so ga v svojem srcu sovražili. Bali so se tudi, da bi ne nastal kak hrup, ker je bilo k praznikom veliko ljudstva zbranega v Jeruzalemu. Slednjič mu dajo trideset srebrnikov, plačilo izdajstva (okrog 30 kron našega denarja), da se je izpolnilo, kakor je prerok napovedoval: »Tehtali so moje plačilo, namreč trideset srebrnikov.« Za toliko so takrat kupovali sužnje, najnesrečnejše ljudi! Tako je prodal Judež Boga, nebesa, zveličanje, svojo dušo in telo, vse, vse, neskončno večnost za nekaj revnih denarjev.

O zaslepljeni in nesrečni Judež! — Pa, duša moja, si li kaj boljša kakor on? Zvestejša, kakor on? Ali nisi morebiti še cenejše, morebiti za meseno poželje, za hitro minljivo dopadenje, za puhlo počaščenje, zaradi majhnega časnega dobička, že večkrat svojega Gospoda prodal? Premisli to, le dobro premisli!

3. Največji vzrok, zakaj je Gospod Judeža tako zelo zapustil, je bil gotovo nevredni in predrzni prejem sv. Zakramenta. Od takrat, ko je šel od svete večerje, je šel satan vanj in se ga je popolnoma polastil. Ko je vsprejel griž-

ljej, pravi sv. evangelist, je šel satan vanj. Nobena stvar ni mogla več presuniti tega temnega, ledenega, kamnito-otrplega srca. Jezus ga je milo pogledal pri umivanju njegovih nog, pokleknil je predenj, mu je noge umil in ga poljubil, a vse to ga ni ganilo. Pri zadnji večerji se mu je Gospod samega sebe dal iz same ljubezni. Opominjal ga je, pa je bilo vse zastonj. Solze, prošnje in opomini Matere božje in drugih učencev, ga ni nič presunilo. Po nevrednem obhajilu je bežal k smrtnim Jezusovim sovražnikom, k veliki duhovščini in farizejem, ter ni odjenjal, da so mu privolili; kajti k učencem nazaj si ni več upal in je mislil: Če Ga zdaj ne primejo, Ga ne bodo več dobili. Prijatelji se bodo zbrali okrog Njega in Ga oklicali za svojega kralja. Višja duhovščina se je torej vdala. Premisli tu, kam pride človek, če se ustavlja božji milosti! Preudari, kako nekaj strašnega je nevredno sv. obhajilo! »Njih miza jim bo v zanjke,« pravi prerok.

Sveti zdihljejí. Groza me obhaja, o Jezus, če premišljujem, kam pride človek, ako zapusti Tebe in ne posluša Tvojih notranjih nagibov. Celo preobilnost Tvoje ljubezni in Tvoje milosti nam

bo v pogubljenje, ako jo napak obračamo. Po pravici zdihuješ po preroku: »Na svojih rokah sem jih nosil, pa niso spoznali, da skrbim zanje.« Ljubi moj Jezus, ne dopusti, da bi bil jaz kedaj tako nehvaležen. O ljubezen, o Bog ljubezni, kraljui Ti popolnoma nad menoj! Odtrgaj me od vseh posvetnih nagnenj, ki me morejo ločiti od Tebe. Použij, sežgi jih v ognju svoje ljubezni! Dodeli, da nikoli ne pristopim nevredno k Tvoji najsvetejši večerji, da mi ne bo v pogubljenje zauživanje Tvojega Telesa in Tvoje Krvi, ampak v večno življenje. O ljubezen, daj, da Te večno ljubim! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Pripraviti se na sv. obhajilo tako lepo, kakor mi bo le mogoče in zato nikoli ne opustiti zahvale.

V spomin. »Človek naj izpraša samega sebe, preden je od tega kruha in pije iz tega keliha!« (1. Kor. 11, 28.)

Jutranje premišljevanje za šesti dan.
Judežev poljub.

1. Judež se je bil domenil s svojo drhaljo, da hoče iti sam pred njo na vrt, tam Jezusa pozdraviti in poljubiti, kakor bi bil prišel od svojih opravil k

Njemu, kot prijatelj in učenec, za nim pa — tako je dejal tolovajem — naj hitro gredo in Ga primejo. Hlinil se je, kakor bi slučajno prišel zraven in potem zbežal z drugimi učenci. Veliki duhovni pa niso zaupali Judežu, zato so vojakom naročili, naj dobro pazijo nanj, ker je plačan in potepuh bi jo nazadnje mogel z denarjem odpihati in pobegniti. Tudi bi Jezus potem lahko po noči ubežal. Tako tedaj pride ta drhal na Oljiski vrt. Naprej gre Judež z vojaki, za njimi, nekoliko zadaj, štirje navadni biriči, ki so nesli verige in vrvi, nazadnje pa farizeji in služabniki duhovščine. Bilo je morebiti kakih dvajset vojakov izmed tempelske straže in nekoliko Anovih in Kajfovih bojnih hlapcev. Ko pridejo na Oljiski vrt, hoče Judež naprej stopiti, kakor so se bili dogovorili, a vojaki ga niso izpustili izpred oči in so se z njim prepirali. Judež se je jezil in je bil ves zbežan. Videl je že zdaj, kam ga bo dovedlo nesrečno dejanje, a se je popolnoma vdal satanu in ni mu bilo nič žal. Ko so se tako naprej podili, je šel pred njimi in stopil naravnost pred Jezusa in Ga pozdravil, rekoč: »Zdrav bodi, Učenik!« in Ga je poljubil. — Premisli tu nehvaležnost, predrznost, nesramnost

in hudobijo Judeževo, ki se predrzne stopiti pred svojega najčistejšega, najsvetejšega, najljubeznivejšega, vsevednega Učenika, ki je vedel za njegove najskrivnejše misli. Podoben mu je pa vsak grešnik, ki se ne boji storiti hudo pred božjimi očmi. Preudari to, duša moja!

2. Premisli pa tudi hinavski poljub Judežev. Poljub namreč izraža prijaznost in ljubezen. Torej ni bilo za Judeža nič svetega: poljuba se posluži, da bi izdal Jezusa. Sladkega Učenika, studenec vse ljubezni hoče vjeti z znamenjem ljubezni. Pomisli, kako je bilo ranjeno ljubeznivo Srce našega Zveličarja! Zato se je pritožil Gospod že pri psalmistu: »Ko bi me bil moj sovražnik preklinjal, bi še prenesel; pa ti, moj tovariš in znanec, ki sva skupaj uživala sladkosti in v hiši Gospodovi stanovala in se zastopila!« (Ps. 54, 13—15.). To je Jezusa najhujše ranilo, ker je Judeža vedno tako srčno ljubil pri vsej njegovi nehvaležnosti; ti pa, krščanska duša, premisli: Kadarkoli greš z Jezusom k sv. večerji, kadar prejmeš Njegovo presveto Telo in Rešnjo Kri v sv. obhajilu, kadarkoli moliš in greš v cerkev — z eno besedo, kadarkoli se pokažeš, da si kristjan,

tolikokrat pozdravljaš, poljubuješ duhovno svojega Učenika Jezusa Kristusa. Če pa pristopiš z nečistim, pregrešnim in hudobnim srcem k tem skrivnostim, ali nisi takrat hujši kakor Judež, ali nisi bolj hinavski kakor je bil on? Poljubuješ Jezusa z ustmi in morebiti ne le enkrat, ampak večkrat na dan izdajaš Jezusa s svojim dejanjem in hudobnim govorjenjem. »Čemu je tvoje oko hudobno, če sem jaz dober?« vprašuje Gospod. (Mat. 20, 15.) O duša, premisli neskončno ljubezen svojega Zveličarja do tebe! Premisli milosti, ki ti jih je On že naklonil! Ne bodi nehvaležna in nezvesta in ne zadajaj novih ran Jezusovemu Srcu, saj jih ima že dosti, saj je obdano z ranami čezinčez.

3. Jezus pa je rekel Judežu: »Priatelj, čemu si prišel? Ali s poljubom izdajaš Sinu človekovega?« O prečudovita ponižnost, mila ljubezen Jezusa Kristusa! »Nisi umaknil,« pravi sv. Bernard, »svojih najsvetejših ust, na katerih ni bilo nikdar niti sence goljufije, poljubu nezvestega izdajavca, čegar usta so bila oskrunjena s peklensko hudobijo. O nedolžno Jagnje božje, kaj imaš Ti opraviiti s tem volkom.« — Pa, o Gospod, to je bilo dejanje Tvoje milosti,

da bi vse storil, kar bi moglo še prebiti trdovratnost tega hudobnega srca. S staro prijaznostjo ga opominjaš z ganljivimi besedami: »Priatelj, čemu si prišel?« In z nesramnostjo njegove lastne hudobije si hotel presuniti srce nesrečnika s puščico, ko si rekel: »Ali s poljubom izdajaš Sinu človekovega?« »Zato je prejel Gospod ta grozoviti in goljufivi poljub,« pravi častiti Lud. Granaški, »da bi omečil s svojo ljubeznijo in krotkostjo trdovratnost okamenalega srca.« Pa vse to ni nič pomagalo. Ti pa, duša moja, pomisli, če to pohlevno Jagnje ni zavrglo hinavskega poljuba njega, ki Ga je grozovito prodal; premisli, kako bo vzprejel Gospod duhovno poljubovanje one duše, ki Ga ljubi iz celega srca.

Sveti zdihljeji. O Srce mojega Jezusa! Polnost usmiljenja in ljubezni! Tudi jaz sem med tistimi nehvaležniki, ki povračujem Tvojo ljubezen z razžaljenjem; kako je mogoče, da ne umiram bolečin, če pomislim, kako dober si mi Ti in kako sem jaz nehvaležen proti Tebi! »Akoravno si, o Gospod, poznal nehvaležnost in razžaljenja, s katerimi bom povračal Tvojo ljubezen, si me vendar hotel še vedno ljubiti,« pravi Ludo-

vik Granaški. Ljubil si me, ko Te jaz nisem nič ljubil, ko na to še mislil nisem. Koliko več smem sedaj upati, ko ničesar bolj ne želim, po ničemer bolj ne hrepenim, kakor Tebe ljubiti in biti ljubljen od Tebe — koliko smem zdaj več upati, da mi ne boš odrekel milega poljuba svoje ljubezni? Dodeli mi, da Te že vendar enkrat začnem v resnici ljubiti in da Te ne bom nikdar nehal ljubiti. O ljubezen, naj Te ljubim! Bodi moja edina ljubezen! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Nikdar ne pristopiti k sv. obhajilu s smrtnim grehom in se ogibati tudi prostovoljnih malih grehov.

V spomin. »S poljubom izdajaš Sinu človekovega?« (Luk. 22, 48.)

Večerno premišljevanje za šesti dan. Jezus gre nasproti svojim sovražnikom.

1. Ko je Jezus videl, da je z Judežem vse izgubljeno, je šel sam nasproti svojim sovražnikom. Misli si, duša moja, pri vhodu na Oljiski vrt lepo zeleno trato. Jezus, ki je vse vedel, je stopil naprej in jih je vprašal: »Koga iščete?« Sovražniki so Mu odgovorili: »Jezusa Nazareškega.« Jezus je tedaj stopil na-

prej na trato in je nagovoril vojne hlapce. Sam jim je hotel iti nasproti, da bi nam pokazal, kako hrepeni po trpljenju za nas, pa tudi zato, da bi ne bili prijeli Njegovih učencev. Kako krotko in ljubeznivo jih je nagovoril Gospod: »Koga iščete?« Oh, pomislite vendar, je hotel reči, vi iščete svojega Zveličarja, svojega Boga, svojega prihodnjega Sodnika, Njega, ki vam more dati večno zveličanje ali pa večno pogubljenje. Zakaj Ga vi iščete? Morebiti vi iščete odpuščenja, milosti in ljubezni Njegove, ali pa večni mir in večno zveličanje svoje duše? O ne! Začudi se, duša moja, — da bi Ga raztepli, križali in umorili! — Preudari to, duša moja! Čemu iščeš tudi ti svojega Zveličarja? Ali Ga iščeš s ponižnim, skesanim, potrtnim, res s spokornim in ljubeznivim srcem? Ali pa v ničemurnosti in prevzetnosti, da bi Ga vnovič križal in umoril.

2. Jezus pa jim reče: »Jaz sem.« In odstopili so in padli na zemljo. Zopet jih je tedaj vprašal: »Koga iščete?« Oni pa so rekli: »Jezusa Nazareškega.« Jezus jim je odgovoril: »Povedal sem vam, da sem jaz.« (Jan. 18.) Z eno samo besedo je tedaj Jezus vrgel vso drhal na

tla. Kakor bi jih bil krč popadel in s sključenimi udi so ležali po tleh. Gospod je hotel storiti ta čudež svoje vse-mogočnosti, ne da bi se branil, ampak kakor uči sv. Bernard, hotel je s tem pokazati, da ne premore čezenj nobena človeška moč več, samo kolikor sam dopusti. Hotel je izpreobrniti s tem čudežem one, ki so trdovratni v hudobiji. Pa kako neozdravljivo je trdovratno srce! Poglej, o duša, kako mogočna je samo ena sama beseda Jezusova in kako močno je že samo ime Jezus, tako da lahko stre vse sovražnike. Premisli tudi, kako mila, veseljapolna in tolažilna je ona beseda: »Jaz sem«, pobožnim, kakor je n. pr. rekel apostolom: »Jaz sem, ne bojte se!« (Mat. 14.) »Jaz sem vaš oče, vaš varih, vaš srednik in prijatelj.« Kako strašna bo pa ta beseda nekoč hudobnim, ki Ga žaliijo: »Jaz sem vaš sodnik, ki vas bom sodil. Jaz sem vse-mogočni, ki vas bom pogubil. Jaz sem Bog jeze in kazni, s katero vas bom kaznoval.«

3. Jezus pa je še govoril: »Ako tedaj mene iščete, pustite te iti.« Da so se dopolnile besede, katere je rekel: »Kateri si mi dal, nisem od teh nikogar izgubil.« (Jan. 18.) Prečudna ljubezen Jezusova! Te besede niso bile le prošnja,

ampak ukaz, s katerim je Gospod prepovedal svojim sovražnikom in jim vzel oblast, da bi mogli Njegovim učencem kaj škodovati, ali jim storiti kaj žalega. Kajti ura še ni prišla, ko bodo izkušani v trpljenju tudi Njegovi učenci. Moli tedaj, o moja duša, modrost, dobroto in ljubezen svojega Zveličarja! Gospod se sam izroči tem krvoželjnim ljudem. Njega čakajo biči, trnje in križ, svojim pa ne dopusti niti, da bi jim bil le las skrivljen in jih varuje. Iz tega pač lahko spoznaš, da ti brez pripuščenja Gospodovega ne more nobeden sovražnik škodovati, ko bi bil še tako mogočen. Gospod nam ne da nobenega trpljenja, če ni v zveličanje naši duši, dá pa nam k temu vselej svojo milost. Kako lahko nas tedaj Jezus obvaruje! In ti tarnaš v trpljenju in se nočeš popolnoma udati v voljo božjo! Ne skrbi za prihodnost, četudi hodiš po temi in se ti ne prikaže skoro nobena zvezda upanja. Popolnoma vsega se izroči Gospodu in se vrzi z vsemi svojimi nadlogami prav po otročje v Njegovo naročje. On te bo gotovo varoval; On ti more in ti tudi hoče pomagati.

Sveti zdihljeji. O, kako zvest je moj ljubeznivi Jezus tem, ki jih je po-

klical k svoji ljubezni! »Zvest je On, ki vas je poklical in bo tudi dopolnil.« (1. Tes. 5, 22.) »Ne bo pripustil, da bi bili izkušani čez svoje moči.« (1. Kor. 10, 13.) V vseh potrebah nas varuje. O ljubi moj Zveličar, da bi bil vedno tudi jaz Tebi tako zvest, kakor si Ti meni! Iskal si me, ko sem bil že izgubljen, in jaz bi Te ne iskal, Tebe svojega presladkega Boga, ko sem spoznal Tvojo čudovito ljubezen do mene! Iščem Ga, ker Ga ljubi moja duša. Njega se hočem držati in Ga nikoli več ne zapustiti. Ostani pri meni tudi zanaprej in nikdar ne dopusti, da bi se kedaj ločil od Tebe! In ko prihrumi ura izkušnjav in me hoče vsega zbegati, o naj le zaslišim to edino besedo: »Jaz sem, nič se ne boj!« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Kolikorkrat bo mogoče, bom pristopil k sv. obhajilu in nikoli tega ne opustim iz brezbržnosti.

V spomin. »Našel sem Ga, ki Ga ljubi moja duša; držim Ga in Ga nočem izpustiti.« (Vis. pes. 3, 4.)

**Jutranje premišljevanje za sedmi dan.
Jezusa vjamejo.**

1. Ko se je tedaj dal Jezus svojim sovražnikom spoznati, so planili nadenj,

da bi Ga vjeli. Pristopili so in Ga zgrabili. Ko so pa apostoli, ki so bili ž Njim, videli, kaj se ima zgoditi, so se hoteli braniti. Bržkone je še nekaj onih učencev prihitelo, ki so bili ostali v Getzemani, ko so izvedeli, v kakšno nevarnost je prišel Jezus. Drugi pa, ki niso nič upali, so od daleč stali in se bližali k njim, ali pa hiteli drugim povedat, da hočejo Jezusa vjeti. Oni, ki so bili poleg Jezusa, so Mu rekli: »Gospod, ali naj zamahnemo z mečem?« Simon Peter je tedaj izdrl meč in mahnil po hlapcu velikega duhovna in mu odsekal desno uho. Jezus pa je rekel Petru: »Vtakni svoj meč v nožnico; kajti vsi, ki rabijo meč, bodo z mečem končani. Ali ne bom pil keliha, ki mi ga je dal Oče? Ali meniš, da ne morem prositi svojega Očeta, ki bi mi poslal več kakor dvanajst legijonov angelov?« — Premisli, duša moja! Kako se moramo oborožiti v vseh težavah in nevarnostih. Karkoli nam pošlje bridkega večni Oče, je kelih, in On hoče, da ga mi pijemo v svoje očiščevanje. Vse bridkosti so kelihi nebeškega Očeta. Za nas ni torej nobenega izgovora. Vsi moramo piti to očiščevalno pijačo. Usta sladkega Jezusa so ga morale že prej okusiti in so ga tudi osladile.

2. Kako srčnega se izkaže tukaj Peter! Toda njegova srčnost je bila tu prenatla, še ne razsvetljena. Ko bi bil on vedel, da se mora vse to zgoditi, da bi bil on in mi vsi rešeni iz satanove sužnosti, ali bi bil oviral to veliko delo božje ljubezni in zveličanja? Gotovo ne! Modrost božja je tedaj nalila ta kelih grenkosti sama, in modra ljubezen nebeškega Očeta tudi nam naliva naše kelihe. Nikar torej ne zametavaj svojega trpljenja in se mu ne ustavlja! Vdaj se mirno in tiho v voljo nebeškega Očeta. Prosi Boga le milosti, da bi mogel trpljenje lažje prenašati. Sv. Gregor pravi, da je večja milost za nas, kadar nas Bog potrjuje v trpljenju, kakor če bi nam odvzel trpljenje. Premisli pa krotkost in ljubezen Jezusovo! »Nehajte,« je rekel in se dotaknil ušesa ranjenega hlapca in ga je ozdravil. Tako je Gospod storil dvojni čudež svojim sovražnikom. Čudež svoje vsemočnosti in svojega usmiljenja. »Nisi nehal,« zakliče sv. Bernard, »vlivati nad svoje sovražnike olja svojega usmiljenja, ko si zadržal srčnost svojega edinega branitelja, da bi ne segal po onih, ki so Te hoteli vjeti, in si ozdravil celo svojega sovražnika. Pač prekleta tako trdo-

vratna divjost, katere ni moglo premagati veličastvo tolikega čudeža, ne velikost tolike dobrote! Prekleta trdovratnost, ki se ni uklonila pred tolikim čudežem in se ni dala utolažiti s tako milo dobroto!« Kako nekaj strašnega je trdovratno srce!

3. Farizeji in pa ostali so bili le še bolj zdivjani. »S hudičem je v zvezi,« so vpili. S čarovnijo, so mislili, da je bilo uho odsekano in z njo zopet ozdravljeno. Kakor stekli volkovi so planili nad Jezusa, to krotko in nedolžno Jagnje, ki ni odprlo svojih ust. Straža pa, stotnik in hlapci Judov so Jezusa zgrabili in zvezali. »Oh, kdo ne bo točil solzá,« pravi sv. Bernard, »ko sliši, kako so v tisti uri tolovaji z Njim ravnali, kako so, o predobrotljivi Jezus, zvezali Tvoje nedolžne roke, kako so Tebe, najkrotkejše Jagnje, kakor ubijalca, nesramno peljali v smrt! Zvezali so Jezusu roke križema na prsih tako trdo, da so Mu naenkrat zatekle. Oklenili so Mu okrog ledja širok pas, ki je bil nabit z žebli, in Mu roke pritrdili še z bičjem in s trtami. Na štirih krajih tega pasu so pa privezali dolge vrvi, s katerimi so Gospoda semtertja pehali in vlekli.« »Bog je zvezan,« zakliče sveti Alfonz

Ligvori. »In zakaj, od koga? Od svojih lastnih stvari. Kaj pravite vi k temu, angeli nebeški!«

Sveti zdihljeji. »O, kralj vseh kraljev,« toži sv. Bernard, »kako si prišel v vezi? Kaj imajo vezi sužnjev in razbojnikov s kraljem vseh kraljev, s svetnikom vseh svetnikov? In če se predrznejo ljudje zvezati Te, odkod to, da ne pretrgaš teh vezi, Ti Vsemogočni? Da se ne rešiš trpljenja, ki Ti ga pripravljajo ti grozovitneži? Ne, niso vrvi, ki Te vežejo — ne — ljubezen do nas, ta Te ima vklenjenega, ta Te pelje v grozovito smrt!« Kdo bi mogel brez začudenja premišljevati, kako poda Jezus krotko, tiho, voljno in ljubeznivo svoje roke, da bi Mu jih zvezali! Za naš napuh, za našo nepotrpežljivost in nepokorščino je hotel s tem zadostiti. O sladki moj Jezus, jaz sem Te torej zvezal, ker sem se tolikokrat ustavljal Tvoji milosti in sem Te takorekoč držal za roke, da mi nisi mogel dati svoje ljubezni in svojih zakladov. O najljubeznivejši Jezus, zveži me zdaj s sladkimi vezmi svoje svete ljubezni! Tvoje vezi so vezi mojega zveličanja! Tako trdno me priveži nase, da se ne bom mogel vekomaj od Tebe ločiti! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Poiskal si bom dobrega dušnega pastirja, ali če ga že imam, mu bom izkazoval popolno pokorščino.

V spomin. »Njegove vezi so vezi zveličanja.« (Sir. 6, 31.)

Večerno premišljevanje za sedmi dan.
Beg apostolov. — Pot v Jeruzalem.

1. Hudobna množica se začne pomikati, ko so prižgali še več bakel. Naprej gre deset stražnikov, za njimi biriči, ki drže Jezusa zvezanega na vrveh in Ga semtertja pehajo. In tedaj so Ga vsi učenci zapustili in so zbežali. Neki mladenič pa je hodil za njimi, s platnom ogrnjen, in prijeli so ga. On pa je popustil platno in jim je ušel.

O, ljubi moj Jezus, celó apostoli so Te zdaj zapustili. »Zakaj ne hitite rešit svojega Jezusa iz rok Njegovih sovražnikov,« kliče sv. Alfonz. Zakaj ne greste za Njim, da bi se vsaj potegovali pred sodniki za Njegovo nedolžnost? Kako je pač to moralo Zveličarja boleti! Pa preudari, moja duša, da mi vsi bežimo pred bridkostjo in pustimo Gospoda samega, da gre v trpljenje; če Ga včasih spremimo v trpljenje, hodimo le od

daleč za Njim, kakor nekateri Njegovih učencev, to se pravi, tako malo potrpiamo, da še skoro ni vredno tega si domišljevati. Še več: večkrat zapustimo Gospoda, ko še ni nobene nevarnosti, in četudi izgubimo pri vsem tem milost božjo, notranji mir in svoje zveličanje. Koliko večja je tedaj, o Gospod, naša slabost, kakor je bila slabost Tvojih apostolov! Kolikokrat, o moja duša, si že ti tako zaničljivo zapustila svojega Boga z grehom!

2. Hitro so peljali Jezusa. Prišli so do dolgega mostu čez potok Cedron. Jezus je zaradi neusmiljenega pehanja in suvanja že nekolikokrat padel. Ko so pa prišli na sredo mostu, so Ga vrgli čez most globoko v Cedron in se norčevali, naj se do sitega napije. Jezus pa je padel najprej na kolena, potem pa na obraz. Tu je tedaj ležal; čudno, da se ni ubil. Pil je nekoliko iz potoka, da se je izpolnilo, kar je pisano v sv. pismu: »Iz potoka na poti bo On pil.« (Ps. 109, 7.) Bila pa je to skrivnost; v potok Cedron, ki teče mimo Jeruzalema, so metali namreč Judje smeti in gnusobo; v ta potok je pometal nekda j kralj Jozija, ko je očiščeval malikovavski tempelj darovanj in oltarjev, prah zdroblje-

nih malikov. Tako so tedaj vrgli v Cedron tudi Jezusa, ki je vzel nase vso gnusobo sveta, v znamenje, da je spustil vse pregrehe in gnusobo v studenec božjega usmiljenja in potopil v neskončno morje svoje neizmerne ljubezni. Zato, o moja duša, potopi tudi ti vse svoje grehe v dragi Krvi Jezusa Kristusa.

3. Biriči so tedaj Jezusa z vrvmi nazaj potegnili in Ga od zadaj vlekli iz globoke grape. Med vpitjem, norčevanjem, kletvami, suvanjem in tepenjem so Ga gnali nesrečni zaslepljenci. Njegovo dolgo, volneno oblačilo, v vodo pomočeno, se Ga je tesno oprijemalo. Ni bila še polnoč. Vlekli so Ga nečloveško čez ostre kamne in groblje po trnju in črepinjah naprej in Ga preklinjali. — Krščanska duša, imej usmiljenje z Jezusom! Spremi Ga v Jeruzalem, oglej Njegove raztrgane in krvave noge, daruj vse Njegove stopinje, zdihljeje in solze in vse kaplje prelite Krvi, katero je že tukaj točil! Katero srce bi se ne razjokalo, ko vidi Jezusa sredi teh volkov!

Sveti zdihljeji. O moj zapuščeni Jezus! Kdo se bo za Te potegnil, ko so Te zapustili celo vsi Tvoji najljubši prijatelji. Pa koliko je duš, ki so sklenile za Teboj hoditi in so že prejele veliko posebnih

milosti, pa so Te zapustile zaradi ničemurnega veselja in radi ljudi! O, jaz ubogi revež, sem tudi med temi nehvaležniki! Moj Jezus, odpusti mi! Ne bom Te nikoli več zapustil. Ljubim Te in raje vse, tudi življenje izgubim, kakor še kedaj Tvojo milost. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Opustil bom neumno boječnost pred svetom in nikoli ničesar dobrega ne bom opustil radi ljudi.

V spomin. »Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.« (Mat. 10, 32.)

Jutranje premišljevanje za osmi dan.

Jezusov vhod v Jeruzalem.

Pogled na Jezusovo Mater.

1. Prišli so po tej žalostni poti do tistih mestnih vrat, ki drže skozi predmestje Ofel na Sionsko goro, kjer sta bivala Ana in Kajfa, od spodnje strani tempeljna. Ofel je bil z zidovjem obzidan hribček. Tu so stanovali večidel revni ljudje, delavci, ki so nosili v tempelj drva in vodo. Jezus je prej večkrat te uboge ljudi tolažil, učil, jih tudi ozdravljaj in jim dajal vbogajme. Zato je imel tu več svojih prijateljev. Ti ubogi ljudje

so bili pozneje prišteti tudi večidel k prvim kristjanom. Ker so se pa Judje bali, da bi ne oprostili ti dobri ljudje Zveličarja, so zastražili vrata in vsa pota z vojaki. Zaradi hrupa, ki so ga povzročili vojaki, ko so od vrat sem pridrli, so se prebudili ti prebivalci. Prihiteli so iz svojih hiš na pota in proti vratom in so popraševali, kaj je. Vojaki so vpili nasproti: Jezus, hudodelnik, vaš krivi prerok, je vjet in Ga peljejo. Veliki duhovnik Mu hoče zabraniti Njegovo delo. Na križ bo moral! Jok in stok je naenkrat napolnil vse predmestje. Ubogi ljudje so jokaje letali semtertje, z razprostrtimi rokami na kolena padali, proti nebu klicali in hvalili dobrotljivega Jezusa. Vojaki pa so jih suvali in bili, jih podili nazaj v stanovanja, kleli nad njimi, jih zmerjali in zaničevali. — Premisli bridkost in bolečine teh dobrih ljudi, in kakor so oni imeli usmiljenje z Jezusom in se niso bali zasramovanja in zaničevanja vojakov, tako žaluj tudi ti s svojim Zveličarjem, in nikar se ne sramuj posnemati Ga, ko bi bil zaradi tega tudi zasramovan in zaničevan.

2. Prišli so torej v predmestje Ofel. Jezus je bil že parkrat padel na tla in skoraj ni mogel več naprej. Kakšno

zdihovalje in tarnanje je bilo šele zdaj, ko so ugledali ti ubogi ljudje Jezusa zvezanega! Od vseh strani so vreli skupaj. Padali so na kolena in glasno vpili: »Izpustite tega človeka. Kdo nas bo ozdravljaj? Kdo tolažil? Izpustite Ga!« Ganljiv je bil ta prizor: Jezus ves blede in prepaden, zmedenih las, v mokrem, omadeževanem oblačilu, na vrveh, s palicami bit in peljan od predrznih biričev in prevzetnih vojakov skozi predmestje Ofel, med množico zdihujočih in hvaležnih prebivalcev. Iztegovali so za Njim svoje roke oni, katere je On ozdravil, gledali za Njim oni, katerim je dal zopet vid, in jokali so oni, katerim je dal, da so zopet govorili. »Oh,« zakliče Ludovik Granaški, »kdo bi ne imel srčnega sočutja, ko vidi Gospoda vsega veličastva, čegar celo življenje je bila sama dobrotà, ki je bolnike ozdravljaj, slepim dajal, da so zopet videli, in označeval zveličavni nauk, zdaj pa tako zasramovan, z zvezanimi rokami, obdan od biričev in peljan med neštevilno množico po javnih cestah.« O, grozovita srca! Ali ne more velika bridkost obuditi v nas nobenega sočutja?

3. Tako ženejo Jezusa med vednim zasramovanjem in zaničevanjem skozi

Ofel na Sionsko goro. Za njimi dere ljudstvo, a je zadržujejo s silo nazaj. Le hudobni drhali so dovolili, da sme uganjati nad Gospodom vsakovrstne hudobije. Pa še druga žalost in bridkost je prišla nad prebivalce tega predmestja. Presveta Devica, Mati Marija in druge pobožne žene, gnane od ljubezni do Jezusa, so šle v Cedronovo dolino. Med njimi so bile: Marta, Marija Magdalena, Marija Kleofova, Marija Salome, Marija Markova in še druge. Nekateri prijatelji in te pobožne žene peljejo Mater Jezusovo iz doline Cedron skozi Ofel v hišo Marije Markove, ki je stala tik Sionske gore. Ko so ti dobri ljudje zagledali Mater Jezusovo, je nastal med njimi nov jok in stok, novo pomilovanje in zdihovanje. Vse hoče k Mariji. Vse se žéne proti nji, da so jo skoraj nesli po poti. Marija pa je molčala, vsled žalosti in bridkosti. — In jaz bi ne jokal s teboj, o žalostna Mati Marija, in bi ne imel v tvoji neskončni bridkosti nobenega deleža? O, kakšni zdihljeji so takrat prihajali iz tvojega ljubeznivega srca! O, ti nevesta vseh bolečin, zdaj se izpolnjuje, kar pravi sv. pismo: »Ti iščeš svojega ženina po mestnih cestah in jeruzalemske hčere so ti pokazale tvojega ženina

vsega krvavega.« Češčena bodi, o žalostna Mati, ki si se odpovedala vsej tolažbi, da bi le mene tolažila!

Sveti zdihljeji. O, žalostna Mati, nekdam si se pritožila sv. Brigiti, da ima tako malo ljudi usmiljenje s tvojimi solzami in bolečinami! Ali bom mar tudi jaz med temi nehvaležniki, ki pozabijo na tvojo največjo žalostno materino ljubezen? O, varuj me tolike nesreče. S sv. Jero ti zato zakličem: O, žalostna Mati, spomni se, koliko zdihljejev, koliko srčne molitve in koliko milih tožbâ si takrat naredila, ko si izvedela, da je Judež izdal tvojega Sina, da so Ga Judje vjeli in odpeljali pred Ana in Kajfa, ko si bridko zaklicala: »Moj Sin! Jezus, moj Sin! Kdo mi bo dal, da bi umrla zate, o moj Jezus!« Zaradi tega meča bridkih bolečin, ki je takrat tvojo dušo presunil, prosim, stoj mi ob strani v moji zadnji uri, ko bo omagovalo moje srce in trepetalo od bridkosti. O, mila Mati, s teboj želim žalovati! O, da bi bil potopljen s teboj v morje trpljenja Jezusovega, da bi bil vreden nekdam večnega tolažila! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Storiti hočem vsak

dan vsaj kaj malega v čast žalostne Matere božje.

V spomin. »Brez nehánja joka ponoči in njene solze ji po licih tekó.« (Žal. pes. 1, 2.)

Večerno premišljevanje za osmi dan.

Kaj počnó Jezusoví sovražníki?

Pogled na Jeruzalem ob tej uri.

1. Ko sta Ana in Kajfa izvedela, da so Jezusa vjeli, je bilo pri njima vse pokoncu. Sodne dvorane so bile vse razsvetljene, straže so stale pred vratmi in po hodnikih. Njuni hlapci so dirjali po vsem mestu in klicali ude zborá, písmouke in vse, ki so imeli pri sodbi kaj govoriti. Bili pa so takrat v Jeruzalemu radi praznikov vsi farizeji in saduceji in drugi zlobni ljudje iz Nazareta, Kafarnavma in iz vse Judeje, katerim je Jezus večkrat vpričo ljudstva povedal resnico v njihovo osramočenje. Vsi so zaradi tega bili polni divjega srda do Jezusa. Vsak je še poiskal med romarji kake potepuhe iz svojega kraja in jih je podkupil z denarjem, da bi vpili in po krivem pričali proti Jezusu. Niso pa vedeli drugega, kakor laž in zasramovanje. Vsi ti so sčasoma privreli pred sodno hišo Kajfovo. Ž njimi so se še združili Jezu-

sovi sovražniki izmed napuhnjenih fari-zejev in pismoukov. Tu so bili oni razkačeni prodajalci, katere je Jezus nek-
daj iz tempeljna spodil. Več napuhnjenih
učenikov, ki jih je Jezus prisilil k mol-
čanju pred ljudstvom, in zopet dalje
trdovratni grešniki, ki so zopet zabredli
v stare grehe in v stare bolezni. Pre-
vzetni mladeniči, katerih ni hotel Jezus
prišteti med svoje učence, potepuhi,
katerih tovariše je izpreobrnil, nečist-
niki in prešestniki, katerih sogrešnice je
pripeljal na pot čednosti, z eno besedo,
večidel vsa gnusna in zavržena drhal
iz judovskega ljudstva, sami sovražniki
božji in vsega, kar je sveto, zapriseženi
satanovi hlapci in pomočniki. Dobri in
pobožni ljudje so žalovali in se niso upali
na dan pokazati in so molčali. Nekateri
napol dobri in slabi so odpadali od Je-
zusa. Prav malo jih je bilo zvestih. —
Premisli, moja duša! Ali nisi bila tudi ti
že med takimi Jezusovimi sovražniki?
Ali se nisi sramovala pred svetom kri-
žanega Jezusa in Ga zapustila? Kadar
je svet zaničeval sveto vero, ali nisi
pustila Jezusa samega?

2. Peter in Janez sta oddaleč šla za
njimi. Ko sta dospela v mesto, sta šla
hitro k znancem, ki jih je imel Janez

med posli velikega duhovna, da bi prišla v sodno dvorano, kamor so peljali Gospoda. Iskala sta Jezusovih prijateljev, zlasti Nikodema in Jožefa iz Arimateje, da bi se vendar kdo za Jezusa potegoval. — Premišljuj tu! Od vseh apostolov gresta le dva za Jezusom. Ljubila sta Ga namreč bolj srčno kakor drugi in huje jima je bilo ločiti se od Njega. Ljubezen ju je torej gnala. Oh, prizadevaj si tudi ti za srčno ljubezen do Jezusa! Le edino to te more obdržati v boju in četudi si tako nesrečen, da si izgubil Jezusa, te bo le-ta ljubezen gotovo nazaj k Njemu pripeljala. Pa tudi Jezus je najbolj ljubil ta dva učenca. Petru je izročil ključe svoje svete Cerkve in sv. Janez je slo-nel na Njegovih prsih in Njemu je tudi Jezus izročil svojo Mater Marijo; zakaj na Jezusovih prsih se je napil sladkega duha ljubezni, ki ga je zdaj gnal za Jezusom. Tako je torej Jezus prečudno magnetično jeklo, ki vleče nase vse bogoljubne duše. »Z vzemi ljubezni sem jih vlekel nase.« — Pa tudi ta dva učenca sta hodila le od daleč za Njim, ker sta se bala za svoje življenje. O, kdaj bo neki pregnala ljubezen vso bo-ječnost od nas, da ne bomo drugega iskali kakor le Jezusa samega?

3. V Jeruzalemu, tem velikem, z ljudmi napolnjenem mestu, je vse mirno, vse spi, le sovražniki Jezusovi so pokoncu. Samo koder so peljali Gospoda, so vse zbudili s svojim hrupom. Vse hiti na Sionsko goro, kjer je bilo vse razsvetljeno. Semtertja se sliši trkanje po vratih, da bi speči vstali. Strah in ropot, hitro popraševanje se sliši po raznih kotih velikega mesta. Ljudje so vsi zbegani in so se bali vstaje in upora. Tudi zaničljive besede se slišijo, n. pr. zdaj Mu ne steljejo več palmovih vejic pod noge, prav je hinavcem, zmerom so hoteli biti boljši kakor drugi, in take podobne stvari. Le v predmestju Ofelu je vse nepokojno in polno sočutja. Saj je bil Jezus učenik, tolažnik in pomočnik teh ubogih ljudi! — Drugi učenci in apostoli so tavalili po dolinah okrog mesta, ali pa so se poskrili po votlinah Oljske gore in so se tiho popraševali, kaj bo iz tega. Okrog sodne hiše pa vlada hrup in šum. Vse je razsvetljeno vsled gorečih bakel. Od zunaj mesta pa se razlega močno rjojenje darivne in tovarne živine, ki je bila pripravljena za praznik, vmes pa milo bleketanje ovčá in jagnjet, ki bodo vsak čas zaklana. Toda le On je pravo, čisto, neomadeževano veliko-

nočno Jagnje, ki bo peljano v mesnico in ne odpre svojih ust — Jezus Kristus! — Čez vse to je pa razprostrto čudovito trepetajoče nebo. Luna plava za meglicami vsa blede, kakor bolna po nebu in se boji postati polna. Zakaj kadar bo polna, bo Jezus umorjen. Angeli pa trepetajo med žalostjo in veseljem. Zdihovali bi proti božjemu sedežu za pomoč, pa morejo polni začudenja le moliti čudež božje pravice in Njegove milosti, ki je v svetišču sklenjen od vekomaj v nebesih, zdaj pa se začena v tej strašni noči tudi na zemlji.

Sveti zdihljeji. O Jezus, Ti brezdno ljubezni in milosti! Kdo bo mogel zadosti presoditi, kaj si trpel to noč iz ljubezni do nas? O žalostna noč, ki je prinesla našemu Zveličarju in Njegovi ljubeznivi Materi te neizmerne bridkosti in bolečine! Kdo bo mislil nate in premišljeval tvoje skrivnosti, pa ne postane otožen v dnu svojega srca? Ali mi bo mar pretežko, s Teboj, o Jezus, nekoliko čuti in Te spremiti po Tvojem žalostnem potu? Ali mi bo mar pretežko s teboj, o Mati božja, nekoliko žalovati in s teboj jokati? O ne, nikakor ne! Ta noč je sicer najbolj žalostna, pa je tudi najbolj milostipolna. To je

tista noč, ki je bila pred dnevom našega odrešenja in je naredila konec vsej temi na zemlji. Bodi torej češčena, o presrečna noč, za katero se je prikazala zarja odrešenja! Ljubi moj Jezus, zaradi vsega, kar si pretrpel v tej bridkostipolni noči, te prosim, naj v mojem srcu sveti vedno luč Tvoje milosti in naj prežene vso temo iz moje duše! Dodeli luč mojemu srcu, vžgi ogenj ljubezni v meni in daj, da vse zaničujem, vse zametujem, kar ni Tvoja ljubezen! Daj, da Te ljubim večno, o sladki moj Jezus! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Pritrgati si hočem ponoči včasih nekoliko pri spanju in moliti, ali vsaj, ko se zbudim, se spomniti Tvojega bridkega trpljenja.

V spomin. »Ponoči si Ga iskala, katerega ljubi moja duša.« (Vis. pes. 3, 1.)

Jutranje premišljevanje za deveti dan.
Jezus pred Anom.

1. Okoli polnoči je bilo, ko so pripeljali Jezusa v hišo Anovo skozi razsvetljeno dvorišče na hodnik sodne dvorane. Vratom nasproti je sedel Ana na visokem prestolu, obdan od osemindvajsetih sve-

tovalcev. Biriči so privlekli Jezusa na vrveh privezanega v dvorano. Tam je bilo vse polno vojakov, srditih Judov, Anovih služabnikov, nekaj prič in različna malopridna drhal. Ana je že komaj pričakoval Zveličarja. Jezus je stal pred Anom bled, prepaden, v mokri in blatni obleki, vklenjenih rok, zvezan od biričev z vrvjo in pobešene glave. Nekako takole je Ana Jezusa nagovoril: »Glej! Glej! Jezus Nazareški! Ti si!? Kje so pa Tvoji učenci, kje Tvoje kraljestvo, kje Tvoja imenitnost? Govori zdaj pun-tar, zapeljivec! Nov nauk hočeš učiti? Kakšen je Tvoj nauk, ki prekucuje in zapeljuje ljudstvo? Govori zdaj!« In Jezus je vzdignil svojo trudno glavo, pogledal Ana in rekel: »Očitno sem govoril pred svetom; vselej sem učil v shod-nici in v templju, kamor se vsi Judje shajajo, in na skrivnem nisem ničesar govoril. Kaj mene vprašaš? Vprašaj tiste, ki so slišali, kaj sem jim govoril. Glej! oni vedo, kaj sem govoril.« (Jan. 18, 20. 21.) Premisli tu hinavščino in hudo-bijo tega sodnika, ki vpraša Jezusa po nauku, pa ne, da bi se poboljšal, tem-več da bi Jezusa vjel. Preudari pa tudi krotki, ponižni in modri odgovor Jezusa Kristusa. Kako bi bil Jezus lahko ome-

nil svoje čudeže, pa hvaliti se noče; tudi svojih učencev noče izdati. Dobro je vedel, da Mu izgovor ne bo pomagal nič; zato ne dá prevzetnežu na vsa njegova vprašanja nobenega gotovega odgovora. »Bog se ustavlja prevzetnim, le ponižnim dá svojo milost.« Premisli, moja duša! Jezusa, sodnika vesoljnega sveta, so pred to sodbo toliko in tako izpraševali, kako se bo godilo tebi pred sodnjim stolom tvojega Boga?

2. Srd in jeza se je brala pri teh Jezusovih besedah Anu na obrazu, in ko to zagleda zraven Jezusa stoječ grd birič, udari Gospoda s celo pestjo, z železom oboroženo, po obrazu in zakriči: »Tako odgovarjaš velikemu duhovniku?« Jezus, pretresen vsled hudega udarca, pade znak na tla. Kri se Mu vlije iz obraza. Vpitje, zasramovanje, zaničevanje, mrmanje, smeh in grožnje se razlegajo po dvorani. O moj Bog, kako je mogoče, da se ni odprla zemlja pri tej priči, in da ni požrla na večno tega hudobneža, ki se je predrznil vzdigniti svojo roko proti Najsvetejšemu in udariti tisto obličje, ki razveseljuje s svojo bliščobo nebesa, čegar pogled je dan svetnikom v zveličanje, tisto obličje, ki ga hrepnijo gledati angeli! Če se je že obličje

Mozesu, ko je govoril, toliko bliščalo, da niso Izraelci mogli vanj gledati, da je moral svoj obraz zakriti; kako veličasten je bil šele obraz Jezusa Kristusa, ki je beseda Očetova, večna modrost, neskončna čednost, največja dobrota, popolno zveličanje, pravo veličanstvo in bistri studenec vse lepote! Pa, glej, o grešnik! Z vsako hudobijo, z vsakim razžaljenjem božjim ponoviš to zasramovanje, biješ takorekoč svojega Zveličarja v obličje, kadar v nesrečni predrznosti grešiš pred Njegovimi očmi. Prosi vendar Boga, da te, ko boš prišel pred sodbo, to sveto obličje milo in milostljivo pogleda! Gorje tebi, če Ga boš takrat videl srditega, zakaj Njegove oči bodo potem kakor plamteči ogenj, kakor pravi sv. Janez: »Njegovo obličje je bilo kakor solnce, ki sveti z vso silo, in ko sem Ga zagledal, sem padel k Njegovim nogam, kakor mrtev.« Premisli to, moja duša!

3. Gospod pa je mirno rekel: »Ako sem hudo govoril, povej, ako pa prav, kaj me biješ?« Hotel je reči: »Po krivici si me udaril, saj nisem ničesar hudega storil.« O, neizrečeno velika je krotkost Jezusova, ki ni tega hudobneža takoj pogubil. Samo ljubeznivo ga je

opomnil na njegove pregreške ter ga hotel poboljšati. Pomisli, krščanska duša, če bi ti hotela iz ljubezni do Jezusa prestati tak udarec? Morebiti še ne moreš samo ene ostre besede prenesti, ne da bi se že ne jezil. Morebiti ti je hudo, da so napravili tako bridko sramoto Zveličarju. Raje obžaluj svojo slabost, ki ne more potrpežljivo prenesti najmanjše bridkosti. Morebiti večkrat delaš velike sklepe in misliš kaj posebnega storiti v čast Jezusu Kristusu, pa pri prvi besedi svojega nasprotnika si morebiti že ves zbežan. Priteci tedaj k Jezusu in prosi Ga srčno za milost potrpežljivosti. O Jezus najljubeznivejši! Ti moč in podpora trpečih duš, daj, da vendar že enkrat prenašam vse zaničevanje in zasramovanje z mirnim srcem!

Sveti zdihljej. »O potrpežljivost mojega Zveličarja, kako je zaslužilo tako zasramovanje tako miren odgovor?« vpraša sv. Ligvorij. In to vpričo tolike množice, vpričo velikega duhovna samega, ki nespametnega ni posvaril, s svojim molčanjem je celo potrdil njegovo predrzno hudobijo. O moj Jezus, vse to si hotel zato trpeti, da si zadostil za razžaljenja, s katerimi sem Te žalil.

O moja ljubezen, bodi mi zahvaljena za to! O večni Oče, odpusti mi zavoljo Jezusovega zasluženja! O presveto obličje mojega Jezusa, o ko bi Te mogel poljubiti in bi Ti zamogel za vsa storjena zasramovanja neskončno čast in ljubezen izkazati! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Krotak hočem biti proti njim, ki me žalijo.

V spomin. »Zakaj me biješ?« (Jan. 18, 23.)

Večerno premišljevanje za deveti dan. Jezusa pripeljejo h Kajfu.

1. Ko je bil Jezus udarjen, je silil Ana, razsrjen zaradi Jezusove krotkosti, pričujoče, naj pričajo o njem, kar so slišali in kar vedo. Nastalo je zmešano vpitje, drug čez drugega so rjuli: »Rekel je, da je kralj, da je Bog Njegov Oče, farizeji so prešestniki, ljudstvo šunta, ob sobotah s hudičem ozdravlja, z neverniki in colninarji hodi, in enako.« Vse to so drug čez drugega vpili in kleli, biriči pa so Jezusa semtertja pehali in kričali nad Njim: »No, zagovarjaj se!« Ana in njegovi sodniki so kričali vmes zaničljivo: »No, zdaj slišimo Tvoj lepi

nauk, kaj praviš k temu? To je tedaj Tvoj očitni nauk? Kdo si? Kakšen kralj? Kdo bi mislil, da si tesarjev sin, zakaj ne zapoveduješ zdaj kakor kralj?« Taka in enaka bogokletstva so izrekli. Tedaj je rekel Ana: »Prav, časti Tvojega kraljestva Ti nočem zadrževati!« Ukazal je: »Zvežite Mu roke in peljite tega kralja k velikemu duhovnu!« Žaluj, o duša, nad takim bogokletstvom, zaničevanjem in zasramovanjem, ki ga je storil hudobni Ana tvojemu Zveličarju! Imej usmiljenje s svojim nedolžnim Jezusom in prosi odpuščanja nad tolikimi bogokletstvi, onečaščenji in rotenji, ki najsvetejše Srce Jezusovo še zdaj vsak dan žaliyo, zlasti z zasramovanjem svete Cerkve, njene vere in njenih služabnikov. Oh, kako se ponavlja to bridko trpljenje!

2. Med smehom, krohotanjem, vpitjem in suvanjem peljejo Jezusa iz dvorane h Kajfu. Anova hiša je bila kakih tristo korakov oddaljena od Kajfove. Pot je bila razsvetljena z velikimi svetilkami, ki so bile natakne na kole, polna srditih, divje rjovečih Judov. Vojaki so se komaj prerili skozi in Jezus je bil vso pot zaničevan in semtertja suvan. Le malo jih je bilo, ki so zdihovali in

jokali, a te so biriči stran podili. Vmes pa so metali denar med tiste, ki so najbolj in po krivici vpili. Tako so prišli do sodne hiše Kajfove. Peljali so Ga skozi več dvorišč; v sredi teh dvorov je bila zakurjena peč. Vojaki, biriči, najete priče in razna drhal se je gnetla okoli ognja. Tudi nesramne ženske so bile tam. Neko rdečo pijačo so točile in kruhe pekle vojakom za denar. V sodno hišo pa nikogar niso pustili, le tožniki in krive priče so šli vanjo, vse druge so zapodili. Sodna dvorana je bila v polukrogu zidana, sodniki so sedeli v polukrogu na vzvišenih stolih. V sredi med njimi pa še nekoliko višje je imel veliki duhovnik svoj sedež. Jezusa so postavili spodaj pred stole. Na desni in levi za Njim in po vsej dvorani se je trlo tožnikov in krivih prič. Ko so Jezusa pripeljali, je bil Kajfa že na sodnem sedežu in okoli njega sedemdeset udov visokega sodišča. Veliko farizejev, pismoukov in drugih je sedelo tu, in okrog teh veliko prič in slabega ljudstva, pri vratih in ob sodnem stolu so stali vojni hlapci. — Spremi, moja duša, svojega Zveličarja po tej žalostni poti in daruj nebeškemu Očetu vse Njegove stopinje in zaničevanja! Premisli pa tudi in po-

stavi se v duhu pred sodni stol božji, kamor boš nekda stopil in videl tam Jezusa, ki Ga bodo obdajali tisoči angelov, sedečega na prestolu veličastva. Že zdaj se pripravljaj na to!

3. Premisli, kakšnega sodnika je imel tvoj Zveličar. Kajfa, mož zagorelega, jeznega obraza, je imel dolg, temno-rdeč, z zlatom obšit plašč, ki je bil ves zapet na prsih, na ramah, spredaj z bliščečimi zankami ter spleten. Imel je kapo, ki je bila zelo podobna škofovi kapi. Bil je že precej dolgo s svojimi svetovalci v dvorani. Nepotrpežljivost in jeza sta vsled čakanja v njem toliko zrastle, da je zapustil v tem bliščečem oblačilu celo svoj sedež in hitel doli na dvorišče, se kregal in rotill, zakaj Ga tako dolgo ne pripeljejo. Medtem so se z Jezusom približali in Kajfa je šel na svoj sedež nazaj.

Če je že groza stopiti pred takega človeškega sodnika, kako bo strašno in kako grozovito šele za grešnike, stopiti pred božjega sodnika! Res je, da Jezus ni krivični, ampak najbolj in neskončno pravični sodnik, a ravno Njegova velika, sveta pravica te bo pogubila. Tudi Jezus Kristus se bo prikazal v veličastnem škrlatu, namreč v škrlatu svojih pove-

ličanih ran in svoje drage krvi. Na Njegovi glavi se bo izpremenila trnjeva krona v nebeško krono, krono zveličanja. Njegovo obličje se bo svetilo kakor bliščeče solnce, in kakor blisek Njegove oči. Iz Njegovih ust bo prišel dvobrušeni meč, ki bo presunil možeg in kosti. Tam ti bo pokazal svoje rane in vse, kar je trpel za te. Svetniki bodo sedeli z Njim pri sodbi, angeli bodo Njegovi služabniki, izpolnjevavci Njegove volje, hudobni duhovi pa tvoji tožniki. Ali si upaš zdajle — takoj — v tem stanju duše, kot si — si upaš pred to sodbo stopiti? Dobro premisli!

Sveti zdihljej. O moj Jezus! Ko bi me hotel zdajle soditi, kaj bi bilo z menoj? O večni Oče! Poglej obličje svojega maziljenca! Obžalujem vsa razžaljenja, katerakoli sem Ti napravil! Poglej kri, poglej rane svojega Sina in usmili se me! Moj Jezus, če sem tudi do zdaj zaničeval Tvojo ljubezen, Te pa zdaj vendar hočem ljubiti! Res, ljubim Te, o moja ljubezen, in upam, kadar Te bom prvič zaklical svojega sodnika, da Te bom smel ravnotako imenovati. Daj, da Te vedno bolj ljubim in da bom vedno bolj tudi ljubljen od Tebe! Potem stori z menoj, karkoli hočeš. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: »Vsakdanje težave hočem potrpežljivo prenašati.«

V spomin. »Vzemite moj jarem nase, in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen.« (Mar. 11, 29.)

Jutranje premišljevanje za deseti dan. Jezus pred Kajfom.

1. Med rjovečim vpitjem, suvanjem in pehanjem, z blatom omadeževanega, so peljali Jezusa v sodno hišo. Komaj stopi v sodno dvorano, že zakriči Kajfa nad Njim: »Ali si Ti preklinjevalec Boga, ki nam delaš nocojšnjo noč nepokoj?« Njegova usta so bila polna zmerjanja, polna rotenja. Biriči pa so Jezusa suvali in vpili: »Odgovori, odpri usta! Kaj ne znaš govoriti?« Kajfa, še huje kakor Ana, stavi Jezusu eno vprašanje za drugim. Jezus pa stoji tiho in mirno, trpeč gleda pred se in se ne ozre na Kajfa. Biriči pa so Ga silili in Ga bili po hrbtu in od strani. Tedaj so zaslišali priče. Vse so zopet skupaj spravili, kar je že bilo stokrat rečeno: On sobote ne posvečuje, ljudstvo podpihuje, proročuje razdejanje Jeruzalema, imenuje se kralja, preroka, Sina božjega. Uči nove nauke; kdor ne je Njegovega mesa in

ne pije Njegove krvi, ne bo zveličan. Tako so črnili Njegove besede in nauk. Priče pa so si same ugovarjale. Eden pravi: On se kralja dela, drugi zopet: Ne, On hoče le kralj imenovan biti. Tako so se prepirali med seboj, vmes pa preklinjali in vpili: Pokaži zdaj svojo moč; pokliči legije angelov, o katerih si na Oljiskem vrtu govoril, in še več takega. — Premisli, moja duša, to zmešnjavo, to hudobijo in to strašno obnašanje proti Jezusu!

2. Kajfa je bil tedaj ves srdit. Grdo obnašanje do Jezusa, priče, ki se niso strinjale, nezapopadljiva, tiha potrpežljivost Jezusova je veliko pričujočih čudno presunila. Večkrat so priče zasmehovali. Mnogim je bilo hudo pri srcu, ker je bil Jezus vedno tih. In tedaj so iskali veliki duhovni in ves sodni zbor krivih prič zoper Jezusa, da bi Ga bili v smrt obsodili, pa jih niso mogli najti. Dasiravno je pristopilo veliko krivih prič, pa njih pričevanje se ni strinjalo. Slednjič sta prišli dve krivi priči in sta rekli: »Ta je govoril: Jaz morem podreti tempelj božji in ga v treh dneh zopet sezidati.« Pa tudi to pričevanje se ni strinjalo. Kajfa je bil zavaljotega ves iz sebe, je vstal s svojega se-

deža, šel dve stopinji niže proti Jezusu, stopil na sredo in vprašal Jezusa, rekoč: »Ali nič ne odgovoriš na to, kar ti pričajo zoper Tebe?« Jezus pa je molčal in ni odgovoril. Velikega duhovnika je jezilo, da ga Jezus še pogledal ni. Biriči so nato Gospoda za lase vlekli in Ga bili s pestmi pod čeljusti. On pa je zrl v tla. O, prečudno molčanje Jezusovo! Glej, Gospod molči k vsemu natolcevanju, k vsem krivičnim tožbam. Pokoriti se hoče zdaj za tvoje hrepenenje po hvali in slavi. Ker se ti hitiš izgovarjati pri najmanjšem obtoženju — hoče On zadostiti. Jezus nam hoče zapustiti zgled ponižnosti, da bi radi in molče prenašali vsa zasramovanja in kriva natolcevanja, tudi ko bi bila še tako velika. »Blagor vam, kadar bodo ljudje vse hudo zoper vas govorili; vaše plačilo je obilno v nebesih!« Ali posnemaš v tem svojega Zveličarja?

3. Zavoljo tihega molčanja Jezusovega je bil Kajfa vedno bolj jezen. Razburjen je povzdignil svoje roke in je srdito zaklical: »Zarotim Te pri živem Bogu, da nam poveš, ali si Ti Sin božji?« Velika tihota nastane med vso to divjo zmešnjavo, in Jezus izpregovori s častitljivim, presunljivim glasom večne Be-

sede: »Ti si rekel! Povem vam: Od-sihmal boste videli Sinu človekovega sedeti na desnici moči božje, in priti v oblakih neba.« Med temi besedami je bil Jezus ves razsvetljen. Zdelo se je, kakor bi se bila nebesa nad Njim raz-grnila. Kajfu pa je bilo, kakor bi se bil pod njim sam pekel odprl in od pekla obseden, zgrabi rob svojega imenitnega plašča, ga zareže z nožem ter ga pre-trga, rekoč: »Preklinjal je Boga, kaj potrebujemo še prič? Glejte, zdaj ste slišali preklinjevanje! Kaj se vam zdi?« Vsi pričujoči so vstali in vpili s strašnim glasom: »Smrti je vreden! Smrti je vre-den!« — Jezus je do zdaj le molčal. Ko je pa šlo za čast Njegovega nebeškega Očeta, je odprl svoja usta pred svojimi sodniki ter je cčitno in slovesno izjavil, da je Sin božji. S tem nas je učil, da je naša dolžnost govoriti, kadar gre za čast božjo in za spoznanje svete vere. Premisli pa tudi, kako hudobno, kako nesramno so ti sodniki Jezusa v smrt obsodili. Nič niso preiskovali, samo zato so Ga obsodili, ker niso hoteli verovati. Jezus je pa tiho prevzel tudi to smrtno obsodbo. V smrt je hotel biti obsojen, ker si ti smrt zaslužil, in da bi tebi življenje dodelil.

Sveti zdíhljeji. O moj Zveličar, Ti hočeš biti zame v smrt obsojen, da bi mene rešil večnega pogubljenja. Oh, kako se mi bo godilo nekdam pri sodnem stolu mojega Boga, če ne boš Ti zame govoril, zame se potegoval? »O ljubezen!« zakličem s sveto Jero, »bodi Ti moja priprošnjica. Odgovarjaj Ti zame; izprosi mi odpuščenje in poteguj se Ti zame, da živim zavoljo Tebe.« Vem, kaj bom storil. Kelih zveličanja bom prejel, kelih Jezusov bom položil na tehtnico božje pravice. Tako, s tem hočem nadomestiti, kar meni primanjkuje. S tem bom pokril vse svoje grehe. S tem kelihom bom popravil svoje pomanjkljivosti. S tem kelihom bom poravnal svoje obilne napake. Dobro, o ljubezen, tedaj hočem svojega Jezusa, Tvojega kraljevega in pa vsled milosti toliko oslavljenega jetnika, katerega si Ti, o ljubezen, v tej uri peljala v to strašno sodbo, da bi nanj naložila grehe vesoljnega sveta, ko vendar ni madeža nad Njim, ki ima le ljubezen do mene in plačuje moj dolg, ki ga Ti od Njega tirjaš — tedaj hočem, o predraga ljubezen, tega iz ljubezni do mene v smrt obsojenega za tovariša s seboj vzeti k večni sodbi. O presladki moj Jezus,

pojdi z menoj pred sodbo, bodi tam moj zagovornik, potem se mi ni treba ničesar bati in nikakor ne bom osramočen. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: »Nobenega nočem predrzno soditi!«

V spomin. »Ne sodite, da ne boste sojeni.« (Mat. 7, 1.)

Večerno premišljevanje za deseti dan. Jezusovo zasramovanje. Peter Jezusa zataji.

1. Veliki duhovnik je rekel tedaj biričem: »Vam izdam tega kralja, izkažite Mu čast!« In zdajci se dvigne drhal vseh pričujočih hudobnežev liki razdraženo gnezdo strupenih osâ nad nedolžnega Jezusa. Že med sodbo so izdirali biriči in drugi hudobneži cele šope las Jezusu iz brade, Mu pljuvali v obraz, Ga s pestmi bili in s priostrenimi palicami suvali. Zdajpazdaj so izpustili svojo grdo jezo, kakor strupeno želo nad ubogega Jezusa. Zaporedoma so Mu dejali več slamnatih ali bičevih kron na glavo in Mu jih med ostudnim zasmehovanjem zbijali zopet raz glavo. Včasih so vpili: »Glejte sinu Davidovega

s. krono svojega očeta!« Pa zopet: »Glejte, ta je večji kakor Salomon: Ta je kralj, ki napravlja ženitnino svojemu sinu.« Tako so Ga zasramovali, bili s pestmi in palicami, suvali Ga semtertja, ter Ga nesramno zapljuvali. Medtem pa so strašno preklinjali Boga. Tudi v obraz so Ga bili, Ga za grinjali in s pestmi tolkli. Drugi so Mu dajali zaušnice in Ga vpraševali: »Prerokuj nam, Kriste, kdo Te je udaril?« Jezus pa je molčal in je molil zanje. Zdihoval je in potrpežljivo vse pretrpel. Tako zaničevanega, zvezanega in omadeževanega so okoli semtertja vlačili. Strašno, grozovito dejanje, kakor bi bile same peklenške pošasti okrog Njega.

Oh, kdo bo to ravnanje premišljeval pa ne bo imel usmiljenja in sočutja z Jezusom. Njegovo nebeško obličje je bilo tako onesnaženo, da se je komaj spoznalo. Jezus pa je sam pripustil svoj sveti obraz tako zakriti in tako biti zato, ker si bila ti, krščanska duša, na lepoto svojega obraza tolikrat ponosna, ker si svoje oči obračala v nespodobne poglede in bila s svojim obrazom drugim v spotiko ter s tem morebiti napeljevala druge v greh. Tudi ti si hotela takorekoč Bogu samemu zakriti oči, da bi

te ne videl, ko si grešila; ali pa si se vsaj delala, kakor bi te Bog ne mogel videti. Oh, obžaluj tedaj svoje grehe in pa zdihuj, naj ti Bog zopet pokaže svoje milo obličje.

2. Janez, ki je bil znan z velikim duhovnom, je šel v preddvor velikega duhovna takoj takrat, ko so Jezusa peljali h Kajfu. Peter pa je bil zunaj pred vratmi. Vsled velike gnječe je prišel prepozno. Tedaj je šel Janez tja, je govoril z vratarico in spravil Petra noter. Ko je stal Jezus pred Kajfom, sta prišla tudi ta dva učenca v sodno dvorano. Mili Jezus ju je pogledal, ko so Gammimo njiju peljali, pa ni obrnil svoje glave proti njima, da bi ju ne bil izdal. Tako sta stala v dvorani v veliki bridkosti in čakanju, kaj se bo zgodilo. Neizrečeno sta trpela! Ko je Jezus slovesno odgovoril: »Jaz sem!« in je Kajfa svoje oblačilo pretrgal ter se je razlegalo strašno vpitje: »Smrti je vreden!« in ko je pekel izlil ves svoj srd, ko je bilo vse polno groze in strahu, — takrat nista mogla Peter in Janez več obstati tu, kjer sta toliko trpela pa Mu nista mogla ničesar pomagati. Janez se v svoji bridkosti spomni uboge Jezusove Matere. Bal se je, da bi ji ne popisal kdo

izmed Jezusovih sovražnikov tega strašnega prizora še bolj črno in neusmiljeno, zato se ozre še enkrat na najsvetejšega vseh svetih ter si misli: »Učenik, Ti veš, zakaj grem proč,« in hitro je odšel, kakor bi ga bil Jezus sam poslal k sveti Devici. Peter pa Ga ni mogel zapustiti. Ljubezen mu tega ni dovolila.

Premisli, moja duša, ljubezen teh dveh učencev, zlasti otroško ljubezen sv. Janeza in njegovo veliko skrb za sveto Devico, Jezusovo Mater. Oh, v toliki bridkosti ni mogel zapustiti Marije. Ljubil jo je kakor svojo lastno ljubeznivo mater. Kako lepo pobožnost in veliko češčenje je imel ta učenec do Marije in kako čist in svet je moral pač sam biti, da mu je izročil Gospod svojo deviško Mater! Posnemaj ga v tej pobožnosti do Marije in zdihuj pogosto s sveto Jero: »O sveti Janez, ti ljubljeni učenec Jezusov, izprosi mi tako pobožnost, čistost in svetost duha, ki jo zahteva cvet in sin tiste lilije, kateri si bil ti za variha določen!«

3. Peter se je komaj že zdržal, bridko je jokal, pa prikrival, kolikor je mogel. Tu ni hotel več ostati. Njegova vnema za Jezusa bi ga bila izdala. Tudi se ni mogel nikamor skriti, da bi ne vzbudil

pri drugih suma. Ves zbežan bridkosti in bolečin, utrujen od jutranjega mraza, je zakrival svojo obupno žalost, kakor je vedel in znal. Boječe se je približal ognju na dvoru, kjer se je drvila vsa ničemurna drhal, kjer so neizmerno jedli in pili. Tudi hlapci in služabniki so bili pri ognju. Mrzlo je bilo, zato so se gregli. Peter se jim je približal in se grel. Molčal je in bridka žalost se mu je brala na obrazu. Ravno zato pa je zbudil pozornost nase. Tedaj je pristopila tudi vratarica k ognju, in ko je govorilo vse o Jezusu in Njegovih učencih in zabavljalo čezenj, je pričela tudi ta po navadi predrznih nesramnic govoriti. Ko pa zagleda Petra, ga pogleda in pravi: »Nisi tudi ti eden izmed Njegovih učencev? Tudi ti si bil z Jezusom Nazareškim!« Tedaj je bil Peter ves zbežan. Bal se je, da bi ga zdivjano ljudstvo ne zgrabilo, zato je rekel: »Žena, jaz Ga še ne poznam ne, in ne vem, kaj praviš!« In bežal je po dvorišču. Tedaj je petelin zapel. Kmalu potem, ko je bil pri vratih, ga je zagledala druga dekla in je rekla tem, ki so tam stali: »Tudi ta je bil z Jezusom Nazareškim.« Okrog stoječi so rekli: »Nisi tudi ti eden izmed Njegovih učencev?« Tedaj je bil Peter

ves prestrašen in v veliki stiski, zato je zopet tajil in prisegal: »O, ljudje, jaz nisem! Ne poznam tega človeka!« Peter je bil od žalosti in skrbi za Jezusa tako prevzet, da skoro mislil ni na svoje zatajenje. Ni imel pokoja. Ljubezen do Jezusa ga je gnala zdajsem, zdajtja. Kako uro pozneje je trdil zopet drugi in je rekel: »Resnično, tudi ta je bil ž Njim, ker je tudi Galilejec!« »Res,« so rekli zraven stoječi, »tvoj jezik te razodeva.« Ko se je pa hotel Peter izgovarjati in zbežati, je pristopil eden izmed hlapcev velikega duhovna, stric tistega, kateremu je Peter uho odsekal, in mu reče: »Te li nisem videl na vrtu pri Njem?« In Peter je bil ves sam iz sebe in se ni vedel kam obrniti. Začel se je rotiti in prisegati: »Človek, jaz ne vem, kaj praviš! Jaz ne poznam tega človeka, o katerem vi govorite.« In ko je še govoril, je petelin drugič zapel. Tako se je tedaj dopolnilo, kar mu je bil Gospod prerokoval. Njegovo preveliko zaupanje nase, njegova lenoba v molitvi, strah pred ljudmi, največ pa slaba priložnost, v katero je šel, vse to ga je zapeljalo. Kdo izmed nas more reči: Jaz v taki nevarnosti ne bi bil Jezusa zatajil? Oh, kolikokrat smo Ga zavoljo takih vzrokov

zatajili, ko še nobene nevarnosti ni bilo! In ali mari ne ponavljamo tega še zdaj, še vsak dan?

Sveti zdihljeji. O moj Jezus, kako je pač Tebe bolelo, kako je ranilo Tvoje Srce, ko Te je eden Tvojih najljubeznivejših učencev očitno trikrat zatajil, kakor da bi Te ne bil poznal, in vendar si mu Ti izkazal toliko milosti in dobrot! Iz tega morem spoznati, kako slab je človek, če je sam sebi prepuščen, če je dosegel v ljubezni do Tebe tudi že visoko stopnjo. Oh, kdo bi se predrznil trditi, da bi bil močnejši v taki nevarnosti, sili, bridkosti in zmoti, v takem boju med ljubeznijo in strahom, oslavljen, zbežan, skoro nezaveden vsled bolečin in težav, kakor je bil Peter? — Ti, o Gospod, si ga prepustil njegovi lastni slabosti, in tedaj je oslabel, kakor oslabe vsi, ki pozabijo na Tvoje besede: »Čujte in molite, da ne padete v izkušnjo!« O ljubeznivi moj Jezus, odpusti mi mojo obilno nezvestobo in ne zapusti me ob uri izkušnje! Dodeli mi predvsem to milost, da bežim pred grešno priložnostjo, kjer bi Te mogel količkaj žaliti. O Jezus, bodi mi obramba, bodi mi varih! Marija, bodi moje pribežališče! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: V ponižnosti se hočem vaditi in sam nase nikoli nič ne zaupati.

V spomin. »Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.« (Mat. 26, 35.)

Jutranje premišljevanje za enajsti dan. Pokora sv. Petra in njegovo pribežališče k Mariji.

1. Ravno, ko je Peter Gospoda tajil in je petelin drugič zapel, so peljali Jezusa iz sodne dvorane po dvorišču v ječo, ki je bila pod sodno dvorano. Gospod pa se je ozrl, milo pogledal Petra, in Peter se je spomnil besedi: »Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.« In z veliko močjo so zadele te besede njegovo srce. Vsled bridkosti in težav ves zdelan, je popolnoma pozabil predrzno na Oljiski gori storjene obljube, da hoče raje umreti s svojim Učenikom, kakor da bi Ga zatajil. Jezusov pogled pa ga je vsega presunil. Pregrešil se je — in kako? Nad svojim zaničevanim, nedolžno obsojenim, najgrozovitejše tiho trpečim Zveličarjem, ki ga je tako zvesto svaril — nad Njim se je pregrešil — in tedaj je zbežal, kakor

omamljen od žalosti in kesanja iz hiše in se bridko razjokal.

Premisli tu veliko ljubezen in milost Jezusovo: Peter je padel; trikrat je Gospoda zatajil in še ni spoznal svoje pregrehe. En sam pogled Njegove milosti je presunil Petrovo srce in ves je bil izpremenjen. Njegovo srce je bilo potrto od kesanja. Točil je bridke solze. Oh, kolikokrat je že tebe Jezus pogledal s takim pogledom svoje milosti! Oh, morebiti še več! Kolikokrat te je že Jezus opominjal po tvojih starših, pridigarjih in spovednikih, in kolikokrat z notranjimi opomini. Ali si te opomine vselej poslušal? Ali ni tvoje srce pri vsem tem ostalo mrzlo in neobčutljivo? Ali nisi v svojih grehih še sedaj trdovraten? Oh, ozri se na Jezusa! Glej, kako milo, pa bridko te gleda, kakor bi ti hotel zaklicati: Moje dete, kako dolgo se boš še ustavljalo moji milosti?!

2. Kako lepa, posnemanja vredna je pokora sv. Petra? Kakor hitro je spoznal svojo pregreho, je bridka žalost napolnila njegovo srce. Njegova pokora je bila torej hitra, brez odlašanja; bila je pa tudi resnobna in resnična. Bridke solze je točil. Vsa njegova duša je bila prevzeta. Oh, on svojih pregreh ni ob-

jokoval le iz strahu pred kaznijo; rajši bi bil najhujše trpljenje prestal, da bi le ne bil tega greha storil. Obžaloval je svojo pregreho iz čiste ljubezni do Jezusa. — Le to mu je bilo hudo, da je povrnil ljubezen Jezusovo z nehvaležnostjo in zaničevanjem, da je Jezusa žalil in s tem pomnožil Njegovo že tako veliko trpljenje. On ni le obžaloval svoje pregrehe, ampak je tudi priložnost takoj zapustil. Hitro je šel iz dvorišča in nikogar se ni več bal, tako da bi bil zdaj vsakemu povedal, kdo da je in kako se je pregrešil. Premisli tu, kakšna mora biti prava pokora! Ali si ti tudi takoj po storjenem grehu hrepenel po spravi z Bogom, ali si morebiti dolgo odlašal? Oh, obžaluj svojo grdo nehvaležnost. Zaničuj svoje pregrehe in obudi popolno kesanje! Prosi vsak dan za milost pravega kesanja iz čiste ljubezni. Prosi Boga duha prave pokore in želi živeti in umreti kakor resničen izpokornik. Uči se tu strahu nevarnosti, zaničevanja sveta, ljubezni do samote. Vsega tega ti je treba, če se hočeš resnično izpokoriti. Preudari vse to! Delaj neprenehoma za pravo izpokorjenje; izvoli si zato sv. Petra za posebnega variha!

3. Marija, presveta Devica in Mati Jezusova je šla medtem iz hiše Marije Markove v hišo Lazarja, ki jo je imel tudi v Jeruzalemu. Pač je moralo biti žalostno, kako je ta, vsled trpljenja vsa utrujena Mati z Jezusovimi prijatelji-cami v strahu in trepetu po mestnih cestah hitela iz hiše v hišo. Skrivale so se pred drhaljo, ki je mimo vpila. Večkrat so jih zaničevali. Slišale so bridkogrozovite pogovore mimoidočih, redko pa kako pomilovalno besedo za Jezusa. Ko so prisople do svojega pribežališča, so vse utrujene padle na tla, vzdigovale svoje roke, se objemale in sedele vtopljene v bridko trpljenje z zagrnjenim obrazom. Presveta Devica, z Jezusom duhovno vedno združena, je vedela in videla vse Njegovo trpljenje. In tako jo je dobil sv. Janez, ko je bil prišel iz sosednje hiše, da bi ji strašno naznanilo sporočil; dobil jo je v Lazarjevi hiši. Ko so med jokom in stokom izvedele to žalostno novico, je želela Marija, ki je tudi od žalosti skoro že skoprnela, Marija Magdalena in nekatere druge žene, da bi šle še bliže Jezusa. Sv. Janez jih je spremil iz hiše. Mater Jezusovo so druge sv. žene peljale. Marija Magdalena je tavalala tarnaje za njimi po poti, od lune

razsvetljeni in polni ljudi, ki so se srečavali. Šle so zavite po judovski šegi. Pa njihovo zdihovanje in tarnanje jih je izdalo mimoídočim in tako so morale marsikaj hudega preslišati. Le semtertja je še dejal kak usmiljen človek: »O, ti žalostna Mati, o bridkostipolna Mati Najsvetejšega v Izraelu!« Tako pridejo do dvornih vrat sodne hiše. Marija je hrepenela, da bi se odprla vrata, ker je vedela, da jo leta vrata ločijo od nje-nega Sina, ki so Ga peljali ravno po dvorišču v ječo. In takrat je petelin drugič zapel. Pri tej priči so se vrata odprla in Peter jim prihiti z rokami zakritim obrazom, bridko jokaje nasproti. Oh, kako se je Peter prestrašil, ko je zagledal pri lunini svetlobi presveto Devico, ki ga je prečudno krotko in milo nagovorila: »O Simon, kaj je z mojim Sinom Jezusom?« Ni se mogel več pre-magovati: »Mati,« zavpije, »nikar me ne vprašaj, Tvoj Sin trpi nečloveško, in jaz sem Ga trikrat nesramno zatajil. O Mati, o ljubezniva Mati! Prosi vendar zame in izprosi mi od svojega Sina milost odpuščanja!« In bežal je na Oljisko goro. Marija pa, ranjena s to novo bolečino in od bridkosti, žalosti zaradi tega novega razžaljenje svojega Sina prevzeta, pade

zraven stebra velikih vrat na kamnita tla. Premisli tu bolečino in ljubezen te svete Matere. Grešnik, zateci se tudi ti pod njeno varstvo. Saj je ona pribežališče grešnikov.

Sveti zdihljeji. Preljuba Mati mojega Boga! Glej tu pred svojimi nogami revnega grešnika, ki k tebi pribeži in nate zaupa. Sicer res ne zaslužim, da bi se ti name ozrla, ker sem, o žalostna Mati, tisti nehvaležnik, ki ti je napravil tolike bridkosti. Oh, grešil sem! Tvojega prelubeznivega Sina sem tolíkokrat razžalil in Ga tolíkokrat zatajil s svojimi besedami in dejanji. Zdaj se zatečem k tebi, o žalostna Mati, ker vem, da si ti pribežališče vsem grešnikom, podpora vsem zapuščenim. Za toliko drugih ti prosiš, prosi tudi zame svojega Jezusa. Reci Mu ti, naj mi odpusti, in gotovo mi bo odpustil. Reci Mu, da želiš mojega zveličanja, in gotovo bom rešen. Izprosi mi milost, da svoje grehe kakor Peter prav obžalujem in objekujem in da nikdar ne neham tebe in svojega Zveličarja večno častiti in večno ljubiti. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Včasih si hočem naložiti kako malo pokoro za svoje storjene grehe.

V spomin. »Iščimo milosti, iščimo pa jo po Mariji.« (S. Bernard.)

**Večerno premišljevanje za enajsti dan.
Mati božja pri sodni hiši Kajfovi.**

1. Ko so odpeljali Jezusa v ječo in so se ljudje razšli, so stala dvorna vrata odprta. Ko se je presveta Devica malo odpočila, je želela biti še bliže svojemu Sinu. Sv. Janez in druge sv. žene so jo peljale do ječe Jezusove. Oh, dobro je vedela za Jezusa, in Jezus je vedel za njo. Pa ne le duhovno, tudi na zunaj je hrepenela slišati zdihovanje svojega Sina. Zaslišala je Njegove zdihljeje in tudi zaničevanje Njegove straže. Magdalena je bila prevzeta vsled velikosti bolečin, in akoravno je presveta Devica najstrašnejše trpljenje nekako prečudno mirno prenašala, je morala tudi na tej poti slišati bridke besede: »Ali ni ta Galilejčeva mati? Njen Sin bo gotovo križan, vendar menda ne pred prazniki, če ni največji hudodelec.« Ko je pa Marija prišla na kraj gnusobe, kjer so morivci vpili: »Smrti je vreden!« jo je prevzelo veliko sočutje, in Janez jo je s sv. ženami peljal strani, vso prevzeto, mrliču bolj kakor živemu podobno. Vsa

navzoča drhal je molčala. Bilo je, kakor bi šel čisti duh skozi pekel.

Premisli tu, moja duša, srčno materno ljubezen do svojega Sina! Nič je ni moglo ločiti od Jezusa! Pa, vsaj drugega ne povzroča te ločitve kakor edinele greh. Kaj nas hoče drugega ločiti od ljubezni do Jezusa? Ne bridkosti, ne težave, ne bolezen, ne bolečine. Edino greh je tista pošast, ki nas more od Jezusa ločiti. Obžaluj, če si se ločil le enkrat v vsem svojem življenju na ta način od svojega Jezusa.

2. Še druga, nova bridka bolečina je bila namenjena Jezusovi Materi in njenim spremljevalkam. Bolečina, ki je pa njeno srce že ranila, še preden je prišla do sodne hiše. Pot pelje namreč za to sodno hišo mimo nekoliko vzvišenega kraja, kjer so tesali pod slabim podstrešjem pri svitu bakel Jezusu križ. Že takrat namreč, ko je šel Judež s hudobno drhaljo, da izda na Oljiski gori Jezusa, so Jezusovi sovražniki zapovedali, če bodo Jezusa vjeli, da naj takoj pripravljajo križ zanj, da ne bi Pilat imel odlašanja. Sklenili so, zgodaj zjutraj Jezusa izročiti v obsodbo. Križa za ona dva razbojnika so pa imeli Rimljani že pripravljena. Les za Jezusov križ pa

je prineslo sedem sužnjev cel četrť ure daleč. Izbrali so ga izmed lesa, ki je bil pripravljen za tempelj. Steber križa je rastel v dolini Jozafat pri potoku Cedronu. Po božji previdnosti je bil ta križ na čuden način pripravljen. Delavci so kleli in rotili Jezusa, ker so morali ponoči delati. Vsaka beseda je prebodla pri slehernem mahljaju ranjeno srce presvete Matere Marije, in vendar je molila za te zaslepljene ljudi, ki so pripravljali preklinjevaje orodje svojega zveličanja in strašne smrti njenega Sina. Kakor s sodbo, tako tudi s križem niso mogli priti do konca. Večkrat so morali drug les privleči, ker ta ali oni del ni bil prav stesan, ali pa se je zlomil, tako dolgo, da so imeli tak les skupaj, kakršnega je Bog hotel imeti. Bilo je, kakor da bi bili sami angeli branili, dokler ni bilo narejeno po volji božji.

3. Premisli zdaj to blagonosno, častito orodje našega zveličanja, sveti križ in povprašaj se, zakaj je tvoj Zveličar moral ravno na lesu križa umreti zate? — Jezus Kristus je hotel na lesu umreti, ker se je prvi človek na lesu pregrešil in s tem nakopal prokletstvo vsemu svetu. Na drevesu je moral Jezus Kristus, drugi Adam, za nas trpeti, pokoriti

se in umreti in nam tako zopet pridobiti blagoslov božji. Zato je pisano: »Blagoslovil se bo les, na katerem se je pravici zadostilo.« Da bi nas rešil prokletstva, je šel Jezus sam v taisto: »Proklet pa je,« pravi Sv. Duh, »kateri na lesu visi.« Naše dolžno pismo je moralo biti pretrgano in v večni spomin in znamenje nabito. Kdo drugi pa je to naše dolžno pismo pretrgal kakor Kristus Jezus, ki so bili nanj vsi naši grehi prepisani in jih je vse On sam prevzel?? In kam bi Galažje nabili kakor na križ? S križa nam je prišlo naše odrešenje in s tem vse milosti, vsi blagoslovi, vse zveličanje in večno življenje. Pa tudi podoba križa nam kaže veličastne Njegove zmage. Steber križa pomeni vedno sveto voljo božjo, les počez pa našo lastno voljo, ki se ustavlja volji božji, jo naravnost prekrižuje. Jezus Kristus je pa moral zediniti tedaj na križu pregrešno človeško voljo s sveto božjo voljo, to je pripeljati jo nazaj k pokorščini. Križ je tehtnica, na kateri se tehta cena zveličanja vsega sveta, namreč Rešnja Kri, nebeškemu Očetu. »Sveti križ,« pravi sv. Katarina Sienska, »je podoben konju, na katerem je Jezus Kristus kot pravi vitez sovražnike prebodel in nam pridobil sedež

večnega življenja, katerega nam niti hudobni duh, niti kaka druga stvar več ne more vzeti, če sami nočemo. Sveti križ je prižnica, na katero je stopil Jezus Kristus, in od tam uči On, nebeški Učenik, vesoljni svet, kaj moramo storiti, kaj opustiti, če hočemo, da bomo zveličani. Križ je slednjič zastava zmage, pod katero so vsi otroci božji, da bi se vojskovali zoper vidne in nevidne sovražnike svojega zveličanja, in katero se bo nekdanj zopet veličastno na nebu prikazalo.

Sveti zdihljeji. O, moj Jezus, naj s sv. Bernardom zakličem: »Usliši moj glas, o Gospod, in nagni tisti mili križ nad svojega hlapca! Daj drevo življenja tistim, ki ga objamejo: in teči hočem veselo potem in nositi neutrudljivo za Teboj križ, ki pride od Tvojih sovražnikov! Naloži na moje rame tisti božji križ, čegar širokost je ljubezen, čegar dolžost je večnost, čegar visokost je mogočnost, čegar globočina je nedoumljiva modrost! Na ta križ pritisni moje roke in noge in popolnoma predelaj, o Gospod, svojega hlapca vsega po svojem svetem trpljenju. O moj Bog, ki si hotel posvetiti zastavo svetega križa z drago krvjo svojega Sina, prosim

Te, da vsi, ki se veselimo poveličanja Tvojega svetega križa, ravnotako občutimo Tvoje varstvo vselej po Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: V čast žalostne Matere božje hočem včasih kaj dobrega storiti.

V spomin. »Z bridkostjo me je nasisil in s pelinom me napojil.« (Ž. p. 3, 15.)

Jutranje premišljevanje za dvanaajsti dan. O svetem križu.

1. Veličastvo in milosti polne zmage svetega križa se vidijo tudi v podobah starega zakona, in iz teh moremo spoznati njegov skrivnostipolni pomen. Podoba sv. križa je bila Noetova barka, v kateri je bilo sicer le malo ljudi rešenih pred vesoljnim potopom. Prava ladja pa, v kateri se morejo rešiti večnega pogubljenja vsi, ki v nji iščejo pribežališča, je sveti križ, ne s smolo oblit kakor Noetova ladja, ampak oblit z drago krvjo Jezusa Kristusa, da ga ne morejo potopiti vode pogubljenja. — Druga podoba sv. križa je bil tisti les, ki ga je nesel nekdej Izak na svojih ramah na hrib Morijo, da bi bil na njem

zaklan in darovan v žgavni dar Bogu. Sveti križ je oltar prvega žgavnega daru, na katerem je bil Jezus Kristus, edinorojeni Sin Očetov zaklan in v ognju svoje neskončne ljubezni sežgan, da bi nas zopet z Bogom spravil. — Sv. križ je prava Jakobova lestvica, po kateri ne hodijo le angeli iz nebes in nazaj, ampak po kateri je šel sam Sin božji, da bi nam nebeška vrata odprl, po kateri edini moremo priti v nebesa. Križ je torej prava nebeška lestvica. — Podoba sv. križa je bila tista skrivnostna palica Mozesova, s katero je bil Izraelcem odprl pot skozi Rdeče morje; s katero je skalo omečil, da je dala vode, s katero je naredil toliko čudežev milosti božje; katera je tudi Egipčane z najstrašnejšimi nadlogami tepla, in jih v valovih ravno tistega Rdečega morja pokopala, v znamenje, da je svet križ za svoje zveste častivce studenec milosti božje, za sovražnike in nespokornike pa v večno pogubljenje. In ko je nekdanj Mozes na gori Horeb z razprostrtimi rokami molil do solnčnega zahoda, ko so se bojevali Izraelci s sovražniki, ni nehal, da je bil sovražnik premağan. Dal si je celo roke podpirati, da ni omagal in je s tem po-

kazal, da bomo le s križem vidne in nevidne sovražnike svojega zveličanja premagali. O prečudno, skrivnostipolno znamenje sv. križa!

2. Edino le v križu je naše upanje, naša rešitev, naše zveličanje. Na križu je hotel biti Kristus povzdignjen, da bi s križa nase potegnil in rešil vse, ki pri Njem iščejo pribežališča. Prava podoba sv. križa je bila tudi tista bronasta kača, katero je Mozes postavil v puščavi, da bi se ozirali, od strupenih kač ranjeni, Izraelci na njo in bi tako zopet zadobili zdravje. Tako naj bi se vsi, od strupa peklenske kače pičeni in v smrtnih težavah stokajoči Adamovi otroci s svojimi pobitimi, po rešitvi hrepenečimi očmi ozirali na sv. križ in bodo našli — in sicer le v njem — svoje zveličanje. V križu so zbrane vse milosti. — Sv. križ je skrinja zaveze novega zakona, v kateri niso le Mozesove table in knjige postave in mana zaklenjene, temveč v kateri biva sam postavodajalec, pravi kruh življenja. Tu je sedež vseh milosti, prevlečen z najdražjo krvjo, kakor z najčistejšim zlatom, s katerega Gospod sam vse milosti deli. — Posebno pa je sveti križ postal drevo življenja, čegar sad ima vse sladkosti v sebi; zato poje

tudi sv. Cerkev: »O križ, iz vseh gozdov ne pride nobeno boljše drevo! Nobeno nima lepšega cvetja in listja, nobeno boljšega sadu! O sladki križ, sladka teža, katero si ti nosil!«

O čudno drevo sv. križa, obloženo s sadom za večno življenje! Zato pravi zveličana Ivana od Križa: »Veseli se, o Kristusova Cerkev, podedovala si najsvetejše drevo, čegar nebeški sad moreš z njega nabirati! O, to drevo je tvoj ženin drago plačal! Brez števila mučnikov, zaljubljenih v sad istega, je svoje življenje darovalo v trpljenje, ki so tako sami postali lepota na sadnem drevesu svetega križa. Brez števila devic objema zveličavno drevo sv. križa, pije nebeške sladkosti iz Jezusovega srca, daruje srce, dušo in telo drevesu, ki ščiti njih devištvo. Na milijone duš gori za nebesa, ki se naslanjajo na ta križ, ki je bil Judom v sramoto, nevernikom v neumnost, vsem pa, ki vanj verujejo, božja moč in božja modrost!«

3. Premisli zdaj, moja duša, če hočemo biti deležni sadu tega križa, moramo izpolnjevati zapovedi božje. Zato pravi sv. Katarina Sienska: »Bodite vsi zvesti spolnovalci sladkih in svetih zapovedi božjih, ker veste, da drugače

nikakor ne moremo imeti deleža krvavega sadu neomadeževanega Jagnjeta, kateri nas je učil resnice in je rekel: »Jaz sem pot, resnica in življenje.« On je torej naš ljubeznivi Učenik, ki nam je zveličavni nauk zapustil, ko je stopil na presveti križ s prelito krvjo in nas učil Boga in bližnjega prav ljubiti. Premisli potem, da je tisoč in tisoč učnikov bivalo v senci tega križa, ki so z modrostjo, ki so jo prejeli od sv. križa, vsi z enim glasom klicali, da ni druge poti v nebesa kakor le kraljeva pot križa in zatajevanja. Hodi torej pogosto v šolo tega križa! Pod tem sv. križem se boš več naučil kakor iz vseh knjig celega sveta. Prav pogosto zdihuj z zveličano Ivano od Križa: »O sveti križ, častiti les, ti bramba v zmotah, izkaži mi svojo moč, izkaži mi svojo milost! Ne nehaj mi prepevati svojih nebeških pesmi! Zeléni, razcvetaj se, nebeška predica cvetlic, trnjeva za Jezusa, cvetoča za nas, obložena s sadovi, ki zorijo za večno življenje.«

Sveti zdihljeji. Bodi mi češčen, o sveti križ, ti častitljivo znamenje našega zveličanja, ti drevo življenja, na katerem je Zveličar sveta premagal s svojo smrtjo smrt človeškega rodu. Ta sveti

križ je naša čast, naše veselje, naše upanje. S tem častitljivim znamenjem zaznamujem čelo †, da se nikoli ne sramujem Jezusovega križa; zaznamujem svoja usta †, da večno slavim, o Jezus, Tvojo smrt, kakor svoje zveličanje; zaznamujem svoje prsi †, da se spomin Tvojega bridkega trpljenja in smrti nikdar ne izbriše. Dodeli mi, o nebeški Zveličar, da mi, oboroženemu s tem svetim znamenjem † vsa zalezovanja vidnih in nevidnih sovražnikov ne morejo škodovati in da z močjo Tvojega križa vse izkušnjave srečno premagam! In ko se bo enkrat to častito znamenje prikazalo na nebu, naj mi bo takrat, o Jezus, Tvoj sveti križ v tolažbo, ne pa v strašilo. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Ljubiti hočem od Boga meni naloženi križ in Ga za to hvaliti.

V spomin. »Edino v križu je zveličanje.« (Tomaž Kempčan.)

Večerno premišljevanje za dvanaesti dan.
Jezus v ječi.

1. Ječa pod sodno Kajfovo hišo, v kateri je bil Jezus zaprt, je bila majhna in okroglo zidana. Tu sem so pripeljali

Jezusa, ko so Mu vnovič roke zvezali. Ko je Gospod v to ječo stopil, je molil k svojemu nebeškemu Očetu, naj bi On vsa ta zaničevanja in zasramovanja, ki jih je dozdej pretrpel in jih bo še moral trpeti, sprejel v pravni dar za te svoje sovražnike in za vse tiste ljudi, ki bi se kdaj v enakem trpljenju z nevoljo ali jezo kaj pregrešili. Tudi tu Mu biriči niso dali pokoja. V sredi te ječe so Ga privezali na nizek steber, in niso Mu dovolili, da se samo nasloni nanj, tako da je na svojih utrujenih, od udarcev verige, katera mu je segala do kolen, ranjenih in zateklih nogah taval semtertja. Dva biriča sta bila vedno pri Njem, ki sta se z drugimi v kratkem času vrstila. In ti niso nehali hudo ž Njim ravnati. Oh, to se ne da popisati, kaj vse so ž Njim počeli! V tej ječi je Jezus stojé vedno molil zanje, ki so Ga nadlegovali. Slednjič pa, ko so se vsi utrudili in umirili, se je Jezus nekoliko na steber naslonil. In napočil je dan: dan neskončnega trpljenja in zadoščenja: dan našega odrešenja zablišči in boječe gleda skozi majhno votlino na zgornjem zidu ječe na naše sveto velikonočno Jagnje, ki je vse grehe sveta nase vzelo; in Jezus je povzdignil svoje

vklenjene roke proti jutranji zarji in je svojega nebeškega Očeta zahvalil za ta dan, po katerem so stari očaki že davno zdihovali, po katerem je On sam že hrepenel; za dan, v katerem ima dovršiti namen svojega življenja — v naše zveličanje, ki ima odkleniti nebesa, premagati pekel, odpreti nam studenec milosti in dopolniti voljo nebeškega Očeta! Oh, tako milo je pozdravil ta dan! Neizrečeno žalosten, ljubezniv, resnoben in svet je bil, ko je prve žarke tega velikega darovalnega dne hvaležno pozdravil. Bilo je, kakor bi prišel prvi žarek tega dneva k Njemu, kakor pride krvavi sodnik k v smrt obsojenemu v ječo, da bi se prej še z njim spravil; in on se mu ljubeznivo zahvali. Jezus je bil nekaj čez eno uro v tej ječi.

2. Premisli zdaj, moja duša, nedoumljivo trpljenje Jezusovo v tej ječi! Ali se ti nič ne smili? Oh, kako pač sramotno je za nas, da o neskončnem mučenju, katerega je Jezus nedolžno za nas hotel trpeti, iz mehkužnosti še ne slišimo radi! Kako je? Ali te nič ne pretrese kakor morilca, ko bi moral svojo roko na rane umorjenega položiti? Oh, preudari: Jezus je toliko trpel in ni odprl svojih ust. Bili so grešniki,

ki so divjali nad svojim bratom, nad svojim Zveličarjem, nad svojim Bogom. Tudi ti si divjal, ubogi grešnik; tudi zavoljo tebe je bilo to trpljenje. Na sodnji dan bo vse odkrito; takrat bomo vsi videli, koliko se je vsak izmed nas udeležil strašnega trpljenja božjega Sina s svojimi grehi, ki jih še vedno ponavljamo in ravno s tem nekako privolimo in pa pomagamo satanski drhali trpiniti Jezusa. Oh, ko bi mi prav premislili, pač bi veliko bolj srčno molili tiste besede kesanja: »Gospod, raje umreti, kakor Tebe še s kakim grehom žaliti!«

3. Ves čas, odkar je bil Jezus vjet, je izdajalec Judež Iškarijot divjal po ozki, strmi dolini Hinom. Tedaj, ko je bil Jezus v ječi, se je bližal sodni hiši Kajfovi. Počasi je taval in nesel zadrgnjeno denarnico krivičnih srebrnikov — ceno izdajstva — na pasu privezano. Vladala je že popolna tihota in nepoznan je vprašal stražo pred hišo: »Kako bo z Galilejcem?« Oni so mu odgovorili: »V smrt je obsojen in na križ bo pribit.« Druge je slišal med seboj se pogovarjati, kako grozovito so ž Njim ravnali in pa kako je bil potrpežljiv; da bo postavljen zgodaj v jutro še enkrat

pred veliki zbor, ki Ga bo slovesno obsodil. Ker je pa dan že napočil in so začeli povsod zopet delati, jo je Judež potegnil, da bi ga ne spoznali. Bežal je, kakor Kajn, pred ljudmi; obupnost se ga je polotila. Pa kaj se mu je pripetilo? Prišel je tja, kjer so tesali strašni križ. Križ je bil izdelan in delavci so spali, zaviti v svoje plašče. Nebo je bilo blede tja čez Oljisko goro. Bilo ga je groza pogledati na orodje našega odrešenja. Judež se je zdrznil in zbežal. Videl je vislice, na katere je Gospoda prodal. Skril se je blizu tam, da bi izvedel sklep jutranje sodbe. — Premisli tu strah slabe vesti! O, kako strašen, grozen bo nekdanj za neizpokorjenega grešnika pogled na križ, ki se bo prikazal v svoji časti na nebu!

Sveti zdihljejí. O, moj Jezus! Obiščem Te v duhu v Tvoji žalostni ječi in Te pomilujem. Z ranjenimi, golimi nogami stojiš na mokri in mrzli skali, trepetaje od mraza, privezan na steber, s krvjo omadeževan. Oh, kaj si vendar pretrpel v tej strašni noči! Kako je mogoče, o ljubi Zveličar, da sem jaz marsikatero noč v lenobi in preobilnem spanju, ali pa celo v razuzdanosti in grehu že prebil, ko Ti v ječi trpiš! Tvoji svetniki

molijo in jokajo, uboge duše v vicah
zdihujejo in Te pomilujejo! O, ljubi moj
Jezus, odpusti mi mojo veliko lahko-
mišljenost! Zavoljo te bridke ječe, v
kateri si molil tudi zame, prosim, ob-
varuj me vendar ječe večnega pogub-
ljenja! O, moj Jezus, ne dopusti, da bi
bilo izgubljenega zame toliko trpljenja, in
spomni se tudi ubogih duš v vicah, ki
brez nehanja zdihujejo k Tebi. Reši jih
iz nesrečne ječe.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus,
sklenem za danes: V Kristusu hočem
skrito živeti in se ogibati vseh nepo-
trebnih in posvetnih družb.

V spomin. »V ječi sem bil in ste k
meni prišli.« (Mat. 25, 36.)

Jutranje premišljevanje za trinajsti dan.

**Jutranja sodba nad Jezusom. Judež
obupa.**

1. Ko je napočil dan in je bilo že
svetlo, se zberejo Ana, Kajfa, starejšine
ljudstva in pismouki zopet v veliki sod-
ni dvorani k sodnemu zboru. Ponočna
sodba ni bila veljavna. Bila je le, ker
se je zaradi praznika mudilo, nekaka
priprava, da so zaslišali priče. Zdaj pa
je bilo veliko zbirališče. Ko pa so se
zoper Jezusa posvetovali, so govorili:

Nikodem, Jožef Arimatejec in še nekateri zoper Jezusove sovražnike in so zahtevali, da bi se ta stvar odložila čez praznike, da bi ne vstal kak hrup, in so rekli, da tudi še ne morejo nobene pravične sodbe skleniti, ker se te priče, kar so jih dosedaj zaslišali, ne strinjajo. Veliki duhovni in vsa njihova stranka so bili srditi vsled tega ugovora ter so jim očitali, da taka sodba ni po njih volji, ker drže z Galilejcem in niso prosti Njegovega nauka; zato so vrgli iz zbora vse, ki so za Jezusa govorili. Oni pa so trdili, da ne privolijo v to, kar bodo v zboru sklenili in so zapustili sodno dvorano in šli ven. Od takrat tudi niso več prišli v zbor. Potem ukaže Kajfa ubogegega, izmučenega Jezusa pripeljati iz ječe pred sodbo, in sicer tako, da bi Ga po sodbi brez odloga gnali k Pilatu. Sodni hlapci hité v ječo, roté in preklinjajo Jezusa, Ga odvežejo od stebra in med suvanjem in pehanjem pripeljejo iz nje. Biriči so Ga, kakor ubogo darilno živinče podili skozi gnječo zbranih vojnih hlapcev v sodno dvorano. Kajfa pa je, poln jeze in srda do Jezusa, rekel: »Če si Ti maziljenec Gospodov in obljubljeni Mesija, nam povej.« In Jezus je odgovoril in rekel:

»Kakor pravite, jaz sem.« Na to Gospodovo besedo so vpili drug proti drugemu: »Kaj potrebujemo še prič? Sami smo slišali iz Njegovih ust.« In tako so slovesno sklenili smrtno obsodbo nad nedolžnim Jezusom.

Še enkrat premisli, moja duša, to strašno dejanje proti Jezusu in pa neizrečeno hudobijo ljudi. Uči se pa tudi od Nikodema in Jožefa Arimatejca, kako hitro moraš bežati od družbe hudobnih. Ne imej znanja s hudobnimi in ne bodi v njihovi družbi. Varuj se niti v srcu, niti očitno, četudi le na videz, ž njimi potegniti, da ne boš tudi ti ž njimi vred večno pogubljen.

2. Judež izdajavec, ki ni šel daleč proč od sodne hiše, je zvedel, da je Jezus obsojen k smrti; tudi je od nekatereh, ki so bili tam blizu, slišal razne pogovore, da Ga peljejo k Pilatu, da je visoki zbor Galilejca obsodil k smrti in da bo moral na križ. On, ki Ga je prodal, je bil Njegov učenec in je malo prej ž Njim jedel velikonočno Jagnje. Ne hotel bi biti deležen takega dejanja. — Tedaj se ga je lotil strah, prepozno kesanje in obup. Hitro je tekkel, pa ne za drugimi, da bi se vrgel na pot pred Jezusa in Ga prosil milosti, ne da bi

ž Njim želel umreti, ne da bi svoj greh pred Bogom skesano pripoznal, temveč da bi se iznebil svojega dolga in plačila za izdajstvo, pa le pred ljudmi. Tekel je, kakor znorel v tempelj, kamor je šlo več sodnikov in kjer je že čakalo več duhovnikov, pripravljenih za božjo službo. Tam je pa bilo že tudi nekaj starejšin ljudstva. V obupnem kesanju stopi Judež ves zbežan prednje, izvleče mošnjiček s srebrniki izza pasa in ga jim pomoli, rekoč: »Svoj denar vzemite nazaj in Jezusa izpustite! Jaz prekličem svojo pogodbo, hudo sem grešil, ker sem prodal nedolžno kri.« Duhovniki pa so se začudeno spogledali in so gledali z zaničljivim zasmehovanjem Judeža ter odmaknili svoje roke od ponujenih srebrnikov, kakor bi se ne hoteli oskruniti s plačilom izdajstva, in so rekli: »Kaj nam mar, če si ti grešil? Če si prodal nedolžno kri, glej ti sam! To je tvoja skrb! Mi vemo, kaj smo kupili od tebe in smo spoznali, da zasluži smrt. Ti imej svoj denar, mi ga ne maramo!« Obrnili so se z zaničevanjem od Judeža in ga samega pustili. Pri tej priči ga prevzame srd in obupnost. Bil je kakor znorel. Lasje so mu stopili pokoncu. Raztrga mošnjiček, v katerem so bili

shranjeni srebrniki, jih vrže po tem-pelju in zbeži iz mesta.

3. Kakor norec teče nato Judež v dolino Hinom. Ko pa je priletel do potoka Cedron, se je ozrl proti Oljiski gori in izpreletelo ga je, da se je v stran obrnil. Slišal je zopet besede: »Prijatelj, čemu si prišel? Ali s poljubom izdajaš Sinu človekovega?« Zelo hudo mu je bilo. Njegov duh je bil zbežan. V tem groznem grizenju vesti je prišel Judež na pusti kraj, na groblje smeti in na smrdljive mlakuže, do hriba pohujšanja, kjer ga ni mogel nihče videti. Satan mu je šepetal: »Zdaj peljejo v smrt Njega, ki si Ga ti prodal. Ali veš, kaj je pisano: Kdor izmed bratov ali izmed Izraelovih otrok je prodal eno dušo in je prejel zanj plačilo, bodi umorjen? Končaj se, nesrečnik, končaj se!« In Judež je v obupnosti vzel vrv in se obesil na drevo, ki je rastlo v globočini. In ko je visel, se je razpočilo njegovo truplo in drob se je razsul na zemljo. Glej, kakšen konec neizpokorjenega grešnika!

Sveti zdihljeji. O Gospod in moj Bog! Hudo, oj hudo sem se pregrešil! Veliko hudobij imam nad seboj in to tudi spoznam, vendar nočem obupati. Zakaj, če je greh še tako velik, je Tvoja milost

še večja. Ne, o moj ljubeznivi Zveličar, Jezus Kristus! Neštevilne moje pregrehe me ne bodo prestrašile, tudi me ne bodo gnale v obup, če premislim Tvoje bridko trpljenje. Žebliji, ki so prebodli Tvoje češčene roke, in sulica, ki je odprla Tvoje božje Srce, mi glasno kličejo, da sem spravljen s Teboj, če Te le srčno ljubim. V Tvoje odprto Srce se hočem skriti in tam bom živel mirno in brez vseh skrbi! O predobrotljivi Jezus, v Tvojem naročju želim živeti, v Tvojem naročju tudi umreti. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Večkrat tekom dneva hočem obuditi vero, upanje in ljubezen.

V spomin. »Bog noče smrti grešnikov, ampak da se spokori in živi.« (Eceh. 18.)

Večerno premišljevanje za trinajsti dan. Jezusa peljejo k Pilatu.

1. Ko so sodniki obsodili Jezusa k smrti, so Ga izročili biričem, naj Ga vnovič zvežejo, ker je obsojen k smrti, naj Mu denejo verige na vrat in naj Ga tako peljejo k Pilatu. Že preje so sporočili Pilatu, naj bo pripravljen, da bo sodil hudodelca, ker se zaradi prazni-

kov zelo mudi. Godrnjali pa so nad rimskim deželnim poglavarjem, ker so bili primorani iti k njemu. Sami namreč niso smeli izreči smrtne obsodbe v rečeh, katere se niso tikale le vere in tempeljskih postav. Da pa bi bili Jezusovo smrt toliko bolj opravičili, so Ga tudi izročili kot hudodelca proti cesarju, in tako je Njegova obsodba prišla v roke rimskega poglavarja. Že, ko so Jezusa šele vjeli, so sporočili veliki duhovniki Pilatu, zakaj so obdali predmestje Ofel in nekoliko Sionskega trga z bojnimi hlapci, a drug drugemu niso prav zaupali. — Tudi Pilat je čul, sprejemal pisma in sporočila ter dajal povelja. — Tako so Ga tedaj peljali k Pilatu. Šli so z Jezusom s Sionskega hriba skozi najbolj obljudeno stran mesta, kjer je bilo ravno tedaj vse polno tujcev iz vseh krajev, in so Ga peljali do sodne Pilatove hiše, ki je bila na zgornji strani templja, nasproti velikemu trgu. Kajfa in Ana in več oseb velikega zbora so šli v prazničnem oblačilu pred njimi. Pisane tožbe pa so nesli služabniki v zavitkih za njimi. Za temi so šli pismouki in drugi Judje, med temi vse krive priče in srditi farizeji, ki so tožili Gospoda. In kmalu za temi so

peljali našega ljubega Gospoda Jezusa, obdanega od bojnih hlapcev in onih šestih služabnikov, ki so bili že na Oljski gori zraven, ko so Jezusa vjeli in so Ga v Jeruzalem spremili. Od vseh strani so ljudje skupaj vreli in se gnetli med to žalostno procesijo. Skoraj ni bilo mogoče spoznati Gospoda: omahljiva in revna postava z zmešanimi lasmi, z bledim, cd udarcev zateklim in zagorelim obrazom. Norčevaje so Mu nadevali ime kralj in so Mu metali pod noge kamenje in polena, da bi zasmehovali veličastni vhod na cvetno nedeljo, in so peli nesramne pesmi ter Ga zaničevali, kakor so vedeli in znali.

2. Nedaleč od Kajfove hiše je stala v kotu bridkostipolna, žalostna Mati Jezusova z Marijo Magdaleno in svetim Janezom, ki so čakali prihoda. Njena duša je bila vedno pri Jezusu in tudi, kjer ji je bilo le mogoče, je hotela biti tudi telesno blizu Njega. Ljubezen ji ni dala miru, neprestano jo je gnalo k Njemu. Po ponočni poti k sodni hiši Kajfovi je bila v tihi žalosti nekoliko časa v hiši, kjer so obhajali zadnjo večerjo. Potem se je zopet zavila v svoj plašč in svoje zagrinjalo in rekla Janezu in Mariji Magdaleni: »Spremimo mojega

Sina k Pilatu, z lastnimi očmi Ga želim videti.« Tedaj so šli po drugem potu in so prišli naprej ter čakali na prihod. Mati Jezusova je pač dobro vedela, kako je z njenim Sinom. Njena duša Ga je imela vedno pred očmi; toda njeno duhovno oko Ga ni moglo videti tako zdelanega, tako razmesarjenega, kakor je v resnici postal po človeški hudo-biji. Kmalu pa je zagledala vresničenje svojih misli. Srditi in ošabni Jezusovi sovražniki, veliki duhovniki pravega Boga, v posvečenih prazničnih oblačilih, so šli mimo, polni laži in goljufije, prokletstva in morije. Božji služabniki so postali satanovi služabniki — strašen pogled! — Potem hrup in šum ljudstva in vseh krivih prič in tožnikov in nazadnje Jezus, Sin božji, Sin človekov, Sin njen, nečloveško zdelan, zvezan, stepen, ki so Ga vleкли ostudni biriči na vrveh in spremljali z zasramovanjem in zaničevanjem. Oh, ko bi ne bil On najbolj ubogi, najbolj revni, edino mirni, zatopljen v molitev v tej nevihti oklenjenega pekla, bi Ga Marija ne bila spoznala. In ko se ji je približal, je zdihovala: »Gorjé! To je moj Sin! Oh, res, moj Sin je! Oh, res je moj Sin! O Jezus, moj Jezus!« Hitro so drli naprej. —

Gospod se je ginjen ozrl na svojo Mater, ki je omedlela. Janez in Marija Magdalena pa sta jo strani odpeljala.

3. Pod templjevim hribom je stala nekoliko vzvišena hiša rimskega poglavarja Pilata. Po kamnitih stopnicah se je šlo v hišo, odkoder se je videl prostorni trg, ki je bil obzidan v podobi velikega hodnika, kjer so imeli prodajalci svoj semenj. Štiri ceste so držale na ta trg. Tudi je stala tam velika straža v prostorni hiši, z velikim dvorom na sredi, in pod tem dvorom so bile ječe, kjer sta bila zaprta tudi dva razbojnika. Tu se je vse trlo rimskih vojakov. Blizu straže je stal na trgu steber za bičanje. Bilo pa je okoli po trgu tudi več drugih stebrov. Bližnji so bili za bičanje ljudi, daljni pa so služili v to, da so privezovali nanje na prodaj postavljeno živino. Nasproti stražnici na trgu je stalo lepo, visoko zidano omizje s kamenitimi sedeži. S tega kraja, Gabata imenovanega, je potrjeval Pilat slovesno sklenjene pogodbe. Po kamnitih stopnicah se pride na dvor Pilatove hiše in takoj pri vhodu na dvor je bil tudi tak vzvišen prostor, kjer je poslušal Pilat tožbe. Tožniki pa so sedeli njemu nasproti, nekoliko niže, na

kamnitih ploščah. Glasno govoreči so se tu lahko razumeli. Do teh sedežev so šli judovski duhovniki v sodno hišo Pilatovo. »In oni niso šli v sodno hišo, da bi se ne omadeževali, temveč, da bi smeli jesti velikonočno Jagnje.«

Spremi, moja duša, zopet Jezusa po tej žalostni poti! Imej usmiljenje z Njim in daruj te Njegove stopinje in vsa na tej poti Jezusu storjena zaničevanja, za svoja, večkrat pregrešna pota, ki si jih že storila. Daruj tudi Njegovo neprestano notranjo molitev, ki jo je opravljal na tej poti za svoje sovražnike. Ravno tako daruj Njegovo molčanje in Njegovo potrpežljivost! Tudi imej srčno usmiljenje z Njegovo žalostno Materjo! O, da bi jo mogel tudi ti z Marijo Magdaleno in Jezusom spremiti, ž njo jokati, jo tolažiti in ji izkazovati svojo ljubezen. Stori to v duhu! To lahko storiš! Vsaka solza, vsak zdihljej, ki pride iz usmiljenega in ljubeznivega srca, bo prijeten tvojemu Zveličarju.

Sveti zdihljej. O Jezus, moj Zveličar in Odrešenik, ali mi je mogoče ustavljati se še dalje toliki ljubezni? Ali je mogoče, da vse to verujem in vendar kaj drugega ljubim kakor Tebe? Vržem se torej pred svojega Zveličarja, ki so Ga

peljali od sodbe k sodbi, in rečem: »O, moj ljubeznivi Jezus! Kako je mogoče, da me Ti vendar tako ljubiš, ko sem Te jaz tolikokrat in tako hudo razžalil! O, moj Jezus! Naj občutim tudi jaz Tvoje bolečine in vse bridko trpljenje Tvoje deviške Matere Marije!« O ljubezen mojega Jezusa! Ti bodi edina moja ljubezen! Marija, moje upanje, prosi zame Jezusa! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Hočem v čast te žalostne poti Jezusove opustiti kako prijetno obiskovanje.

V spomin. »Iskala sem svojega ljubega po ulicah in cestah mesta; iskala sem ga, pa ga nisem našla.« (Vis. p. 3.)

Jutranje premišljevanje za štirinajsti dan.

Jezus pred Pilatom.

1. Bilo je po našem okoli šeste ure, ko so prišli veliki duhovniki in farizeji s strašno izmučenim Zveličarjem pred Pilatovo hišo. Veliki duhovni in Judje so šli le do sedežev na obeh straneh pota med trgom in vhodom v sodno dvorano in so se ogibali sodne hiše, da bi se ne omadeževali. Jezusa pa so

peljali biriči nekoliko bliže Pilata. Pilat je tedaj šel ven k njim na obzidani prostor. Vojaki in stotniki so stali okrog njega in so postavili tudi znamenja rimske oblasti. Ko je videl Pilat, kako hitro in med kako velikim hrupom in vpitjem so pridrli in podili revnega Jezusa v njegovo hišo, jim je zaničevaje ošabno rekel: »Kaj imate zopet tako zgodaj? Kako ste tega človeka tako hudo zdelali? Zgodaj ste začeli bítí in klati?« Oni pa so vpili nad biriči: »Naprej ž Njim v sodno hišo!« Jezusa so biriči po kamenitih stopnicah vlekli in prišel je do prostora, odkoder je Pilat govoril z Njegovimi tožniki. Ko je videl Jezusa, ki je o Njem že prej mnogo slišal, tako hudo zdelanega in je vendar spoznal nekaj častitljivega na Njegovem obrazu, se je še bolj povišalo zaničevanje do judovskih duhovnikov in svetovalcev v njem in pretil jim je, da ne bo obsodil nedolžnega Jezusa. Rekel je tedaj močno in obenem zaničljivo velikim duhovnikom: »Kakšno tožbo prinašate zoper tega človeka?« Ti pa so razdraženi odgovorili: »Ko bi ta ne bil hudodelec, bi ti Ga ne bi bili izdali.« Pilat jim je tedaj rekel: »Vzemite Ga vi in Ga po svoji postavi sodite.« Judje

so mu tedaj rekli: »Mi ne smemo nikogar umoriti.« Bili so polni srda in jeze. Vse njihove pritožbe so bile strašne, silne in nagle, da bi pred zapovedanim praznikom z Jezusom skončali in zamogli klati velikonočno jagnje. Oh, in oni niso spoznali, da je Jezus sam pravo velikonočno Jagnje!

2. Ko jih je tedaj deželni glavar silil, naj bi povedali svoje tožbe, so vzdignili tri posebne tožbe zoper Jezusa, za vsako je bilo deset krivih prič. Postavili so jih pa tako, kakor da bi se bil vzdigoval Jezus zoper cesarja. Najprej so rekli: »Tega smo našli, da zapeljuje naš narod. Jezus je torej zapeljivec naroda. Hodi okoli, ima zbirališča, prelamlja soboto, ozdravlja v soboto.« Pilat pa jim reče zaničljivo: »Saj menda niste bolni, sicer bi vas ozdravljenje ne pohujševalo.« Oni pa so vpili naprej: »On zapeljuje narod s krivimi nauki, zakaj On pravi, da naj jemo Njegovo meso in pijemo Njegovo kri in bomo večno živeli.« Pilat se je razjezil nad srditostjo, s katero so Ga tožili. Smehljaje je pogledaval svoje stotnike, Jude pa je ostro gledal. — Nadalje so Ga tožili, da brani cesarju davke dajati. Ker je to Pilata, kakor služabnika ce-

sarjevega, posebno zadelo, jih hitro zavrne: »To je grda laž, to se mora do konca dognati.« — Judje pa so vpili in vzdignili tretjo tožbo, rekoč: »Vendar je temu tako, ker ta človek pravi, da je Kristus kralj, maziljenec Gospodov, Mesija, obljubljeni kralj Judov, in tako Ga tudi drugi imenujejo. Slovesni vhod je imel v Jeruzalem. »Hozana Sinu Davidovemu!« so vpili in Mu kraljevo čast izkazovali.« Na to zatožbo, da je Jezus Kristus kralj Judov imenovan, je začel Pilat nekoliko premišljevati. Šel je z odprtega prostora v prvo sodno sobo in je rekel stražam, naj mu Gospoda tja pripeljejo.

3. Pilat je bil praznoveren nevernik. Razne misli je imel o sinovih svojih malikov, ki žive po njegovih mislih na zemlji, tudi mu je bilo znano, da so judovski preroki že od nekdaj prerokovali maziljenca Gospodovega, Odrešenika in kralja in Ga je veliko število Judov ravno tačas pričakovalo. Vedel je tudi, da so bili kralji iz Jutrovega pri Herodu, ki so popraševali po novorojenem kralju judovskem, da bi Ga častili, in da je Herod zavoljo tega veliko otrok ukazal pomoriti. Za te govorice o Mesiju, kralju Judov, je vedel, pa

zvesti malikovalec tega ni verjel. Tudi si ni mogel misliti, kakšen kralj bi utegnil biti. Da bi bil pa Jezus, tako reven, tako zdelan, kakor je pred njim stal, ta maziljenec Gospodov, ta kralj, kakor so Ga Judje tožili, si ni mogel misliti in to se mu je zdelo smešno. Ker so pa sovražniki Jezusa dolžili, da je nastopal zoper pravice cesarjeve, je ukazal pripeljati Zveličarja pred sodbo.

Premisli tu, moja duša, zopet, kako srditi in hudobni so ti tožniki, kako krive, kako zaničljive so njihove pritožbe! Ti hinavski ljudje so se bali omadeževanja, če bi bili stopili v sodno hišo, pa se niso bali nakopati si umora Boga in tolikih krivih priseg. Premisli tudi tega novega sovražnika, napuhnjenega in praznovernega nevernika in malikovalca, ki še veroval ni v pravega Boga! Kaj smemo tu pričakovati za Jezusa? Ozri se pa tudi na svojega tako izmučenega, v nedoumljivi potrpežljivosti tihega Jezusa, kako vedno v duhu moli za svoje sovražnike. Žaluj, zdihuj in moli tudi ti ž Njim!

Sveti zdihljeji. Zbudi se, moja duša, zbudi se iz spanja svoje mlačnosti in lenobe in premišljuj svojega Zveličarja! Glej, kako najkrotkejše Jagnje božje

vse tiho prenaša in pripusti, da dela in počne vsak ž Njim, karkoli mu navda hudobija in jeza, ne pa, kakor zasluži božje veličastvo. Poglej otekline in s krvjo obdano obličje, z zvezanimi rokami, z verigo na vratu. Zatočen kakor puntar in zapeljivec naroda stoji pred Pilatom. Kaj praviš k temu, moja duša! O človek, prah in pepel in vendar tako napuhnjen! Glej, kaj počne Sin božji! O usmiljenja vredni grešnik! Glej pota, katera hodi On! O Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta! O moj sodnik! Moj Bog! Moje zveličanje! Odpri, o Gospod, moje oči in razsvetli mojo pamet, da spoznam pota, po katerih Ti hodiš in da tako spoznam pogubljenje krivih potov! O moja nebeška luč, odpusti mi moje slepoto, razsvetli me in kaži mi svoja pota, uči me, vodi me, da zapustim svoje grehe in svoje hudobije, da jih objokujem pred Teboj in hodim po tistih potih, po katerih me učiš Ti hoditi! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Nikoli nočem o napakah drugih govoriti.

V spomin. »Ljubezen ne misli nič hudega.« (1. Kor. 13, 5.)

Večerno premišljevanje za štirinajsti dan.

Jezus pred Pilatom.

1. Jezus pa je stal pred deželnim poglavarjem in Pilat Ga je z začudenjem gledal in Ga vprašal: »Ti si kralj Judov?« Jezus je odgovoril: »Ali govoriš to sam od sebe, ali pa so ti drugi povedali o meni?« Tedaj je bil Pilat nejevoljen, da ga je imel Jezus za tako neumnega, tako revnega človeka, zato je zbadljivo odgovoril: »Kaj sem jaz Jud, da bi to vedel? Tvoj narod in veliki duhovniki so Te meni izdali, kaj si storil?« Jezus mu je veličastno odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki pač bojevali, da bi ne bil Judom izdan; zdaj pa moje kraljestvo ni odtod.«

Jezus je hotel s tem reči: Z nebes sem prišel in želim vse ljudi s seboj v nebesa vzeti. Zato je moje kraljestvo višje, nadnaravno, nebeško, in kdor hoče biti ud tega kraljestva, ne sme iskati tega, kar je doli, ampak to, kar je gori, kakor pravi apostol. Tu doli na zemlji pa je ljubezen do bogastva, poželenje časti in uživanje mehkužnosti,

ali z drugimi besedami: Poželjenje oči, poželjenje mesa in napuh življenja. To moraš torej zaničevati, zatajevati se in radovoljno hoditi za Jezusom v zaničevanju, v revščini in trpljenju. Vprašaj se tedaj, ali si dozda zaničeval svet in njegov napuh? Odtrgaj se vsemu, kar ni Bog. Ne poželi ničesar drugega kakor le Boga in Njegove ljubezni. Le Bog sam je vreden, da Ga nad vse ljubimo. Vse drugo je ničemurno, le ljubiti Boga in Njemu samemu služiti ni ničemurno.

2. Pilat je zaslišal resnobne Jezusove besede nekako presunjen in je rekel zamišljeno: »Torej si Ti kralj?« Jezus je odgovoril: »Ti praviš, da sem jaz kralj. Jaz sem zato rojen in zato sem prišel na svet, da pričam resnico. Vsak, kateri je iz resnice, posluša moj glas.« Pilat Mu reče: »Kaj je resnica?« In ko je bil to rekel, je zopet šel ven k Judom.

O Pilat! Da bi bil vsaj še trenutek počakal, da bi zvedel, kaj je resnica. Njegovo srce je bilo že nepokojno, celó ginjeno. Spoznal je, da je Jezus nedolžen. Vendar ni mislil resno na to, ampak je pustil vnemar in tako zapravil

svoje zveličanje. Glej, kako prizanesljivo je ravnal Jezus s tem nevernikom.

Premisli tudi, kako nevarno je, resnico, ki nam jo oznanja Bog danes po pridigarjih ali spovednikih ali z notranjim navdihovanjem, zaničevati ali jo sicer poslušati, pa ne premišljevati in je ne izpolnjevati, ampak lahkomišljeno zavreči. Oh, da bi tvoja premišljevanja ne bila brez vsega sadu! Preudari tedaj, ali tudi storiš, na kar te napeljuje premišljevanje? Edino dobro premišljevanje besed: »Kaj je resnica?« bi bilo morebiti rešilo Pilata večnega pogubljenja. Išči, oh, išči resnice in živi po njej! V besedah in v zgledu Jezusovem, v Njegovem trpljenju in smrti jo boš najlažje našel. Edino prava katoliška vera in zgled svetnikov kaže, da moramo greh in hudobije sovražiti, zaničevati svet in njegovo veselje, le po nebesih hrepeneti, vse potrpežljivo potrpeti in le Boga ljubiti — to je resnica; vse nasprotno je laž.

3. Pilat je bil sedaj zopet zunaj na visokem prostoru. Jezusa ni mogel razumeti, toliko pa je izvedel od Njega, da ni nikak kralj; da noče nobenega kraljestva tega sveta, za kraljestvo dru-

gega sveta pa cesarju ni mar. Velikim duhovnikom je tedaj zavpil z visokega prostora: »Jaz ne najdem nobene krivice na Njem.« Vsa jeza se je vnovič vnela med Jezusovimi sovražniki in naenkrat so zopet vzdignili polno obdolžitev proti Njemu. Gospod pa je mirno molčal ter je molil za te uboge ljudi. Ko se je ozrl Pilat proti Njemu in mu rekel: »Nič ne odgovoriš? Poglej, koliko reči te tožijo,« mu Jezus ni ničesar odgovoril, tako da se je Pilat čudil in si mislil: »Vidim, da le lažejo zoper Tebe!« Judje pa so naprej vpili: »Kaj, nič krivega ne najdeš na Njem? Kaj ni to zadosti, ker ščuva ljudstvo, ker uči po vsej Judeji, začenshi od Galileje sem?« Ko je pa Pilat slišal imenovati Galilejo, je nekoliko pomislil in potem vprašal: »Ali je ta človek Galilejec in podložnik Herodov?« In tožniki so potrdili: »Njegovi starši so bili v Nazaretu in zdaj je bil On večinoma v Kafarnavmu.« Pilat pa jim reče: »Če je temu tako, da je Galilejec, podložnik Herodov, peljite Ga k Herodu, tukaj je zaradi praznika, in on naj Ga sodi.« Vesel je bil, misleč, da se bo iznebil tako obtoženega nedolžnega Jezusa. Čudno se mu je zdelo vse to in zraven je imel še namen, prikupiti se s

tem Herodu, ki je že davno želel Jezusa videti, zakaj Herod in Pilat sta bila v sovraštvu med seboj.

O, zaničljivo dejanje Pilatovo! Vé, da je Jezus nedolžen, vendar iz strahu pred Judi, da bi se jim ne zameril, se ni hotel potegniti za Jezusa. Rad bi se Ga bil iznebil, a iskal je le časnega dobička. Jezusa se je celo poslužil, da bi se Herodu prikupil.

Sveti zdihljeji. Ljubi moj Jezus! S svojimi besedami, s svojim zgledom, s svojo smrtjo in s svojim vstajenjem si nas v resnici poučil, ker nisi govoril ničesar, da bi Ti mogli očitati zmoto ali laž. Svoje življenje si ravnal po svojem nauku. S svojo smrtjo si ga potrdil in s svojim vstajenjem takorekoč z nebeškim pečatom zapečatil. Dodeli mi milost, da tudi jaz ne le s svojim srcem, ampak tudi s svojim dejanjem in nehanjem celo svoje življenje po Tvojem nauku živim in do smrti v tem stano-viten ostanem. Ne dopusti, da bi iz boječnosti ali pa radi hvale ljudi, ali celo zavoljo časnega dobička odstopil od Tvojih zapovedi. O, moj ljubeznivi Jezus! Kaj bi mi pomagalo, ko bi tudi ves svet pridobil, na svoji duši pa bi škodo trpel? Le edinc Tebe hočem ljubiti, ko

bi tudi zavoljo tega bil zaničevan. Hrepenim le po Tvoji ljubezni; le ta sama zamore nasititi moje srce, ki je ustvarjeno le za božjo ljubezen. O, Ljubezen! Izpremeni moje srce v čisto ljubezen in vse pokončaj, kar je še Tebi na poti. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Nočem svojega srca navezovati na zemeljske stvari.

V spomin. »Moje kraljestvo ni od tega sveta.« (Jan. 18, 36.)

Jutranje premišljevanje za petnajsti dan. Jezusa peljejo k Herodu.

1. Pilat je ukazal Jezusa zopet iz sodne hiše peljati k Njegovim sovražnikom. Poslal je tudi stotnika k Herodu, da bi mu napovedal prihod njegovega podložnika, Galilejca Jezusa Nazareškega. Sovražniki Jezusovi so bili vsi razkačeni nad tem, da jih je Pilat z Jezusom tako odpravil in pred vsem ljudstvom osramotil, ter so morali iti najprej k Herodu. To se jim je zdelo preveč in zato so hoteli izliti svojo jezo nad nedolžnim Jezusom. Zato so Ga z vojnimi hlapci obdali in naglo peljali proti Herodu čez trg na cesto, kjer so se gnetli ljudje in vreli od

vseh strani skupaj. Ljudje so stali v trumah, kakor so iz mnogih krajev Judeje prišli k prazniku. Vmes pa so se mešali srditi farizeji iz vseh krajev, kjer je Jezus učil, ki so ščuvali omahljivo, začudeno ljudstvo proti Jezusu. Pri rimski veliki straži pred hišo Pilatovo in na več krajih mesta so stali rimski vojaki. Sodni hlapci so gnali Jezusa zvezanega med suvanjem in tepenjem v silni naglici čez trg, ki je bil natlačen ljudi, proti Herodovi hiši, ki je bila više od trga v novem mestu. Ni bilo daleč do tja, zato je šla truma rimskih vojakov ž njimi. Bili so ti vojaki iz zgornjih italških deželá doma. Sovražniki Jezusovi pa, jezni, ker so morali ž Njim okoli hoditi, Ga niso jenjali zaničevati ter so ščuvali biriče k suvanju in pehanju. In tako se je pričela zopet nova vrsta trpinčenja za Jezusa.

2. Marija je radi otožnega pogleda svojega preljubeznivega Sina na poti proti Pilatu omedlela. Ko se je nekoliko odpočila, je šla s sv. Janezom do Pilatove dvorane. Med vso tožbo pred Pilatom je stala Marija z Marijo Magdaleno in Janezom med ljudstvom v oglu nekega hodnika na trgu. To vpitje in razsajanje ji je delalo strašne bolečine.

Ko so pa Jezusa peljali k Herodu, je šel Janez s sveto Devico in z Marijo Magdaleno nazaj po krvavi poti do Kajfa in Ana skozi Ofel celo v Getzemani na Oljisko goro. Kjerkoli je Jezus padel ali pa se Mu je kaj hudega zgodilo, so postali, žalovali in ž Njim trpeli. Večkrat je presveta Devica padla na zemljo, poljubila tla, kjer je Jezus padel; Marija Magdalena pa je žalostna vila roke in sv. Janez je jokal, ju tolažil, vzdigoval in naprej peljal. — To je bil prvi začetek sv. križevega pota, to je: premišljevanje in češčenje Jezusovega trpljenja, še preden je bilo končano. Takrat je že objovala in častila izvoljena, milostipolna Mati stopinje svojega Sina in Boga. O kakšno sočutje! Z neusmiljeno močjo je šel oster meč skozi srce in je v njem ostal! Tako je šla najčistejša, neomadeževana Devica in Mati v zgled sveti Cerkvi po stopinjah križevega pota naprej, da bi nabirala neskončno zaslužnje Jezusa Kristusa — na vseh teh krajih kot dragocene kamne, trgala in jih darovala kot cvetlice na poti nebeskemu Očetu za vernike. Vse, kar je bilo kdaj svetega pri človeštvu, od nekdanj do zdaj, vsi, kateri so kedaj premišljevali ljubezen in trpljenje Gospo-

dovo, so hodili, žalovali po tem sv. križevem potu, molili, darovali s srcem Gospodove Matere, ki je tudi zvesta Mati Njegovih vernih otrok in sv. Cerkve.

3. Marija Magdalena je bila od bolečin vsa prevzeta. Neizrekljivo, sveto ljubezen je imela do Jezusa. Pa kadar je hrepenela svojo dušo zlit v ljubezni do Jezusa k Njegovim nogam, kakor nekdanj dišeče mazilo na Njegovo glavo, se je postavilo brezdno med njo in njeno ljubezen. Neizrekljiva je bila žalost nad grehi, neizrekljiva zahvala za odpuščanje. In kadar je v svoji ljubezni hotela vzdigniti svojo zahvalo kot blagodišeči dim kadila proti Jezusu, je videla, kako Jezusa zaničujejo in peljejo v smrt tudi zavoljo njenih pregreh, ki jih je nase vzela. Tedaj se je zavzela njena ljubezen zavoljo storjenih grehov, za katere je Jezus moral trpeti. V duhu se je pogreznila v brezdno kesanja, katerega ni mogla ne izliti ne zadosti napolniti, pa se zopet vzdignila v hrepenenju po svojem Gospodu in Učeniku, ki Ga je videla v strašnem, bridkem trpljenju. Tako je bila njena duša nekako pretrgana med ljubeznijo in kesanjem, med zahvalo in premišljevanjem nehvaležnosti njenega naroda do svojega Zveličarja. In vse to

se je bralo na njenem obrazu, v njenih besedah in njenem obnašanju. Janez pa je ljubil in trpel in spremljal Mater svojega Učenika, svojega Boga, ki je trpel tudi za njega. Gledal je v prihodnost na križevem potu, po katerem so ti trije prvi molili.

O duša moja, spremljaj tudi ti pogostoma te svete ljudi po križevem potu Jezusovega trpljenja, vsaj v duhu! Zedini se ž njimi, žaluj, objokuj, moli in daruj ž njimi vse, kar je tvoj Zveličar pretrpel na tem svetem, bolečinpolem križevem potu in hodi po njihovih stopinjah za njimi!

Sveti zdihljeji. Na križevem potu, pravijo svetniki, dobi grešnik svojega Zveličarja, spokornik svojo pomoč in podporo, žalostni svoje tolažilo, ubogi svojega bogatega in radodarnega Gospoda, nadlegovani svoje pribežališče, nevedni svojega učenika, ovca svojega pastirja, dete svojega očeta, pravični svojega plačnika, ljubeči svojo ljubezen, umirajoči svoje zagotovljenje, duša v vicah svoje rešenje. Tako je tedaj sveti križev pot zares kraljeva pot v nebesa, kjer lahko vselej Jezusa najdemo in moremo biti deležni milosti in zasluženj. In jaz, o moj Zveličar, bi ne hodil po tej

poti, kjer si Ti šel pred nami, kjer so Marija, Tvoja Mati, Marija Magdalena in Janez, kjer so vsi svetniki po Tvojih krvavih stopinjah za Teboj hodili? Ali naj mar iščem milosti na drugem kraju? Nikakor ne! O Jezus! Prav velikokrat, vsaki dan, naj hodim po tem svetem križevem potu. Vsaka stopinja, katero si tam storil, je dražja kakor zlato, vsaka solza, tam prelita, imenitnejša kakor biseri; vsako zasramovanje, vsako trpljenje, vsaka bolečina, ki si jo tam občutil, dragocenejša kakor balzam; vsaka kaplja krvi, ki si jo tam prelil, dražja kakor dragi kamni, podobna dišeči cvetki, ki napolnjuje nebo in zemljo s svojo dišavo. O, dovoli mi tedaj, da zvesto in skrbno nabiram te zaklade, ki so najimenitnejše milosti za večno življenje. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Sveti križev pot hočem večkrat obiskati ali moliti.

V spomin. »Križev pot je kraljeva cesta v nebesa.« (Tomaž Kempčan.)

Večerno premišljevanje za petnajsti dan.

Pilat in njegova žena.

1. Že pri zadnji, tretji tožbi Judov zoper Jezusa je Klavdija Prokle, Pila-

tova žena, poslala služabnika k Pilatu, ki mu je sporočil, da želi ona nekaj važnega ž njim govoriti. Ko so Jezusa peljali k Herodu, je stala skrivaj na visokem hodniku. S strahom in grozo je gledala veliko gnječo. In tedaj se je Pilat sešel ž njo v neki vrtni lopi, zadaj za svojo dvorano. Klavdija je bila vsa zbegana. Bila je velika, zala ženska, pa bleda. Tančica ji je visela po hrbtu raz glavo. Njeni lasje so bili spleteni okrog glave in okrašeni z dragulji. Uhani in druga zlatnina ji je visela na vratu. Dolgo je govorila s Pilatom, ga prosila in rotila pri vsem, kar mu je sveto, naj se ne pregreši nad Jezusom, tem prerokom, tem najsvetejšim vseh svetnikov. Pripovedovala mu je čudne sanje, ktere je o Njem imela; zakaj veliko je v sanjah trpela zavoljo Njega. Videla je v sanjah vse najimenitnejše dogodke iz Jezusovega življenja. Videla je oznanjenje Marije Device, Jezusovo rojstvo, molitev pastircev in kraljev, Simeonovo prerokovanje, beg v Egipet, moritev nedolžnih otrok in tako dalje. Videla je tudi druge čase Njegovega svetega zveličavnega življenja. Videla je v najstrašnejših podobah Njegovo svetost, Njegovo neskončno trpljenje v toliki ljubezni in

potrpežljivosti in bolečine Njegove Matere; zraven pa tudi predrznost in hudobijo Njegovih sovražnikov.

2. Pilat se je čudil temu, kar mu je pripovedovala žena in je bil ginjen. Videl je, da se vse to strinja s tem, kar je on sam slišal semtertja o Jezusu. Strinja se pa tudi z jezo Judov, z molčanjem Jezusovim in z Njegovim trdnim, pa čudnim odgovorom na njegovo vprašanje. Postal je omahljiv in nemiren. Potrdil je misli svoje žene in ji rekel, da je že Judom zatrdil, da ne najde ničesar hudega nad Njim, da Ga ne bo obsodil, ker je spoznal vso judovsko hudobijo. Pomiril je svojo ženo in ji je s prisego zagotovil, da Ga ne bo obsodil.

O kako čudovito si je Gospod prizadeval in kako je svaril judovskega sodnika, da bi ga opomnil na velikost njegove pregrehe in na prihodnji odgovor, če Jezusa nedolžno obsodi, da se nikakor ne bo mogel izgovarjati, češ da ni vedel, kdo je Jezus, kako ljubezniv, pa tudi kako pravičen je Gospod. On noče nikogar zapeljati v izkušnjo ali ga izkušati nad njegove moči. O, da bi se bil pač Pilat poslužil teh velikih milosti in božjih opominov! Premisli, ali si bil ti bolj zvest pri enakem božjem opominje-

vanju, s katerim te je hotel Bog grehov obvarovati?

Sveti zdihljeji. »Jezus nas prav nič ne potrebuje,« pravi sv. Alfonz Ligvori; Jezus je ravno tako mogočen, če Ga mi ljubimo ali ne. Vendar Jezus tako srčno želi, da bi Ga ljubili, kakor da bi obstojala Njegova blaženost pri ljudeh. O duša moja! Bog išče tako skrbno ljubezni revnega zemeljskega črva. Kdo more to razumeti? Saj bi bila že velika milost, ko bi bil nam, o ljubeznivi Zveličar, le dovolil, da Te smemo ljubiti, Ti pa tako željno hrepeniš po našem srcu. »Daj mi svoje srce, moj sin!« Pa poslušajte in čudite se: Če Te tudi, o Jezus, nehvaležna duša odžene, je Ti vendar še ne zapustiš. Ti obstojiš pred vrati njenega srca, kličeš in trkaš, da bi Te zopet sprejela. »Stojim pred vrati in trkam.« Oh, celo svoje smrtne sovražnike iščeš, da bi jih rešil, dobri pastir! O moj Jezus! Ali nas ne bo nagnila tolika prošnja, toliko silno hrepenenje, da ljubimo Tebe, ki tako srčno želiš naše ljubezni? O moj Bog, jaz Te ljubim! Daj mi vendar, da Te večno ljubim! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Vsaki dan hočem

svojo vest izpraševati in slušati notranje opomine.

V spomin. »Stojim pred vrati in trkam.« (Skriv. raz. 5.)

Jutranje premišljevanje za šestnajsti dan.

Jezus pred Herodom.

1. Služabnik Pilatov je bil pred Jezusom prišel k Herodu. Herod je Jezusa že pričakoval na velikem hodniku, kjer je sedel na visokem sedežu na blazinah. Veliko njegovih dvornikov in vojakov je bilo zbranih okrog njega. Veliki duhovniki so se postavili po dolgem hodniku na obeh straneh. Herodu se je kaj dobro zdelo, da mu je Pilat prepustil soditi Galilejca pred veliko duhovščino. Ves prevzet in napuhnjen je bil radi tega. Enako mu je ugajalo, ker je imel pred seboj Jezusa, ki se Ga je prej ogibal. Janez Krstnik je tako slovesno in imenitno govoril o Njem; tudi razni drugi priliznjenci so mu že toliko o Jezusu pripovedovali, da Ga je želel videti. Posebna radost ga je obhajala, ko je razmišljal, kako imenitno Ga bo sodil pred svojimi dvorniki in pred velikimi duhovniki. Zvedel je pa tudi, da ni našel

Pilat nobene krivice na Njem. To je bilo njegovi hinavščini ravno prav; zato je nekako z zaničevanjem pogledoval tožnike, kar jih je pa le še bolj dražilo. Z vso silo so povedali svoje pritožbe takoj, ko so prišli na hodnik. Herod pa je radovedno ogledoval Jezusa in Mu je rekel: »Kaj praviš k temu pričevanju? Ali si res kralj judovski? Ali si Sin božji? Izpričaj se! Naredi mi čudež.« Jezus pa je molčal na vse, kar Ga je Herod vprašal. Dobro je poznal brezbožnost in nesramnost Herodovo, ki je živel v prešestvu z ženo svojega brata in dal umoriti Janeza Krstnika. Gospod pa je hotel tudi pokazati, da ne dela čudežev, da bi nasitil prazno radovednost. Veliki duhovniki in farizeji pa so Ga neprestano tožili.

2. Herod pa, akoravno ves jezen zaradi Jezusovega molčanja, se ni hotel vznemirjati. Ni hotel obsoditi Gospoda, ker Ga tudi Pilat ni obsodil; in ravno s tem se je hotel prilizniti Pilatu vpričo velike duhovščine. Herod pa Ga je zaničeval in zasramoval s svojimi vojaki in Ga oblekel v belo oblačilo in poslal nazaj k Pilatu. Oh, koliko zasramovanja je moral Jezus tedaj zopet pretrpeti! Peljali so Gospoda na veliko dvorišče in

so Ga vnovič neizrekljivo zaničevali. To dvorišče je bilo v sredi Herodove palače. Herod je na ravni strehi stoječ nekaj časa gledal, kaj so vse ž Njim počeli. Vrgli so Mu belo sramotljivo oblačilo čez glavo, pripogibali so kolena pred Njim, semtertja Ga pehali in Ga nesramno zapljuvali. Bili so Ga v obraz, ker ni hotel kralju odgovarjati. Izkazovali so Mu norčevaje kraljevo čast. Metali so vanj blato, Ga neusmiljeno suvali in plesali krog Njega. Celo na tla so Ga pobili in grozovito vlečili; najeli so celo biriče, ki so Ga bili s pestmi in kolmi. Neusmiljeno je bil izmučen, zdihovaje se je tresel trpljenja, oni pa so Njegovo zdihovanje nesramno oponašali in pri vsakem novem trpinčenju so zagnali velik hrup in šum. Kri Mu je tekla v curkih po obličju in večkrat je padel na tla pod težo njihovih udarcev. Oh, zdelo se je, kakor bi se prikazali nad Njim jokajoči angeli in Mu mazilili Njegovo glavo, zakaj brez božje pomoči bi ne bil mogel obstati. Tako so tedaj imeli Jezusa za norca in neumneža. Jezus pa je hotel sprejeti to belo sramotno oblačilo, da bi bil zadostil za napuh in ničemurnost v obleki, s katero mi toliko Boga žalimo, in da bi nam s tem po-

kazal, da je prišel na svet, da nam dá oblačilo nedolžnosti, katero smo z grehi izgubili, in da zamoremo svoje dušno oblačilo čisto-belo oprati v Njegovi Rešnji krvi. Premisli to, moja duša, in obžaluj svoj grehe, ki si jih v tej stvari storila.

Sveti zdíhljeji. »O moj Bog,« zakličem s sv. Alfonzom Ligvorijem, »tudi jaz sem Te zaničeval in zasramoval, kakor nekda j Herod. Ne kaznuj me tako, kakor si Heroda, da bi namreč več ne govoril z menoj! Herod ni spoznal, kaj si v resnici bil, jaz pa Te spoznam, da si moj Bog. Herod ni obžaloval, ko Te je razžalil, jaz pa iz vsega srca obžalujem. Herod Te ni ljubil, jaz Te pa iz celega srca želim ljubiti in Te ljubim nad vse.« — O moj Bog, ne vzemi mi glasu svojih opominov. Povej mi le, kaj tírjaš od mene. S Tvojo močjo hočem storiti vse! Marija, moje upanje, prosi zame Jezusa!

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Hočem se vaditi v molčečnosti in vse nepotrebno govorjenje opustiti.

V spomin. »V molčečnosti in v upanju bo vaša moč.« (Izaija 30, 15.)

Večerno premišljevanje za šestnajsti dan.

Jezusa peljejo od Heroda k Pilatu nazaj.

1. Ko so veliki duhovni videli, da tudi Herod noče Jezusa obsoditi, so bili iznova vsi razkačeni in zdivjani. Poslali so nekatere izmed svojih v oni del mesta, kjer je bilo največ farizejev. Poslali so denarja, rekoč, naj pridejo z vsemi svojimi ljudmi pred Pilatovo hišo in naj ga delé tam med ljudstvo, da bo to s silo tirjalo Jezusovo smrt. Druge pa so razposlali okoli, naj ljudem dopovedujejo, ako ne bodo tirjali Jezusove smrti, si bodo božjo sodbo nakopali. Tako so ljudstvo ščuvali in ga vsega zbegali s svojim žuganjem. Dražili so ljudstvo zoper Jezusa kakor so vedeli in znali. Metali so denarja Herodovim vojakom, da bi Jezusa še bolj srdito mučili. Mislili so, naj bi bil rajše umorjen od hlapcev, preden bi Ga mogel Pilat oprostiti. Napotili so se tedaj z Jezusom od Heroda nazaj k Pilatu. Sram jih je pa bilo, ker so neobsojenega nazaj peljali zopet tja, kjer je bil že nedolžnim spoznan. Šli so po drugi daljni poti, da bi Jezusa lažje in dalje trpinčili. Pot je bila grda in kamnita. Vlekli so Jezusa

med neizrečenim zaničevanjem in zasramovanjem. Dolgo sramotno oblačilo Ga je na poti še oviralo in se je vleklo po blatu. Včasih je padel na tla, a so Ga zopet potegnili pokonci z udarci po glavi in s suvanjem z nogami. Oh, kako strašna pot! Jezus je molil, da bi zdaj ne umrl, da bi dopolnil svoje trpljenje za nas.

2. Minula je že osma ura, ko so Jezusa vsega zdelanega zopet pripeljali po drugi poti čez veliki trg pred Pilatovo hišo. Ljudstva se je bilo zelo veliko zbralo od vseh strani. Tujci iz vseh krajev so bili skupaj, med njimi so se pa gnjetli farizeji in ščuvali zoper Jezusa. Pilat pa je postavil okoli tisoč vojakov po trgu, pri veliki straži in okoli svoje dvorane, ker se je bal vstaje. Presveta Devica Marija, sveta Marija Magdalena in druge svete žene, kakih dvajset skupaj, so medtem z Oljske gore prišle nazaj in so stale v kotu nekega hodnika, kjer so vse lahko videle in slišale. Tudi sv. Janez je bil od začetka med njimi. Jezusa so pa peljali v sramotnem oblačilu skozi gnječo ljudstva, ki se je med smehom in vpitjem norčevalo ž Njega. Herodov služabnik je že Pilatu sporočil, kako dobro se je Herodu

zdelo, ker mu je Pilat to sodbo prepustil. Ni pa našel nad tem imenitnim Galilejcem nikake krivice in zdi se mu le, da je mutast norec in zato Ga tudi pošilja kakor norca nazaj. Pilatu je zopet ugajalo, ker je Herod njegovo sodbo potrdil in ni Jezusa obsodil. Poslal mu je pozdrav, in vsled tega sta se sprijaznila tisti dan, ko sta bila prej v sovraštvu med seboj. Jezusa so tedaj pripeljali čez trg v Pilatovo dvorano po kamnitih stopnicah na vzvišeno zidano dvorišče. Med neusmiljenim suvanjem biričev je stopil na dolgo oblačilo in je padel na bele marmornate stopnice tako zelo, da je nanje pritekla kri iz Njegove svete glave. Sovražniki Jezusovi pa, ki so ostali spodaj na dolgih klopeh, in ostalo ljudstvo je zagnalo veliko krohotanje in smeh nad tem padcem. Biriči pa so Jezusa suvali z nogami naprej.

Spremi tedaj svojega Zveličarja v duhu. Poljubi kapljo svete krvi, ki je tekla na te stopnice in jih posvetila. Daruj jih nebeškemu Očetu za svoje grehe, v katere si padel. Imej usmiljenje s tem bolečinpólnim padcem Jezusa, svojega Odrešenika!

3. Pilat je slonel na stolu, obloženem z blazinami. Majhna mizica je bila pred

njim, na mizi pa so ležala znamenja rimske oblasti. Tudi zdaj so stali nekateri stotniki in drugi možje z zavitki v rokah okrog njega, kakor prej. Pilat se je vzdignil in zaklical k velikim duhovnom, poglavarjem in k ljudstvu in rekel: »Pripeljali ste mi tega človeka, kakor bi podpihoval ljudstvo; in glejte, jaz sem Ga vpričo vas izprašal in nisem našel nobene krivice nad tem človekom v tem, česar Ga tožite. In tudi Herod ne! Zakaj poslal sem vas k njemu, in glejte, nič smrtivrednega ni našel na Njem. Dal Ga bom pretepsti in nato Ga bom izpustil.« Nato pa se je vzdignilo mrmranje in vpitje med farizeji. Začeli so ljudstvo še bolj ščuvati in metati denarja medenj. Zaničljivo jih je Pilat zavračeval, ostro jim je očital, rekoč, da bodo videli še danes obilo krvi pri klanju darovalne živine teči. Kako velika je pač slepota Pilatova! Vidi, da je Jezus popolnoma nedolžen in očitno pripozna, da ne najde nobene krivice na Njem in vendar pravi: »Pretepsti Ga bom dal in nato Ga bom izpustil.« Ako je nedolžen, zakaj Ga hoče tepsti? Kaj te naganja, da hočeš Zveličarja pretepsti? Oh, le gola boječnost pred ljudmi in posvetna modrost. Judom je hotel s tem vsaj nekoliko pri-

voliti in se jim s tem prikupiti. Mislil je morebiti, da jih s tem potolaži. Mar mu je bilo za ubogega Jezusa, da bi se le sam s častjo pred svetom izmuznil iz te, zanj tako sitne zagate. O nesrečna posvetna modrost.

Sveti zdihljeji. »Ni je večje bolečine,« pravi sv. Alfonz, »za ljubeče srce, kakor je bolečina, če vidi svojo ljubezen zaničevano.« Nehvaležnost pa je toliko večja, kolikor večja je izkazana ljubezen. Kako ljubeznivo, o presladki moj Jezus, si pa Ti iskal Pilata in vseh svojih sovražnikov? Pa za vse to so Te le zaničevali. Koliko hvaležnejši pa, o moj Jezus, sem bil jaz dozdej do Tebe? Komu si izkazal več milosti, več ljubezni, kakor ravno meni, od moje mladosti dalje? In kdo Te je bolj zaničljivo zasramoval, kakor zopet jaz nesrečnik? Oh, naj bo že enkrat konec te nehvaležnosti! Spreobrne me že vendar enkrat, da neham žaliti Tvoje tako ljubeznivo Srce! O, zaničevano Srce mojega Jezusa! Razsrdi se nad menoj, pa le v svoji veliki milosti: Vžgi me z ognjem svoje ljubezni in požgi s svojo ljubeznijo v meni vse, da zanaprej ne ljubim ničesar drugega, kakor le Tebe samega!

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Rad hočem po nedolžnem kaj potrpeti in se nič izgovarjati.

V spomin. »Nič krivega ne najdem nad tem človekom.« (Luk. 23, 24.)

Jutranje premišljevanje za sedemnajsti dan.

Jezus in Baraba.

1. Bilo je ravno ob tistem času, ko je prišlo judovsko ljudstvo o Veliki noči po stari navadi pred deželnega poglavarja, da bi jim izpustil enega izmed vjetnikov, za katerega koli bi prosili. Farizeji pa so metali ravno med ljudstvo tudi zato denar, da bi ljudstvo podkupili, naj bi vsaj ne tirjalo Jezusovega oproščenja, temveč naj vpije, da se mora križati. Pilat pa je mislil, da se bo ljudstvo potegnilo za Jezusa. Da bi pa Judom ne bilo treba veliko premišljevatí, je imenoval poleg Jezusa nekega razupitega hudodelca, ki je bil že k smrti obsojen. Temu hudodelcu so rekli Baraba in vse ljudstvo ga je črtilo in klelo. Vrgli so ga v ječo zavoljo upora in uboja v mestu. Nastal je velik hrup med ljudstvom po trgu. Drhal se pridrevi skozi gnječo bliže Pilata in vpije: »Pilata, naredi nam

po navadi praznika!« In ravno tega je čakal Pilat, zato jim je rekel: »Navada je pri vas, da vam enega izpustim o Veliki noči. Katerega tedaj hočete, da vam izpustim: Baraba, ali pa Jezusa, ki je imenovan Kristus?« Pilat je bil namreč zelo omahljiv in ni vedel, kaj bi storil. Na to Pilatovo vprašanje je ljudstvo nekoliko potihnilo in le semtertje se je kdo oglasil za Baraba. In tedaj je Pilata poklical služabnik njegove žene. Umaknil se je nazaj in služabnik mu je pokazal zastavo, katero je bil Pilat svoji ženi zjutraj zastavil in mu reče: »Klavdija Prokle te s tem opominja.« Farizeji in veliki duhovni pa so bili vsi pokoncu. Sami so šli med ljudstvo, ščuvali so, žugali in zapovedovali, kar jim ni bilo težko.

2. Marija Magdalena, Janez in druge žene so stali v kotu bližnjega hodnika in so molili in jokali. Čeravno je Jezusova Mati dobro vedela, da ni drugače rešenja za človeški rod kakor le v smrti Jezusovi, se je vendar bala za Njegovo življenje, kakor Mati najsvetejšega Sina, in kakor je Jezus kot človek trpel, ki je prostovoljno postal človek, da bi umrl na lesu križa za nas, ki je kot nedolžno obsojen trpel bolečine in trpljenja teh

strašnih muk; tako je trpela Marija bridkosti in trpljenja Matere, ki jih je nehvaležno ljudstvo njenemu svetemu Sinu v tako veliki meri napravilo. Tresli so se, bali se in upali. Janez je večkrat stopil nekoliko v stran, da bi kaj dobrega zvedel. Marija je molila, da bi se ne delalo toliko greha. Molila je, kakor je molil Jezus na Oljiski gori: »Če je mogoče, naj gre od mene ta kelih!« In tako je imela ljubezniva Mati še vedno upanje. Ko pa je videla in slišala, kako se farizeji trudi jo in prizadevajo ljudstvo našuntati, je obenem tudi izvedela, da želi Pilat Jezusa izpustiti. Blizo tam jih je stalo veliko iz mesta Kafarnavma med njimi, katere je Jezus učil in ozdravil. Skrivaj so se čudili in pogledovali Gospoda, tako nesrečnega, vendar so se pa skrivali pred Marijo in drugimi ženami. Marija je mislila — in tudi drugi so mislili —, da bodo ti prosili za Jezusa, svojega dobrotnika, svojega učnika, ne pa za Baraba, pa vendar niso. O, kdo bo razumel bridkost in bolečine Marijine v tej žalostni uri?

3. Pilat je razumel, česa želi njegova žena, zato je poslal nazaj zastavo v znamenje, da njegova obljuba še ni prelomljena. Zopet je stopil na visoki oder

in sedel pred mizico na stol. Tudi veliki duhovni so zasedli svoje sedeže. Pilat je zopet zavpil: »Katerega teh dveh hočete, da vam izpustim?« In tedaj se je razlegalo vpitje po vsem trgu: »Proč s tem, izpusti nam Baraba!« Pilat je še enkrat rekel: »Kaj hočete, da storim s kraljem Judov, z Jezusom, ki je imenovan Kristus?« Tedaj so z velikim hrupom zavpili: »Križaj Ga! Križaj Ga!« Pilat je vtretjič vprašal: »Kaj pa je hudega storil? Jaz ne najdem ničesar smrti vrednega na Njem. Pretepsti Ga bom dal in nato izpustil.« Pa vpitje: »Križaj Ga! Križaj Ga!« se je razlegalo kot peklenški šum in hrup od vseh strani. Veliki duhovni so bili kakor divji samega vpitja. Tedaj je omahljivi Pilat izpustil Baraba hudodelca in Jezusa jim je dal v bičanje. Tako so tedaj hudobnega morilca in ubijalca oprostili, svojega Zveličarja in Odrešenika pa sklenili umoriti. O, nedoumna ponižnost Boga, ki je hotel biti slabši kakor ubijavec.

Sveti zdihljeji. O moj prelubeznivi Zveličar! Kolikokrat sem se potegoval ne le za hudodelca ali morilca, ampak za sužnost satana, Tvojega zakletega sovražnika, ki je lažnjivec in morilec od začetka, oče vseh morilcev. Nisem se

pa potegoval za Tvojo sladko ljubezen in milost, ker sem poslušal prostovoljno zapeljevanje satanovo in zabredel v grehe! O nesrečna slepota! Da sem le enkrat zapustil v svojem življenju Tebe, moj Jezus, in zaničeval Tvojo ljubezen! O moj Jezus! Ko prihajam sedaj potrta k Tebi zopet nazaj, dodeli, da me nobena stvar več ne zapelje in da večno ljubim le Tebe! Bežite vse stvari iz mojega srca! Jezus sam naj bo predmet moji ljubezni! O Jezus, naj pozabim vse, le Tebe nikoli, ki si edina moja ljubezen! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Zavoljo Jezusa hočem rad trpeti zaničevanje in preganjanje.

V spomin. »Kdor Jezusa izgubi, vse izgubi.« (Tom. Kemp.)

Večerno premišljevanje za sedemnajsti dan.

Jezusa b'čajo.

1. Pilat, ta zaničljivi in omahljivi sodnik, je večkrat izrekel krivične besede: »Nič hudega ne najdem na Njem, pretepel Ga bom in Ga izpustil.« Judje pa so neprestano vpili: »Križaj Ga! Križaj Ga!« Pilat je hotel še nekoliko premisliti, zato

je ukazal Jezusa bičati. Biriči so tedaj peljali Jezusa, razbitega, zaničevanega, zapljuvanega suvaje in pehaje skozi zdivjano ljudstvo tja na veliki trg, iz Pilatove hiše proti veliki straži, do stebra bičanja, ki je stal tu na trgu pred nekim hodnikom. Rabljevi hlapci so prihrumeli z biči, šibami in vrvmi ter so pometali vse to orodje pred steber k Jezusovim nogam. Bilo jih je šest; rjavi, zagoreli ljudje, manjši kakor Jezus, zmršenih las. Bili so morilci iz egiptovskih pokrajin, sužnji in kaznjenci, ki so težka dela opravljali in večidel zidali. Rabili so za to najhudobnejše, najzaničljivejše izmed sužnjev v sodni hiši. Ti grdi, neusmiljeni ljudje so že marsikaterega grešnika pretepli pri tem stebru do smrti. Jezno so bili Gospoda, dasiravno je rad šel, in z divjo srditostjo so Ga vlekli k stebru bičanja. Steber je bil kake štiri pedi visok in obdan z železnim obročem. Jezusa je obšla groza in tresel se je pred stebrom. Sam je odpel v naglosti svoja oblačila s svojimi zateklimi, krvavimi rokami, katera so Mu drugi kar trgali in Ga suvali. Molil je in zdihoval. Oh, tako milo. Sramoval se je, tako se sleči. Pa s tem je hotel zadostiti za našo

nesramežljivost. Marija pa, bolečin vsa prevzeta, ki je stala s svetimi ženami v kotu trga, se je pri tem proč obrnila in omedlela v naročju svetih, zraven nje stoječih žena.

2. Jezus je tedaj objel steber, biriči pa so privezali med strašnim preklinjanjem in pehanjem Njegove svete roke na stebrov železni obroč. Najsvetejši vseh svetih je bil nag v neskončni bridkosti in sramežljivosti trdo privezan na steber hudodelcev in dva teh divjakov sta začela pretepati z neusmiljeno srditostjo Jezusa od vrha do tal in zopet od tal do vrha. Prvi biči so bili iz suhih volovskih žil ali trdih belih jermenov. Naš Gospod in Zveličar, Sin božji, pravi Bog in pravi človek, se je tresel in vil pod strašnimi udarci bičev. Zvijal se je in bridko zdihoval ljubeznivo molitev med grozovitim trpljenjem in to milovanje se je mešalo med švigajoče in žvižgajoče udarce z biči. Večkrat pa je te svete, milotožeče in bridke zdihljeje zadušilo vpitje ljudstva in farizejev ter jih zašlo kot črnogrmeci oblak. Na vse grlo so vpili: »Proč z Njim! Križaj Ga!« Zakaj Pilat se je še vedno pogajal z ljudstvom in če je hotel zadušiti strašni hrup, da bi govoril, je morala

zadoneti trobenta. Ko je vse potihnilo, so se po trgu razlegali grozni udarci, zdihtovanje Jezusovo, kletev biričev in rabljevih hlapcev, pa tudi bleketanje darivnih jagnjet, ki so jih umivali blizu tam v ovčjem vodnjaku, preden so bila darovana. To nedolžno bleketanje jagnjet je imelo nekaj čudnoganljivega na sebi. Edini glasovi so bili ti, ki so se lepo strinjali z milim zdihtovanjem Zveličarjevim. Judovsko ljudstvo je nekoliko odstopilo od stebra. Rimski vojaki so semtertje stali, zlasti proti stražni hiši. Raznovrstna drhal je bila tam. Eni tihi, drugi norčevaje se, le nekateri so bili vidno ganjeni. Nesramni, skoro nagi biriči so pri stražni hiši pletli nove šibe; drugi so šli po trnja. Biriči velikih duhovnov pa so dajali denar tem, ki so Ga bičali. Prinesli so tudi velik vrč z rdečo pijačo, iz katerega so pili, da so bili toliko bolj divji in pijani. Čez četrte ure sta prva dva odstopila in pristopila k pijači. Jezusovo telo je bilo višnjevordeče. Njegova sveta kri je kapala z Njega. Trepetal je in se tresel. Norčevanje in krohotanje se je razlegalo od vseh strani.

3. Druga dva rabljeva hlapca sta pristopila in z novo divjostjo planila na

Jezusa. Imela sta šibe, z vozli, trnjem in drugimi bodicami opletene. S svojim divjim tepenjem sta razmesarila Jezusovo telo, da je Njegova kri škropila okrog in roke biričev so se okrvavile. Jezus je zdihoval, molil in trepetal. — Druga dva biriča sta tepla Jezusa zopet z drugimi biči. Male verižice so bile pripete na železni držaj in namešane z jermenimi, ki so imeli spodaj železne trnke. In s tem strašnim orodjem sta trgala cele kose mesa in kože z Njega. O, kdo more popisati ta revni pogled! Pa teh hudobij še ni bilo zadosti; odvezali so vrvi in so privezali Jezusa s hrbtom na steber. Ker pa je bil že tako zdelan, da ni mogel več stati, so Ga trdno privezali z vrvmi na steber, Njegove roke pa so trdo pripeli zadaj na steber. Nič zdravega ni bilo več na Gospodovem telesu. On pa je milo gledal svoje neusmiljene pretepavce s svojimi krvipolnimi očmi in je molil zanje. Oni pa so vedno hujše divjali. Sam pa je vedno bolj tiho zdihoval: »Gorje!«

Sveti zdihljeji. »O zaklad, o bogastvo mojega srca«, zakličem s častitim Tomažem od Jezusa, »strah in groza me spreletuje. Začuden ne vem, kaj bi rekel. Padem pred Tvoje svete noge.

Zakaj, o moj Jezus, o sladka ljubezen mojega srca, zakaj si tako grozovit proti sebi, pa tako mil proti meni? Ali bi ne bilo bolj prav, da bi bil jaz bičan, ne pa Ti? Zakaj, jaz sem grešil, ne pa Ti, o nedolžno Jagnje. Oh, objokujem torej svoje pregrehe, zavoljo katerih si bil Ti bičan. Pripoznam jih vse in pričakujem zanje milosti. Ne pusti mi, da se kdaj ločim od Tebe! Od rane do rane hočem iti. V te najsvetejše rane nas zberi, o nebeška sladkost, in poživi naša srca in jih vzredi v ljubeznivosti svoje drage krvi in nas varuj tu z očetovsko ljubeznijo. Tu nas boš obogatil, kakor pravi oče, z vsemi dobrotami. Tu nas boš pripravil k rasti prave notranje velikosti, da bomo v Tebi in po Tebi postali Tebi enaki! Oh srečen, kdor Te nikoli ni zapustil! Oh srečen, kdor si ni izbral nobenega drugega prostora v pokoj. Oh srečen, kdor je vedno le po teh ranah zdihoval in se vanje potopil iz celega srca! — Oh, naj se potopim tudi jaz vedno bolj v te svete rane. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Zatajevati hočem poželjivost in lenobo mesa.

V spomin. »Grešniki so kovali na mojem hrbtu.« (Ps. 128, 3.)

Jutranje premissljevanje za osemnajsti dan.

Jezusa bičajo.

1. To grozovito bičanje je trajalo skoro tričetrt ure. Jezus se je zgrudil s svojim krvavečim telesom pri stebru onesveščen v potoku svoje krvi. Rabljev hlapci so Ga pustili na tleh. Pili so in vpili rabljem v stražni hiši, naj dobro naredo trnjevo krono. Jezus se je še zvijal v svojih bolečinah, s krvavečimi ranami, ležeč pri stebru. Med bičanjem pa je bilo, kakor bi angeli žalovali pri Jezusu. Jezus pa je molil ter se je daroval v tem bridkem in sramotnem trpljenju nebeškemu Očetu za grehe ljudi. Tedaj pa, ko je pri stebru ležal v svoji krvi, je bilo, kakor bi Ga angel pokrepčal.

2. Premislimo zdaj velikost sramote, katero so storili Gospodu z bičanjem. O pretresljivi pogled! Glej, moja duša, kako so tu Gospoda vsega sveta kakor očitnega hudodelca privezali na steber in bičali. Poslušaj, kako angeli tožijo, ki spoznajo veličastvo Gospoda, pa Ga zdaj vidijo razmesarjenega s šibami in biči. Tedaj se je izpolnilo, kar prerokuje prerok Izaija: »Izginila je vsa Njegova

lepota, postal je v zasramovanje ljudem. Mož bolečin je On, razdrto je Njegovo obličje. Ni Ga mogoče več spoznati, podoben je gobovemu, katerega je zadela roka božja.« O, padi torej pred svojega v krvi ležečega Zveličarja in Ga moli! Vprašaj se: Kdo, kdo Te je, o sladki moj Jezus, tako razmesaril? Kdo je vzrok tega neskončnega trpljenja? Oh, kdo drugi, kakor jaz sam? »Zaradi naših hudobij je bil ranjen,« pravi prerok; »da se je za naše grehe izpokoril, je bil tako razbit in nadenj je prišla šiba naših pregreškov; z Njegovimi ranami smo bili mi ozdravljeni.« (Iz. 53.) Ker so pa naše pregrehe neštevilne, so tudi Njegove rane in Njegove bolečine neštevilne. In kako čudovito potrpežljivo je On vse to trpel! »O nespametni človek,« zakliče častiti Ludovik Granaški, »o maloverna duša, semkaj se ozri in poglej, kako po pravici moraš ljubiti tega Gospoda, bati se Ga in upati vanj, in kako spodobno je, da imaš usmiljenje z Njim in da si zapišeš Njegove bolečine v svoje srce.« Ljubezen se ti bo vnela v srcu, če pazljivo premišljuješ, koliko in kako strašno je On za te trpel. Strah te bo preletel, če premišljuješ, kako ostro tepe Bog greh celo na svojem lastnem Sinu; pa

upanje te bo poživilo, ako pogledaš bogato odrešenje in obilno zadoščenje, katero nam je zaslužilo to bičanje. Imel boš slednjič usmiljenje, ako si vzameš k srcu velikost teh bolečin in obilnost krvi, ki je tu tekla za te.

3. Predvsem pa je grda pregreha nečistosti, ki je Gospoda tako strašno zdelala. »Poglejte,« pravi neki cerkveni učnik, »poglejte ve, zaradi nečistosti oslabele duše, koliko trpljenja je storila ljubeznivemu Jezusu vaša mehkužnost, vaše meseno poželenje. Poglejte, kako je to čisto meso le ena rana od glave do nog. Ali pogled na tega krvavega Jezusa ne bo ganil vašega srca? In ve, spokorne duše, ki ste nekdanj živeli v tej grdi pregrehi, pa ste jo v svojo srečo obžalovale, spomnite se te drage krvi, katero je hotel Jezus pretočiti, da bi vas rešil iz te strašne zmote. Dobro in zvesto si pa ohranite v spominu, da Srca najboljšega in najljubeznivejšega Zveličarja nikdar več ne boste razžalile! Tudi za vas, duše nedolžne in čiste, je Jezus prelil svojo kri, da bi vam milost zaslužil, da bi mogli to lepo lili, sveto nedolžnost, čisto, neomadeževano in cvetočo ohraniti!« — O grešnik, nikar torej ne obupaj! Ta kri, ki so jo tvoje roke oškro-

pile iz Jezusovega telesa, ta kri bo tebi v mazilo in bo zacelila rane tvoje duše, če si prizadevaš v zatajevanju svojega mesa, v čuječnosti svojih počutkov, zlasti z vrednim prejetjem sv. pokore si prilastiti to dragoceno sveto kri. O nikar ne zamudi tega vsled lastne lahko-mišljenosti!

Sveti zdihljeji. »Kaj je to, o najvišji kralj,« zakličem s častitim Ludovikom Granaškim, »kakšno kaznovanje, kakšno tepenje je to? Kaj si počel, da si zaslužil tako veliko bridkost in tako neizrečeno sramoto? Zares, prav nič! Jaz, jaz, zaničljivi človek in otrok pogubljenja, jaz sem kriv Tvojega grozovitega trpljenja. Ti se pokoriš, čeprav se nikoli nisi pregrešil! Glej, o Gospod! Pripoznam svoje grehe, svoje hudobije! Moje pregrehe so krive Tvojega bičanja. O Jezus! Kako mi je to hudo! Prekolnem vse nespodobno razveseljevanje, s katerim sem napravil Tebi toliko trpljenja! Spomni me, o moj Jezus, večkrat te ljubezni, ki si jo imel do mene, da Te jaz ljubim, da Te nikdar nikoli več ne žalim. Odpusti mi! Tvoja na stebru bičanja prelita kri je mazilo, ki ga hočem položiti na rane svoje duše, in je kopel zveličanja, v kateri se hočem kopati, da operem svojo,

o moj Bog, tako strašno umazano dušo. Oh, očisti me s to sveto Krvjo na duši in telesu! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Bežati hočem pred veseljem tega sveta in pred vsako priložnostjo v grdo nečistost.

V spomin. »On je ranjen zaradi naših hudobij, razmesarjen zaradi naših pregreh.« (Iz. 53, 5.)

Večerno premišljevanje za osemnajsti dan.

Marija med Jezusovim bičanjem.

1. Tedaj so biriči zopet pristopili h Gospodu ter so Ga suvali in Ga silili s suvanjem in brcanjem, naj stopi na omahljive noge in še toliko Mu niso dovolili, da bi si oblekel suknjo, ampak so Mu jo kar vrgli čez rame. S svojim oblačilom si je obrisal svojo kri z obraza na poti, po kateri so Ga podili hitro proti stražnici. Lahko bi bili šli z Njim od stebra bičanja naravnost v stražnico, ker so bili hodniki okoli hiše odprti proti trgu, tako da bi bili šli mimo ječe, kjer sta bila razbojnika in Baraba zaprta. Oni pa so peljali Jezusa mimo sedežev velikih duhovnov, kateri so vpili: »Proč z Njim! Proč z Njim!« Z gnusom so se

obračali v stran. Nato so Ga peljali v notranje dvorišče velike stražnice. Ko so Ga tja pripeljali, ni bilo tam nobene-ga vojaka, ampak sami biriči, sužnji, rabljevi hlapci in drugi potepuhi. Ker pa je ljudstvo tako nemirno postalo, je Pilat pomnožil rimsko stražo. In vojaki so v vrstah obstopili stražnico. Dovoljeno jim je bilo govoriti, smejati se in zaničevati Jezusa, samo v vrstah so morali stati. Pilat je hotel ohraniti s tem ljudstvo mirno. Bilo je gotovo tisoč mož zbranih.

2. Marija, prečista Devica, je bila med bičanjem našega Zveličarja vedno zamaknjena. Kar se je z njenim Sinom godilo, je vse videla in čutila z neizrečeno ljubeznijo in bridkostjo. Večkrat se je slišalo tiho in milo žalovanje iz njenih ust, njene oči pa so bile rdeče od solzá. S tančico zašgrnjena je slonela v naročju svoje sestre Marije Heli, ki je bila že zelo postarana. Svete prijateljice Marijine in Jezusove so bile vse zavite in zašgrnjene s tančicami čez obličje in so trepetale v bolečini in bridkosti in se stiskale med zdihovanjem okrog svete Device, kakor bi pričakovale svojega lastnega obsojenja. Marija je bila oblečena v dolgo modro oblačilo

in vrh tega dolg bel volnat plašč in rumenobelkasto tančico. Marija Magdalena je bila vsa zmešana, potrta bolečin in zdihovanja. Ko se je Marija zavedla, je zagledala svojega raztepenega Sina, ko so Ga ravno biriči mimo peljali. Kri si je obrisal iz oči s svojim oblačilom, da je videl svojo Mater. Od bolečin prevzeta je stegovala za Njim roke in gledala za Njegovimi krvavimi stopinjami. Ko se je tedaj ljudstvo že oddaljilo, so se bližale svete žene stebru bičanja in so padle na tla, zakrite od usmiljenih ljudi ter so s prsti pobirale Jezusovo kri in posušile tla, kjer se je kaj poznalo. Janeza zdaj ni bilo pri njih. Bilo je po bičanju, okoli devete ure zjutraj.

Imej tudi ti usmiljenje s to žalostno Materjo, spremi jo v duhu in poklekni ž njo k svetemu stebru bičanja. Objemi ga, poljubi s krvjo napolnjena tla in daruj vsako kapljo te drage krvi zlasti za svojo mehkužnost, razuzdanost in lenobo in za vse grehe svojega telesa. Prosi Boga, da bi zaradi tega svetega bičanja odvrnil od tebe šibo svoje ostre sodbe.

Sveti zdihljeji. O moj Jezus! V duhu poljubim zdaj tla, namočena s krvjo mojega Zveličarja in Odrešenika. Biče in šibe, s to drago krvjo nasičene, pri-

tisnem na svoje srce in Te ponižno prosim, ozdravi rane mojih nespodobnih nagnjenj in rani s svojo božjo ljubeznijo moje srce. Objamem in pozdravim z največjim spoštovanjem ta sveti steber. O srečni steber, na katerem je bil privezan in bit tisti, ki je steber in podpora vesoljnega sveta in moč vsega stvarjenja. O ti posvečen steber, ozaljšan in olepšan z najdražjo krvjo božjega Sina, ki je tekla, da bi utrdila ljudi in jih izpremenila v stebre v svetišču živega Boga. O, da bi bil jaz privezan nate, oškropjen in ozaljšan s to sveto krvjo, trden steber v službi svojega Zveličarja, ki je toliko zame na tebi prestal! O draga kri! Ena sama kaplja bi bila zadostovala v odrešenje vesoljnega sveta, tu pa si v toliki obilnosti tekla. Častim te v največji pobožnosti! V tebi hočem oprati vse svoje madeže. V te se pogreznem, dodeli, da se v tebi očistim, da bom bel kakor sneg, da bom kakor čista, neomadežana nevesta smel stopiti enkrat pred obličje svojega Jezusa! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem danes: Prositi hočem Marijo za dar svete čistosti.

V spomin. »Ne recite mi več Noemi, t. j. lepa, ampak Mara, t. j. grenka. Za-

kaj Vsemogočni me je napolnil z bridkostjo.« (Rut. 1, 20.)

Jutranje preišljevanje za devetnajsti dan.

Jezusa s trnjem kronajo in zasramujejo.

1. Peljali so tedaj Jezusa v notranje dvorišče velike stražnice, ki je stala nad ječo na trgu in je spadala še k sodni hiši. Dvorišče je bilo s stebri podprto in vrata so bila odprta. Bilo je tam okoli petdeset hlapcev izmed biričev in sužnjev in rabljevih služabnikov, najhujših, ki so se udeležili zasramovanja Jezusovega. Ljudstvo je drlo bliže, rimski vojaki so se smejali in norčevali in s tem so hudobneže le še bolj podpihovali in množili Jezusu trpljenje. Podnožje starega stebra so privarili v sredo in so nanj nametali iz gole hudobije čepin in ostrega kamenja. Nato so vnovič Jezusu raztrgali oblačila z Njegovega z ranami obdanega telesa in so Ga ogrnili s starim, rdečim, strganim, kratkim vojaškim plaščem, ki je ležal v kotu rabljevega stanovanja. In tedaj so Jezusa privlekli k sedežu, ki je bil s čepinjami in kamenjem nasut in so Ga trdo posadili nanj. Nato pa so Mu položili na glavo trnjevo krono. Bila je dve

dlani visoka, gosto in umetno spletena, tako da je zakrila čelo in vso glavo Jezusovo. Bila je spletena iz tri prste debelih trnjevih vej. Dolgo trnje je bilo večidel obrnjeno na notranjo stran. Bilo je pa debelo trnje, ki raste okrog Jeruzalema, močno in ostro, da se ž njim lahko prebode celo drobnejše kosti. To trnjevo krono so potlačili Gospodu na glavo, da so Mu trni vse žile prebodli. O kako strašne bolečine je takrat občutil naš Zveličar! Kri je škropila iz Njegove svete glave kakor iz odprtih studencev in Mu tekla v curkih po obrazu.

2. Dali so Mu potem debel trs v desnico, s češuljo na vrhu. Vse to so delali z zasramujočo slovesnostjo, kakor bi Gares kronali za kralja. Vzeli so Mu tedaj trs iz rok in Ga bili po glavi. Kri je zalivala Njegove oči. Potem so predenj poklekovali, se Mu pačili, Ga bili in Mu pljuvali v obraz ter vpili: »Bodi pozdravljen, kralj Judov!« Oh, kdo bi mogel popisati nesramno počenjanje nečloveških razbojnikov?! Jezus pa je trpel neizrečeno žejo; mraz Ga je pretresoval zaradi razmesarjenja in nečloveškega bičanja. Tresel se je, zakaj semtertje je bilo raztrgano meso do kosti. Kri Njegove glave Mu je tekla v razbeljena usta, ki so bila

hrepeneče odprta. Strašni ljudje pa so Mu pljuvali v usta. Tako so Jezusa trpinčili skoraj pol ure, in vojaki, ki so obdajali stražnico v vrstah, so se zraven smejali in vpili.

3. Premisli tedaj: Kako veliko trpljenje in kakšna sramota je bila to! Kakor pravi sv. Peter Damijan, so segali trni Gospodu prav do možganov ter jih prebadali kakor živi ogenj. Trpljenje, katero je to trnjevo kronanje prizadjalo, je bilo najhujše in je najdalje trpelo in nehalo šele s smrtjo Jezusovo, ker se je vselej ponovilo, če se je le trnjeva krona ali glava Njegova česa dotaknila. Več trnjev se je ulomilo in v glavi ostalo. Kdaj in kje je pač kdo videl tako trpljenje? Kdaj si je že kdo izmislil tako krvavo trpinčenje? V nobenem boju mučencev ne beremo kaj takega. Prihranjeno je bilo to le za Gospoda. Satan sam je iznašel to trpinčenje ter ga izročil ljudem. — Pojdite torej, ve hčere Sionske, t. j. vé od Boga blagoslovljene duše, in pogledjte kralja Salomona, kako ga je kronala s krono trpljenja mati njegova, brezbožna sinagoga, na dan njegovega zaročenja, t. j. tisti dan, ko je na križu umrl iz ljubezni do nas! »Prokleta naj bo zemlja zavoljo tebe,« je rekel Bog Ada-

mu, »trnje in osat ti bo rodila zavoljo tvojega greha.« Zdaj se je ta beseda izpolnila. To prokletstvo za naše grehe je moral naš Zveličar nase vzeti in ti trni in osat, podoba našega greha in ž njim zaslužene kazni so morale predirati Njegovo glavo. Posebno pa je hotel Jezus to grozovito trpljenje prestati v zadoščenje naših hudobnih misli. Za naša nečimerna in častilakomna domišljanja, za ošabnost in naš napuh, za našo svojeglavnost in svojeljubje, za našo nepokorščino in pregrešno trmo, za vsa nečista premišljevanja, ki izhajajo iz našega izprijenega srca. Zato je hotel naš Gospod s temi trni biti preboden, da bi bil z Njegovo drago in po Njegovem obličju tekočo krvjo naš duh očiščen vseh pregrešnih nespodobnosti. In ti pa, o človek, se hočeš še vedno povzdigovati in razmišljati v svojem srcu stvari, ki žalijo Boga? Ali še nočeš nehati vzbujati si nečistih predstav? O premišluj svojega s trnjem kronanega Zveličarja in ustavi se vsem satanovim izkušnjavam!

Sveti zdihljej! O moj najkrotkejši Jezus! Kakšno mora biti moje sočutje, ko premišlujem, kako je tekla Tvoja presveta kri v toliko studencih, kolikor

trnov je Tvojo sveto glavo prebodlo! Zares, to so studenci božje milosti zame. Tvoja trnjeva krona je meni venec cvetlic in cvete okrog glave v najlepših cvetlicah Tvoje ljubezni. Vsi vbadci trnja so živi kakor očesa cvetlic, ki razširjajo lepoto in dišavo. Oh, dodeli mi, moj Zveličar, da ta draga rosa življenja, ki teče iz Tvoje s trnjem ovite glave, mene namoči in me očisti vsega madeža hudobnih izkušnjav! Oh, prosim pri dragocenosti Tvoje sv. Krvi, prebodi s tem dragim trnjem tudi moje srce! »Oh, prebodite me, o trni,« zakličem z zveličano Ivano od Križa, »veliki, globoko segajoči trni, prebodite me! Kolikor globokeje, toliko srčneje; za majhne, ki ne zbodejo do krvi, ne maram. Prebodite me z živo bolečino, da dobro občutim, da mi je v sramoto, če sem mehkužen ud s trnjem kronane glave!« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Odložiti hočem vso svojeglavnost in notranji napuh svojega srca.

V spomin. »Pojdite ven, ve hčere Si-
onske, in pogledjte kralja Salomona s
krono, s katero ga je kronala njegova
matí na dan njegovega zaročenja.« (Vis.
p. 3, 11.)

Večerno premišljevanje za devetnajsti dan.

Ecce homo! Glej človek!

1. Nato so peljali Jezusa s trnjevo krono na glavi in s trstom v zvezanih rokah, cgrnjenega s škrlatnim plaščem, zopet v Pilatovo dvorano. Jezusa ni bilo mogoče spoznati zaradi krvi, ki Mu je zalivala Njegove oči, usta in brado. Njegovo telo je bilo z ranami pokrito, podobno v krvi namočenemu suknu. Priklonjen je šel omahujoč, plašč pa Mu je segal do kolen, drugega oblačila pa ni imel na sebi. Ko je ubogi Jezus prišel pred Pilatovo hišo, je izpreletela tudi tega neusmiljenega človeka groza, sočutje in gnus. In ko so Jezusa neusmiljeno pehali po stopnicah, je stopil Pilat na visoki prostor, trobentač je zatrobil, da bi poslušali, ker hoče Pilat govoriti. In govoril je velikim duhovnom in vsem navzočim: »Glejte, pripeljem vam Ga, da boste spoznali, da ne najdem nobene krivice na Njem.«

2. Jezusa so tedaj postavili biriči na visoki prostor zraven Pilata, tako da Ga je vse ljudstvo s trga moglo videti. — Strašen in grozen pogled je bil to, ki je od začetka napravil grozo in čudno tem-

no tišino, ko se je ozrl Sin Boga samega izpod trnjeve krone in s krvjo zalitimi očmi po vsej množici po trgu. Pilat je stopil k Njemu in nanj kazaje rekel: »Kakšen človek!« Tako je torej stal Jezus v rdečem sramotnem plašču, razmesarjenega telesa, s krvjo oblit, s trnjem prebodeno glavo, pripognjen, z zvezanimi rokami in v njih trstovo žezlo, priklonjen v neskončni žalosti in milosti, potrta od bolečin in ljubezni, kakor krvava senca pred ljudstvom. Veliki duhovni pa so se razkačili pri pogledu na Jezusa in so vpili: »Križaj Ga, križaj Ga!« Pilat jim torej reče: »Vzemite in križajte Ga vi. Zakaj jaz ne najdem krivice na Njem.« Oni pa so še bolj vpili in ljudstvo je zmeraj bolj rjavelo. Pismo-uki pa so odgovorili: »Mi imamo postaviti in po tej postavi mora umreti, ker se je delal Sina božjega.«

3. Beseda Judov, da se je delal Sina božjega, je Pilata še bolj prestrašila in strah, praznoverstvo se je zopet ponovilo v njem. Ukazal je Jezusa peljati v spodnjo hišo in Mu je rekel: »Odkod si Ti?« Jezus pa mu ni odgovoril. Pilat Mu tedaj reče: »Meni ne odgovoriš? Ne veš li, da imam oblast Te križati in imam tudi oblast Te izpustiti?« Jezus je odgo-

voril: »Ne bi imel nobene oblasti do mene, ko bi ti ne bila dana od zgoraj. Zavaljo tega ima tisti, ki me je tebi izdal, večji greh.« Gospod mu je tudi še druge, zelo resnobne besede govoril. Pokazal mu je, kakšen kralj je in kakšno je Njegovo kraljestvo. Očital mu je trdovratnost in nespokornost njegove notranjosti. Prerokoval mu je, kaj ga čaka, njegovo zavrženje v revščino, njegov strašni konec mu je razodel in mu povedal, da ga bo On nekdanj v pravični sodbi sodil. Tudi Klavdija Prokle, žena Pilatova, ki se je radi tolikega obotavljanja bala za Pilata, je zopet poslala do njega, da bi ga opomnila storjene obljube. Pilat je kakor pijan semtertja taval in je še vedno izkušal Jezusa izpustiti. Prestrašen a obenem tudi razkačen zaradi Jezusovih besedi je še enkrat stopil na visoki prostor in je zaklical, da hoče Jezusa izpustiti. Judje pa so še bolj vpili: »Ako tega izpustiš, nisi cesarjev prijatelj. Zakaj vsak, ki se dela kralja, cesarju nasprotuje.« Drugi so vpili, da ga hočejo pri cesarju zatožiti. Vpitje pa: »Križaj Ga, križan naj bo!« je zopet zadonelo od vseh strani. Celo na ravne strehe trga so zlezli in so od tam vpili. O nesrečna slepota tega ljudstva in

strašna hudobija, ki je vse poskusila ter ni ničesar opustila, da bi le Jezusa umorila.

Sveti zdihljeji. »O moj Bog, kralj in gospod moje duše,« zakličem s častitim Tomažem od Jezusa: »Kdo Te je vendar tako zdelal! O lepota nebeška, z zvezanimi rokami, s trnjevo krono, s krvjo oblito glavo, z okrvavljenim obličjem, z zasramovalnim trstom v roki, — takega Te vidim postavljenega pred vse ljudstvo. — O moj Zveličar! Kakšno zasramovanje, kakšna bolečina je bila to za Te! O moje veličastvo, o moje zveličanje, o moj Jezus! Molim Te, častim in hvalim, kolikor le morem. Vtisni to milo, zasramovanjapolno podobo v moje trdo srce, omeči ga s svojo pričujočnostjo in dodeli, da bo občutilo, kar vidi na Tebi. Potegni me v svojo ljubezen Ti, katerega vidim iz ljubezni do mene tako revnega! Vzemí, o Gospod, o Bog moje duše, vzemi to dušo in jo vnemi z lepoto tistega plamena, ki iz Tebe gori, Ti, ki si bil tako tepen in zaničevan. Kažeš se tako tihega, tako ponižnega in tako resnobnega, da na vse strani šviga plamen božje ljubezni iz Tebe. Oh, da bi tudi mene zadel ta plamen, da bi me vnel, o moj Bog, in me v Tebi za Tebe popolnoma sežgal.« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Odložiti hočem vso ničemurnost v obleki.

V spomin. »Ecce homo! Glejte človek!« (Jan. 19. 5.)

Jutranje premišljevanje za dvajseti dan

Jezus obsojen k smrti.

1. Na žuganje Judov, da ga hočejo pri cesarju tožiti, če Jezusa izpusti, je Pilata obšel nov strah. Strah pred zemeljskim cesarjem je premagal strah pred kraljem, čigar kraljestvo ni od tega sveta. Na žuganje s cesarjem Ga je Pilat izdal kljub svoji besedi, ki jo je dal svoji ženi, kljubovaje pravici in resnici in svojemu lastnemu prepričanju. Videl je namreč, da pri teh razdivjanih ljudeh ničesar ne opravi. Vpitje, šum in hrup je imelo nekaj strašnega na sebi. Vsa množica ljudstva pred Pilatovo dvorano je vrela skupaj in bati se je bilo velike vstaje. Tedaj si je dal Pilat prinesti vode in služabnik mu jo je vlil na roke pred ljudstvom in Pilat je zavpil: »Jaz sem nedolžen nad krvjo tega nedolžnega. Vi glejte!« Tako je iz strahu pred cesarjem Judom izdal kri Kristusovo. Za njegovo vest mu ni ostalo ničesar drugega, kakor le voda. S to se je mislil čisto, ne-

dolžno izmiti. — Ne, Pilat, zdaj ti glej! Zakaj imenuješ pravičnega Jezusa nedolžnega in vseeno točiš Njegovo kri? Ti si krivičen, brezvesten sodnik, nikdar ne boš izmil iz svoje duše krvi, katero hočeš izmiti s svojih rok! O strašna slepota, ki raje ustreza ljudem kakor Bogu in ki iz strahu pred ljudmi raje pogubi svojo dušo! O, da bi se nikdar ne bali tistih, ki morejo le telo umoriti, ampak veliko bolj onega, ki more dušo in telo pahniti v pekel — Boga!

2. Tedaj je nastalo strašno grozovito vpitje zbranega ljudstva, med katerim so bili ljudje iz vseh krajev Palestine. Vpili so pa: »Njegova kri naj pride na nas in na naše otroke!« Kri Jezusovo, ki za nas vpije za usmiljenje, so tirjali, naj vpije zanje za maščevanje. Oh, pri tem slovesnem prokletstvu samega sebe je bilo, kakor bi tiščalo temno nebo, polno krvavordečih oblakov, polno gorečih šib in mečev na strašno ljudstvo, ki je tako divje kričalo. Kako natanko pa se je to prokletstvo izpolnilo nad tem zaslepljenim ljudstvom, katero še dandanes, še po devetnajststo letih vedno nosi s seboj prokletstvo in je razpršeno med vsemi narodi sveta, je zaničevano, zasramovano in preganjano zaradi božje jeze, ki so

si jo s tem nakopali. O da bi sveta kri Jezusa Kristusa, kakor pravi sveti Bernard, nam ne oznanjala le sodbe božje, ampak tudi Njegovo milost! O da bi ne tekla tudi nam v pogubljenje in da bi ne bila izgubljena za naše duše!

3. Med tem strašnim kričanjem je ukazal Pilat hitro pripraviti vse k izreku sodbe potrebno. Druga, slovesna oblačila je ukazal prinesiti in jih je oblekel. Dali so mu pokrivalo, nekako kroni podobno, nato so mu ogrnili plašč in držali pred njim palico. Veliko vojakov je bilo okrog njega, pred njim pa sodni hlapci in za njim pisarji z zavitki in ploščicami. Pred njimi je šel trobentač. Nato so šli iz dvorane na trg, kjer je bil stebru bičanja nasproti lepo zidan visok sedež, na katerem so se sklepale sodbe. Le s tega sedeža izrečene sodbe so imele pravo veljavo. Temu sodnemu kraju se je reklo Litostrotos, hebrejsko pa Gabata in je bil ta kraj nekak okrogel prostor, na katerega se je prišlo od več strani po stopnicah. Na vrhu je bil sedež za Pilata, zadaj pa še klop za sodnike. Veliko vojakov je obdajalo ta prostor. Nekateri so stali tudi po stopnicah navzgor. Z rdečim pregrinjalom je bil pogrnen sedež za Pilata in višnjeva blazina, rumeno opasa-

na, je ležala na njem. Obadva razbojnika so tudi že pripeljali sem. Nato so peljali biriči in vojšaki Jezusa, še vedno v rdečem, zaničljivem plašču, s trnjevo krono na glavi in z zvezanimi rokami pred sodni stol med hudobno ljudstvo in Ga postavili med oba ubijalca. Ko je sedel Pilat na svojem sodnem stolu, je še enkrat zaklical Jezusovim sovražnikom: »Glejte, vaš kralj!« Oni pa so vpili: »Proč z Njim! Proč z Njim! Križaj Ga!« Pilat jim reče: »Vašega kralja bom križal?« Veliki duhovniki so odgovorili: »Nimamo kralja, razen cesarja.« In tedaj ni Pilat nobene besede več izpregovoril za Jezusa in tudi z Jezusom ne, ter je začel sodbo.

Sveti zdihljeji. O draga kri Jezusa Kristusa, ki si tekla, da bi izkazala vsem ljudem usmiljenje, pridi tudi nad me in nad vse ljudi, toda ne v prokletstvo, ampak v blagoslovljenje! Razlij se bogato nad nas! Glej, darujemo ti svoje srce in roke, svojo voljo, razum in spomin, svoje misli in želje, nagnjenja in dejanja, vso svojo notranjost in zunanost! Operi nas, ker smo vsi omadeževani! Očisti in ozdravi nas, ker smo vsi bolni! Izpreobrne in poboljšaj nas s svojo čudovito močjo, da bomo vredni združiti se s te-

boj! O, ti neskončna čistost, naredi nas vse bele, ozaljšaj nas, oživi nas, zveličaj nas in kronaj nas! O predraga kri, pridi, oh pridi nad me! Ne želim ničesar bolj, kakor tebe, o sveta kri, saj ti si najdražja ovratnica, najdražji prstan! Amen!

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Drago kri Jezusa Kristusa hočem prav častiti in staviti na njo svoje edino zaupanje.

V spomin. »Njegova kri naj pride na nas!« (Mat. 27. 25.)

Večerno premišljevanje za dvajseti dan.

Jezus obsojen k smrti na križu.

1. Oba razbojnika sta bila že preje k smrti obsojena, na prošnjo velikih duhovnov pa so do danes z njima čakali, ker so mislili s tem Jezusa še bolj osramotiti, da je bil med dvema ubijalcema križan. Ko je Pilat pokazal Jezusa očitno ljudstvu in ko je Marija slišala nečloveško vpitje Judov, se je za nekaj časa proč odtegnila, zdaj pa se je zopet bližala z drugimi sv. ženami skozi množico ljudstva k smrtni obsodbi svojega Sina in svojega Boga. Jezus, obdan od biričev in od svojih sovražnikov zasmehan, je stal na stopnicah pred Pilatom. Trobenta je zadonela in Pilat je

izgovoril smrtno obsodbo nad Jezusom. Oh, kdo bo premišljeval zaničljivost tega hudobnega sodnika, veselje in krvoželjno nasičenje velikih duhovnov, revo in bolečino ubogega Zveličarja, neizrečeno bridkost Jezusove Matere in drugih svetih žena, mrzlo in ošabno obnašanje vojakov in vse te grozne, peklenške podobe razdivjanega ljudstva — kdo bo vse to premišljeval in ne bo pri tem ves potrť? Oh, kdo ne občuti, da bi bili morali mi sami tam stati, kjer je stal Jezus, naš ljubi ženin. Potem bi bila sodba pravična!

2. Pilat je dolgo govoril in imenoval Klavdija Tiberija z visokimi priimki cesarja. Potem je bral pritožbo zoper Jezusa, da je ljudi ščuval in netil vstajo, da je judovsko postavo prelomil, ker se je imenoval Sina božjega in kralja Judov, in da Ga obsodi judovska velika duhovščina v smrt in da ljudstvo enoglasno zahteva Njegovo križanje. In potem, kdo bi pričakoval, zine ta ubogi človek, ki je več ur priznaval Jezusovo nedolžnost, da spozna to sodbo pravično. Rekel je: »Jaz torej obsodim Jezusa Nazareškega, kralja judovskega, da bo pribit na križ.« Mati Jezusova je pri teh besedah omedlela, kakor bi hotela tudi

umreti. Zdaj je bilo gotovo. Strašna, mukopolna in sramotna smrt njenega svetega, najljubeznivejšega Sina in Zveličarja sveta je bila sklenjena. Janez in svete žene so peljali Marijo proč, da bi se zaslepljeni ljudje ne pregrešili norčevaje se nad bolečinami Zveličarjeve Mater. Tako je torej hotel biti Jezus nedolžno v smrt obsojen in prevzeti našo lastno smrtno sodbo nase, da bi nam nekdanj dodelil milostljivo sodbo. O neskončna ljubezen Jezusova!

3. Nato je še Pilat spisal to krivo obsodbo na sodnem stolu in napisal še napis na križ, kateri naj se nad Jezusovo glavo pribije, namreč: »Jezus Nazareški, kralj Judov«. Veliki duhovni pa so se z njim prepirali tam pred sodnim stolom, ker jim ta napisana sodba ni bila po volji. Tudi zaradi napisa so se prepirali in so hoteli, naj bi ne pisal: »Kralj Judov«, ampak da se je On sam imenoval judovskega kralja. Pilat jih je že ves nepotrpežljiv, zaničljivo in ježno zavrnil: »Kar sem pisal, sem pisal!« Tako je bil tedaj Jezus pripoznan proti volji Judov za njihovega kralja in bo kot tak vedno ostal, čeprav so Ga oni zavrgli. Jezus, to je naš Zveličar, Odrešenik in kralj, je torej častiti napis, katerega si je Gospod

hotel sam dati in kateri se bere še zdaj na vsakem križu. V tem častitljivem napisu je zapopadena vsa naša vera, vse naše upanje in vsa naša ljubezen. Ta napis je naš nauk, naše tolažilo, naše veselje, naše zagotovilo večnega življenja, je mogočni pripomoček proti zalezovanju hudobnega duha, je strah pekla. Zakaj ta napis nam kaže, da nas je Jezus odrešil s svojo drago krvjo greha in večnega pogubljenja in nas oprostil sužnosti satanove, in da zdaj v veličastvu svojega Očeta kraljuje in bo vekomaj kraljeval, ker nas hoče vse zveličati. O milostipolni napis, ki zaslužiš, da te vsi ljudje z veseljem pozdravljajo in pobožno časte!

Sveti zdihljeji. »Katero srce bi moglo poslušati to grozovito smrtno sodbo zoper Tebe?« vprašuje častiti Tomaž od Jezusa. »O pravo življenje vseh duš in edino upanje grešnikov, kako bo človeško srce razumelo, ko si bil tako razmesarjen in stepen, da nisi bil pomilovan, ampak so enoglasno vsi zahtevali Tvojo smrt, ko so vpili: »Proč z Njim! Križaj Ga!« O, Pilat, vzemi Ga izpred oči teh divjih zveri, ki Ga ne morejo videti, in Ga daj meni! Sprejeti Ga hočem, zdraviti Ga hočem, moliti Ga hočem in slu-

žiti Mu hočem. Pridi, o sladka ljubezen in moj rešitelj! Pridi k meni, ki hrepenim po Tebi, ki le Tebe iščem, se le Tebe veselim, akoravno si ves z ranami obdan! Pridi v mojo dušo in živi v nji in za Te hočem umreti. — Pa kaj pravim? Saj sem jaz še le slabši kakor ta krivični sodnik, ki je izrekel to grozno obsodbo nad Teboj! Saj sem hudobnejši kakor ono ljudstvo, ki je zahtevalo Tvojo smrt. Saj sem jaz vzrok Tvoje smrti s svojimi neštevilnimi pregrehami. — Oh, odpusti mi, o moj Jezus! Na Tvoje neskončno usmiljenje stavim svoje upanje. Ozdravi mojo revščino in zaradi Tvoje bridke smrtne obsodbe me obvaruj večne smrti! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Srčno se hočem vojskovati zoper izkušnjave hudobnega duha.

V spomin. »Bog je zvest, ki vas ne bo bolj izkušal, kakor premorete, temveč vam bo pomagal tudi v izkušnjavi, da jo zmagate.« (1. Kor. 10, 13.)

Jutranje premišljevanje za enoindvajseti dan.

Jezus vzame križ na svoje rame.

1. Ko je bila izrečena smrtna obsodba in je nastal prepir med velikimi

duhovni in Pilatom, so Jezusa izdali biričem. Prej so se še bali sodnikov, zdaj pa je postal Jezus takorekoč plen teh strašnih ljudi. Slekli so Mu tedaj rdeči, sramotni plašč z ranjenega telesa in Mu s tem ponovili veliko ran. Potem so Mu dali rjavkasto suknjo brez šiva, ki Mu jo je naredila Njegova mati. Ker Mu je niso mogli zaradi široke trnjeve krone obleči, so Mu zdrli krono z glave. Iz vseh ran je pritekla vnovič kri med strašnimi bolečinami. Privezali so Mu zopet okrog ledij oklepni pas, za katerega so privezali vrvi. Vse to se je zgodilo med suvanjem in tepenjem z divjo predrznostjo. Oba razbojnika sta stala eden na desni, drugi na levi z zvezanimi rokami. Imela sta, kakor Jezus pri sodbi, verigo krog vratu. Oblečena sta bila v slabo srajco, reven telovnik in na glavi slamnato pokrivalo. Umazana, rjava in zatekla sta bila od poprejšnjega bičanja. Tisti, ki se je potem izpreobrnil, je bil že zdaj tih in sam v se zamišljen. Drugi pa je bil jezen, predrzen, je klel in z biriči vred zasramoval Jezusa. Biriči pa so skupaj znosili vsa svoja orodja in vse se je pripravljalo na strašno in grozno pot, na kateri je hotel ljubeznivi, trpeči Zveličar za nas nehvaležno težo

vseh grehov nositi, da bi razlil v zadoščenje svojo kri iz keliha svojega telesa, ki so ga zavrženi ljudje prebodli.

2. Ana in Kajfa sta se s Pilatom že dosti prepirala. Hitela sta zdaj proti templju, zakaj komaj sta zamogla še o pravem času tja dospeti. In tedaj so se ločili veliki duhovni od pravega velikonočnega Jagnjeta. Hiteli so v kamniti tempelj, da bi podobo tega Jagnjeta klali in jedli, ter so prepustili izpolnjevanje te podobe — pravo Jagnje božje — neusmiljenim rabljem darovati na oltarju križa. Skrbno so se bali na zuna se kaj oskruniti, mejtem ko jih je obvladovala nasprotno vsa hudobija njihovega srca v jezi, nevoščljivosti in zaničljivosti. »Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke!« S temi besedami so nadomestili obred darovanja, ki je pri darovih obstajal v tem, da je darovalec svojo roko položil na darovano žival. Ločila so se tu pota k altarju milosti. Pilat pa, napuhnjen in omahljiv, ki se je tresel pred Bogom, pa daroval malikom, suženj smrti, je šel s svojimi, obdan od velike straže, mogočno nazaj v svojo dvorano. To krivično sodbo je potrdil po našem okoli desete ure zjutraj.

3. Ko je zapustil Pilat sodni sedež, je šlo nekaj vojakov ž njim, ki so se pred njegovo dvorano postavili. Le nekoliko jih je ostalo pri obsojenih. Osemindvajset oboroženih farizejev, med njimi šest najhujših Jezusovih sovražnikov, ki so bili na Oljiski gori navzoči pri Jezusovem izdajstvu, je prijezdilo čez trg, da so spremili obsojence. Rablji so tedaj peljali Jezusa na sredo trga in več sužnjev je prineslo od zahodne strani sem velik križ, ki so ga vrgli pred Jezusa na tla. In ko je ležal križ pred Jezusom na tleh, je padel Jezus na kolena, objel s svojimi rokami križ, ga trikrat poljubil in na tihem srčno opravil zahvalno molitev nebeškemu Očetu za pričeto odrešenje človeštva. Tako je Gospod objel svoj križ, večni oltar zadostilne krvave daritve. Rablji pa so Jezusa potegnili na kolena in primoran je bil težki križ sam zadeti na svoje rame in ga objeti z desnico. Angeli so Mu pomagali, sicer bi si ga ne bil mogel naložiti. Pod to težo je sklonjen klečal.

Premisli, kako radovoljno vzame Jezus svoj sveti križ zate in kako hrepeni zate trpeti. Zadeni torej tudi ti svoj križ, katerega ti je odločil Gospod, in nosi ga za Gospodom.

Sveti zdihljeji. Zveličana Ivana od Križa pravi, da je Jezus tako hrepenel svoj sveti križ objeti, da je takorekoč vzdihnil: »Ozrem se nate, o križ, moja nevesta! Nasproti mi prideš na mojo ženitnino in z menoj se hočeš zaročiti. Pridem, da te s svojo krvjo ozaljšam, zate sem zapustil nebesa. Triintrideset let sem te iskal; z veseljem te objamem, ti ključ in vrata nebeška!« — O moj Jezus, kako srčno in goreče je bilo to hrepenenje po trdem lesu svetega križa! Kaj Ti je pač vzbujalo tako hrepenenje do njega, da ga imenuješ celo svojo nevesto? Oh, kaj drugega, kakor ljubezen, in sicer ljubezen do nas grešnikov! Ker si vedel, da nas boš s tem križem odrešil večnega pogubljenja, zato Ti je bil tako prijeten in tako Ti je postala največja bridkost v sladko radost. O hvala, tisočera hvala, o Jezus, za Tvojo neskončno ljubezen do nas grešnih ljudi! Oh, vcepi tudi meni veliko hrepenenja in srčnih želja, iz ljubezni do Tebe trpeti in iz ljubezni do Tebe umreti! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: V križih in težavah hočem biti srčen.

V spomin. »Ne umreti, ampak trpeti.«
(S. Magd. Pac.)

Večerno premišljevanje za enoindvajseti dan.

Jezus nese križ na goro Golgato.

1. Oglasila pa se je trobenta Pilatovih jezdecev in eden izmed farizejev se je približal Jezusu, ki je še klečal pod križevo težo, in Mu rekel: »Dosti je lepih besed! Naprej, da se Ga prej iznebimo! Naprej, naprej!« In tedaj so pōtegnili Jezusa kvišku in vsa teža križa je bila na Njegovih ramah, teža, katero moramo tudi mi po Njegovih večno resničnih svetih besedah za Njim nositi. In vzdignila se je na zemlji tako zaničljiva, v nebesih pa tako zveličavna procesija kralja vseh kraljev. Naprej je jezdil trobentač, ki je na vseh oglih mesta trobil in naznanjal smrt. Nekaj korakov za tem je šla drhal vseh vrst potepuhov. Nesli so pijačo, vrvi, žeblje, zagozde in jerbase različnega orodja; močnejši so nesli dolge kole, lestve in križa razbojnikov. Nato so jezdili farizeji in za temi je šel dečko z napisom, na palici čez ramo pa trnjevo krono, ki ni obstala Jezusu pri nošnji križa na glavi.

2. In za temi je šel naš Gospod in Odrešenik, sklonjen pod težo križa, ves stepen in omağan. Od sinočne zadnje

večerje brez jedi, pijače in spanja, radi izgube krvi, brezštevilnih ran, žeje in strašnih notranjih bridkosti in grozovitosti ves oslavljen, je omahoval pripognjen dalje. Desnica je držala veliko težo na desni rami in levica je trudno segala po širokem oblačilu, da bi je umaknil svojim negotovim stopinjam. Štirje biriči so Ga držali na vrveh, privezanih za oklepni pas. Sprednja dva sta Ga vlekla naprej, zadnja dva sta Ga suvala in pehala, tako da ni imel nobene gotove stopinje. Njegovi roki sta bili od prejšnjih vezi ranjeni in zatekli. Njegovo obličje je bilo s krvjo zalito in vsled oteklin zabuhlo; lasje in brada zmršeni in s krvjo namočeni. Teža in vezi so Mu pritiskali volneno oblačilo na ranjeno telo, da se je prijela volna vseh ponovljenih ran. Okrog Njega pa so se zaničljivo smejali in krohotali. Neizrečeno je bil reven in zdelan, pa vendar ljubezniv. Njegova usta so molila, Njegov pogled je bil mil, odpustljiv in trpeč. Dva rablja sta navezala vrvi na zadnjem koncu križa in sta ga vzdigovala, da je visel in se ni vlekel ter sta tako težo le še povečala s svojim vzdigovanjem in spuščanjem.

3. Ob straneh je šlo več vojakov s sulicami. Zadaaj sta šla razbojnika; vsa-

kega je peljal na vrvi po en birič. Izpreobrnjeni razbojnik je le molčal, hudobni pa je bil jezen in je klel. Biriči so bili zagoreli in majhne postave. Imeli so kratke, črne, kodraste in ščetinaste lase. To so bili sužnji iz Egipta, ki so kopali mestne jarke. Imeli so kratke opasnike z usnjatimi naprsniki brez rokavov. Za razbojnikoma je jezdila polovica farizejev. Precej daleč zadaj je šla Pilatova drhal. Sam Pilat je šel ž njimi, da bi ne nastala v mestu kaka vstaja. Naprej je jezdil trobentač, za njim kmalu Pilat v vojaški opravi med stotniki in drugimi jezdeci. Za temi je šlo tristo pešcev, ki so bili doma iz zgornje Italije. Ljudstvo se je takoj ob obsodbi začelo pomikati naprej. Prav veliko različnih ljudi je bilo skupaj: tujci, sužnji, delavci, otroci, žene in drhal. Po vseh cestah so naprej letali, da so mogli gledati žalostno procesijo. Rimski vojaki pa so jim branili gnjesti se za Jezusom, zato so po drugih potih zopet naprej letali. Večji del ljudstva pa je drl na Golgato.

Sveti zdihljeji. »O Gospod, Bog moje duše,« pravi častiti Tomaž od Jezusa, »ali je mogoče, da se ne braniš vzeti teže križa na svoje rame, ker je Tvoje telo tako oslabiljeno zaradi izgube krvi

in izdelano vsled prestanega trpljenja, tako da je le ena rana na Tvojem telesu. Veš, da Tvoje moči ne morejo nositi te velike teže, in vendar jo vzameš. O Bog ljubezni, Tvoja ljubezen premore vse in nič ji ni nemogoče. Pa še več. Jaz sam sem en del te strašne teže in jaz sam ležim s celo težo svojih grehov na Tebi. Bodi torej hvaljen in zahvaljen, o najdobrotljivejši pastir, ki si mene izgubljeno ovco naložil na svoje rame, da bi me nesel nazaj k čredi. O sladki moj Jezus, dodeli mi, da Ti vsaj v prihodnje olajšam to težo ter je z nobenim, tudi najmanjšim grehom ne pomnožim več!« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: V vsem se hočem zatajevati in ničesar ne delati po svoji volji.

V spomin. »Ako kdo hoče za menoj priti, naj zataji samega sebe, naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj.« (Mat. 16. 24.)

Jutranje premišljevanje za dvaindvajseti dan.

Jezus pade prvič in drugič pod križem.
Jezus sreča svojo žalostno Mater.

1. Peljali so Jezusa po ozki cesti, kjer je bilo vse polno različne šare.

Jezus je moral tu veliko trpeti. Iz oken in lukenj je zijala nanj vsake vrste drhal in sužnji, ki so tod delali, so metali vanj blato in gnojnico. Celo otroci, ki so jih ščuvali na Jezusa, so nabrali v svoja krila kamenja in so Mu ga iz vež metali z vpitjem pod noge, norčevaje se in preklinjevaje. To so delali otroci, katere je Jezus ljubil, jih blagoslavljal in srečne imenoval. Ozka cesta se vije na levo, proti koncu je širja in nekoliko navkreber. Preden se je začelo iti navkreber, se je zbirala v nižini voda in blato; in tu je ležal kamen, da se je lažje prestopilo čez blato, kakor je bilo na več krajih Jeruzalema, kjer so bila slaba in nesnažna pota. Ubogi Jezus ni mogel vsled velike teže svojega križa stopiti čez. Biriči pa so Ga pehali in podili neusmiljeno naprej. In božji Zveličar se je nad kamnom spotaknil in padel na tla zraven njega. Biriči so kleli in Ga z nogami suvali. Vse se je ustavilo in nastal je vrišč okrog Njega. Zastonj je podajal roko, da bi Mu kdo pomagal vstati. Oh, saj bo kmalu konec, je zdihnil in molil. Farizeji pa so vpili: »Naprej, naprej! Spravite Ga na noge, da nam ne umrje pod rokami.« Semtertja ob potu so stale jokajoče žene z otročiči ter so se tre-

sle od groze. Z nadnaravno močjo je vzdignil Jezus svojo glavo in grozoviti, satanski rablji so Mu tu potlačili trnjevo krono na glavo, namesto da bi Mu olajšali. Ko pa so Ga spravili med pehanjem zopet pokoncu, so Mu naložili križ na rame, in revno, s trnjem prebodeno glavo je moral držati s strašnimi bolečinami na stran, da je slonela pod široko krono velika teža na rami. Tako je omahoval z novim trpljenjem po široki cesti navkreber.

2. Vsa prevzeta od bolečin je zapustila žalostna Mati z Janezom trg, ko je bila izrečena krivična sodba nad Njenim Sinom. Mejem je zopet obhodila več krajev Njegovega trpljenja. Ko pa je nastalo dirjanje ljudstva in se je oglasila trobenta in ko se je Pilat s svojo stražo in vojaki vzdignil ter je bilo vse pokoncu, v znamenje, da peljejo Jezusa po križevem potu, tudi Marija ni zaostala. Videti je hotela svojega božjega Sina v Njegovem trpljenju ter je prosila Janeza, naj bi jo peljal na kraj, kjer bo šel Jezus mimo. Prišli so od Sionske gore sem. Šli so po stranskih potih čez sodni trg, ki ga je Jezus zapustil, skozi vrata in po vrteh, kateri sicer niso bili odprti, zdaj pa so bili zaradi ljudstva. — Potem

so prišli na zahodno stran dvorane, odkoder so vodila vrata na široko cesto, kjer se je ravno po prvem padcu Jezusovem vsa žalostna procesija obrnila nekoliko na stran. Janez je prosil nekega usmiljenega hlapca, da je smel tu skozi iti z Marijo in drugimi ženami na drugo stran hiše. Uboga Mati božja, vsa objokana in blede, zavita v višnjevorjavo cgrinjalo, je nudila res žalosten pogled. Oh, čegavo srce ne bi bilo presunjeno pri tem pogledu in ko ga bi ne napolnila groza! — Vpitje in vrišč, hrup in šum se je slišalo daleč naokrog. Trobenta je donela in na oglih se je razlegal klic, da peljejo nekoga v smrt. Hlapec pa je odprl vrata in vpitje je postalo razločnejše in večje. Marija je molila in rekla Janezu: »Ali hočem gledati? Ali hočem iti proč? Oh, kako bom prestala?« — Bili so zunaj pred hišo in Marija je gledala doli na desno, po poti, ki je bila tukaj pred hišo zopet ravna. Oh, kako je glas trobente presunil njeno Srce! Jezus je bil še okoli osemdeset korakov oddaljen od tam, ko so stopili pred vrata. Tudi ni šlo pred Njim nič ljudstva, le na straneh in zadaj so se gnietli.

3. Ko so se služabniki rabljev bližali z vsem svojim orodjem in se predrzno

obnašali, se je Mati Jezusova vsa tresla, povzdigovala roke in eden mimogredo-
 čih pobalinov je zaničevaje vprašal:
 »Kdo je ta žena, ki tako žaluje?« In
 nekdo je rekel: »To je Mati Galilej-
 čeva.« Ko pa so potepuhi to slišali, so
 žalostno Mater nagovarjali z zaniče-
 vanjem, s prstom za njo kazali in eden
 izmed nesrečnih pobalinov je vzel iz jer-
 basa žeblje in jih molil pred obličje pre-
 sveti Devici. Zdihovaje se je ozirala po
 Jezusu in se vsa potrta od bolečin na-
 slonila na vrata. Bila je bleda kot mrlič
 in njene ustnice so bile višnjevomodne.
 Mimo so jezdili farizeji. Prišel je mlad
 Jud z napisom in nekoliko za njim —
 Sin božji — njen Sin, sveti Odrešenik!
 Omahovaje in pripognjen je šel njen
 ljubi Sin Jezus, glavo s trnjevo krono
 nagnjeno na stran zaradi teže križa na
 rami. Njegovo obličje je bilo blede,
 polno krvi in razbito. Njegova brada pa
 prepojena s krvjo. Ozrl se je zelo res-
 nobno, vendar milo izpod spletene
 trnjeve krone k svoji žalostni Materi, pri
 tem pa se je izpotaknil in vdrugič padel
 pod težo križa na svoja kolena in roke.
 V velikosti svojih bolečin in ljubezni je
 Marija gledala, a ni videla nobenega iz-
 med vojakov ali biričev, videla je le svo-

jega ljubega, revnega in trpečega Sina. S povzdignjenimi rokami je stopila dva koraka od hišnih vrat proti Jezusu in padla k Njemu na kolena in Ga objela. Slišale so se besede: Moj Sin! — Moja Mati!

Kdo na svetu bo mogel razumeti bolečino teh dveh najljubeznivejših src, ko sta se srečala na tem potu neizrečnega trpljenja? Imej usmiljenje s to žalostno Materjo, na kateri se je sedaj izpolnilo prerokovanje Simecna, ki je rekel: »Meč bo prebodel tvojo lastno dušo!«

Sveti zdihljeji. O ljuba Mati moja! Kako žalosten je bil zate pogled, ko si srečala na krvavem potu svojega ljubega Sina ter gledala vklenjenega v strašne vezi, s trnjem kronanega, s križem obloženega, s krvjo in mrtvaškim potom oblitega. Kadar so se tvoje oči srečale z Njegovimi, kakšna smrtna bolečina je presunila tvoje in Njegovo srce! Kakšna bridkost za Mater, ko vidi svojega ljubega Sina v tako groznem stanju! Kakšna bridkost za Sina, ko vidi svojo Mater tako užaljeno, tako potrto! O žalostni Jezus! Dodeli mi delež svojih bolečin, da pomilujem Tvojo ljubo Mater! O žalostna Mati! Dodeli mi delež svojih

bolečin, da imam sočutje s trpljenjem tvojega Sina in izprosi mi pri Njem moč in srčnost, da Ga spremljam po trnjevi poti svetega križa! Oh, blažena Mati! Zaradi velike bolečine tega žalostnega snidenja mi izprosi pravo srčno ljubezen do križa! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Svoje oči hočem brzdati v čast žalostnega pogleda med Sinom in Materjo.

V spomin. »Meč bo tvojo lastno dušo presunil.« (Luk. 2, 35.)

Večerno premišljevanje za dvaindvajseti dan.

Simon iz Círene pomaga Jezusu križ nesti.

**Veronika poda Jezusu potni prt.
Jezus pade tretjič pod križem.**

1. Nastal je velik šum in hrup in grozna zmešnjava. Janez in žene so hoteli Marijo nazaj potegniti; biriči so pa kleli, vpili in jo proč podili; toda nihče se je ni dotaknil. Janez in žene so se vzdignili in jo peljali proč, ona pa, bridkosti vsa prevzeta, je padla zopet pri vratih kakor mrtva na svoja kolena. Nesli so jo skozi vrata, ki so jih zopet za-

prli. Gospoda pa so biriči potegnili kvišku in šli so po široki cesti skozi velika, stara mestna vrata po dolgem in širokem trgu naprej. Tu je moral Jezus zopet čez velik kamen. Omažoval je in padel ter se opiral na kamen, a se ni mogel več sam spraviti pokoncu. Ljudje, ki so šli tod mimo v tempelj, so sočutno vpili: »O gorje! Ubogi človek bo zdaj, zdaj umrl.« Nastala je zopet velika zmešnjava. Jezusa niso mogli pokoncu spraviti. Farizeji na konjih pa so vpili: »Ne bomo živega tja pripeljali, ako ne dobite koga, da Mu pomaga nesti križ.« In tedaj je ravno prišel po cesti nasproti Simon iz Cirene in njegovi trije sinovi ž njim. Nessel je butarico dračja pod pazduho in je bil vrtnar, ki je delal tudi na vrtovih na vzhodni strani mesta. Vsako leto namreč je prišel s svojo družino, kakor tudi več takih delavcev, v Jeruzalem, da je obrezoval plotove. Ni se mogel tu ogniti. Velika gnječa je nastala in spoznali so ga po obleki, da je ubog delavec. Vojaki so ga zgrabili in ga pripeljali bliže k Jezusu. Branil se je, kar se je le mogel, pa so ga vendar prisilili. Njegovi otroci so vpili in jokali in neke žene, ki so moža poznale, so jih vzele k sebi in tolažile. Simonu se je vse to zelo gnusilo

in studilo. Ubogi Jezus je bil strašno zdelan, Njegova oblačila vsa onesnažena od blata. Jokal je ter je Simona tako ljubeznivo milo pogledal.

2. Simon Mu je moral pomagati vstati in pomagati križ nesti. Šel je tik za Jezusom, ki vsled tega ni imel tolike teže. Popravili so tudi Jezusu trnjevo krono na glavi. In tako so se zopet začeli pomikati naprej. Simon je bil mož trdne postave, star okoli štirideset let. Ni še dolgo nesel križa in že je bil Simon v srcu nekako ganjen. Premisli tu, duša moja, kako velika sreča je zadela tega Simona, da je smel pomagati Jezusu nesti križ. Ni vedel, da je Jezus sam Sin božji. O, kako bi ga bil sicer rad nesel! Tudi ni takrat mislil, da mu bo ta majhna, Jezusu izkazana pomoč povrnjena s tolikimi milostmi; da mu bo ta križ celo večno življenje dodelil in da je Jezus ravno na poti, da bi tudi zanj svojo kri prelil in tudi njega rešil večnega pogubljenja. Vsega tega takrat on ni vedel. Zato so ga k temu silili in je od začetka nerad nesel križ; kmalu pa je občutil notranje milosti: razsvetljenje, tolažbo in veselje. Kmalu ga je ravno ta križ izpreobrnil iz nevernika v velikega svetnika in služabnika Kri-

stusovega. O prečudna moč križa! Ti pa, o duša, ali ne bežiš tudi pred križem? Ali nosiš z veseljem svoj križ in neprisiljeno za svojim Gospodom, katerega ti je On sam naložil? Ali pomagaš nesti križ, kakor Simon iz Cirene, da bi Gospodu polajšal težo? O, če Mu pomagaš, potem bo križ zate vir največjih milosti in tudi tebe bo križ pripeljal v nebesa! Le po križu pelje pot v zveličanje. Nosi tudi ti križ z vso njegovo težo, z vso njegovo širokostjo, to je: nosi ga z vsemi njegovimi okoliščinami in posledicami; z vso njegovo dolgotijo, ko bi bilo tudi konec tvojega življenja; z vso njegovo visokostjo, ko bi tudi trpljenje narastlo kakor vodovje; z vso globočino, to je z vso velikostjo bolečin, katere zadevajo dušo in telo. Oh, nosi križ v ljubezni in potrpežljivosti. Nosi ti križ in križ ti bo prinašal nešteto milosti.

3. Simon je pomagal nesti Gospodu težo križa kakih dvesto korakov, ko so prišli do lepe, na levici stoječe hiše, ki je bila ograjena s širokim obzidjem in svetlo zlikanim železjem; prišlo se je do nje po stopnicah. Iz te hiše je prihitela velika in veličastna žena in je peljala majhno deklico za roko. Bila je to Serafija, žena Sirahova, kateri je bil ud tem-

peljevega zbora, navadno imenovana Veronika. Zavita je bila v tančico. Stopila je na cesto in imela je čez rame neki prt; pri nji pa je stala kakih devet let stara deklica. Zastonj so jo naprej deroči nazaj podili. Bila je vsa presunjena usmiljenja in ljubezni. Silila je z otrokom, ki se je držal njenega krila, skozi gnječo, skozi biriče in vojake tja na pot proti Jezusu z milimi besedami: »Stori me vredno, da obrišem obličje svojega Gospoda!« — Jezus je prijel prt z levico, ga s celo roko pritisnil na svoje krvavo obličje in ga ji hvaležno nazaj podal; ona ga poljubi, dene na plašč in vstane. Jezeci pa in biriči so razsajali vsled te zamude in še bolj radi očitnih češčenj Gospoda in so Jezusa bili in suvali. Veronika pa je zbežala z otrokom v svojo hišo. Komaj je stopila v hišo, je potni prt razgrnila po mizi in omedlela pred njim; dete pa je klečalo poleg nje. Tako jo je dobil neki hišni prijatelj, ki je vstopil v hišo ter jo videl kakor mrtvo ležati pred razgrnjenim prtom, na katerem je bilo krvavo obličje Jezusovo, sicer strašno, čudno in popolnoma vtisnjeno. Čudil se je, jo zbudil in ji pokazal obličje Gospodovo. Polna bridkosti in tolažila poklekne pred prt in reče: »Vse hočem

sedaj zapustiti, Gospod mi je zapustil spomin.« Prosi torej tudi ti svojega Jezusa, naj bi vsadil spomin svojega trpljenja globoko v tvojo dušo in vtisnil svoje obličje v tvoje srce. Imej usmiljenje z Jezusom in pomagaj Mu, kakor Veronika, obrisati pot s srčno in resnično ljubeznijo.

Sveti zdihljeji. »O srečni Cirenejec,« kliče Tomaž od Jezusa, »ki si gotovo plačilo prejel, katerega jaz ne morem doseči s solzami, da bi nosil ta križ in temu božjemu Jagnjetu nekoliko pomagal v Njegovem strašnem trpljenju. S križem Ga spremljaš in tega ne veš; ko bi pa spoznal tega Gospoda in zvedel, kaj nosiš, bi Ga ne odložil več od sebe in bi se dal nanj pribiti.« O Bog ljubezni, o ljubezen božja! Če Ti tudi sam ne morem pomagati Tvojega križa nositi, Te vendar smem s svojim križem spremljati. O, kako srečen sem zato! Cirenejcu ni bilo dovoljeno iti pred Teboj, ampak za Teboj je šel; kajti Ti, o moj Bog in Gospod, nočeš, da bi kdo hodil pred Teboj, temveč Ti hočeš iti naprej, da Te s križem obloženi vidijo in so razsvetljeni, utrjeni in vneti zate. In kdor Te vidi vedno pred seboj, Tebe, o luč sv. raja, kaj ta vidi? Kaj ta ljubi? Kaj ta sprejme?

Česa se veseli? Molči, o jezik, in molči ti, o srce! — Ljubezen vidi, ljubezen nese iz ljubezni, da bi le jaz ljubil! Oh, dovoli mi, da Te ljubim, moj Bog, in da bom ves prevzet od Tvoje ljubezni! Vžgi me, ljubi me, izpremeni me v sé, o moja nebeška ljubezen! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Hočem po svoji moči pomagati drugim, v potrebi storiti kaj dobrega.

V spomin. »Drug drugega bremena nosite in tako boste izpolnili Kristusovo postavo.« (Gal. 6, 2.)

Jutranje premišljevanje za triindvajseti dan.

**Jezus pade četrtrič in petič pod križem.
Jokajoče jeruzalemske hčere.
Jezus pade šestič in sedmič.**

1. Ko so se bližali vratom, ki stoje med poldnem in večerom, so silili biriči bolj naglo naprej. Poleg vrat je stala na razvoženi cesti velika luža. Neusmiljeni biriči so vlekli Jezusa naprej in vse se je gnjetlo. Simon iz Cirene je stopil v stran, da bi se ognil luže, v tem pa se je nagnila teža križa in ubogi Jezus je četrtrič padel pod križem v lužo, tako

da je Simon komaj še križ obdržal. Jezus je z milim glasom vzdihnil: »Gorjé, gorjé, Jeruzalem! Ljubil sem te kakor koklja, ki zbira piščeta pod svojimi perutmi, in ti me tako grozovito suješ skozi svoja vrata!« — Gospod je bil silno žalosten. Farizeji pa so se obrnili proti Njemu in Ga zmerjali. Bili, suvali in vlekli so Ga kvišku iz luže. Tedaj se je Simon iz Círene razsrdil radi grozovitosti biričev in je rekel: »Če ne nehate od teh hudobij, bom križ na tla vrgel, tudi če me takoj ubijete.« Za vratmi se cesta obrne na desno proti polnočni strani na goro Kalvarijo. In tu pred vratmi, kjer pelje cesta na Kalvarijo, je bila na kol pribita tabla, na kateri je bila napisana smrtna obsodba Zveličarja in obeh razbojnikov. In tu blizu je stala pri poti množica jokajočih ženâ. Bile so nekatere device in pa nekaj revnih ženâ s svojimi otroci iz Jeruzalema. Jezus sicer tu ni prav na tla padel, vendar se je zgrudil kakor v omedlevici, tako da je Simon za sklonjenim Gospodom izpustil križ na tla in je Gospoda poprijel. In Gospod se je naslonil na Simona. To je bil peti padec krvavo trpečega Jezusa.

2. Žene in device pa so pri strašnem pogledu zagnale veliko vpitje in pomilo-

vanje ter so Jezusu iz sočutja molile po judovskem običaju prte naproti, da bi se obrisal. Tedaj se je Jezus obrnil k njim in rekel: »Hčere jeruzalemske! Nikar se ne jokajte nad menoj; jokajte raje nad seboj in svojimi otroci. Zakaj, glejte, dnevi bodo prišli, ob katerih porekó: Srečna telesa, katera niso rodila in prsi, ki niso dojile! Takrat bodo rekli goram: Padite na nas! In hribom: Pokrite nas! Če namreč to delajo na svežem lesu, kaj se bo godilo šele na suhem?« Postali so nekoliko. Sprednja drhal z vsem orodjem je hitela na Kalvarijo in za njimi je šlo sto rimskih vojakov izmed Pilatove straže. Zopet se je vse vzdignilo naprej.

Premišluj, moja duša! Sicer je prav, da obžalujemo Jezusovo trpljenje, predvsem pa moramo le radi svojih pregreh jokati, zakaj te so bile vzrok strašne in grozovite smrti Jezusa Kristusa. Naši grehi so naložili Jezusu križ! O, da bi noč in dan objokovali nesrečo, ki jo je prinesel greh na svet! O, le nobenega greha več ne!

3. Zopet se je vse vzdignilo in šlo dalje. Jezusa pa so peljali naprej na vrveh po grdi in strmi poti na goro Kalvarijo. Pot se je kmalu zavila navkreber na drugo stran. In tedaj je padel

ubogi Jezus šestič pod težo križa. Zdaj pa so Ga topli in podili še huje kakor prej, da je Jezus, ko je prišel do vrh sodnih skal, s križem že sedmič padel na tla. Simon iz Cirenne, sam že zaničevan in zdelan, je bil ves potrj vsled usmiljenja. Hotel je še pomagati ubogemu Jezusu, ali birači so ga s suvanjem in zaničevanjem zapodili nazaj. Tudi vse nepotrebne potepine in pobaline, ki so z njimi leteli, so zapodili nazaj. Farizeji pa so prijezdili od večerne strani po boljši poti na konjih na goro Kalvarijo. Odtod se je vse videlo čez mestno zidovje. Vrh te strašne gore je bila ravnina, morišče imenovana, naokrog z zvišano zemljo ograjena. Farizeji so obstali na večerni strani, kamor je bil hrib nekoliko nagnjen. Okoli sto rimskih vojakov iz zgornje Italije je bilo razpostavljenih po gori in ob mejah morišča. Veliko ljudstva, večidel revni ljudje, tujci, sužnji, pagani in veliko žen, ljudje, ki se niso bali onečiščenja radi praznikov, so stali okrog. Vedno pa jih je še več prihajalo z bližnjih potov, ki so peljali proti mestu. Na gori Gibonu proti večeru je stala cela truma velikonočnih gostov in oddaleč jih je gledalo veliko, ki so se vedno bolj bližali.

Sveti zdihljeji. O pravični Zveličar! Tresem se strahu pred kaznijo, ki jo bom moral trpeti, če bom podoben suhemu, nerodovitnemu drevesu! Moji brezštevni grehi me silijo k joku, ko vidim, kako si Ti, o moj Bog, moral trpeti zanje. Ljubeznivi in milostljivi glas Tvoje krvi me drami iz grešnega spanja. O, večni Oče, bodi potolažen s tem, kar Tvoj nedolžni Sin trpi! Akoravno sem zaslužil, da bi bil kakor suho in nerodovito drevo vržen v večni ogenj, vendar Te ponižno prosim zaradi zasluženja Tvojega božjega Sina, usmili se me! Oh, ne glej na moje pregrehe! Ozri se na drago kri svojega Sina, ki vpije v nebo za usmiljenje zame! Meni pa daj milost, da odslej objokujem svoje grehe! Zakaj, boljše je zdaj ob času milosti točiti solze pokore, kakor kdaj točiti v peklu solze obupanja. Oh, objokovati hočem svoje grehe! Daj pa, da te solze ne bodo nerodovitne! Daj, da se v resnici poboljšam! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Prijazen hočem biti nasproti vsakemu in tolažiti hočem revne, bolne in žalostne.

V spomin. »Jokajte z jokajočimi!« (Rim. 12, 15.)

Večerno premišljevanje za triindvajseti dan.

Jezusa slečejo in Mu dajo piti kisa.

1. Bilo je krog dvanajste ure, ko je Jezus na morišču padel pod križem in so Simona zapodili. Potegnili so tedaj Jezusa na vrveh pokoncu! O, kako reven, žalosten, raztrgan, krvav, bled — strašna podoba — je stal Jezus na kraju trpljenja! Pa Jezus se je prostovoljno vlegel na križ. Raztegnili so Ga po križu in naredili znamenje dolgosti na rokah in nogah; farizeji pa so se norčevali z Njega. Postavili so Ga zopet pokoncu in Ga peljali zvezanega do sedemdeset korakov na zgornjo stran Kalvarije, navzdol v neko v kamen vsekano jamo, katero so odprli in Ga neusmiljeno pahnili vanjo, da bi si brez čudeža moral razbiti kolena na kamnitih tleh. Slišalo se je Njegovo milo zdihovanje. Zaprli so vrata in postavili stražo. Jezus je zdihoval in tožil, da bi se bil kamen pod Njim omehčal. Tedaj so začeli biriči hitro svoja pripravljajna. Sredina morišča je bila za kaka dva čevlja vzvišena in na tej so dolbli jame za križe, ki so jih drugi skupaj zbijali. — Pomisli, o duša, kaj je pač občutil Jezus med tem straš-

nim pripravljanjem, ko je slišal to nabi-
janje s kladvi, slišal kletvine in zmer-
janje hlapcev. Oh, bil je to Njegov zad-
nji, bolečinpolni pokoj! Zdihoval je in
neprenehoma molil za svoje sovražnike
ter se še enkrat pripravil na svojo kr-
vavo, darilno smrt. Oh, daroval je vse
svoje že darovane bolečine in vso že
prelito kri in tudi svojo prihodnjo smrt
vnovič svojemu nebeškemu Očetu za
grehe vesoljnega sveta. O, žalostni po-
koj, ki si nam dodelil večni pokoj in
večni mir z Bogom. Bodi nam večno
hvaljen in češčen!

2. Ko se je Marija, potem ko se je
sešla z Jezusom, nekoliko odpočila, jo
je gnala ljubezen in hrepenenje, da bi
bila pri svojem Sinu, da bi trpela vse z
Njim in Ga ne zapustila do konca. Ona
in njene spremljevalke so hitele, zavite
v tenčice, v hišo Lazarjevo pri vratih,
kjer so bile zbrane tudi druge svete žene
z Marijo Magdaleno in Marto v solzah.
Tudi nekaj otrok je bilo pri njih. Odtod
jih je šlo kakih sedemnajst v svoji žalo-
sti častito in resnobno za Jezusom po
križevem potu. Prav nič se niso zmenile
za zaničevanje ljudstva. Prišle so čez
trg, kjer je prevzel Jezus svoj križ, in so
poljubile tla; potem so šle po vsem kri-

ževem potu in so počastile kraj Jezusovega trpljenja. Marija in nekatere bolj razsvetljene so hodile po Njegovih stopinjah. Presveta Devica je v duhu vse videla in občutila. Vodila jih je, vse imenitnejše kraje si je globoko v srce vcepila. Štela je stopinje in kazala svojim spremljevalkam svete kraje. In tako je bil ustanovljen sveti križev pot v najzvestejši Materni ljubezni, pod nogami Jezusovimi, ki je prvi šel po tej trnjevi poti. Trpljenje strašnih Marijinih bolečin na tej poti, pri pogledu na morišče in pri prihodu na goro, se ne dá popisati. Bile so v duhu vse bolečine Jezusove in poleg njih še zavest, da bo ostala sama. Marija Magdalena je bila vsa potrta in bolečin omamljena, kakor pogreznjena iz trpljenja v trpljenje. Vedno so jo morale druge podpirati, varovati, svariti in celo skrivati. Tako so prišle na goro. Kakšen pogled za Marijo na tem morišču, na gori križanja! Strašen križ leži pred njo: kladiva, vrvi, grozovite žeblje prenašajo semtertja! Navzočnost Jezusova je trpljenje Mariji le povečala. Videla je, da Jezus še živi; hrepenela Ga je videti; a groza jo je obdajala, kajti videti Ga bo morala v strašnem trpljenju.

3. Tedaj so šli štirje biriči po zgornji strani doli do jame ter so potegnili iz nje Jezusa, ki je prosil Boga za pomoč in se je še enkrat daroval za grehe sovražnikov. Podili in vlekli, bíli in zaničevali so Ga na tej zadnji poti Njegovega trpljenja. Ponudili so zvezanemu Zveličarju kozarec, napolnjen z vinom, ki mu je bil primešan pelin; pokusil je, a ni pil. Bilo je navzočih okoli osemnajst rabljev. Eni so imeli opraviiti z Jezusom, drugi z razbojnikoma; delali so in popivali. Bili so to umazani, napol nađi, majhni, a trdni ljudje strašnega obraza, trdnih las in ščetinaste brade. Zdelo se je, kakor da bi se večkrat med križanjem nad Gospodom prikazale množice jokajočih angelov, ravnotako presveti Devici in drugim pobožnim, ki so jih tolažili in krepčali. In tedaj so rablji potegnili Gospodu oblačila s telesa in ko Mu niso mogli rjavkaste suknje brez šiva, katero Mu je naredila Njegova Mati Marija, potegniti čez široko trnjevo krono, so Mu krono potegnili z glave, da so se ponovile rane, zavihali stkano suknjo in med zasmehovanjem vlekli čez krvavečo, ranjeno glavo. Nato so Mu krono zopet na glavo posadili. Tedaj je stal Sin človekov ves obdan s krvjo, z zasušenimi

in krvavečimi ranami. Volnena obleka se je k Njegovim ranam prisušila in se vtisnila med krvjo v nove, globoke rane, katere Mu je napravila teža križa na ramah. Neusmiljeno so potegnili oblačila z Njega. On pa, ki je oblačil ljudi in živali, je stal strašno raztrgan in zatečen v svoji nagoti. Pleča in rameni so bile razmesarjene do kosti; volna je ostala semtertja v ranah in v prisušeni krvi na prsih. O, kako strašno reven je bil Gospod!

Sveti zdihljeji. O Jezus! Če se domislim grozovitosti, s katero so Te Tvoji morilci napadali, ko so Te že vdručič oropali Tvojih oblačil, me spreleti neka strašna groza. Oblačilo je bilo v tekoči krvi vtisnjeno v ranjeno telo globoko, napol prisušeno. Ko so Te divjaki slačili, so Ti celo telo raztrgali in Tvoja draga kri se je zopet pocedila v curkih po Tebi. O, kako grozen, strašen pogled v tem trpljenju! Kakšno krvavo bolečino je prizadelo Tvoji najčistejši duši, da si moral stati grozno razmesarjen pred vsem ljudstvom v sramoto! In pa, kako mi mora biti pri srcu, ko mi Ti kličeš, da so moje in vsega sveta grde pregrehe vzrok te Tvoje sramote in vsega Tvojega trpljenja! Ničemurna in

nesramna noša, zapeljivo gizdanje in oskrunjanje našega telesa, neštevilna pohujšanja — te številne pregrehe so padale nate, o moj Zveličar. Oh, moj Bog in moj sodnik, tudi jaz sem eden izmed tistih tolovajev, ki so ropali Tvoje oblačilo. Kakšna hudobija! Oh, odpusti in prizanesi mi zaradi Tvoje svete krvi! Oh, da bi pač dovolil, da bi ena sama kaplja Tvoje, med oropanjem oblačila prelite krvi, kanila name, da bi me to zveličavno mazilo obvarovalo plesnobe nečistosti, da bi naprej s čistim in nedolžnim telesom vse dni svojega življenja le Tebi služil! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: V jedi in pijači si hočem kaj pritrgati in opustiti vso nezmernost.

V spomin. »Z žolčem so me nasitili in z jesihom napojili.« (Ps. 68, 22.)

Jutranje premišljevanje za štiriindvajseti dan.

Jezusa pribijejo na križ.

Povzdignjenje križa.

1. Jezusa, podobo grozne revščine, so rablji pahnili na križ. Sedel je, oni pa so Ga vrgli vznak, Mu potegnili desno

roko do desne luknje na križu in Mu vso roko privezali na križ. Eden je pokleknil na Njegove svete prsi, drugi pa je nastavil dolg in debel žebelj, ki je bil popiljen na koncu, na sredo svete desnice in z divjo srditostjo je bil s težkim, železnim kladivom po njem. Sladek, milolep zdihljej se je slišal iz Gospodovih ust. Njegova kri je škropila rabljeve roke. Žile na roki so se pretrgale in trioglati žebelj jih je potisnil v majhno luknjo križa. Presveta Devica je zdihovala navidez nezavestna. Marija Magdalena pa je omedlela. Ko so desno roko Gospodovo pribili, so morilci zapazili, da leva roka ne seže do zvirtane luknje, ker so jo za dva palca predaleč zvirtali. Privezali so tedaj vrvi za levico ter jo, z nogami se opiraje na križ, tako silno nategovali, da je rama skočila iz člena. Njegove prsi so se visoko dvignile, kolena so se skrčila. Klečali so Mu na rokah in na prsih, privijali Mu trdo roke ter zabili še drugi strašni žebelj skozi levico Gospodovo. Kri je škropila okoli. Sladek, milolep vzklik se je zopet slišal iz ust Gospodovih med udarci strašnega kladiva. Presveta Devica je vse čutila z Jezusom. Bleda je bila kot mrlič in tihi, otožnomili zdihljeji so prihajali iz njenih

ust. Farizeji so se posmehovali in jo zmerjali. Marija Magdalena pa je bila kakor brez uma; trgala je svoj obraz; njene oči in lica so bila krvava.

2. Vse telo našega Zveličarja je bilo vsled silnega nategovanja rok do pre-daleč zvrtnih lukenj potegnjeno kvišku in Njegova kolena so se krčevito vzdignila. Tedaj pa so rablji divje padli nanje in zadrgnili noge z vrvmi; in radi napačne razdalje lukenj niso noge nikakor mogle seči do njih. In tedaj so začeli rablji kleti in se rotiti. Eni so menili, naj bi se zvrtale druge luknje, drugi pa so divjali: »Noče se stegniti, Mu bomo že pomagali.« Privezali so Mu vrvi na noge ter so jih nategovali s strašno, neusmiljeno močjo prav do luknje in jih trdo privili drugo na drugo. Nategovanje telesa pa je bilo tako silno, da so Jezusu pokale prsi in je glasno zdihoval: »O Bog, o Bog!« Privezali so Ga tudi čez prsi in roke, da bi se roke ne snele iz žebeljev. Njegovo telo je bilo sključeno, prsi vzdignjene, kakor bi se hotela rebra odtrgati od njih. Bilo je grozovito trpljenje! Tedaj so popadli najdaljši, najstrašnejši žebelj in ga srdito pribijali skozi navzkriž položene noge. Pribijanje nog je bilo grozovitejše nego vse drugo.

Presveta Devica se je pri nategovanju, pokanju in milem otožnem zdihovanju Jezusovem, pri pribijanju nog, premagana groznih bridkosti, zgrudila v naročje svojih spremljevalk. Jezusova zdihovanja pa so bili le glasovi bolečin, posneti iz psalmov, ki so se sedaj, že davno prerokovani, izpolnjevali. Bilo je tedaj, kakor bi se jokajoči angeli prikazovali nad Jezusom med temi grozovitimi mukami in trpljenjem. Bila je že ura dvanajst, ko so Jezusa križali. Ko so vzdigovali križ, se je od templja sem razlegalo trobentanje velike trobente: znamenje, da je bilo tam zaklano veliko-nočno jagnje, podoba pravega Jagnjeta božjega, ki je vzelo nase grehe sveta in je bilo tukaj pribito na križ.

3. Ko so našega Gospoda pribili, so biriči vlekli križ z vrvmi na kvišku; drugi pa so pomagali z oporami in so spodnji konec naravnavali v jamo. Vrh križa so potegnili naprej, da se je vzdignil pokoncu ter se je vsa njegova teža zgrudila s hrupom v jamo. Križ se je potresel, Jezus pa je glasno vzkliknil, razpeta teža vsega telesa se je posedla, rane so postale širše, kri je tekla zopet obilnejše in razdrti členi so pokali. Strašen, a ganljiv trenutek je bil, ko se

je med vpitjem in zmerjanjem biričev, rabljev in farizejev ter mrmranjem vsega okoli stoječega ljudstva, katero ga je moglo tudi sedaj videti — križ povzdigoval in se zgrudil s hrupom v jamo. Pa tudi pobožni, sveti zdihljeji so se slišali, najsvetejši vse zemlje, milo trpeči glas Njegove Matere in prijateljev ter prijateljic. In vsi, ki so bili čistega srca, so bridko pozdravili na križ povzdignjeno, večno, včlovečeno Besedo z ginjačim sočutjem, in vse roke ljubečih so se trepetaje povzdigovale, kakor bi Mu hotele pomagati, ko je bil Najsvetejši vseh svetih, ženin čistih duš, na križu pribit, v rokah grešnikov kvišku povzdignjen. Sveti križ je stal prvič, postavljen v sredo zemlje, kakor drugo drevo življenja v raju, in iz Jezusovih ran so kapali štirje studenci na zemljo, da zadostje za prokletstvo in jo Njemu, novemu Adamu, posvete v nov raj. Obraz Jezusov je bil obrnjen proti zahodu.

Sveti zdihljeji. Spomni se, o sladki Jezus, kar si mi obljubil, da boš vlekel vse nase, ko boš povzdignjen od zemlje. Akoravno sem radi svojih pregreh slabši kakor nič, vendar zato ne neham biti Tvoje dete. Ko tedaj, o Gospod, sedaj vse nase vlečeš, oh, stori, da ne bom

ločen od tega števila. Vleci me k sebi, o moj Bog! Zedini me s seboj, izpremeni me popolnoma v sé! O ljubezen, o Jezus, o križani Jezus! Pribij me s seboj na ta križ; drugega ne vem govoriti, drugega Te ne prositi! Naj bo zaradi mene v tem trenutku vse končano, da le Ti edini, moj križani Jezus, ostaneš pri meni, ker Ti si ljubezen moje duše, moje zveličanje, moje edino in vse! Ti sam, o Gospod, govóri, živi, kraljuj, posedi, žgi in sežgi moje srce, ker naprej hočem biti in ostati ves Tvoj. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Hočem se pripeti s Kristusom na križ in odmreti vsem stvarim in ničemurnemu razveseljevanju.

V spomin. »Mene pa Bog varuj, da bi se s čim drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega, Jezusa Kristusa, po katerem mi je svet križan in jaz svetu.« (Gal. 6, 14.)

Večerno premišljevanje za štiriindvajseti dan.

Jezus na križu in oba razbojnika.

Razdelitev Jezusovih oblačil.

1. Po hudem, trdem padcu postavljenega križa je vnovič obilno tekla kri iz Jezusove glave, ki se je, obložena s

trnjevo krono, zelo pretresla. Tudi iz rok in nog so vreli studenci Njegove svete krvi na tla. Jezus je naslonil glavo na prsi in je visel krog sedem minut v omedlevici, kakor mrtev. Njegovo obličje s strašno krono, s krvjo, ki je napolnjevala oči, brado in lase ter hrepeneče odprta usta, je bilo nagnjeno proti prsim. Pozneje se je radi velikosti trnjeve krone tudi moglo dvigniti le z neizrečnimi bolečinami. Njegove prsi so bile široko razpete in silno raztegnjene. Njegove pázduhe so bile votle in strašno razvlečene, Njegovi komolci in členki na rokah vsi potegnjeni iz udov. Kri je tekla po rokah iz široko raztegnjenih ran. Njegovi udje so bili tako silno pretegnjeni, vse žile in raztrgana koža tako neusmiljeno napeta, da bi se bile mogle vse Njegove kosti prešteti. Kri je kapala od strašnega žeblja, ki je prebodel Njegove svete noge, po križu na zemljo. Vse Njegovo sveto telo je bilo le ena velika rana. Od prehudega nateganja so rane vnovič pokale in se širile in rdeča kri je semtertja iznova tekla. Pozneje je postala kri bledejša in bolj vodena; tudi sveto telo je postajalo vedno bolj blede. Prisušena kri se je trgala in podobna je bila razkrvavljenemu mesu. Pri vsem tem

strašnem razdejanju pa je bilo telo našega Gospoda Jezusa Kristusa na križu neizrečeno plemenito in ginljivo. Sin božji, večna, darovana ljubezen, je bil čist v razdejanem, z grehi vseh ljudi obloženem telesu umirajočega velikonočnega Jagnjeta.

2. Ko je bil Jezus že križan, je prišla vrsta na ona dva razbojnika. Bila sta to dva tolovaja — morilca. Levi razbojnik je bil starejši, velik hudodelec, zapeljivec, učitelj desnega — izpreobrnjenega. Navadno se imenuje izpreobrnjeni razbojnik Dizma, hudobni pa Gezma. Obadva sta bila izmed tistih razbojnikov na egiptovski meji, kjer je nekdaž prenočila sveta družina na begu v Egipt z detetom Jezusom; in Dizma je bil oni gobovi otrok, ki je bil v vodeni kopeli deteta Jezusa na nasvèt Marije okópan po svoji materi in je hipoma ozdravel. Milost in bramba, katero je takrat Dizmova mati izkazala sveti družini pred tolovaji, je bila poplačana v tistem očiščevanju, ki se je sedaj na križu izpolnilo, ko je bil v krvi Jezusovi očiščen. Dizma je bil ves izprijen in ni poznal Jezusa, vendar pa ni bil docela hudoben, ker Gospodova potrpežljivost ga je močno ganila. Bila sta tedaj obadva razbojnika križana,

Dizma na desno, Gezma na levo stran Jezusa. Strašno sta tulila. Križa sta stala na desno in levo na kraju griča, toliko proč od Jezusovega križa, da je jezdec lahko mimo jezdil. Bila sta nekoliko drug proti drugemu obrnjena in sta stala malo niže. Pogled na ta dva razbojnika na križu je bil strašen.

3. Nekoliko časa je bilo vse naokoli tiho. Naenkrat pa zadoni glas trobente od templja. Jezus, naše zveličanje in zveličanje vsega sveta, je visel kakor mrtev, prevzet od bolečin. Križavci so Jezusova oblačila razdelili med seboj. Bila so vsa premočena od Jezusove krvi. Zaradi Njegove rjavkaste suknje brez šiva pa niso bili edini — saj bi jim raztrgana nič ne koristila. Zato so vzeli desko s številkami in fižolu podobne kamenčke z vdelanimi pikami, katere so imeli s seboj, in so jih metali na desko in vadjali za suknjo. Tedaj pa je prišel nek človek, poslan od Nikodema in Jožefa Arimatejca po hribu gori in jim rekel, da so spodaj kupci za Jezusova oblačila. Oni so zgrabili vso obleko skupaj, tekli po hribu dol in jo prodali, in tako so te svetinje ostale kristjanom.

O neizrečena slepota ljudi! Ko je Jezus visel v strašnih bolečinah med

nebom in zemljo pribit na križ, so igrali pri Njegovih nogah. Tako je prišla lakomnost celo pod križ. Jezus pa je dovolil, da so Ga oropali celo oblačil, dal se je povzdigniti nad zemljo, v znamenje, da noče imeti nobenega deleža na njej in da bi s tem zadostil za našo preveliko ljubezen do ničemurnosti tega sveta in da bi nam pokazal, kako se moramo vsemu odpovedati, če hočemo biti Njegovi učenci.

Sveti zdihljeji. »O grešnik!« kliče zveličana Ivana od Križa, »položi svoje obličje v duhu na obličje Kristusovo. On naj te tolaži. Mir hoče skleniti s teboj in s svojo sveto krvjo, da bi se ti v nebeški ljubezni ogrel! O moj preljubi Jezus! Ti si torej grozd, položen v stiskalnico, iz Tebe teče slaščica večne sprave, vino svete moči, da bi vse potegnil nase! Oh, obupati nočem, dasi sem najnevrednejša, najnadležnejša stvar, ki je kdaj živela na svetu! Pribežim pod drevo križa, da me valovi obupanja ne potegnejo s seboj. Kapljaj name, o draga kri mojega Zveličarja! Ti mi s tisoč jeziki govoriš v mojo dušo: Zaupaj name, ki umiram, da bi tebi življenje dodelil! Oh, nagni se k meni, Ti moje zveličanje, moje življenje, moj edini Zveličar, da

Tebe, razdejanega, trpečega in krvavega ljubega svojega morem objeti!« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Na nikogar nočem biti nejevoljen in nad nobenim se nočem pritoževati in odpustiti hočem vsem iz srca.

V spomin. »Ljubezen vse veruje, vse upa, vse prenese.« (1. Kor. 13.)

Jutranje premišljevanje za petindvajseti dan.

Zasramovanje Jezusa na križu.

Prva, druga in tretja Jezusova beseda na križu.

1. Po križanju razbojnikov in po razdeljenju Jezusovih oblačil so pobrali biriči vse svoje orodje skupaj, zmerjali, zasmehovali in zaničevali še Jezusa in odšli proč. Tudi drugi navzoči farizeji so se nackrog pred Jezusa vstopili, Ga z nespodobnimi besedami zasmehovali in potem tudi odjahali. Tudi stoteri rimski vojaki so odšli, ker je prišlo petdeset drugih, ki so bili za stražo razpostavljeni. Stotnik te nove čete je bil Abenadar, rojen Arabec, ki je pozneje pri svetem krstu dobil ime Ktezifon. Pod-

stotnik je bil Kasij, služabnik Pilatov, pozneje Longin imenovan. Ti so bili na straži pri Jezusu. In mimoidoči so Ga preklinjali in s svojimi glavami majali in rekli: »Glej no, kako tempelj božji podiraš in v treh dneh zopet sezidaš! Pomačaj sam sebi in stopi s križa, če si Sin božji.« In ravno tako Ga je ljudstvo zasmehovalo: »Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati. V Boga je zaupal, naj Ga zdaj reši, če Ga ima rad.« Tudi vojaki so Ga zasramovali in so pristopili in Mu jesiha ponujali, rekoč: »Če si kralj Judov, pomačaj sam sebi!« Vse to se je zgodilo, ko so prvi vojaki odhajali in drugi pod Abenadarjem prihajali. Jezus pa je nekoliko povzdignil svojo glavo in je rekel: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« In je tiho molil naprej. Tako je molil Jezus na križu za svoje najhujše sovražnike, ki so Ga do zadnjega zdihljeja zaničevali in tako grozovito umorili. S tem nam je zapustil prelep zgled, da moramo blagoslavljaliti one, ki nas kolnejo, in moliti za one, ki nas preganjajo. O kako daleč smo pogosto še od te ljubezni!

2. Tedaj je rekel Gezma, levi razbojnik: »Ako si Ti Kristus, pomačaj sam sebi in nama!« In še bolj je Jezusa za-

ničeval. Dizma pa, desni razbojnik, je bil ganjen, ko je Jezus molil za svoje sovražnike. Ko je Marija zaslišala glas svojega Sina, je njene tovarišice niso mogle več držati. Silila je proti križu in stotnik ji ni branil. Dizma, desni razbojnik, je dobil radi Jezusove molitve žarek razsvetljenja. Ko je presveta Devica pristopila, mu je bilo razodeto, da sta mu Jezus in Njegova Mati že kot otroku pomagala, in povzdignil je svoj glas in je nekako takole govoril: »Kako je mogoče, vi Ga preklinjate in On moli za vas? Tiho je bil in je trpel in molil je za vas, in vi Ga zaničujete? On je prerok, On je naš kralj, in je Sin božji!« Zaradi tega nepričakovanega svarjenja iz ust nesrečno visečega ubijavca je vstal hrup med njimi in kamenje so pobirali, da bi ga na križu kamenjali. Stotnik Abenadar pa tega ni dopustil in je naredil mir. Medtem se je čutila presveta Devica zaradi Jezusove molitve okrepčana in Dizma je rekel Gezmu: »Se tudi ti ne bojiš Boga, ko trpiš isto kazen? Midva sicer po pravici, saj prejemava po zasluženju svojih del; ta pa ni ničesar hudega storil.« Bil je razsvetljen, ganjen in je spoznal svoj greh, rekoč: »Gospod, če me pogubiš, se mi prav zgodi; pa

usmili se me!« Dizma je zadobil milost pravega kesanja. Čez nekoliko časa, okoli četrť ure, je ves skesan, v ponižnem zaupanju, povzdignil svojo glavo proti Jezusu in rekel: »Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!« In Jezus mu je rekel: »Resnično ti povem, danes boš z menoj v raju!« In tako je ta ubijavec zadnjo uro svojega življenja zadobil odpuščenje svojih velikih pregreh pri Jezusu, v večni spomin, da ne sme tudi največji grešnik nikoli obupati. Dizma je postal celo svetnik. »Da pa ne grešiš predrzno nad božjo milostjo,« pravi sv. Avguštin, »se ozri tudi na levega razbojnika, ki je ravno tako na strani Jezusa visel in je ravno s tisto drago krvjo bil oškropljen, ki je pa zaradi svoje trdovratne nespokornosti nesrečno umrl.«

3. Mati Jezusova, Salome, Marija Kleofova, Marija Magdalena in Janez so stali med križi razbojnikov in Jezusovim ter so gledali na Gospoda. Presveta Devica, od materinske ljubezni vsa prevzeta, je srčno, pa na tihem zdihovala, da bi ji Jezus vendar dovolil, da bi ž Njim vred umrla. In tedaj se je Gospod ozrl na svojo Mater, resnobno pa mило, se je obrnil proti Janezu in ji

rekel: »Žena, glej, tvoj sin!« Nato je rekel Janezu: »Sin, glej, tvoja mati!« In Janez je objel Jezusovo Mater, ki je tedaj tudi njegova mati postala, častito kakor pobožni sin pod križem umirajočega Odrešenika. Presveta Devica pa je bila pri tem slovesnem trenutku svojega umirajočega Sina od bolečin in bridkosti tako presunjena, da je v naročju svetih ženâ omedlela. Gospod ni imenoval v tej uri presvete Device mater, ampak »ženo«, zakaj v tej uri je bila v časti žene, ki ima kači streti glavo; v tej uri, ko se je v darivni smrti Sinu človekovega, njenega Sina, tista obljuba izpolnila, katero je dal Bog našim prvim staršem, in v tej uri jo je izročil Gospod v Janezu z besedami: »Glej, tvoja mati!« Marijo za mater vsem, ki Njega kakor Janeza sprejmejo, v Njegovo ime verujejo in so božji otroci, in niso ne iz krvi, ne iz volje mesa, ampak iz Boga rojeni. In Marija, najčistejša, najponižnejša, najpokornejša, je angelu rekla: »Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi!« in je tako postala mati večne, včlovečene Besede; zato je tudi zdaj ponižno zdihnila, ko je od svojega umirajočega Sina zaslišala, da bo duhovna mati drugega sina, v sredi neznanih bo-

lečin grozne ločitve, ponižna in pokorna v svojem srcu: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!« in je sprejela tako vse otroke božje, vse brate Jezusove, za svoje otroke. O kakšno tolažilo za nas! Marija je naša mati!

Sveti zdihljeji. »Nikoli ni v stanu kak jezik izgovoriti in nobeno srce občutiti,« pravi sv. Bernard, »v kake neznane bolečine je bila pogreznjena duša preblazene Device Marije pod križem. O Marija, pač dragó si zares tu poplačala bolečine, katerih si bila oproščena pri svojem svetem porodu. Nobenih težav nisi občutila, ko si rodila Sina, pa tisočkratno bolečino si trpela ob smrti svojega božjega Sina. O katere prsi bi bile tako kamnite, katero srce tako trdo, da bi ne bilo presunjeno od sočutja, če premisli tvoje solze in tvoje bolečine pod križem, ko si se ozrla proti Sinu, ki je trpel toliko in tako trpljenje! Katero srce bo občutilo in kateri jezik bo dopovedal tvoje otožno zdihovanje, tvoje žalovanje in tvoje trpljenje, ko si stala pod križem! Tedaj si izgubila svojega Gospoda, svojega Boga, božjega Sina in svojega edinoljubljenega Sina, in zanj si dobila nas revne grešnike za svoje

otroke! Oh, kakšna zamena! Morivca za umarjenega Sina! Ker pa je bilo Bogu to všeč in si se tudi ti ponižno temu vdala — o bodi nam torej mati, ki si nas v tolikih bolečinah rodila! Bodi naša ljuba mati, izprosi nam milost, da ti bomo tudi mi vedno tvoji zvesti otroci! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Marijo si hočem vnovič za mater izvoliti.

V spomin: »Sin, glej, tvoja mati!«

Večerno premišljevanje za petindvajseti dan.

Solnce otemni. Jezus zapuščen.

1. Okrog šeste ure, po našem okrog pol ene, je solnce čudno otemnelo in velika znamenja so se prikazala. Luna je sijala nad Oljisko goro, polna in blede; solnce pa je otemnelo, rdeč blišč, kakor goreč pas, ga je obdajal. Nebo je potemnelo, zvezde so rdeče blestele. Velika groza je obhajala ljudi in živali. Živina je tulila in plaho begala, ptiči so frčali in se skrivali in padali v celih trumah na goro Kalvarijo; z rokami bi jih bili lahko lovili. Zaničevalci so potih-

nili. Farizeji pa so hoteli vse naravno razlagati, a se ni dalo in tudi nje je groza obšla. Vse se je oziralo proti nebu, mnogi so se trkali na prsi in vili roke in so vpili: »Njegova kri naj pride nad Njegove morilce!« Nekateri so padali na kolena in so prosili Jezusa za odpuščanje; in Jezus se je v svojih bolečinah proti njim oziral. Tudi po Jeruzalemu je vladal strah in groza. Megla in tema je stala po cestah in ljudje so zbegani tavalili okrog. Nekateri so si zakrili glavo, se poskrili in trkali na prsi; drugi so šli na strehe, gledali proti nebu in silno tarnali. V tempeljnu je vladal strah in groza; ravno je bilo velikonočno jagnje zaklano, ko je nastopila tema. Vse je bilo zbegano in semtertje se je čulo bridko zdihovanje. Veliki duhovniki so si na vse mogoče načine prizadevali, da bi ljudstvo utolažili in pomirili; prižgali so naglo vse luči, pa zmešnjava je bila vedno hujša.

2. Med temi dogodki je visel Zveličar v največjem zapuščanju na križu, obrnjen proti nebeškemu Očetu, in je molil za svoje sovražnike, katere je ljubil. Trpel je vse, kar more trpeti ubog, zatrt človek v največjem zapuščanju, brez vse človeške in božje tolažbe, ko

je njegova vera, upanje in ljubezen brez vsega razsvetljenja in tolažbe preizkušana. V tem trpljenju nam je ljubeznivi Zveličar zadobil moč, da moremo premagati največjo revo in zapuščenje, zedinjeni z zasluženjem Njegovega zapuščenja, ko je daroval svojo revščino, svojo nadlogo, svoje zapuščenje na križu za nas uboge grešnike, tako da onemu, ki je z Jezusom združen, ni treba obupati tudi v najhujši uri, četudi vse otemni in zbeži vsa svetloba in tolažba.

Sveti zdihljeji. Zdaj torej visi moj preljubi Jezus na lesu svetega križa v največjih bolečinah! S tisočerimi ranami visi moj Zveličar tu. Njegovo telo in Njegova duša trpi, ker Ga zaničujejo in prištevajo med razbojnike in zasramujejo Njegovi sovražniki, pa reven in zapuščen od vseh. O moj Odrešenik, vsa narava žaluje za Teboj. Solnce je otemnelo, ker noče biti priča strašne dogodbe. Vse nebo žalostno gleda nate; Tvoja Mati, v bolečine pogreznjena, joka pod Tvojim križem in ž njo vred Tvoj ljubeznivi učenec sv. Janez, srčno ljubljeni prijatelj Tvoje duše. Oh, oni žalujejo, oni jokajo, pa Ti ne morejo pomagati in Tvoje bolečine so tako velike! Tvoj nebeški Oče se ne dá izprositi.

Njegova pravica tirja Tvojo smrt, ves dar Tvojega življenja. Oh, zaradi tega bridkega zapuščenja se me usmili! Ne zapusti me v mojih nadlogah, zlasti ne v moji zadnji uri, ko me bo vse drugo zapustilo. Tudi v tistih nesrečnih trenutkih me ne zapusti, o Jezus, v katerih zaslepljen ne iščem Tvoje pomoči, ko me moje grdo življenje vleče v greh! Ne zapusti me takrat s svojo milostjo, temveč reši me s svojo neskončno dobroto! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: V žalosti in zapuščenju hočem ostati srčen in Bogu služiti ne samo zaradi tolažbe.

V spomin. »Moj Bog, moj Bog! Zakaj si me zapustil?« (Mat. 27, 64.)

Jutranje premišljevanje za šestindvajseti dan.

Četrta, peta, šesta in sedma Jezusova beseda na križu.

Jezusova smrt.

1. Jezus se je prepustil vsej bridkosti, vsemu zapuščenju, tako da kristjan ni v smrtni uri sam sebi prepuščen. Za kristjana ni več nobene puščave, nobene samote, nobenega obupanja v

smrtni sili; zakaj Jezus, ki je luč, pot in resnica, je šel to temno pot in je blagoslavljaljoč pregnal ves strah in je svoj križ postavil v tej puščavi. Jezus, ves zapuščen, ves reven, je sam sebe dal, kakor zna le ljubezen. Svoje zapuščenje je izpremenil v bogat zaklad, ker se je daroval z vsem svojim življenjem, delom, ljubeznijo in trpljenjem, tudi z grenko zavestjo naše nehvaležnosti — svojemu nebeškemu Očetu za našo revščino in slabost. Pred Bogom je naredil svojo oporoko ter je dal vse svoje zasluženje sveti Cerkvi in grešnikom. Vseh se je spomnil. V svojem zapuščenju je bil pri vseh do konca sveta. To zapuščenje pa je bilo bridkejše, kakor ga kdaj more prenesti kak človek. Ker je bil Jezus ves z božjo naravo združen in Bog in človek skupaj, toda zdaj v od Boga popolnoma zapuščeni naravi, je občutil kakor Sin človekov bridkost zapuščenja v polni meri; in tako je v svojem trpljenju okoli tretje ure Jezus z močnim glasom zavpil: »Eli! Eli! lama sabáktani?« kar pomeni: »Moj Bog, moj Bog! Zakaj si me zapustil?« Ko je ta glasni klic našega Gospoda pretrgal strašno tihoto, so se nekateri zasmehovalci zopet proti križu obrnili, in eni so

rekli: »Glejte, Elija kliče.« Drugi pa: »Glejmo, ali Ga pride Elija rešit.«

2. Kmalu po tretji uri je postalo bolj svetlo. Luna se je umikala solncu, solnce se je kazalo za oblaki rdeče in luna je naglo zatonila. Tudi solnčni žarki so prisijali in zvezde so izginile; vendar je bilo še vedno le mračno. Ko je postalo nekoliko svetlejše, se je videlo telo Gospodovo na križu, kako je bilo blede, oslajeno in popolnoma omažano. Bolj blede kakor prej, ker se je bilo izkrvavelo. Jezus, ves omažan, zdihne z zasušenim jezikom: »Žejen sem!« Na to Njegovo prošnjo je eden vojakov pomočil gobo v jesih, ki je stal tu v posodi, in primešal žolča. Nataknil je gobo na kratek hisopov prevotljen konec, katerega je nasadil na svojo sulico in vzdignil proti Gospodovemu obličju. — Jezus pa je hotel trpeti to strašno žejo, da bi za našo požrešnost zadostil in da bi nam pokazal, kako goreče Ga žeja po našem zveličanju in kako hrepeni po naši ljubezni. Oh, pogasi torej Njegovo gorečo žejo s popolnoma nerazdeljeno ljubeznijo in hrepeni tudi ti po Jezusu!

3. Ko je tedaj ura Gospodova prišla, se je boril s smrtjo in mrzel pot Ga je

oblil. Janez je stal poleg križa ter Mu brisal noge s potnim prtom. Magdalena, od bolečin vsa potrta, je slonela zadaj pri križu. Presveta Devica pa je stala med Jezusom in križem izpreobrnjenega razbojnika. Marija Kleofova in Marija Salome sta jo držali; ona pa se je ozirala na umirajočega Sina. Tedaj je rekel Jezus: »Dopolnjeno je.« In z močnim glasom je zavpil: »Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!« Bil je sladak in glasen klic, ki je presunil nebo in zemljo; potem je glavo nagnil in izdihnil svojo dušo; in duša Njegova je šla kakor svetla senca poleg križa v zemljo pred pekel. Janez in svete žene so popadali na svoje obraze. Bilo je torej okrog tretje ure popoldne, ko je Jezus izdihnil.

Sveti zdihljeji. »O sveta smrt, o sladka smrt, o mile rane, o radostno drevo, o neskončna ljubezen!« zakličem s častitim Ludovikom Granaškim. »Da bi nas uboge sužnje v nebesa pripeljal, si umrl, Gospod vseh nebes, na lesu križa in si izročil svojo dušo nebeškemu Očetu. Zato, o Gospod, zdihujem ponižno k Tebi: Potrdi me z bolečino svoje svete smrti, ko je Tvoja presveta duša Tvoje telo zapustila, in okrepčaj z močjo

te skrivnosti mojo revno dušo v tisti uri, ko se bo morala od mojega telesa ločiti, ker ne more noben živ človek temu strašnemu trenutku uiti, da sklenem svoje življenje s tistimi besedami, s katerimi si Ti svoje sklenil, da izročim svojo dušo v Tvoje roke in da jo Ti milostljivo sprejmeš. Dovolj mi, da zadnje trenutke svojega življenja preživim v Tvojih svetih ranah in tamkaj sprejmi zadnje moje zdihljeje!« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Sam zase hočem notranje umreti in zadušiti lastno svojo ljubezen.

V spomin. »Dopolnjeno je!« (Jan. 19, 30.)

Večerno premišljevanje za šestindvajseti dan.

Stotnikovo izpreobrnjenje. Dogodki ob Jezusovi smrti.

1. Ko je Jezus nagnil glavo in izdihnil, je vso naravo prešinil strah in groza. Zagrinjalo v tempelju se je pretrgalo. Tempeljne stene so se nagnile, hribi in pohišta so se na več krajih pogreznila. In tedaj je zadela stotnika Abenadarja milost. Vrgel je sulico od sebe in

se z močno pestjo udaril na svoje prsi in glasno vzkliknil kakor prerojen: »Hvaljen bodi Bog, Vsemogočni, Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov! Resnično, ta človek je bil pravičen, resnično, bil je Sin božji!« In veliko vojakov, ganjenih od teh besed stotnikovih, je ravno to trdilo. Ko pa je Abenadar postal nov, odrešen človek in je očitno pripoznal Sina božjega, ni hotel več biti v službi Njegovih sovražnikov. Dal je svojega konja podstotniku Kasiju, ki se je pozneje imenoval Longin, je pobral svoje sulico, jo izročil njemu, ter je še nekaj govoril vojakom in Kasiju, ki je stopil na konja in je tu zapovedoval; Abenadar pa je hitel čez Kalvarijo po Gibonski dolini v votline Hinoma in je naznanil tam skritim učencem Gospodovo smrt in tekel v mesto k Pilatu. Veliko se jih je izpreobrnilo, ki so se trkali na prsi, zdihovali in tavalili s hriba po dolini domov. Drugi so oblačila raztrgali in si pepel na glavo tresli. Vse je bilo polno strahu in groze.

2. Ko je ljubljeni Gospod poplačal za grešnike strašni dolg s smrtjo in kakor človek dušo svojemu Bogu in Očetu izročil in svoje telo dal v smrt, je to sveto, potrto, blede posodo obšla mrzla barva

smrti. Njegovo obličje se je podaljšalo, Njegova lica upadla, Njegov nos stanjšal, Njegove čeljusti pobesile, Njegove zaprte, krvi polne oči so se odprle. Vzdignil je svojo s trnjem kronano glavo zadnjikrat nekoliko potem, ko jo je izpustil na prsi pod težo bolečin. Njegove ustnice so bile višnjevo napete, videl se je v odprtih ustih krvavi jezik; Njegove roke, prej bolj stisnjene, so se pa odprle; ko so se komolci raztegnili, se je pritisnil hrbet na križ in vsa teža svetega trupla se je spustila na noge. Kolena so se pripognila in se nagnila na stran. Tedaj so otrpnile roke Njegovi Materi, Njene oči so zatemnele, smrtno bleda je postala, ušesa niso več slišala, noge so omahnile in se zgrudile na tla, in tudi Marija Magdalena, Janez in drugi so popadali z zakritim obrazom in se prepustili bolečinam. In ko je najbolj ljubeča, najbolj žalostna Mati, po prijateljih vzdignjena, odprla svoje oči, je videla telo svojega Sina, meso svojega mesa, kosti svojih kosti, srce svojega srca, cropano vse lepote in svoje svete duše, razdejano, potrto in umorjeno od grešnikov, katere je prišel zveličat! Oh, zavržena, zaničevana, zasramovana je visela izpraznjena posoda, posoda vse lepote, resnice in

ljubezni, razpeta na križu med dvema morilcema! — Kdo bo doumel bolečino Matere Jezusove, kraljice mučencev?!

Sveti zdíhljeji. O križ, ti najzvestejši tovariš mojega Gospoda, pusti Ga zdaj in Ga daj meni, sprejeti Ga hočem v svojo dušo! Počivaj zdaj, o Gospod, po tolikem trpljenju, po tolikih bolečinah in pridi v dušo, ki omačuje hrepenenja po Tebi in je tako potrebna Tvoje pričujočnosti. Pridi vanjo, počivaj v nji, vzemi jo Ti, posedi jo Ti kakor svojo posest, ker si jo Ti ustvaril! Dopolni na nji delo, katero si na križu pričel! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Sam sebe hočem zaničevati in nikoli samega sebe hvaliti in tudi ne pričakovati nobene hvale od drugih.

V spomin. »Vse ljudstvo se je trkalo na svoja prsa.« (Luk. 23, 48.)

Jutranje premišljevanje za sedemindvajseti dan.

Potres. Priказen mrtvih v Jeruzalemu.

1. V templju so veliki duhovni darovanje, katero je bila ovirala strašna tema, zopet nekoliko uredili ter se veselili

zadobljene svetlobe, kar se naenkrat potrese zemlja in se zasliši votlo bobnenje. Oba velika stebra pri vhodu v najsvetejše templja, med katerima je viselo dragoceno zagrinjalo, sta se upognila in veliko zagrinjalo se je pretrgalo od vrha do tal, tako da je padlo pretrgano ob straneh na tla. To zagrinjalo je bilo rdeče, modro, belo in rumeno. Teda j se je videlo v najsvetejše. V najsvetejšem se je prikazal med templjem in oltarjem ubiti Caharija in je govoril ostre besede o moritvi prerokov. Na oltarju se je prikazal Jeremija z žugajočimi besedami: Darovanje je končano in začenja se novo darovanje. Naenkrat se zasliši velik šum. Vrata svetišča se razpočijo in zasliši se glas: Bežimo odtod! Bili so angeli, ki so hiteli iz templja. Oltar kadila se potrese, kadilnice se zvrnejo, zavitki pisem popadajo, prižnica v lopi se pogrezne; zidovje se je na več krajih podrlo. Najprej je tiha groza obšla množico, semtertje je kdo iz strahu zavpil. Duhovni so ljudi tolažili in urejevali, pa vse je bilo zastonj. Preplašeni vsled angelskega glasu in ob prikazni mrtvih so zapuščali ljudje tempelj.

2. Veliki duhoven sam je govoril in tudi drugim duhovnom je ukazal ozna-

njevati, da so znamenja božje jeze prišla zaradi tistih, ki so s križanim Galilejcem držali in so zaraditega stopili oskrunjeni v tempelj. Veliko tega je tudi pripisoval čarovnijam tega Galilejca. Darovanje je nehalo in praznik je bil ustavljen, dokler bi ne bil tempelj očiščen. Veliko jagnjet ni bilo poklanih.

3. Ko se je vse to po templju godilo, je vladal na mnogih krajih v Jeruzalemu ravno tak strah. Ko je ura odbila tri, se je podrlo več grobov, zlasti na južni strani blizu mesta. V Kajfovi hiši so se podrle stopnice, na katerih je bil Jezus zasramovan. V Pilatovi dvorani se je razpočil kamen in kraj se je pogreznil, kjer je bil Jezus pred ljudstvo postavljen. Vse se je majalo, vse treslo. Tudi drugod so se stene podirale in zidovje je pokalo. Tudi Pilat in Herod sta bila vsa preplašena. Okrog sto mrtvih iz vseh časov je bilo, katere so v Jeruzalemu in njegovi okolici videli vstati s svojimi telesí iz pogreznjenih grobov; večjidel so se po dva po mestu prikazovali in semtertje begajoče ljudstvo ustavljali in pričali svarilne besede o Jezusu. Okoli štirih so se vrnili mrličí zopet v svoje grobove. Vse je bilo v zmešnjavi. Le malo-kdo je na večer jedel velikonočno jagnje.

Svetí zdíhljeji. Ves lep si Ti, o Jezus, ves mil, ves sladak, ves ljubezniv, kadar trkaš na srca grešnikov. Tvoje oči izpreobračajo duše, Tvoje besede omehčujejo srca. Tvoj prihod vleče nase tiste, ki so od prave poti odstopili; Tvoja tovaršija jih vjete seboj pelje. Ti se ves daruješ za grešnikovo ljubezen. Ali je tedaj mogoče, da bi Te ne ljubil, kdor premišluje Tvojo ljubezen? Ta Tvoja ljubezen me bolj gane, kakor ko bi videl vse čudeže Tvoje vsemogočnosti. Potres zemlje, otemnenje solnca so velika znamenja Tvojega veličastva: pa bolj čudna je še Tvoja ljubezen. Četudi pridejo mrtvi iz grobov in pričajo o Tebi, je vendar Tvoja ljubezen, s katero si zame umrl na križu, mogočnejša, da omeči moje srce. Kogar Tvoja ljubezen ne gane, ga tudi prikazen mrtvih ne bo ganila. Zato Te hočem ljubiti, o večna ljubezen! Dodeli mi, da ta ljubezen nikoli več ne ugasne v meni. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Odtrgati se hočem od vsega posvetnega in ne navezovati svojega srca na posvetno blago, ampak poslušati milost božjo.

V spomin. »Danes, ko slišite Njegov glas, naj ne otrpnejo Vaša srca!« (Ps. 94.)

Večerno premišljevanje za sedemindvajseti dan.

Vojak odpre Jezusovo stran.

1. Komaj se je po teh strašnih dogodkih po Jeruzalemu nekoliko pomirilo, že je veliki judovski zbor, kar je bilo že zjutraj sklenjeno, k Pilatu poslal, naj bi dal vsem križanim kosti polomiti, da bi potem umorjene s križa sneli, da bi ne viseli čez praznike na križih. Pilat je tedaj poslal zato biriče na Golgato. Kmalu potem pa pride tudi Jožef iz Arimateje, svetovalec judovskega zbora, k Pilatu. Jožef je videl, da je Pilat ves prestrašen in zbeغان; naravnost brez vse boječnosti je poprosil Pilata, naj bi mu dovolil, da s križa sname telo Jezusa, judovskega kralja, ker Ga hoče pokopati v svoj grob. Pilat se je še bolj zavzel, ko je tako imeniten gospod prosil za Jezusovo telo, da bi Mu poslednjo čast izkazal, katerega je on dal tako zaničljivo križati. Nedolžnost Jezusova mu je stopila bolj živo pred oči, a hlinil se je in je vprašal: »Kaj je že mrtev?« ker je ravnokar šele biriče poslal, da bi križanim kosti polomili in jih tako umorili. Poklical je stotnika Abenadarja, ki je ravno nazaj prišel, in ga vprašal, če je že

umrl kralj judovski. In Abenadar je pripovedoval, kako je Gospod ob treh umrl, kaj je nazadnje govoril, kako na glas zavpil, kako se je zemlja tresla in skale pokale. Pilat se je hinavsko čudil, da je tako naglo umrl, bil pa je ves presunjen, ker je spoznal, da so se ta znamenja s smrtjo Gospodovo strinjala. Svojo grozovitost je hotel morebiti s tem nekoliko omiliti, da je napisal Jožefu iz Arimateje povelje, naj se mu telo judovskega kralja da, da ga tedaj sme s križa sneti in pokopati. Veselilo ga je, da bo s tem ponagajal velikim duhovnom, ki so hoteli, da bi bil Jezus pokopan z razbojnikoma vred brez vse časti.

2. Medtem je postalo vse tiho in žalostno po Golgati. Ljudstvo se je s strahom in grozo razšlo ali poskrilo. Mati Jezusova in Janez, Marija Magdalena, Marija Kleofova in Salome so stale in sedele z zakritimi obrazi križu nasproti in so žalovale. Nekoliko vojakov je bilo še na mestu; ti so zapičili svoje sulice v tla zraven sebe. Kasij je semtertje jezdaril. Nebo je bilo oblačno, vsa narava je bila v veliko žalost zagrnjena. In tedaj je prišlo šest biričev. Imeli so seboj lestve, lopate in vrvi; prinesli so težke, trioglate železne kole, da bi kosti polo-

mili. Zdrobili so s temi koli razbojnikoma kosti med strašnim tuljenjem Gezma, kateremu so s tremi udarci tudi prsa strli. Dizma se je zvijal, da je umrl v tem mučenju, in on je bil prvi izmed umirajočih, ki je zopet videl svojega Zveličarja. Biriči so še dvomili, ali je Jezus res mrtev ali ne, in presveta Devica je bila v novi strašni bridkosti, da bi ti tolovaji tudi Njegovega telesa ne bíli. Pa podstotnik Kasij, pozneje Longin imenovan, je vzel svojo sulico, jo prijel z obema rokama in jo je s toliko močjo porinil v napeto desno stran presvetega telesa skozi drob in srce, da se je celo na levi strani mala rana naredila, in ko je sulico s silo nazaj potegnil, je pritekla iz velike rane desne strani kri in voda ter je njegovo obličje z zveličanjem in milostjo oblila. Skočil je s konja, padel na svoja kolena, trkal se na prsa in je očitno Jezusa pripoznal pred vsemi navzočimi.

3. Ko je bila sveta stran Jezusova prebodena, je čutila Marija, kakor bi bilo njeno lastno srce prebodeno ter se je zgrudila v naročje svojih prijateljic. Ko se je zopet okrepčala, so ona in druge žene, sv. Janez in Kasij pobrali sveto kri in so s prti posušili tla. Vse to se je zgodilo pri križu po četrti uri. Tako je

tedaj hotel Jezus, ko je nagnil že svojo glavo, še svoje najsvetejše Srce dati prebosti, da bi iztekla zadnja kaplja krvi iz ljubezni do nas. Zato zakliče sv. Bernard ves začuden: »Danes je srd in grozovitost s sulico predrila že z Njegovo ljubeznijo ranjeno Srce Jezusovo! Glejte tu novo kri, ki mora utrditi naše zaupanje! Glejte Njegovo pravičnim in grešnikom odprto stran! Vsi brez razločka so tu sem povabljeni! Pridi, kliče On duši pravičnega, prididi, moja ljuba golobica, v moje svete odprte rane in zlasti v rano mojega Srca! Pa ravno tako ljubeznivo kliče On grešnike, naj bi pribežali v to skrivnostno rano, kjer bodo zavarovani pred puščicami božje pravice in kjer bo njih duša vseh madežev svojih pregreh očiščena in oprana. O, čudovita ljubezen Jezusova, pa od ljudi tako malo spoznana, tako slabo povračevana ljubezen!«

Sveti zdihljeji. O ljubeznipolno trpljenje! O veselje prinašajoča smrt mojega Gospoda, zakličem s sv. Bonaventuram. O da bi bil jaz tisto drevo križa in da bi bile roke in noge križanega Jezusa name pribite, potem bi hotel govoriti tistim, ki so Ga s križa sneli: Nikdar in nikoli se ne dam ločiti od svojega Gospoda! Pokopljite me ž Njim, da ne bom

ločen od Njega. Kar mi pa telesno ni mogoče, to hočem vsaj v svojem srcu storiti. O, kako dobro je s križanim Jezusom biti križan! Trojno bivališče si hočem postaviti: prvo v nogah, drugo v rokah in tretje v Njegovih prsih in to bo moje vedno prebivališče. Tam hočem dihati, počivati, spati in moliti; tam hočem na Njegovo Srce govoriti; in dodelil mi bo, karkoli Ga bom le prosil. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Večrat hočem obuditi svete zdihljeje ljubezni v sebi.

V spomin. »O moj Bog, vzemi me meni in daj me vsega sebi!« (Nikol. iz Flue.)

Jutranje premišljevanje za osemindvajseti dan.

Jezusove petere rane.

1. Glej tu, moja duša, svojega Zveličarja na križu, pravi častiti Ludovik Granaški. Glej, kje On spi, kje On počiva, kje On svojo čredo pase opoldne v senci! Tu najdeš živež svojemu telesu, tu zdravilo svojim ranam, pomoč svoji nevednosti, zadoščenje svojim pregreham in hudobijam! To je ono ogledalo, katero je Gospod ukazal hraniti v templju, v katerega naj se gledajo duhovni,

preden se česa dotaknejo v templju. Zakaj pobožna duša, ki pogleda križ in pre-mišlja čednost in popolnost tistega, ki na njem visi, vidi v njem vse svoje ne-popolnosti in pregreške bolj natanko kakor v najboljšem ogledalu. Ti torej, o Gospod, si od nog do glave resnično naj-svetejše ogledalo vseh popolnosti, najlepša podoba vseh čednosti. Tu se svetijo zlasti one štiri čednosti v svoji najlepši bliščobi: Ljubezen, potrpežljivost, pokorščina in ponižnost, s katerimi si Ti zaljšal križ kakor s štirimi dragimi kamni; in izmed teh, kakor pravi sv. Bernard, je ljubezen najvišja. Ponižnost pa, podpora vseh čednosti, najnižja; pokorščina se sveti na desni in potrpežljivost na levi. S temi štirimi dragimi kamni zaljšaš, o Gospod, to častitljivo zastavo ter se nam kažeš potrpežljivega v trpljenju, ponižnega v razžaljenju, ljubečega ljudi, pokornega Bogu; nad vse pa se sveti ljubezen. Zato pravi sv. Bernard: »Poglej in ozri se tja na cvetlico krvavega trpljenja Jezusa Kristusa, kako rdeče žari v znamenju goreče ljubezni! Bojuje se trpljenje z ljubeznijo; ljubezen hoče še bolj goreti, trpljenje še več trpeti. Glej, kako cvete v tej cvetlici naša najboljša, najžlahtnejša trta, Jezus Kristus!

Poglej vse telo, ali ne boš našel v njem krvave cvetlice? Poglejmo roko, poglej drugo rožo, ali ne boš našel cvetlice cvetlic v obeh? Poglej eno ali drugo nogo, ali nista obe rdeče cvetoči? Poglej tudi že odprto stran, ker tudi tam je cvetlica, ako ravno bleda, oškropljena z vodo. Vsa čednost, vsa ljubezen žari iz Jezusovih ran.«

2. Pa tudi vse milosti, vsa odpuščanja tečejo iz Jezusovih svetih ran. Štiri čudovite studence, pravi sv. Bernard, nam odpira Gospod v svojih svetih ranah: Studenec usmiljenja, studenec miru, studenec pobožnosti in studenec ljubezni; in ljubeznivo vabi duše vseh, da bi prišle in se tam pokrepčale. Ko bi bile torej naše pregrehe še tako velike, ne smemo biti malosrčni. Jezus nam takorekoč kliče: Pridite, grešniki, ne pustite zastoj teči moje krvi! Objemite moje prebodene roke in noge, ki dele na vse strani milost! O gorje! Moja kri teče na zemljo in vi je nočete zajemati, da bi bili rešeni, da bi poplačali ž njo dolg svojih grehov. O neusmiljeni otroci! Vaša trdovratnost, vaša nespokornost je bridkejša zame kakor moja smrt. Oh, prihitite k mojim nogam, saj krvavijo iz ljubezni do vas, iz katerih je milost do-

bila Marija Magdalena in tudi veliko drugih grešnikov. Velikost moje ljubezni mora vendar omečiti vaše kamnito srce. Pridite na moje Srce, udajte se mi popolnoma in okusite studenec moje nebeške ljubezni. Očistiti hočem vse nečisto v vas, pomilostiti vse pregrešno in okrepčati vse prestradano. — V premišljevanjih teh svetih ran je našel sveti Bernard toliko tolažbe. Ozri se, o sveti Oče, zakliče on, ozri se iz svojega svetišča in poglej to visoko — sveto daritev, katero naš veliki duhoven, Tvoj edinorojeni Jezus Kristus, Tebi opravlja za grehe svojih bratov, in odpusti nam zato naše obilne pregrehe! Glej, kri našega Jezusa kliče s križa proti Tebi: Spoznaj, Oče, suknjo svojega resničnega Sina Jožefa! Grda zver, pregreha Ga je raztrgala, Njegovo oblačilo z nogami poteptala in vse svoje sinove z Njegovo krvjo poškopila. Glej, pet žalostnih ran Mu je ostalo! In ti, moja duša, ali ne boš k tem svetim ranam imela močnega zupanja? Ali hočeš mar obupati zaradi svojih velikih pregreh? Oh ne! Pridi in zajemaj veselo iz teh studencev svojega Zveličarja, ki so vsem in vedno odprti!

3. Te drage Jezusove rane so torej pribežališča, katera so vsem grešnikom

odprta in kamor more vsak pribežati v vseh nevarnostih in izkušnjah tega sveta. In Njegova sveta odprta stran je pa še posebno zavetje skesanim grešnikom, vpodobljena že v starem zakonu v stranskih vratih Noetove ladje, skozi katera so šle na božje povelje vse živali v ladjo, katere so bile rešene vesoljnega potopa. Tako naj bi tudi vsi žalostni, vsi od bridkih valov nemirnega sveta nadlegovani, vsi po miru in pravem pokoju hrepeneči skozi odprto stran Njegovih češčenih prsi šli. Tu naj bo vaša trdnjava, tu vaše prebivališče, vaš raj, vaš tempelj, kjer bi imeli vedno biti! Tedaj, o nevesta Kristusova, naredi si, kakor lepa golobica, gnjezdo v teh razpokah in vedno bodi tam, zidaj si tam kakor samotna ptica svojo hišo in kakor grlica zakrij tam svoje mlade! O neskončna ljubezen Jezusova, ta nebeški pelikan raztrga svoje čiste prsi, svoje nedolžno Srce, da bi svoje mlade z zadnjo kapljo svoje krvi okrepčeval. O ljubezen, o neizrečena, o neskončna ljubezen!

Sveti zdihljeji. O nad vse vesele rane mojega predobrotljivega Zveličarja, zakličem s sv. Bonaventurom. Vedno hočem v teh ranah stanovati. Z njihovo močjo se hočem okrepčati; piti hočem

iz studenca teh ran, te neskončne ljubezni; njih sladkost je tako velika, da je ne morem razumeti. Spreleti me včasih velik strah, da bi ne padel iz tega zveličavnega stanovanja in da bi ne izgubil tolažbe, katero moja duša tu uživa. Vendar me vedno podpira trdno zaupanje, ker te svete rane so mi vedno odprte in pripuščeno mi je, vselej se vanje vrniti in za vedno tam stanovati. O srečna sulica, o presrečni žebliji, ki ste nam odprli to pot večnega življenja! Oh, da bi bilo meni pripuščeno biti tista srečna sulica, nikoli bi se ne bil vrnil iz teh božjih prsi, ampak zdihnil bi bil: »Tu je moj pokoj za večno, tu moje stanovanje na vekomaj.« Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Božji volji se hočem vsega podvreči in se popolnoma posvetiti Njegovi modri previdnosti.

V spomin. »V svoje roke sem te zapisal.« (Iz. 49, 15.)

Večerno premišljevanje za osemindvajseti dan.

Jezusa snamejo s križa in Ga v grob polože.

1. Jožef od Arimateje je medtem šel od Pilata k Nikodemu, ki ga je čakal pri

neki pobožni ženi, ki je kupčevala z dišavami. Nikodem je nakupil že veliko dišav; okoli sto liber mire in aloe. Jožef pa je še kupil prav lepo tančico. In vse to sta nesla na goro Kalvarijo, služabniki pa so nesli lestve, kladiva, klešče, gobe, vode in še drugih potrebnih stvari. Bilc je temno in oblačno, ko so prišli na goro. Žene so objokane sede le križu nasproti. Kasij in več vojakov je stalo, vsi izpreobrnjeni, nekoliko proč boječe in spoštljivo. In začeli so v veliki žalosti in s posebnim spoštovanjem sveto ljubeznivo delo snemanja in pripravljali so vse potrebno k pogrebu najsvetejšega telesa našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Snemanje Jezusa s križa je bilo zelo žalostno. Previdno in prizanesljivo so ravnali, kakor so vedeli in znali, ker jih je sveta groza obdajala in so se bali, da bi Gospodu kakih bolečin ne napravili. Presunjeni so bili od ljubezni in spoštovanja do svetega telesa. Vsi navzoči so nepremakljivo gledali v telo Gospodovo ter so vsako premaknjenje spremljali s povzdignjenimi rokami, s solzami in vsemi znamenji bridke žalosti. Vsi pa so molčali in tudi možje, ki so Ga snemali, so iz spoštovanja tiho, kakor pri svetem delu, si dajali potrebne

ukaze. Ko so se oglasili udarci kladivov, s katerimi so žeblje izbijali, je Marijo in Magdaleno in vse navzoče nova bolečina presunila in glas udarcev jih je neusmiljenega pribijanja Jezusa spomnil in vsi so se tresli, da bi Jezusovih zdihljejev ne slišali, žalovali so zaradi Njegove smrti in molčali. Ko so Ga sneli, so Ga možje do pasu zavili v prte ter Ga tako položili v roke Njegove Matere, ki je molila v bridkosti in hrepenenju.

2. Presveta Devica je sedela na razgrnjenem plašču. Njeno desno koleno je bilo nekoliko vzdignjeno in sedela je nekoliko naslonjena. Presveta glava Jezusova je bila na njeno vzdignjeno koleno naslonjena in vse telo je ležalo na razgrnjenem prtju. Bolečina in ljubezen svete Matere sta bili enako veliki. Imela je zdaj telo svojega ljubeznivega Sina zopet v naročju. Videla pa je, kako strašno je razdejano; poljubljala je Njegova krvava lica, Magdalena pa je s svojim obrazom slonela na Njegovih nogah. Bila je presveta Devica navdana pri tem neizrečenem trpljenju z veliko srčnostjo. Vzela je tedaj trnjevo krono z vso skrbjo in s pomočjo drugih z Jezusove glave ter jo je položila k žebljem. Komaj se je še moglo spoznati

obličje Gospodovo, tako je bilo s krvjo in ranami razdejan. Marija je umila presveto glavo in obličje Jezusovo in je prisušeno kri iz las odmočila z mokro gobo. Med tem umivanjem pa se je pokazalo očitno vse grozovito razdejanje Jezusa vednobolj in sočutje je šlo za sočutjem, skrb za skrbjo, od rane do rane. Razdelila je tedaj lase na dvoje. Potem je umila tudi druge Njegove rane in jih izčistila. Nato je vse rane mazilila in je tudi lase oblila. Magdalena, klečeč na kolenih, ji je pomagala, zlasti pa je noge Jezusove umivala bolj s svojimi solzami kakor z vodo in jih brisala s svojimi lasmi. Ko je presveta Devica vse rane pomazilila, je še napol odprte oči Jezusove zatisnila, usta Gospodova zaprla in je sveto telo svojega Sina objela in položila svoje obličje na Njegovo. Potem so moške prevzeli sveto telo, Ga zavili v dišave in s tančico ogrnili. Svete žene pa so Ga vedno še jokaje in zdihovalje objemale in poljubovale in se tako bridkomilo od Njega ločile. — Ti pa, o duša moja, umivaj, mazili in obvezuj rane svojega Zveličarja v vednem pre-mišljevanju ljubezni svojega križanega Jezusa in mešaj svoje solze z Njegovo drago krvjo. Daruj Mu maziljenje hva-

ležnosti za toliko ljubezen in oblivaj Ga z dišavo svojih čednosti in ovij Ga z vezjo popolne vdanosti. Imej tudi usmilenje z Marijo, ki je, pogreznjena v morje bridkosti, sprejela v svoje naročje svojega najlepšega, najljubeznivejšega Sina tako razdejanega, Njega, ki je nekdanj tako milo in ljubo počival v Njenem naročju.

3. Ne daleč od gore Kalvarije je imel Jožef iz Arimateje vrt in tam nov iz skale izsekan grob, v katerega še nihče ni bil položen. In tu sem je hotel Jožef Gospoda pokopati. Možje so tedaj položili sveto telo na usnjate nosilnice, je z rjavkastim prtom pregrnili in na straneh dve nosili podložili. Nikodem in Jožef sta nesla spredaj na ramah, za njima pa Abenadar in Janez. Za njimi so šle Marija, Marija Helijeva, njena starejša sestra, Magdalena in Marija Kleofova in druga množica pobožnih ženâ. Nazadnje pa so šli Kasij in vojaki. Dva vojaka sta z gorečimi bakljami šla naprej, ker je bilo treba v grobu luči. Tako so šli kakih sedem minut daleč, med tihim, žalnim petjem psalmov po dolini do vrta, kjer je bil grob. Ko pa so do groba prišli, so presveto telo na tla položili in je odgrnili. Nikodem in Jožef sta Ga tedaj

nesla v grob, ki je bil nov in od Nikodemovih služabnikov osnažen in okajen. Bil je prav lep, pri glavi je bil nekoliko širji kakor pri nogah, izsekan v podobi telesa. In tedaj sta izkazala svetemu telesu še s solzami in objemanjem svojo ljubezen in šla iz groba. Nato pa je šla presveta Devica v grob, sedla h glavi, ki je slonela višje, ter se je jokaje nagnila čez telo svojega otroka. Ko je Marija grob zapustila, je še Magdalenà vanj stopila, natrgala je po vrtu cvetic in jih položila na sveto telo. Jokaje in zdihovaje je objemala Jezusove noge. Ko so pa možje zunaj že opominjali, naj se vrne, je tudi ona šla nazaj k drugim ženam. Možje so Ga tedaj z rjavkastim prtom pregrnili, vrata h grobu zaprli in zavalili velik kamen pred vrata.

Sveti zdihljeji. »O prežalostna Mati moja! Smiliš se mi zaradi te svoje velike bolečine, ki te je presunila, ko si svojega mrtvega Sina v svoje naročje sprejela« — pravi sv. Ligvori. Ni več tako ljubezniv, tako lep, kakor je bil takrat, ko si Ga v Betlehemu v svojem naročju držala. Oh ne! On je krvav. Njegovo sveto telo je vse strgano od bičanja. Vse Njegove kosti se vidijo skozi rane. »O ljubi moj Sin,« si zdihnili takrat, »kam

Te je ljubezen pripeljala!« In ko so Ga v grob nesli, si Ga hotela spremiti, da bi tam pustila od Njega slovo jemaje svoje ljubeče Srce. Zaradi te velike bolečine mi izprosi, o Mati lepe ljubezni, odpuščenje vseh razžaljenj, s katerimi sem svojega tako ljubeznivega Boga razžalil in katere zdaj iz celega srca obžalujem. Stoj mi na strani, o Marija, v vseh izkušnjavah, zlasti ob moji smrtni uri, da bom po zasluženju Jezusa Kristusa in po tvojem zasluženju zveličan in da bom nekdan s tvojo pomočjo po tem revnem življenju tam v nebesih večno hvalo prepeval Jezusu in tebi. Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Večkrat tekom dneva se hočem duhovno obhajati.

V spomin. »Ljubim Te z večno ljubeznijo.« (Jerem. 31, 3.)

Jutranje premišljevanje za devetindvajseti dan.

Jezusov grob zastražijo. Jezus gre pred pekel.

1. Solnce je že zašlo in nastopila je sobota. Jezusovi prijatelji so zapustili grob. Jožefa in Nikodema so v mestu

srečali Peter in Jakob starejši in Jakob mlajši. Vsi so jokali. Peter je bil posebno pobit in žalosten. S solzami jih je objemal, jim tožil svojo nezvestobo in zdihoval, da ni bil pri smrti pričujoč, ter se jima zahvalil, da sta Gospoda pokopala. Vsi pa so bili prevzeti velike žalosti. Šli so v hišo, kjer so obhajali sveto večerjo. Sčasoma so se zbrali vsi apostoli skupaj, tudi več drugih učencev je prišlo. Svete žene pa so šle v stanovanje presvete Device Marije. V žalosti in bridkosti so si marsikaj pripovedovali. Moške so oblekli druga oblačila in pri luči začeli praznovati soboto. Velika zmešnjava in žalost je vladala med njimi. Tudi žene so molile pri luči.

Ponoči od petka na soboto pa so se zbrali veliki duhovni in farizeji k Pilatu in so rekli: »Gospod, spomnili smo se, da je ta zapeljivec, ko je bil še živ, rekel: Čez tri dni bom vstal. Ukaži tedaj grob zastražiti do tretjega dne, da ne pridejo Njegovi učenci in Ga ne ukradejo in ne poreko ljudstvu: Od mrtvih je vstal; in slednja zmota bo hujša od prve.« Pilat pa jim je rekel: »Imate stražo, pojdite, zastražite, kakor veste in znate.« Dal jim je pa tudi Kasijsa k straži, kateri mu je vse povedal, kaj se mu je bilo zgodilo,

ter mu je naročil, da bi tudi potem vse natanko naznanil. Šli so še pred solničnim vzhodom. Spremljajoči vojaki niso bili po rimsko oblečeni; bili so namreč od tempeljnovе straže. Vzeli so bakle, da bi v temni noči vse dobro videli in razsvetlili grobno jamo. Ko so se prepričali, da je Jezusovo telo res v grobu, so grob obdali z varihi in zapečatili kamen. In šli so v mesto nazaj. Stražo pa so postavili grobnim vratom nasproti. Pet do šest moč je bilo vedno tam.

2. Grobna vrata so bila zaprta. Kamen je bil naslonjen na nje. Telo Gospodovo pa je počivalo svetlo in bliščeče med dvema angeloma, ki sta Ga molila. Tik grobovih vrat je stal Kasij nepremakljivo in tiho. Veliko razsvetljenja in milosti je prejel. Šele tu je bil ves izpreobrnjen in popolnoma nov človek. V žalovanju, zahvaljevanju in molitvi je ves dan prebil. Svete žene in Jezusovi prijatelji so v soboto počivali po postavi ter so bili zbrani v žalovanju in molitvi v hiši zadnje večerje, ki je bila Nikodemova.

3. Ko je Jezus z velikim glasom svojo dušo izdihnil, je šla Njegova duša kakor bleščeč žarek, spremljana od veliko angelov, med njimi tudi Gabriel, pri sve-

tem križu v zemljo pred pekel. Njegova božja narava pa je ostala zedinjena z Njegovo dušo, pa tudi zedinjena z Njegovim na sv. križu visečim in zdaj v grobu ležečim telesom. Pred peklom je bil oni kraj, kjer so duše vseh pravičnih starega zakona čakale na Odrešenika: zakaj nihče ni mogel v nebesa iti zaradi Adamovega greha, dokler ni Kristus za vse umrl. Brez prenehanja so zdihovali po prihodu Mesije, da bi jih rešil te žalostne ječe in jih peljal v božje zveličanje. Bile so tedaj tukaj duše starih očakov od Adama do Abrahama in zopet od Abrahama do Janeza Krstnika. Bili so tukaj vsi sv. Izraelci; patriarhi, Mozes, sodniki, kralji, preroki in vsi predniki Jezusovi in njihovi sorodniki do Joahima, Ane, Jožefa, Caharije, Elizabete in Janeza. Tu sem je prišel Zveličar v svojem veličastvu, obdan od trume nebeških angelov. Angeli božji so potrkali in veleli, naj odpro. Bilo je, kakor bi klicali: Odklenite se duri, odprite se vrata, da gre noter kralj vse časti! In Jezus je stopil veličastno mednje, govoril tem dušam ter se jim naznanil, in one so Ga v neizrečeni radosti molile in Mu hvalno pesem zapele. Velika radost in zveličanje je prešinilo

te bridke kraje. Tako je odklenil Jezus z močjo svoje krvi peklena vrata in razdrobil njihove zapahe, in vse te duše so se veselo prepevaje združile z Jezusovim veličastvom.

Premisli, moja duša, kako veličasten je bil ta vhod Jezusa Kristusa, ko je, obdan od številnih trum angelov, kakor premagovalec smrti in pekla semkaj prišel. Kako veliko je bilo Njegovo veselje, ko je zagledal milijone tistih duš, katere je odkupil s svojo drago krvjo in katere je — prvence svoje zveličavne smrti — odpeljal s seboj! Kako veliko pa je bilo tudi veselje teh starih očakov in vseh odrešenih duš, ki so bile zdaj iz te žalostne ječe rešene in deležne zveličanja božjega po neskončni ljubezni Jezusovi, v kateri je On samega sebe dal v smrt. Zakaj, če tudi niso te duše tu nič trpele, pa vendar niso Boga gledale, in to je bilo zanje najhujše trpljenje. Poveljučuj in hvali tudi ti svojega Zveličarja kakor premagalca smrti in pekla, v Njegovem veličastvu, v Njegovi močnosti!

Sveti zdihljej! O neumrjoči ljubljeneц vseh duš! Kako hrepeneč si v ljubezni do njih, tako, da ne moreš biti le en trenutek brez njih. Zakaj, ko si prenehal

živeti med človeškimi otroci, si že imel hrepenenje podeliti vsem pred peklom nate čakajočim dušam tiste dobrote, katere si nam s svojo smrtjo zaslužil. Z močjo svoje drage krvi si odprl njih ječo, razdejal njena vrata in zapahe, raztrgal njih verige in vezi. Pridi torej, o Gospod, in obišči tudi mojo dušo! Združi se tudi z menoj; in da boš vhod v mojo dušo dobil, raztrgaj vezi vse pregrehe in vzemi mi vse zadržke, ki me še vjetega drže in me ločijo od Tebe. Dodeli tudi meni prostost božjih otrok! Pojdi v mojo dušo, da Tebe hvali in Tvojo milost povelečuje na vekomaj! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Za uboge duše v vicah hočem pridno moliti in jim s tem kolikor mogoče olajšati njihovo trpljenje.

V spomin:

»Stopi doli, o presveta Rešnja kri,
Reši duše iz razbeljene peči!«

(S. Magd. Pac.)

Večerno premišljevanje za devetindvajseti dan.

Gospodovo vstajenje.

1. Gospod je šel tedaj veličastno z izvoljenimi trumami, med katerimi je bil

tudi David, in obiskal razne kraje svojega življenja in trpljenja. Razložil jim je vse predpodobe in njih izpolnjenje ter jim je pokazal, koliko je storil za zveličanje ljudi. Ko je tedaj presveta Devica, vsa hrepeneča po Jezusu, sedela v molitvi, je pristopil k nji angel in ji je rekel, naj gre pred mesto, ker se Gospod bliža. In Marijino Srce se je napolnilo z veseljem. Hitro se zavije v svoj plašč ter gre, ne da bi povedala ženam o svojem odhodu. Šla je torej pred mesto. Bilo je na večer pred Gospodovim vstajenjem, okrog devete ure. Naenkrat obstane in gleda vsa zamaknjena in polna veselega hrepenenja. Tedaj je prišla k Mariji Jezusova duša, žareča in izpremenjenosvetla, spremljana od velike množice duš starih očakov. Rekel pa je Jezus, kazaje na sveto Devico, starim očakom: »Marija, moja Matí!« In zdelo se je, kakor bi jo bil objel. Nato pa je izginil. Presveta Devica pa je padla na kolena, kjer je stal Jezus in je šla potolažena nazaj k svetim ženam, katere so pripravljale mazil in dišav. Ni pa jim povedala, kaj se ji je zgodilo. Bila je vsa pokrepčana in jih je tolažila in utrjevala v veri. Tako so tedaj pozdravili veselo stari očaki Mater Jezusovo, njo visoko

češčeno, po kateri so hrepeneli že patriarhi, katero so napovedovali preroki in težko z velikim hrepenenjem pričakovali vsi svetniki starega zakona. In če so že Judito nekdanj slavili, ker je odsekala Holofernu glavo in tako rešila izvoljeno ljudstvo najhujšega sovražnika, kako so šele častile te trume svetnikov Marijo, ker je bila ona žena, ki je kači glavo strla in nas rešila sata nove sužnosti! Marijo so vsi svetniki zelo častili in slavili, ker so jo spoznali kot svojo prihodnjo kraljico, kateri so bili dolžni za Jezusom največ hvale.

2. Pri Gospodovem grobu je bilo vse mirno in tiho. Kakih sedem vojakov je sedelo in stalo ob grobu na straži. Kasij je celi dan zapustil komaj le nekaj trenutkov svoje mesto. Stal je pri grobu zatopljen v premišljevanje in je občutil neko notranje navdihnjenje. Bila je noč in bakle so slabo brlele okrog groba. Gospodovo telo je neizpremenjeno ležalo, zavito in bleščeče med dvema angeloma, ki sta klečala v podobi duhovnov kakor Keruba na skrinji sprave, pri glavi in nogah, zatopljena v tihi molitvi. In tedaj je bilo, kakor bi bila Gospodova duša stopila skozi skalo groba z vsemi odrešenimi duhovi starih

očakov in jim razkazovala razmesarjenje svojega svetega telesa. Kazala jim je svoje rane, zaničevanja in zasramovanja. Duše so bile presunjene z neizrečenim spoštovanjem, kakor bi se tresle sočutja in jokale. In tako je peljal Gospod te trume svetnikov po vsem križevem potu. Vse muke, vsa svoja zaničevanja je razodel tem dušam. In angeli so skrivnostno pobirali kaplje svete krvi, katero je prelil Gospod pri svojem trpljenju.

Obišči tedaj tudi ti, moja duša, v tihi žalosti svojega v grobu ležečega Zveličarja! Preudari ob kratkem in premisli, koliko je trpel tvoj Jezus za te. Moli in jokaj z nebeškimi angeli solze sočutja in ljubezni! Predvsem pa pokopljí grehe vsega svojega življenja, da boš dosegla nekdam tudi ti veličastno vstajenje.

3. Po soboti pa, ko je napočilo jutro prvega dne v tednu in se je nebo razsvetlilo v blede bliščobi, je šla Jezusova duša, podobna veliki bliščobi, med dvema angeloma, ki so jo spremljali sveti duhovi, čez skalo groba v svoje sveto telo. Bilo je, kakor bi se nagnila čez telo in se ž njim združila. Udje, zaviti v tančice, so se oživili in svetlo,

živo telo Gospodovo, sklenjeno z dušo in božjo naravo, se je dvignilo in oprostilo tančic. Žarelo je svetlobe in bliščobe. Gospod je imel v svoji roki zastavo zmage in je stal bleščeč nad grobno skalo. Zemlja se je tresla in angel Gospodov, oblečen kakor vojak, se je spustil v podobi bliska iz nebes h grobu in je odvalil kamen z groba in sedel nanj. Nastal je tak potres, da so se majale bakle in je plamen nemirno vztrepetaval. Ko pa je straža to videla, je popadala omamljena, kakor mrtva na tla. Kasij je videl vse polno bliščobe. Kmalu pa se je zavedel, stopil v grob in nekoliko odprl vrata groba in je otipal same prazne prte. Nato pa je odhitel k Pilatu in mu je povedal, kaj se je zgodilo. V tem trenutku pa, ko se je angel spustil h grobu in se je zemlja tresla, se je Gospod, ki je vstal, prikazal svoji Materi. Bil je neskončno lep, veličasten in bleščeč. Njegovo krilo, ogrnjeno okrog telesa kakor širok plašč, se je vilo okrog Njega in blestelo v višnjevobledi bliščobi. Njegove rane so bile velike in svetle. Pokazal je Mariji svoje rane, jo prijel za roko, ko je predenj padla, da bi Mu poljubila noge, jo dvignil in izginil.

Sveti zdihljeji. O Jezus, Tebi, častitljivemu zmagovalcu smrti, greha in pekla, voščim srečo in zveličanje k Tvojemu častitljivemu vstajenju in se iz celega srca veselim, da si premagal smrt s svojim trpljenjem. Veliki premagalec smrti, moj Odrešenik, za katerega je bila ta noč tako veličastna, tolaži tudi mojo žalostno dušo in pošlji v moje srce nekoliko tistega veselja, katerega si podelil na ta svoj veliki dan vsem stvarjem. Kako nepopisno častitljiv si bil zdaj, ko malo prej nisi bil skoro človeku podoben, ko si izšel iz groba, kakor jutranja zarja! Kolika čast Te je obdajala, ko so Te molile vse trume angelov in vse duše pravičnih kot svojega Boga in Te slavile kot kralja in Ti voščile srečo in častitale k Tvojemu veličastnemu vstajenju! Kako nepopisno je bilo veselje, ki ga je občutilo to noč srce Tvoje Matere, ko si se ji Ti prikazal v svoji ljubeznivi prijaznosti in veličastni slavi in obrisal za večno njene solze! O, Ti moj vstali Jezus! Tudi jaz Te zdaj molim v največji ponižnosti in Te hvalim in častim! O, moj Bog in Odrešenik, ki si prenovil v tej noči vse stvari, ustvari tudi v meni novo, pobožno srce! Dodeli mi, da iz svojega grešnega živ-

ljenja na novo vstanem in da grem nekdaaj pri vesoljnem vstajenju tudi jaz častitljivo iz groba in Te častim in slavim z vsemi angeli in svetniki! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Vsako leto hočem ponoviti krstno obljubo, in sicer že takoj pri prvem sv. obhajilu.

V spomin. »Glej, vse bom prenovil!« (Skriv. raz. 21, 4.)

Jutranje premišljevanje za trideseti dan.

Svete žene pri grobu.

1. Zjutraj onega dne, ko je Gospod vstal od mrtvih, so zapustile svoja stanovanja Marija Magdalena, Marija Kleofova, Ivana Kuza in Saloma, zavite v plašče. Nesle so s prtom zakrite dišave, katere so nakupile v soboto zvečer, da bi Jezusa mazilile. Ena izmed njih je nesla tudi gorečo luč, skrito pod plaščem. Dišavam so pridejale še svežih cvetlic, da bi jih potresle, in za oblivanje iztisnjena dišeča mazila; najdražje je bilo, kar so mogle dobiti. Hodile so v veliki bridkosti. Ničesar niso vedele o dogodkih, ki so se že zgodili pri grobu, tudi ne o straži pri grobu, kajti včerajšnji — sobotni — dan ni bil nihče pri

grobu, one pa so bile zaklenjene in so žalovale. Skrbno so se med seboj menile: »Kdo nam bo odvalil kamen izpred groba?« Zakaj v svojem hrepenenju, da bi izkazale čast Gospodovemu telesu, se še tega kamna niso domislile. Njihov namen je bil oblitati Gospodovo telo z nardovo vodo in drugimi dišavami in potrositi cvetlice po Njem. Sklenile so zdaj položiti dišave na kamen in žalovati, dokler ne bo prišel kak učenec in jim odprl groba. Tako so šle proti vrtu. Straža je še ležala vsa omamljena semtertje po tleh. Kamen je bil odvaljen, tako da so se vrata lahko odprla. Žene so se tedaj bližale vrtu, ko so pa zagledale bakle in okrog ležeče vojake, so se prestrašile. Marija Magdalena pa je na vse nevarnosti pozabila in je hitela na vrt; Salome je šla za njo. Drugi dve pa sta bili bolj boječi in sta ostali pred vrtom in ko sta gledali oddaleč, sta videli, da je kamen od groba odvaljen. In Marija Magdalena je z veliko bridkostjo odprla vrata, strmela v grob in videla, da so prti prazni in posebej zviti. Vse je bilo polno bliščobe. In Marija Magdalena teče vsa preplašena v mesto k zbranim apostolom in Petru, da bi povedala, kar je videla.

2. One žene so se pa med tem že osrčile in so šle združene na vrt. Ko so stopile z velikim strahom na vrt in v grob, sta stala dva angela v grobu v belih, svetlih duhovnih oblačilih pred njimi. Žene so se silno prestrašile, se tiščale skupaj in zakrivate svoj obraz z rokami in se obračale proti tlom. Angela pa sta jih nagovorila in rekla: »Kaj iščete živega med mrtvimi? Ni Ga tukaj, temveč je vstal. Spomnite se, kako vam je govoril, ko je bival še v Galileji, rekoč: »Sin človekov mora biti izdan in križan in vstati tretji dan od mrtvih.« In angela sta izginila, svete žene pa so prestrašene in polne veselja pogledale grob in prte in so jokaje odšle, da bi drugim povedale. Tako je Bog poplačal pobožnost teh svetih ženâ za delo ljubezni, katero so Mu izkazale.

Premisli, moja duša, kako sveto so se te žene vnemale! Komaj je napočil dan, že jih je gnala ljubezen do Jezusovega groba. Vse so premagale, kar se jim je protivilo. Zato jih je Bog poplačal s tolikimi milostmi. Dvigni se torej, moja duša, in pojdi iskat svojega Gospoda že zgodaj! Vadi svoje srce, da že zgodaj vstaja in moli svojega Gospoda, svojega Stvarnika. Nikar ne išči tudi ti svojega

Gospoda med mrtvimi, to se pravi, ne med mrtvimi in ničemurnimi stvarmi tega sveta, ampak v čisti, popolni božji ljubezni, ki nas more edina storiti sposobne, da moremo gledati Boga v Njegovem veličastvu.

3. Medtem je dospela Marija Magdalena do hiše, kjer so bili zbrani apostoli. Vsa preplašena je močno potrkala. Peter in Janez sta ji odprla. Ta pa je rekla: »Vzeli so Gospoda iz groba in ne vemo, kam so Ga položili.« Tedaj sta šla Peter in Janez h grobu. Tekla sta oba skupaj in Janez je Petra prehitel in prišel prvi h grobu. Janez je stal pri vratih, se pripognil in gledal skozi odprta vrata in videl tančico in prte; noter pa ni šel. Ko pa pride Peter, ki je šel za njim, je šel v grob in videl tančice in prte ležati prazne. Za njim je šel tudi Janez noter in videl in veroval v vstajenje. Zdaj sta šele umela, kar je Gospod prej napovedoval in kar je bilo pisano v svetem pismu; preje na to nista veliko mislila. Peter je stisnil tančice in prte pod plašč in oba sta odšla domov.

Premisli, moja duša, ta dva učenca. Peter in Janez predstavljata dve najimenitnejši čednosti, s katerimi hoče

Gospod, da bi Ga iskali: namreč vero in ljubezen. Vera odkrije vse čednosti in gre s sv. Petrom naprej v grob; ljubezen pa gre za njo, kakor sv. Janez za Petrom, in ko pride za njo, pomnoži vero, jo potrdi v spoznanju in jo naredi popolno. V teh dveh učencih se vidi tudi dvojno življenje, ki nas vodi k Jezusu, namreč delavno in premišljevalno. Delavno življenje gre naprej, da bi nas naredilo pripravne in pobožne; premišljevalno gre pa za njim uživati Jezusa Kristusa. Prosi Boga, da ti razsvetli vero in užge ljubezen, da zaničuješ ves strah pred ljudmi in iščeš le samo Boga in Ga tudi najdeš, naj te Gospod vodi po poti, po katerikoli hoče.

Sveti zdihljeji. Presladki moj Jezus, Ti si vstal, pa nas nisi zapustil, ampak, ker ljubiš svoje, jih ljubiš do konca! Sam si nam rekel, da je Tvoje veselje bivati med človeškimi otroci in zato prebivaš med nami noč in dan, kjerkoli se nahaja kak tabernakelj, v najsvetejšem Zakramentu, v ognju svoje ljubezni in nas vabiš, da naj Te obiskujemo. Ni se nam treba več bati straže, ni nam treba skrbeti, kdo nam bo odvalil kamen, ker je Tvoje ljubeznipolno Srce noč in dan

odprto vsakemu, kdorkoli se hoče k Tebi zateči. O, moj preljubezni Zveličar! Zahvalim se Ti zdaj za milost, da Te smem obiskovati v najsvetejšem Zakramentu. Daj, da bom imel svoje edino veselje le pri Tebi in da že zdaj okusim, kako je sladka Tvoja družba, nekda pa da se morem večno veseliti Tvojega uživanja! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Če bo le mogoče, hočem vsak dan nekoliko obiskati sveti Zakrament in počastiti Devico Marijo ali pa storiti kaj drugega pobožnega.

V spomin. »Kjer je vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce.« (Luk. 12, 34.)

Večerno premišljevanje za trideseti dan.

Jezus se prikaže Mariji Magdaleni in drugim svetim ženam.

1. Marija Magdalena je nato hitela nazaj na vrt h grobu. Ker pa je bila sama, si ni takoj upala v grob in je stala zunaj. Pripognila se je, da bi pogledala skozi naslonjene duri v grob. Ko je torej pogledala skozi, je zagledala dva angela v belih duhovnih oblačilih, ki sta sedela pri glavi in nogah, in zaslišala

glas: »Žena, zakaj jokaš?« In v svoji bridkosti je zavpila, kajti vedela in mislila ni na nič drugega, kakor da ni več tukaj Gospodovega telesa: »Vzeli so mojega Gospoda iz groba in ne vem, kam so Ga položili.« Po teh besedah se je, kakor iskaje, obrnila okrog in ni videla ničesar drugega kakor le prte. Mislila je, da Ga mora na vsak način najti. Zdelo se ji je, kakor bi bila blizu Njega, in celo prikazen angelov je ni mogla v tem premotiti. Zdelo se ji je dalje, kakor bi ne mislila, da sta to angela in ni mogla na nič drugega misliti kakor le na Jezusa. Ko se je tedaj obrnila, je zagledala kakih deset korakov od grobnega kamna med grmovjem in za palmovim drevesom veliko v belo oblečeno podobo v megli, ki je proti nji šla in rekla: »Žena, zakaj jokaš? Koga iščeš?« Ker je mislila, da je vrtnar, je rekla: »Gospod, ako si Ga ti odnesel, povej mi, kam si Ga položil, da Ga bom vzela.« In ozirala se je okoli, kakor da bi Ga res kje imel. Jezus pa jo je z znanim glasom poklical: »Marija!« In pri tej priči je spoznala Njegov glas, pozabila je na križanega, na smrt in pogreb in od prevelikega veselja vsa sama iz sebe je padla k nogam, se Ga

oklenila, kakor bi se ne hotela nikoli več ločiti od Njega in rekla: »Rabi« (kar pomeni: Učenik). Jezus pa ji odvrne: »Nikar se me ne dotakni; kajti nisem še bil pri svojem Očetu. Pojdi pa k mojim bratom in jim povej, da grem k svojemu Očetu in k vašemu Očetu, k svojemu Bogu in k vašemu Bogu.« Po teh besedah je Gospod izginil.

2. Premisli tu, moja duša, veliko ljubezen te svete spokornice. Poleg Device Marije nastopa povsod kot najsvetejša služabnica Jezusa Kristusa. Povsod je spremljala Gospoda prav do križa, in ko je Gospod umrl, se ni mogla ločiti od Njegovega svetega telesa. V življenju Mu je mazilila noge in želela izkazati Mu še v smrti največjo čast s tem, da Ga je pomazilila z najdragocenejšimi mazili. Neprestano je molila in jokala pred grobom in ko bi je ne bila zadrževala zapoved sobote, bi ga ne bila nikdar zapustila. Kolike bolečine pa je tedaj občutila, ko ni več našla v grobu mrtvega Gospodovega telesa! Ko je Gospod umrl na križu, jo je še to tolažilo, da bo mogla izkazovati mrtvemu svojo ljubezen. Zdaj pa ji je bila odvzeta vsa tolažba. Oh, njena ljubezen je tolika, da ne misli na ničesar drugega

kakor le na Jezusa! Od te ljubezni je takorekoč vsa prevzeta. Še na prikazen angelov ne misli in se nič ne čudi, ampak gre proč od njih, ker hoče in išče samo Jezusa. Da, še več! Vsled same ljubezni še Jezusa ne spozna. Ne misli na to, da bi bil vstal. Njeno srce je le pri pokopanem Jezusu, njen duh je takorekoč ž Njim pokopan. Jezusa ima za vrtnarja, zato Mu zakliče: »Gospod!« Vse kaj drugega Mu odgovori, kakor jo On vpraša. Méni, da je vzel vrtnar Njegovo telo in da ji bo povedal, kam Ga je položil. Reče Mu, da Ga hoče vzeti in proč nesti, naj bo že kjerkoli hoče. Nikogar se ne boji. O čudovita ljubezen! Ta ljubezen zasluži, da se ji je Jezus prvi prikazal.

3. Tedaj pa tudi Jezus ni mogel več zadrževati svoje ljubezni in se ni mogel več prikrivati, zato je rekel: »Marija!« To edino besedo je On izrekel tako ginljivo in tako ljubeznivo, da je prebodla dušo te svete spokornice kakor ostra puščica. Njeno srce se je izpremenilo. Spoznala je ta ljubeznivi klic in glas svojega Učenika. Ničesar ni mogla odgovoriti, njeno srce je bilo prepolno in jezik, zadržan od veselja in ljubezni, je le to mogel zaklicati: »Rabi! Učenik!«

in s tem Mu je padla k nogam, se Ga oklenila in Mu takoj položila celo svoje srce k nogam. »Marija!« In zopet: »Rabi!« V teh besedah je obsežena vsa ljubezen in milost Gospodova in vsa ljubezen in vdanost Njegove svete služabnice. In celo tako goreča je bila v svoji ljubezni, da je želela okleniti se Gospoda in Ga nič več ne izpustiti. Našla sem Njega, katerega ljubi moja duša, zato se Ga hočem držati in Ga nikdar več ne izpustiti. Tako, da se je Gospod moral braniti in je rekel: »Saj nisem še šel k Očetu; saj bom še pri tebi ostal, ne boš me že zdaj izgubila.« — O čudovita ljubezen, čudovita vnema! Uči se od svete spokornice, kako moraš iskati Jezusa in na vse drugo radi Njega pozabiti.

Okoli ležeča straža se je zopet vzdramila. Pobrali so se, vzeli sulice in bakle in so zbežali prestašeni iz vrta v mesto. Marija Magdalena pa je poiskala tudi druge žene in jim pripovedovala, da je videla Gospoda na vrtu. In zopet je hitela v mesto. Svete žene pa so šle še enkrat na vrt. In Jezus se je prikazal tudi njim v širokem, snežnobelem oblačilu in jim rekel: »Pozdravljene!« One pa so pristopile, objele Njegove noge in

Ga molile. Jezus pa jim reče: »Nikar se ne bojte! Pojdite in povejte mojim bratom, da naj gredo v Galilejo, kjer me bodo videli.« Nato pa je izginil. Svete žene pa so hitele v mesto, da bi zbranim učencem povedale, kar jim je naročil. Tudi Marija Magdalena je prišla in pripovedovala, da je videla Gospoda. Učenci pa so imeli to le za domišljijo svetih ženâ, dokler nista prišla Peter in Janez in sta tudi pravila, kar sta videla. — Kasij je bil tačas že pri Pilatu in mu vse povedal, kar se je zgodilo. S prikrito grozo je Pilat vse to poslušal. Tudi nekateri izmed stražnikov so že prihiteli v mesto in so pripovedovali velikim duhovnom, kar so videli. Nato pa so se zbrali veliki duhovni s starešinami in so se posvetovali. Po posvetovanju so dali vojakom veliko denarja, rekoč: »Recite, da so Njegovi učenci ponoči prišli in so Ga ukradli, ko ste vi spali. In če bo to poglavar slišal, ga bomo že mi pregovorili in bomo ukrenili, da ste lahko brez skrbi.« Vojaki so vzeli denar in so storili, kakor jim je bilo naročeno. Tako so torej ostali zaslepljeni Jezusovi sovražniki trdovratni pri vseh čudežih Njegovega vstajenja. Ti pa, moja duša, se veseli Njegovega vstajenja, ker ti je

to gotovo poroštvo za tvoje lastno vstajenje, in prosi svojega Zveličarja, da bi tudi ti enkrat vstal z Njim vred častitljiv iz groba! Amen.

Sveti zdihljeji. O velika spokornica sveta Marija Magdalena! Kako se moramo pač sramovati, ko vidimo tvojo gorečo ljubezen do Jezusa, s katero si povsod spremljala Gospoda in ko si mislila, da si Ga izgubila, si Ga neprestano iskala. Od takrat, ko si poljubila noge svojega Učenika in si jih močila s svojimi solzami in si iz Njegovih ust zaslišala ljubeznive besede: »Odpuščeni so ti tvoji grehi!« nisi nič več zapustila svojega Zveličarja in si Mu darovala celo svoje srce. Od onega srečnega trenutka svojega izpreobrnjenja nisi želela na svetu ničesar drugega kakor le Jezusa, in nisi ljubila ničesar drugega kakor le Njega samega. Povsod si spremljala svojega Gospoda; celo ko Ga je vse zapustilo, Ga ni zapustilo tvoje zvesto srce. Spremila si Ga na goro Kalvarijo in ko je Gospod že umrl, te je vedno vezala ljubezen na Njegov grob. O ti, poleg Marije najzvestejša služabnica in ljubljenska Jezusova! Ti si ogledalo vsem Jezusa ljubečim dušam! Nič te ni moglo odtrgati od tvojega Je-

zusa in zato si tudi ti zaslužila toliko ljubezen od svojega Jezusa. Zato te je poklical Gospod s tvojim lastnim imenom, v znamenje, da te pozna in srčno ljubi. On, ki je ustvaril z eno samo besedo nebo in zemljo, je izpremenil tudi z eno samo besedo tvojo žalost v veselje in te je napolnil z obilnostjo svoje ljubezni ter se ti je dal v vsej svoji slavi in lepoti v večno posest, ki si Ga ti iskala mrtvega v grobu. O, koliko veselje te je prešinilo pri tej edini besedi! Od prevelikega veselja nisi vedela ničesar drugega reči kakor le: »Rabi!« O, učitelj nebes in zemlje, učitelj moje duše, učitelj krotkih in ponižnih in vseh ljubečih src! Oh, prosí, sv. Magdalena, tudi zame, da tudi jaz ljubim svojega Gospoda Jezusa nad vse, da spremljam svojega Gospoda v bridkostih in trpljenju do križa, da vedno objokujem Njegovo bridko trpljenje in smrt in da Ga nikdar več ne zapustim, da tudi mene spozna za svojega, ko se bo prikazal na dan sodbe, in tudi mene pokliče po imenu in se mi daruje v večno posest! Amen.

Sklep. Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, sklenem za danes: Vsaki dan hočem prcsiti Boga stanovitnosti in biti zvest

svojemu Jezusu tudi v trpljenju in bridkostih do smrti.

V spomin. »Bodi zvest do smrti in jaz ti bom dal krono življenja.« (Skriv. raz. 2, 10.)

III. DEL

Pobožna opravila v počestitve
najs. trpljenja in smrti našega
Gospoda Jezusa Kristusa.

Molimo Te, Kriste, in Te hvalimo,
ker si s svojim križem svet
odresil Sv. Cerkev.

Jutranja molitev.

III. DEL.

Pobožna opravila v počeščenje najsv. trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil!

Sv. Cerkev.

III. DEL.

Gospoda Jezusa Kristusa.
najsv. trpljenja in smrti našega
Pobožna opravila v počestitve

odrešili
lmo, ker si s svojim križem svet
Molimo Te, Kristus, in Te hvali-

Jutranja molitev.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

O moj Bog! Molim Te v največji ponižnosti. — Verujem v Tebe, ker si neskončno resničen; — upam v Tebe, ker si vsemogočen, neskončno dobrotljiv in zvest; — ljubim Te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden.

Zahvalim Te za vse dobrote, ki si mi jih kdaj skazal, — zlasti pa, da si me tudi to noč milostno varoval.

Tebi v čast bodi vse, kar bom danes mislil in govoril, delal in trpel. — Zato združim vse to z namenom in zaslužnjem Jezusa, Marije in vseh svetnikov, — in tako združeno Tebi darujem. — Želim se udeležiti vseh svetih maš, ki se bodo danes darovale, — in vseh odpustkov, ki jih morem danes dobiti s svojimi molitvami in drugimi dobrimi deli.

Trdno sklenem, ogibati se vsakega greha, posebno pa tistega, ki mi je prišel že v navado. — Daj mi milost, o Bog, da bom vestno izpolnjeval ta svoj sklep.

Sladko Srce Jezusovo, daj, da Te bom vedno bolj in bolj ljubil.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij IX., 26. nov. 1876.)

Sladko Srce Marijino, bodi moje rešenje.

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij IX., 30. sept. 1852.)

Sveti angel varih, moj sveti patron in vsi svetniki božji, prosite zame.

Oče naš. Češčena Marija. Vera. Čast bodi.

Večerna molitev.

† Moj Gospod in moj Bog! — Molim Te in zahvalim za vse dobre, ki si mi jih tudi danes skazal na duši in telesu. — Ali sem pa tudi vsako prav porabil? Ali sem izpolnjeval Tvoje zapovedi? — Pomačaj mi, da o tem dobro izprašam svojo vest.

Premišluj in moli:

O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker sem Tebe, svojega najboljšega Očeta, — največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil. — Trdno sklenem, s Tvojo milostjo svoje življenje

poboljšati, — bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.

V Tvoje roke, o Bog, izročim svoje telo in svojo dušo; — Tebi priporočim tudi svoje starše, sorodnike in dobrotnike, žive in mrtve.

Obišči, prosimo Te, Gospod, to prebivališče — in odženi od njega vsa zalezovanja hudega duha. — Tvoji sveti angeli naj v njem stanujejo ter nas varujejo v miru, — in Tvoj blagoslov bodi vedno nad nami. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k Tebi zatekamo.

(100 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 15. marca 1884.)

Jezus, Marija, Jožef! Vam podarim svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! Stojte mi na strani v zadnjem boju.

Jezus, Marija, Jožef! Naj združen z vami mirno izdihnem svojo dušo.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.
(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij VII., 28. aprila 1807.)

Moli tudi za uboge duše v vicah.

Mašne molitve

v čast Jezusovemu trpljenju.

Prva sv. maša.

Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa.

P r i p r a v a.

Bodi vsak dan pri sv. maši, če ti je le mogoče in ti to dopuste tvoja vsakdanja opravila. Kadar smo spodobno pri sv. maši, skazemo Bogu več časti kakor angeli in svetniki v nebesih. Zakaj oni so le stvari božje in Ga zamorejo le kakor stvari častiti. Mi pa pri sveti maši darujemo Bogu Jezusa Kristusa ter Mu skazujemo tako neskončno čast. Kadarkoli smo s spodobno pobožnostjo pri sv. maši, dobimo več let odpustkov in se še posebno udeležimo zasluženja Jezusovega trpljenja.

Pri sv. maši pa moramo biti s tistim namenom, iz katerega namena je sv. maša postavljena, namreč: 1. Da Boga spodobno častimo; 2. da Ga za prejete dobrote zahvaljujemo; 3. da zadostujemo Bogu za svoje grehe, Ga za njih odpuščanje prosimo; in 4. da dobimo novih milosti.

M o l i t e v p r e d s v. m a š o.

Preljubi Jezus, moj Zveličar in Odrešenik! Ti si iz neskončne ljubezni do nas sv. mašo postavil, da bi imeli vedni spomin Tvojega najsvetejšega darú, ki si Ga na sv. križu za nas opravil, zraven

pa tudi pripomoček, da se zamoremo udeležiti zasluženja te Tvoje daritve. Zato hočem biti zdaj z vso mogočo pobožnostjo pri tej sveti daritvi, ter jo hočem darovati presveti Trojici, v hvalo in češčenje božjega veličastva, v spomin in počeščenje Tvojega bridkega trpljenja in Tvoje smrti, v zahvalo za vse meni podeljene milosti in dobrote; v zadoščenje za vse moje grehe; v zadobljenje vseh tistih milosti, ki so mi potrebne in koristne k zveličanju moje duše; v tolažbo in pomoč vsem živim in mrtvim, zlasti pa za to . . . in to . . . milost. Dodeli mi, da bom pri tej sveti daritvi tako navzoč, da dosežem namen postavitve sv. maše.

O preblazena Devica in Mati božja Marija, ki si stala na gori Kalvariji pod križem, ko je bil na njem darovan moj Odrešenik v zveličanje sveta, prosi zame, da bom s spodobno pobožnostjo, v božjo čast in svoje večno zveličanje pri tej presveti daritvi, kjer se Jezus, tvoj božji Sin, vnovič nekrvavo daruje svojemu nebeškemu Očetu. Amen.

P r i s t o p.

Mašnik gre k altarju. — Kristus gre s svojimi učenci na Oljisko goro.

Predobrotljivi Jezus! Iz ljubezni do mene si prostovoljno šel na Oljisko goro ter si tam pričel svoje bridko trpljenje. Žalosten si postal do smrti iz ljubezni do mene. Oh, odpusti mi moje grehe, ki so bili vzrok Tvoje žalosti, Tvojega bridkega trpljenja. Iz srca jih obžalujem, ker sem razžalil z njimi Tebe, največjo in vse ljubezni vredno lepoto.

Mašnik moli pred altarjem. — Kristus moli na Oljiski gori in poti krvavi pot.

Trikrat, o Jezus, si molil na Oljiski gori k svojemu nebeškemu Očetu, popolnoma si se vdal Njegovi sveti volji, potil si krvavi pot za očiščenje mojih grehov. Nebeški Oče Ti pošlje angela, da Te tolaži in kreпча, ljubeznivi Jezus! Dodeli mi milost, prav moliti, da se tudi sam darujem popolnoma Tvoji volji. Dodeli mi pravo kesanje nad vsemi mojimi pregrehami. Naj ne bo zame izgubljena Tvoja prelita kri. Pošlji mi svojega svetega angela iz nebes, da me tolaži v moji žalosti in okrepcuje v vseh izkušnjah.

Mašnik poljubi altar, gre na desno stran in moli. — Judež Kristusa s poljubom izda in Ga peljejo vjetea in zvezanega k Anu.

Iz ljubezni do mene, o Jezus, si se dal s poljubom izdati, vjeti in neusmiljeno zvezati in potem peljati k hudob-

nemu Anu. Zaradi vseh bolečin in zasramovanj, ki si jih z največjo potrpežljivostjo pretrpel, Te prosim za milost, da to malo, kar mi je trpeti, iz ljubezni do Tebe potrpežljivo in rad pretrpim.

Mašnik gre na sredo altarja in moli: Kirie elejson! — Kristusa peljejo h Kajfu. — Peter Ga zataji, Judje Ga zasramujejo in zaničujejo.

Preljubi moj Jezus, Ti si se dal peljati k velikemu duhovnu Kajfu, tam od Petra trikrat zatajiti, od Judov vso noč neusmiljeno zasramovati, bítí in zaničevati. Prosim Te, nikoli ne pripusti, da bi Te tudi jaz kdaj zatajil z besedo ali dejanjem. Utrdi me v pravi veri do konca mojega življenja, dodeli mi milostljivo, da sveto vero vselej očitno, brez boječnosti pripoznam in po nji živim. Varuj me, da Te nikoli z grehom ne zatajim in ne žalim.

Mašnik se obrne k ljudstvu, rekoč: Gospod z vami! — Kristus se obrne k Petru in ga nagne k pokori.

O, kako številneje kakor Peter, sem Te razžalil, o Jezus! Oh, obrni one svoje milostljive oči v mene, s katerimi si Petra pogledal, in dodeli mi milost, da tudi jaz z njimi vred svoje grehe obžalujem in Te nikoli več ne žalim.

Mašnik gre zopet na desno stran in moli. — Kristusa peljejo k Pilatu in Ga tožijo.

Prišel bo čas, o Jezus, ko se bom moral prikazati pred Tvojim sodnim stolom in dajati odgovor od vsega svojega življenja. Hudobni duhovi me bodo ostro tožili. Preljubi moj Jezus, zaradi tistih bolečin, ki si jih prestal, ko so Te k Pilatu peljali in krivo tožili, Te prosim, dodeli mi milost, da tako živim, da bom nekda našel v Tebi milega sodnika in da se ne bom bal tožbe hudobnih duhov.

Mašnik gre na sredo altarja in moli, potem na levo in bere sv. evangelij. — Kristusa pošlje Pilat k Herodu, kjer Ga zasmehujejo in zaničujejo.

O Jezus, od sodnika do sodnika Te vgdijo. Kakor neumneža Te zaničujejo z belim oblačilom. K vsemu temu zaničevanju Ti le molčiš. Ali ne bom mogel tudi jaz iz ljubezni do Tebe kaj malega tiho in potrpežljivo prenesti? To hočem, o Jezus, s Tvojo milostjo zdaj in ves čas svojega življenja. Že danes, zlasti če se mi bo kaj neprijetnega primerilo, hočem to prenesti tiho in potrpežljivo iz ljubezni do Tebe.

Mašnik gre zopet na sredo altarja, se obrne k ljudstvu, rekoč: Gospod z vami. — Kristusa

peljejo od Heroda zopet k Pilatu in Ga po krivici tožijo in zasramujejo.

Zahvalim se Ti, o moj preljubeznivi Jezus, za vse stopinje, katere si storil s svojim bridkim trpljenjem zame. Zahvalim se Ti za potrpežljivost, katero si pokazal pri tolikih krivih tožbah, zlasti ko so Barabo izprosili in Tebe pogubili. Ne pripusti, da bi kdaj kakšno stvar bolj ljubil kakor Tebe, zakaj Ti edini zaslužiš, da Te ljubimo.

D a r o v a n j e.

Mašnik odkrije kelih in daruje kruh in vino.
— Kristusa oropajo oblačil, Ga privežejo na steber in neusmiljeno bičajo.

Jezus Kristus, zaradi množice kapelj svoje svete krvi, katera je tekla pri neusmiljenem bičanju Tvojega najsvetejšega telesa, Te prosim, nikar ne pripusti, da bi kdaj oskrunil svoje telo z grdim grehom nečistosti, ki je bila poglavitni vzrok Tvojega neusmiljenega bičanja. Izročim Ti zdaj to svoje telo popolnoma v Tvojo službo. Nikoli nočem le enega samega uda svojega telesa obrniti v Tvoje razžaljenje. Raje hočem umreti, kakor s svojimi očmi, s svojim jezikom, s svojimi ušesi, s svojim telesom ali dušo kdaj zoper to angelsko čednost, sveto

čistost, se kaj pregrešiti. Za to, o Jezus, daj mi svojo milost! Odvrni pa tudi od mene šibe svoje jeze, katere sem zaslužil s svojimi grehi, zlasti s svojim telesom.

Mašnik pokrije kelih. — Kristusa kronajo s trnjem.

Jezus Kristus, zavoljo strašnih bolečin, katere si prestal, ko so Tvojo sveto glavo s trnjem kronali, Te prosim, prebodi moje meso s svojim svetim strahom, in dodeli mi milost, da se vedno zatajujem, da bom vreden, da me boš kronal nekda v nebesih s krono veličastva.

Mašnik umiva roke. — Kristus je spoznan za nedolžnega, ko je Pilat umival svoje roke.

O Jezus, Ti si nedolžen, jaz pa sem kriv. Grešil sem. Sam zaslužim trpljenja in bolečine, katere si Ti pretrpel. Oh, naj bom deležen zasluženja Tvojega nedolžnega trpljenja! Operi me vedno bolj in bolj mojih grehov! Očisti me vse hudobije, ker vem, da nič nečistega v nebesa ne more priti.

Mašnik reče: Molite bratje! — Kristus je postavljen pred ljudstvo z besedami: Glej, človek!

Nebeški Oče, poglej svojega Sina, ki je iz ljubezni do mene postal človek!

Glej Njegovo s trnjem kronano glavo!
 Glej Njegovo z udarci razdejano obličje!
 Glej Njegovo vse raztepeno, vse ranjeno
 telo! Zavaljo tega imej usmiljenje z
 menoj, o predobrotljivi Oče! in Ti, o
 Jezus, bodi milostljiv meni, zlasti takrat,
 ko bom dajal odgovor od vsega svojega
 življenja. Takrat se spomni vsega, kar
 si zame pretrpel, in nikar me ne zavrzi
 izpred svojega obličja.

Mašnik moli predglasje. — Nedolžni Kristus
 je k smrti obsojen.

Neskončna zahvala naj Ti bo, o Je-
 zus, ker si hotel, dasiravno nedolžen,
 poslušati radovoljno sodbo zaničljive
 smrti zame. Oh, dodeli mi milost, da
 svoje življenje zdaj tako začnem in tudi
 tako sklenem, da ne bom moral slišati
 nekdanj sodbe večnega pogubljenja za-
 radi svojih grehov. Ko boš prišel sodit,
 oh, nikar me ne zavrzi! Naj bom takrat
 k tistim prištet, katere boš z veselimi
 besedami poklical v večno življenje!

Mašnik tiho moli. — Kristus nese tiho svoj
 križ na Kalvarijo.

O, preljubi moj Jezus! Ti si rekel:
 »Kdor hoče iti za menoj, naj zatajuje
 samega sebe, zadene svoj križ in hodi
 za menoj!« Vidim, kako si Ti zadel svoj
 težki križ in ga nesel na goro Kalvarijo

v neizrečenih bolečinah, med zaničevanjem brez vsakega pritoževanja z največjo ljubeznijo in potrpežljivostjo. Preljubi Zveličar, moja dobra volja je, hoditi za Teboj. Zatorej radovoljno prevzamem nase tisti križ, katerega si mi Ti naložil, ali mi ga še boš naložil, in nositi ga hočem, dokler bo Tebi všeč, brez pritoževanja in brez godrnjanja. Iz ljubezni do Tebe in zedinjen s Teboj v tistih bolečinah, katere si trpel, ko si nesel težki križ, hočem vse rad potrpeti. Utrjuj me le s svojo milostjo, zakaj moj duh je sicer voljan in pripravljen, pa moje meso je slabo. Sam iz sebe ne premorem ničesar, v Tebi pa zamorem in premorem vse. O trpeči Jezus, bodi mi milostljiv, in usmili se tudi vseh, za katere sem dolžan moliti in sem zanje obljubil moliti. Dodeli meni in vsem milost pobožnega življenja in srečne smrti.

Mašnik blagoslovi kruh in vino. — Kristusa pribijejo na križ.

O preljubeznivi moj Jezus! Zaradi onih strašnih bolečin, katere si pretrpel, ko so Ti trgali na gori Kalvariji oblačila s Tvojega ranjenega telesa in pribijali Tvoje svete roke in noge na križ z velikimi žebli, in zaradi krvi, ki si jo takrat prelil, Te prosim, odpusti mi vse grehe,

katere sem kdaj storil s svojimi rokami ali nogami, in dodeli mi milost, da za naprej svoje roke in noge rabim le v Tvojo službo.

P o v z d i g o v a n j e.

Mašnik povzdigne sv. hostijo. — Kristus je na križu povzdignjen.

Jezus, verujem v Te! Jezus, upam v Te! Jezus, ljubim Te iz vsega srca! Ti sam si tukaj pričujoč, ki si se dal nekda iz ljubezni do mene na križu povzdigniti in ljudstvu pokazati. Molim Te v ponižnosti svojega srca, moj Bog in Gospod! Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!

Mašnik povzdigne sv. Kri. — Kristus pre-taka na križu svojo sv. Kri.

Jezus, verujem v Te! Jezus, upam v Te! Jezus, ljubim Te iz vsega srca! Tvoja sveta Kri je tukaj pričujoča, katero si nekda zame na križu prelil. Molim Te in Te prosim, naj ne teče zastonj zame! Moj Bog in moj Gospod! Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!

Mašnik moli po povzdigovanju. — Kristus visi tri ure na križu.

Tri ure, o Jezus, si visel na križu v grozних bolečinah, v strašnem trpljenju. Tri ure si se boril s smrtjo. Oh, usmili

se me v vseh bolečinah, katere bom še moral pretrpeti, zlasti takrat, ko se bom nahajal v smrtnih težavah. Ne pusti v pogubljenje moje duše, za katero si moral toliko trpeti. Stoj s svojo milostjo vsem tistim na strani, ki so zdaj v smrtnih bridkostih. Usmili se vseh vernih duš v vicah, zlasti . . . Daj jim večni mir, meni pa milost, da tako živim, da nekdam srečno umrjem in dosežem večni mir in zveličanje. Amen.

Mašnik moli Oče naš. — Kristus sedemkrat izpregovori na križu.

Iz ljubezni do Tebe, o Jezus, ki si prosil na križu za svoje sovražnike, odpustim vsem tistim, ki so me kdaj razžalili. Daj mi, kakor spokorjenemu razbojniku, milost spokorjenja in vzemi tudi mene v raj. Želim in hrepenim umreti pod varstvom Marije, katero si tudi meni, kakor sv. Janezu, dal za ljubeznivo Mater. Zaradi Tvojega bridkega zapuščenja na sv. križu Te prosim, ne zapusti me v zadnji uri mojega življenja. Zaradi Tvoje velike žeje Te prosim, dodeli mi srčno hrepenenje, Tebi zvesto služiti, vse iz ljubezni do Tebe storiti in voljno trpeti. Želim vse izpolniti, karkoli Ti, o Jezus, zahtevaš od mene, tako kakor si dopolnil Ti voljo

svojeĝa nebeškeĝa Oĉeta. Ŗe zdaj namesto v svoji zadnji uri, zdihnem po Tvojem zgledu: Oĉe, v Tvoje roke izroĉim svojo dušo!

Mašnik prelomi sv. hostijo. — Kristus umrje.

Kako velika je Tvoja ljubezen do mene, o Jezus! Umrješ na križu iz gole ljubezni do mene! Neskonĉno Te hvalim za to, in prosim Te za milost, za naprej ne Źiveti, ne trpeti, ne umreti drugaĉe, kakor le v ljubezni in iz ljubezni do Tebe.

Mašnik se trka na prsi, rekoĉ: Jagnje boŹje. — Veliko se jih pri Jezusovi smrti izpreobrne. Kristusu odpre vojak sv. stran.

O Jezus, Bog mojega srca, zaradi svete krvi in vode, katera je po Tvoji smrti pritekla iz Tvoje svete strani, Te prosim, vseĝa me izpreobrne; operi in oĉisti moje srce vseh grehov in daj mi poniŹno, skesano, potrto, Tebi vŹeĉno srce! Zato se trkam na svoje grešno srce in reĉem poln kesanja in poln zaupanja: Jagnje boŹje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se me! ... Usmili se me!

Obhajilo.

Mašnik se obhaja. — Kristus je pokopan.

Preljubi moj Jezus, ki si pripustil, da so sneli po Tvoji smrti Tvoje sveto telo

s križa, ga mazilili, v čisto tančico zavili, v nov grob položili; o kako srečen bi bil, ko bi Te z mašnikom vred smel resnično zaužiti! Toda jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho. Vendar pa hrepenim po Tebi, o moj Jezus. Verujem v Tebe, o moj Jezus! Upam v Tebe, o Jezus! Iz vsega srca Te ljubim; in kdaj bo prišla tista srečna ura, da se boš ponižal priti k meni? Prosim Te ponižno, očisti moje srce vsega, kar Ti ne dopade, zakaj vse to obžalujem iz ljubezni do Tebe. Pripravi v mojem srcu svojemu veličastvu spodobno stanovanje! Dodeli, da Te vselej z vso mogočo pobožnostjo in spoštljivostjo sprejemem! Ne pripusti, da bi ne prejel te svete popotnice, ko se bom ločil s sveta!

Mašnik moli na desni strani, gre na sredo, pozdravi ljudstvo in zopet moli zadnje mašne molitve. — Kristus vstane od mrtvih, se prikaže svojim učencem in ostane štirideset dni pri njih.

Častitljivo vstaneš od smrti, o Jezus, se prikažeš svoji ljubeznivi Materi, svojim apostolom, svojim učencem; še štirideset dni ostaneš pri njih, jih tolažiš in učiš. Prosim Te, ostani pri meni s svojo tolažbo, s svojim naukom in svojo milostjo do konca mojega življenja! Dodeli mi milost, da takó živim, da enkrat

častitljivo vstanem od smrti in Te zamorem vso večnost gledati s Tvojo presveto Materjo in z vsemi svetniki v nebesih.

Mašnik blagoslovi ljudstvo in moli zadnji evangelij. — Kristus gre v nebo in pošlje Svetega Duha.

Zaradi svojega prečudnega vnebohoda, o Jezus, se me usmili! Daj mi že zdaj svoj sveti blagoslov! Blagoslovi vse moje misli, besede in dejanja, vse moje stopinje in nehanja. Blagoslovi moje življenje in mojo smrt.

S poslanim Sv. Duhom, o Jezus, se tudi mene usmili in tudi meni dodeli darove svojega Sv. Duha! In Ti, Sveti Duh, usmili se mene, bodi in ostani vedno pri meni. Danes me okrepčaj v vseh izkušnjavah; vnemaj me k božji službi; moje srce vžgi v sveti ljubezni do Boga, da danes in vselej opustim vse hudo iz ljubezni do Boga in le dobro storim, vse nasprotnosti potrpežljivo potrpi in pridem slednjič tja, kjer Te bom zamogel z Očetom in Sinom večno ljubiti in hvaliti! Amen.

P o s v. m a š i.

Sprejmi, o nebeški Oče, to najsvetejšo daritev sv. maše v zedinjenje s

tisto daritvijo, katero je opravil Tvoj ljubeznivi Sin, moj Odrešenik Jezus Kristus, na altarju svetega križa za zveličanje vsega sveta. Odpusti mi vse, karkoli bi se bil pri sv. maši pregrešil, in dodeli mi vse tiste milosti, katere obilno onim deliš, ki so pobožno pri tej daritvi.

O Jezus, zaradi neskončnega zasluženja Tvoje svete daritve na križu Te prosim ponižno za Tvojo milost v življenju in smrti. Vse, karkoli bom danes mislil in želel, govoril in delal, trpel in opustil, vse naj bo v Tvojo čast, vse iz ljubezni do Tebe.

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Po tvojih rokah, o preblazena Devica in božja Porodnica Marija, darujem presveti Trojici to sveto mašo in vse svete maše, katere se bodo danes po vsem svetu opravljale. In za to mi izprosi pri Bogu milost, da obrnem svoje prihodnje življenje le v božjo čast in zveličanje svoje duše.

Vsi svetniki božji, prosite zame, da se varujem vsakega greha in v milosti božji živim in umrjem. Amen.

Molitev za odpustke.

O Gospod, naj Ti bo priporočena Tvoja sveta Cerkev, katero je Jezus Kristus, Tvoj Sin, postavil s svojo krvjo tu na zemlji. Posveti vse njene stanove; daj ji pastirje in mašnike po svoji sveti volji. Blagoslovi zlasti našo škofijo, našega škofa in vse, katerim si izročil skrb za naše zveličanje. Napolni naslednika sv. Petra s Svetim Duhom; naj bo pravi posnemalec Tvojega Sina, čegar naslednik je. Razlij v obilnosti svoj blagoslov čez naše cesarstvo, v Tvoje počesčenje, k miru Tvoje Cerkve; daj nam svoj mir, mir resnice in pravice. Tolaži žalostne, zlasti tiste, ki so potrebni zaradi Tvojega svetega imena, zaradi Tvoje milosti in ljubezni tolažbe! Izpreobrne tudi sovražnike svoje svete Cerkve, nevernike, krivoverce in vse grešnike. Oživlaj vse svoje s svojim življenjem in dodeli jim milost, da ostanejo večno stanovitni v Tvoji ljubezni. Amen.

Druga sv. maša.

Sedmero darovanje sv. Rešnje Krvi Jezusa Kristusa.

1. P r i p r a v a.

Vsemogočni večni Bog! Z zaupljivim srcem se bližam zdaj Tebi ter želim biti pri tej sv. maši z največjo pobožnostjo in jo Tebi darovati. Zedinim se torej s Tvojim mašnikom ter Ti darujem to sveto daritev v najlepši dar hvale in molitve Tvojega božjega veličastva; v daritev najvrednejše zahvale za vse dušne in telesne dobrote, katere si mi že izkazal vse moje življenje; tudi v najboljši prošnji dar za vse, karkoli potrebujem na duši in telesu; zlasti pa v daritev neskončne sprave za svoje brezštevilne pregrehe. In Ti, moj Bog, mi dodeli svoj božji blagoslov.

Ker pa prav dobro vem, da nisem vreden zavoljo svojih grehov biti pri tako sveti daritvi, Te spomnim, o večni Oče, na prvo prelivanje krvi Tvojega preljubeznivega Sina in Zveličarja našega, ko je bil kot majhno Dete obrezan in je milostno prelil svojo kri za nas. Vso to Njegovo sv. kri, vse Njegove

solze in svete zdihljeje, in vse, karkoli je že takrat trpel in daroval in kar je še pozneje v svoji sveti mladosti zaslužil za nas, vse to Ti darujem, o nebeški Oče, zdaj za svoje velike pregrehe in hudobije, zlasti za svojo nepokorščino, za vse pregrehe, katere sem od svoje mladosti storil zoper sveto čistost, ter Te ponižno prosim milosti, da se zdaj resnično poboljšam in postajam vedno pobožnejši in živim vedno kot dober kristjan. Posebno Te prosim, da bi bil vredno pri tej sv. maši, da bi bilo v zveščanje meni in vsem tistim, za katere bom molil pri tej sveti daritvi.

2. O d z a č e t k a s v. m a š e d o s l a v e.

Preljubi Gospod in nebeški Oče, v zaupanju na Tvojo preveliko milost stopim zdaj s Tvojim mašnikom pred altar in Te spomnim, kako je nekda Tvoj preljubeznivi Sin Jezus Kristus šel na Oljisko goro. Darujem Ti zdaj vso Njegovo, tri ure trajajočo molitev na Oljiski gori, vse smrtne težave, katere je tamkaj prestal, ves krvavi pot, ki Ga je pretočil. Zopet Te prosim odpuščanja vseh mojih grehov in vseh drugih ljudi. Zlasti Ti darujem to predrago Njegovo

kri za srečno zadnjo uro, da varuješ mene in tudi druge nagle, neprevidene smrti, da stojiš na strani meni in vsem umirajočim v smrtni uri, in nam dodeliš pravo, srčno kesanje vseh naših grehov, in nas tolažiš s svojo sveto tolažbo. Darujem Ti tudi za našega sv. očeta, za vse škofe, mašnike in dušne pastirje in zlasti za naše spovednike, da jih Ti vodiš, vladaš in varuješ, enako tudi za sveto katoliško Cerkev, da se vedno bolj razširja in poveljuje. Amen.

3. O d slave do evangelija.

Vsemogočni Oče, usmiljeni Bog! Z mašnikom in svetimi angeli Te zdaj hvalim in častim. Iz dna svojega srca zakličem z nebeškimi trumami: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!« Spomnim Te pa tudi zdaj, o večni Oče, bičanja Tvojega ljubega Sina in vsega, kar je naš ljubeznivi Jezus na stebru bičanja trpel. Vse Njegovo zaničljivo slačenje, vse Njegove udarce, vse Njegove bridke zdihljeje, vso Njegovo tu preteklo kri, vse Njegove velike bolečine, rane, in vse, karkoli je On pri tem stebru bičanja pretrpel, molil in daroval, vse to Ti darujem, nebeški Oče, za vse grehe ne-

sramnosti in za vse, karkoli smo se pregrešili zoper svoje telo, ki je tempelj Svetega Duha. Darujem Ti vse to zlasti tudi za našo deželno gosposko, za našega cesarja, da jih Ti razsvetljuješ in varuješ! Za našo domovino in vse krščanske dežele, da v njih ohraniš pravo vero in jih varuješ šibe svoje ostre sodbe, vojske, kuge, lakote in vseh žalostnih in revnih časov. Amen.

4. O d a r o v a n j a d o p r e d - g l a s j a.

S Tvojim mašnikom, o Bog, Ti darujem zdaj kruh in vino ter zedinim svojo molitev z molitvijo Tvojega pomaziljenega služabnika. Zlasti Ti pa zdaj darujem, kar je pretrpel moj Gospod in Zveličar pri svojem kronanju. Darujem Ti vse strašne bolečine Njegove sv. glave, vse krvavo bodeče trnje, vsa trganja Njegovih čutnic, vso Njegovo drago kri, ki je tekla iz toliko ran Njegove svete glave, Njegovo bridkomilo obličje, Njegovo zdihovalje in sveto molitev, vsa Njegova darovanja, ki jih je storil med tem bodečim kronanjem. Vse to Ti darujem za vse nečiste in hudobne misli, katere sem kdaj imel v svojem življenju; za vse svoje nespodobne poglede, za

svoj napuh, za vse pregrešne namene, krivoverstva in nevere. Vse to trpljenje Tvojega ljubeznivega Sina Ti darujem zdaj zlasti v izpreobrnjenje nevernikov, krivovercev in hudobnih kristjanov, posebno pa za svoje lastno izpreobrnjenje in poplajšanje. Amen.

5. Od predglasja do povzdiga.

Svet, svet, svet si Ti, o Bog vojnih trum! Kdo bi Te ne častil, o neskončno veličastvo! Premisliti hočem zdaj, o moj Bog, bridko trpljenje na križu Tvojega preljubeznivega Sina in našega Zveličarja. Darujem Ti, o moj Bog, kar je naš ljubi Zveličar na tem bridkem krvavem potu pretrpel. Vse Njegove boleče padce, vse kaplje krvi, ki jo je točil na tem potu, vsa zasramovanja in zaničevanja, vse neusmiljene udarce, ki jih je tu prestal; vse to Ti darujem, o večni Oče! O, ko bi mogel s Simeonom Cirenejskim Tebi, o moj ljubi Jezus, pomagati nositi križ! O, ko bi mogel z Veroniko Ti potni obraz obrisati in z jokajočimi ženami iz Jeruzalema pokazati Tebi svoje sočutje in tako svoje grehe resnično objokovati! Darujem Ti, o nebeški Oče, sladko, a bolečinporno

srečanje svete Matere Tvojega edinorojenega Sina. Zato hočem tudi jaz zadeti svoj križ: daj mi milost, da ga z veseljem in voljno nosim. Vse to pa Ti še darujem za vse žalostne in revne kristjane, ki nosijo težak križ, za vse bolnike, ki ne morejo zdaj v cerkev, za vse jetnike, zlasti za tiste, kateri zaradi pravice preganjanje trpé, za vse, ki imajo kake težave, pa ne morejo k službi božji, za vse, ki so zdaj na poti in za vse nepričujoče kristjane. Amen.

6. O d p o v z d i g o v a n j a d o «J a g n e b o ž j e».

Pri povzdigovanju sv. hostije.

Jezus, verujem, da si resnično pričujoč v tej sveti hostiji. Upam v Tebe, ljubim Te iz vsega srca in Te ponižno molim.

Jezus, Tebi živim, Jezus, Tebi umrjem, Jezus, Tvoj sem živ in mrtev!

Pri povzdigovanju sv. krvi.

Presveta kri mojega Jezusa, molim Te! Operi me, očisti me vsega greha!

Večni Oče, darujem Ti to drago kri Jezusa Kristusa v spravo za svoje grehe in za vse potrebe svete katoliške Cerkve. Amen.

Po povzdigovanju.

O moj Bog, zdaj je prišel Tvoj ljubeznivi Sin in naš dobri Zveličar na goro Kalvarijo; z jesihom in žolčem je napojen, svojih oblačil oropan in na križ pribit. Na lesu svetega križa povzdignjen visi tri ure med nebom in zemljo in se daruje za odrešenje vsega človeštva. Moli, trpi za nas, svoje sovražnike. Darujem Ti zdaj, o nebeški Oče, vse neskončno veliko trpljenje Jezusa Kristusa, katero je trpel, ko so križ zanj pripravljali. Darujem Ti vse bolečine in ponavljanje ran pri oropanju Njegovih oblačil, vso grozovito nabijanje s kladvi in vso drago kri, ki je tekla iz Njegovih svetih ran; Njegovo zdihovanje, zlasti goreče hrepenenje, s katerim se je za nas na križ vlegel in prelil tam vso svojo kri do zadnje kaplje. Tudi jaz hočem zdaj zanaprej vse voljno pretrpeti, karkoli mi Bog pošlje. Darujem Ti, o Bog, vse bridkosti in bolečine, katere je Jezus pretrpel, viseč tri ure na križu, vse Njegovo zdihovanje, molitev in darovanje in vso Njegovo drago kri, ki je tekla s križa na zemljo. Zlasti Ti to vse darujem za svoje starše, brate in sestre, znance in prijatelje, za vse dušne in telesne dobrotnike, za vse, ki so mi kdaj

kaj dobrega storili. Vse te izročam v svete petere rane Tvojega ljubeznivega Sina. Gospod, blagoslovi jih in jih ohrani. Amen.

7. Od »Jagnje božje« do obhajila.

Kmalu pride presrečni trenutek, ko se bo mašnik z Gospodom zedinil v najsvetejšem Zakramentu. Premišlujem Te zdaj, o Jezus, kako na križu visiš in govoriš zadnje svete besede. — Večni Oče, darujem Ti vse to strašno zapuščanje Tvojega ljubeznivega Sina in vse Njegove zadnje besede, vse neskončno trpljenje in prelivanje krvi, da slednjič izreče: »Dopolnjeno je!« vsa zasramovanja, katera je Zveličar še na križu milostno pretrpel, in vso Njegovo sveto molitev, ki jo je do zadnjega zdihljeja opravil. Darujem Ti tudi vse neizrečene bolečine, katere Mu je napravil pogled Njegove žalostne Matere, ki je pod križem stala. O velika ljubezen! O moj Jezus! Oh, ko bi Te mogel s Tvojim mašnikom zdaj prejeti in se s Teboj popolnoma zediniti! O, da bi se vsaj duhovno zedinil s Teboj in tudi vedno ostal s Teboj. — Grem, pridem k Tebi, želim, hrepenim po Tebi iz celega srca!

Premišljuješ Te, o Jezus, Ti si zame umrl. — Hudobni Judje so Ti Srce odprli. Kri in voda teče iz njega. Do zadnje kaplje hoče večna ljubezen prelititi svojo kri. To slednje zasramovanje, prizadeto mojemu ljubemu Zveličarju, te zadnje kaplje krvi in vode, Ti zdaj darujem, o Bog, in v to prebodeno Srce Jezusovo izročim in zaklenem zdaj samega sebe popolnoma! — O Jezus, Ti si moj in jaz sem Tvoj! — Pridi, o moj Jezus, zakleni me v svoje Srce, operi in očisti me s to krvjo in vodo vseh mojih grehov! — Darujem Ti to zasramovanje, storjeno mojemu Zveličarju. O Bog! Za vse, ki so mi zlasti na srcu, posebno za tega . . . in to dušo . . . in Te zaklenem v najsvetejše Srce Jezusovo. Varuj in ohrani nas, o nebeški Oče, danes in vse dni do konca življenja. Dodeli nam milost, da ne privolimo v noben smrtni greh in se tudi malih grehov skrbno ogiblremo. V to najsvetejše Srce Jezusovo izročim zdaj tudi vse uboge duše v vicah, zlasti pokojnih staršev, bratov in sester, prijateljev in znancev in vseh, za katere sem dolžan moliti, tudi vse prijatelje in dobrotnike; vse, kateri molijo zame; vse, kateri moje molitve najbolj potrebujejo; za vse za-

puščene, za katere nihče ne moli in za katere Ti hočeš, da jaz molim. Za vse te darujem zdaj vse Jezusovo trpljenje in vlijem vso Njegovo drago kri čez njihove duše. Amen.

8. S k l e p s v. m a š e.

Da bi današnji dan jaz in vsi, za katere sem to sv. mašo daroval, sveto preživeli in da bi bil ta dan zame in za vse zaslužen, milosti poln, Ti darujem zdaj, o nebeški Oče, vse sv. maše, katere so se Tebi danes darovale ali se še bodo darovale; vse spovedi in sveta obhajila, rožnevence in druge molitve, ki se danes opravljajo; vse poste in spokorjenja, miloščine in dobra dela, ki so bila danes in bodo še v prihodnje opravljena od vseh mašnikov in menihov, pobožnih kristjanov in bratovščin in zlasti od tistih, ki so duhovno zedinjeni z menoj. Tudi se želim udeležiti vseh svetih odpustkov, katere zamorem zdaj dobiti, in jih darovati dušam v vicah. — Zdaj, o moj Bog, ko nas mašnik blagoslavlja, Te prosim, blagoslovi tudi mene, blagoslovi vse pričujoče in vse tiste, za katere sem molil pri sv. maši. Vlij zdaj po rokah svojega mašnika blagoslov blage krvi Jezusa Kristusa, z vsem Nje-

govim zasluženjem, z vsemi neskončnimi milostmi na nas in vse uboge duše v vicah! Očisti nas v moči svetega blagoslova vseh naših grehov. Dodeli nam moč in srčnost k vsemu dobremu dejanju, varuj nas, ki smo Tvoji otroci in dediči Tvojega kraljestva, in pripelji nas nekdanj k sebi, ki si zveličanje vseh svetnikov.

Zahvalna molitev po sveti
maši.

Zdaj, o Bog, ko je končana sv. maša, Te iz dna svojega srca zahvalim za vso pobožnost, katero sem imel, za vse milosti in zasluženja, katera si mi dodelil pri tej sv. maši. Daj, o predobrotljivi Bog, da te milosti danes in do konca svojega življenja ohranim in prejmem nekdanj za to večno plačilo v nebesih.

Ljubezen vseмогоčnega Boga, milosti Sina božjega, našega Gospoda Jezusa Kristusa in občestvo Svetega Duha naj bo vedno z menoj in z vsemi vernimi! Moč drage krvi, bramba prečiste Device Marije in priprošnja vseh svetnikov naj me spremijo domov in na moje delo in naj ostanejo pri meni vekomaj! Amen.

Tretja sv. maša.

V čast Matere božje sedem žalosti.

Priprava.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Neskončno mogočni Bog, vstopim se pred Tvoj sedež ter hrepene pričakujem trenutka, ko bo Jezus, Tvoj božji veliki duhovnik, opravil na tem altarju daritev sprave in bomo mi grešniki po zasluženju Njegovega trpljenja deležni tudi Njegovega veličastva. O Bog, želim z vso le mogočo pobožnostjo biti pri tej sveti daritvi, zakaj po Jezusu in v Jezusu si nam vse dodelil, karkoli nas zamore večno zveličati. Pa, o preljubi moj Bog! Nisem vreden tukaj biti, ker sem velik grešnik! Spoznam pred Teboj, da sem veliko in obilno grešil. Vendar poln zaupanja v zasluženje svojega Zveličarja udarim na svoje prsi in prosim: »Bodi milostljiv meni grešniku!«

O večni Bog, sprejmi to sv. mašo z dopadajenjem v svojo slavo, čast in poveličevanje, pa tudi v počeščenje najčistejše Device in Matere Jezusove, ki si jo izmed vseh izvolil, da je bila blago-

slovljena med ženami, pa da je vendar bila pogreznjena v največje trpljenje med ženami. Dodeli mi, o Gospod, da s spoštovanjem premišlujem zdaj njeno trpljenje in bom tako vreden zasluženja Jezusovega trpljenja.

Sveta Marija, blagoslovljena Mati božja, oh, h kolikemu trpljenju te je odločil tvoj Bog, ko te je izvolil za Mater svojemu Sinu! Pozdravil te je angel milostipolno in vendar so bili dnevi tvojega življenja napolnjeni z revščino, uboštvo in trpljenjem. Morje bridkosti te je že enkrat obdalo, ko ti je rekel pobožni Simeon: »Mati, meč bo prebodel tvojo dušo!« — O žalostna Mati! To boleče prerokovanje se je preobilno izpolnilo nad teboj. — Pa zdaj si presrčno povzdignjena, zakaj ti si v tihi vdanosti v previdnost božjo brez smrti sprejela krono vseh mučencev! Prosi, o ljuba moja Mati, da tudi jaz v vsem svojem trpljenju stanovitno upam v Boga in ostanem po tvoji prošnji vedno srčen v Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

S l a v a.

Čast Bogu na visokosti in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje! Hvalimo Te,

častimo Te, molimo Te, povišujemo Te, hvaležni smo Ti zaradi Tvoje časti. Gospod Bog, nebeški kralj, Bog vse-mogočni Oče, Gospod Jezus Kristus, edinorojeni Sin, ki grehe sveta odjem-lješ, usmili se nas, ki grehe sveta odjem-lješ, usliši našo prošnjo, ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas! Ker sam Ti si svet; sam Ti Gospod; sam Ti naj-višji, Jezus Kristus, s Svetim Duhom vred v časti Boga Očeta! Amen.

M o l i t e v.

Vsemogočni Bog, očisti naša srca in povzdigni našega duha k pobožnosti, da bomo, zedinjeni s Tvojim mašnikom, na tem altarju slovesno ponovili daritev, katero je opravil Jezus Kristus na križu. Dodeli nam tudi, da se s srčnim spošto-vanjem spominjamo žalostne Matere svojega Zveličarja, katere Srce je bilo prebodeno z bridkim mečem, ko je hotel Herod njeno presveto Dete umoriti. — Molim Te, o prečudni Bog, v tej veliki skrivnosti ter Ti darujem bridkosti in vsa trpljenja, ki jih je pretrpela presveta Mati na begu v Egipt. Dodeli, o Gospod, nam služabnikom, da bomo po priprošnji deviške Matere Tvojega Sina rešeni vseh

časnih nadlog in da bomo uživali enkrat večno veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

E v a n g e l i j i n v e r a.

Večna slava in hvala naj Ti bo, o Bog, za nebeški nauk, katerega nam je zapustil Tvoj ljubeznivi Sin v svojem svetem evangeliju. Po tem božjem veselem oznanilu so bile razodete najimenitnejše skrivnosti svete vere. V tem dragem darilu spoznamo Tvojo veliko ljubezen do nas. Vemo in spoznamo, da si nas, o nebeški Oče, iz nič ustvaril, da je Jezus Kristus, Tvoj edinorojeni Sin, od vekomaj, da nas je iz gole ljubezni s svojo krvjo odrešil večnega pogubljenja. Vemo in spoznamo, da Sveti Duh izhaja od Očeta in Sina in je ž Njima enaki, edini Bog. O kako veselo, večnosrečno oznanilo, ki nas uči, da stopi Sin božji med daritvijo sv. maše na ta naš altar, ki je ravno tisti Bog, kateremu milijoni nebeških duhov večno — sveto — pojo in da je v najsvetejšem zakramentu svetega Rešnjega Telesa vselej pričujoč. — Dodeli, o Bog, da ta zveličavni nauk vedno bolj in bolj spoznam in ga v svoje zveličanje obračam, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O presveta Devica Marija! Spomnim se vseh tistih bridkosti tvojega matereinega srca, katere si po tridnevnem iskanju svojega izgubljenega Sina pretrpela, da si Ga slednjič v jeruzalemskem tempelju našla. Zaradi tega trpljenja, o Marija, mi izprosi to milost, da, ko bi bil kdaj tako nesrečen, da bi Jezusa izgubil s smrtnim grehom, Ga iščem s skesanim srcem in spokornimi solzami in da Ga najdem kot dobrega in usmiljenega Očeta. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Darovanje.

Sveti Oče, vsemogočni, večni Bog! Sprejmi ta dar, katerega Ti sedaj po mašnikovih rokah položimo na Tvoj altar. Darujemo Ti Jagnje božje, katero je bilo na Golgati zaklano, ter Te prosimo po zasluženju trpljenja in smrti Jezusa Kristusa, obvaruj vseh nevarnosti svojo sveto katoliško Cerkev. Po istem Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O Bog, usliši naše pohlevne prošnje in dodeli nam, ki bridko trpljenje preblazene Matere Jezusove pobožno premišljujemo, da dosežemo na njene svete prošnje, po zasluženju Tvojega Sina

našega Gospoda, večno zveličanje v nebesih.

O žalostna deviška Mati Jezusova, v bridkosti se spomnim žalostnega trenutka, ko si srečala Jezusa, svojega edino-ljubljenega Sina, s težkim križem na ramah. O kako je ta pogled globoko ranil tvoje materino Srce! Kako silno so se vzdigovali tvoji zdihljeji k Očetu v nebesa in kako obilno so tekle tvoje solze! Oh, žalostna Mati, tvojega zdihovanja se udeležim in molim z začudenjem božjo previdnost; ker Bog te je blagoslovil s svojo močjo. Visoko hvaljen naj bo Gospod na vekomaj! Gospod je tvoje ime povišal, tvoja slava se sliši iz ust vseh, ki ljubijo Gospoda, našega Boga. Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku, zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

S v e t o.

Neizrečeno veliki Bog, molim Te s spoštovanjapolnim začudenjem! Zdaj se začjenja velik čudež Tvoje dobrote in ljubezni, in v tej skrivnosti spoznamo Tvojo moč, pred katero Te nebo in zemlja moli v prahu. O veličastvo in moč mojega Boga, potrdi mojo slabo vero, da globoko občutim moč dejanja,

ki se bo zdaj dopolnilo. Večni Bog, prav in spodobno je, da Te vsi angeli in ljudje glasno časte, kadar mašnik, pooblaščenec Tvoje volje, opravlja to sveto delo. V zaupanju na Jezusovo obljubo izreče mašnik besedo izpremenjenja in čudež je izpolnjen. Tedaj Te hočemo, o Gospod, vsemogočni večni Bog, hvaliti in slaviti v Jezusu Kristusu, našem Gospodu, tudi v spominu žalostne Device Marije, ki je v največji bridkosti stala pod križem. Videla je svojega preljubeznivega Sina pribitega na križ; slišala Ga je vpiti z velikim glasom: »Dopolnjeno je!« — O moj Bog! Ta čudopolna daritev se bo zdaj tu ponovila! Nebo in zemlja ne zapopadeta te neskončne skrivnosti! Zato Te spoznamo kakor najvišje veličastvo in zakličemo veselo in pobožno: Svet, svet, svet je naš Gospod in Bog! Češčen, ki pride v imenu Gospodovem: Hozana na višavah!

P o v z d i g o v a n j e.

O Jezus, Sin Davidov, bodi mi milostljiv! Jezus, Sin Davidov, bodi mi usmiljen! Jezus, Sin Device Marije! odpusti mi moje grehe!

O moj Odrešenik, s svojo božjo krvjo očisti mojo dušo vseh njenih grehov!

S svojo drago krvjo me utrdi v vsem dobrem. V svoji milostipolni krvi mi podeli milost in usmiljenje! O Jezus, pravi Bog, verujem v Te; upam v Te in ljubim Te z vsem svojim srcem.

P o p o v z d i g o v a n j u.

O moj Jezus, večni Bog, molim Te ponižno v podobi kruha. Velik si in strašen, pa vendar sama milost; torej Te prosim, obrni svoje obličje na nas tukaj zbrane in pripusti, da pride ta sveta daritev po rokah svetih angelov pred sedež Tvojega večnega Očeta, da bo s tem poveličan, mi pa, ki Te v Tvojem svetem mesu in v Tvoji sveti krvi tu na altarju združeni molimo, da bomo napolnjeni z vso nebeško milostjo in s Tvojim blagoslovom.

O Bog, naj Ti bo dopadljiva naša pobožnost; tega Te prosimo po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, po katerem Ti to daritev posvečuješ in blagoslavljaš; po Njem, ž Njim in v Njem imaš Ti, Bog, vsemogočni Oče v edinosti Svetega Duha vso čast in hvalo na vekomaj! Amen.

Pri križu so stale Njegova Mati in Marija Kleofova, Salome in Marija Magdalena.

O vi sveti prijatelji Jezusovi, ki ste videli Boga in človeka v strašnih bolečinah umirati! Tu je zdaj ravno tisti Jezus Kristus pričujoč in vnovič se za nas daruje nekrvavo svojemu nebeškemu Očetu. Molimo Ga tu v delu Njegove ljubezni in Njegove milosti!

Hvalimo in častimo svojega Gospoda, ki je dal sebe za naše hudobije. Prosite, vi prijatelji Jezusovi, da Mu bo vseč naša daritev po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

O b h a j i l o.

Sveta Devica Marija, žalostna Mati božja! O kolika preobilnost strašne bridkosti je napolnila tvojo dušo, ko so sneli tvojega preljubeznivega Sina s križa! — O, še nobeno materino srce ni tako ljubilo, kakor je tvoje, zakaj ti nisi v Jezusu le ljubila svojega najljubeznivejšega Sina, najlepšega in najboljšega izmed vseh ljudi, ampak v njem si tudi ljubila svojega Boga. In ta najljubeznivejši Sin, ta božji Zveličar, katerega molijo vsi angeli kot svojega Boga, ta je ležal mrtev v tvojem naročju. Oh, kako strašan pogled, videti najbolj nedolžnega z ranami obdanega, grozovito umorjenega radi naših grehov! — O

žalostna Mati, pač po pravici si smela klicati: »O vi vsi, ki greste mimo, postojte in pogledajte, če je katera bolečina, kakor je moja bolečina!«

O prežalostna, jokajoča Mati! Ker mi zdaj tu na altarju ponavljamo veliko spravno daritev, oh, zedini tudi ti svoje trpljenje, svoje zdihljeje in solze z našimi molitvami in ti sama pokaži naše potrebe in nadloge svojemu božjemu Sinu, kateri je šel zdaj v spomin svojega pokopa v mašnikovo srce. — O, da bi bil tudi jaz vreden in bi smel prejeti z mašnikom sveto telo Jezusa Kristusa! Ker sem pa nevreden te milosti, prosi zame, o preljuba moja Mati, svojega božjega Sina, da vsaj duhovno pride k meni in me posveti, da bi Ga vsaj pri svetem obhajilu prav pobožno prejel in bom v zauživanju Njegovega svetega telesa utrjen v vseh čednostih, katere me vrednega naredo večnega življenja. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri sklepu.

Presveta Trojica, sprejmi milostljivo to sveto daritev, katero smo v pobožnosti opravili, in naj Ti bo všečna v znamenje mojega spoštovanja, moje po-

korščine in molitve do Tebe. Ker smo se pa tudi spomnili trpljenja in bridkosti deviške Matere našega Gospoda, naj prosi tudi ona za nas, da bomo v prihodnjem življenju na zemlji tako verni, kakor ona in da bomo tako potrpežljivo in vdano vsa trpljenja in bridkosti sprejemali iz božje roke, kakor ona. — Zlasti naj prosi preblazena Devica še zame, da bom imel enkrat srečno zadnjo uro in da dosežem pod njenim varstvom večno življenje. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

P o b l a g o s l o v u.

O prelubeznivi Bog! Blagoslovi me v vseh zadevah mojega življenja, kakor si blagoslovil Mater svojega božjega Sina v njenem trpljenju, da se je izročila v vseh bolečinah in bridkostih vsa Tvoji sveti volji. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Z a h v a l a.

O Jezus Kristus, moj Odrešenik! Z ginjenim srcem Te zahvalim za Tvojo bridko smrt na križu, katere spomin se je zdaj na altarju ponavljal. Med to božjo daritvijo Tvoje smrti sem s skesanim srcem molil in imam zdaj nebeški blago-

slov v svojem srcu. O Jezus, daj mi moč, da ne izgubim tega dragega zaklada z novimi grehi.

Tudi tvojih bridkosti, o žalostna Mati Jezusova, sem se sočutno spomnil. Jokaje si stala pod križem in vsak zdihljej, vsaka beseda tvojega umirajočega Sina je šla kakor meč skozi tvoje ljubeče materino Srce! O prežalostna Mati, kdo bi se ne jokal pri spominu tvojih bridkosti! Videla si, kako je krvavel, slišala, ko je klical: »Oče, zakaj si me zapustil?« Videla si Ga brez vsega polajšanja v strašnem trpljenju, ko je dokončal veliko delo. Več si ti trpela, kakor vsi Njegovi žalostni prijatelji, ker si Ga bolj ljubila. O žalostna Mati, bodi mi vedno dobra Mati. Skrbi zame v mojem življenju in ko bom nekda v smrtnih težavah od vseh zapuščen, takrat se spomni te ure, ponovljene svete daritve, spomni se moje ljubezni, s katero te ljubim, in bodi moja tolažnica, moja priprošnjica pri Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, našem Gospodu. Amen.

O Marija, blagoslovi nas s svojim Detetom Jezusom Kristusom in obvaruj nas vsega hudega — nagle, neprevidene smrti — smrtnega greha! — Češčena naj bodo sveta sladka imena: Jezus,

Marija in sv. Jožef! Češčena bodi vsa nebeška družba, zdaj in vekomaj. Amen.

Po svojem devištvu in čistem spočetju, o Devica, očisti naše duše, naša srca!

Spovedne molitve.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Pridi, Sveti Duh, razveseli mi um, da prav spoznam svoje grehe; nagni mi voljo, da se jih resnično kesam, odkritosrčno spovem, zanje zadostujem in se resno poboljšam.

O Marija, usmiljena Mati, izprosi mi milost, da vredno prejmem zakrament svete pokore.

Moj angel varih, moj sveti patron in vsi svetniki, posebno vi, blaženi spokorniki, ki ste zdaj po usmiljenju božjem pravični in srečni, prosite zame grešnika.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Izpraševanje vesti.

Pri izpraševanju vesti je treba velike skrbnosti, kakor pri vsakem imenitnem opravilu; ne smemo biti površni in lahkomišelní, pa tudi ne prebojazljivi.

Resno se izprašuj: Kdaj sem bil zadnjič pri spovedi? — Ali sem zamolčal

kak smrtni greh? — Ali sem se takrat resnično kesal svojih grehov, in ali sem sklenil, da jih več ne storim? — Ali sem v smrtnem grehu prejel sveto obhajilo? — Ali se je to zgodilo tudi o velikonočnem času? — Ali sem natančno opravil naloženo pokoro? — Ali sem po svoji moči poravnal škodo, če sem jo bil storil bližnjemu?

Potem se izprašuj (brez tiskanih vprašanj), kaj si grešil od tistega časa, ko si začel greh spoznavati, ali od zadnje dobro opravljene spovedi.

Premisli božje in cerkvene zapovedi in poglobitve grehe, in vprašaj se prav resno, kaj si grešil v mislih, v željah, v besedah, v dejanju, ali z opuščanjem dobrega...

Dalje še premisli, ali si se udeležil kakega tujega greha, in ali si izpolnjeval dolžnosti svojega stanu...

Če si smrtno grešil, izprašuj se tudi o številu smrtnih grehov in o takih okoliščinah, ki izpreminjajo vrsto greha, ali ki iz sicer malega greha naredé smrtni greh. Premišluj, ali si storil smrtni greh vsak dan, vsak teden, vsak mesec; in kolikrat na dan, na teden, na mesec...

Potem se še vprašaj, kateri greh storiš največkrat (da spoznaš svojo po-

glavitno napako). Da jo odpraviš, ti bodi posebna skrb.

Kes ali obžalovanje.

Moj Bog, kako zadolžen stojim pred Teboj! Neštevilnokrat sem žalil Tebe, neskončno dobroto, in omadeževal svojo dušo. Pomačaj mi s svojo milostjo, da se rešim greha, ki je največje hudo.

O Sveti Duh, razsvetli moj um in gani moje srce, da bom svojo hudobijo prav spoznal in iz vsega srca obžaloval. Marija, pribežališče grešnikov, podpiraj me, ubogega grešnika! In ti, moj angel varih, ki si bil priča mojih grehov, po-kaži mi vso njihovo gnusobo, da se jih bom iz srca kesal in zopet našel usmi-ljenje božje. Amen.

Trdni sklep.

O moj Bog! Trdno sklenem, s Tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, bliž-nje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti. Odslej Ti hočem zvesteje služiti. Daj mi milost, da izpolnim ta svoj sklep. Amen.

Spoved.

Ko pride vrsta nate, poklekni k spovednici. Ko spovednik odpre vratca, se pokrižaj in reci:

Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem.

Jaz ubogi grešnik se spovem Bogu vsemogočnemu, preblaženi Devici Mariji, vsem ljubim svetnikom in vam, častitemu mašniku, božjemu namestniku, da sem po svoji zadnji spovedi, ki sem jo opravil — (tu se pove kdaj) — velikokrat in obilno grešil; posebno pa se obtožim —.

Spovej se zdaj svojih grehov. Skleni spoved s tem, da še enkrat obudiš kes ali obžalovanje, rekoč:

O moj Bog! — Ti in vsi moji grehi so mi resnično žal, — ker sem z njimi zaslužil, da me po vsej pravici kaznuješ. — Žal so mi, ker sem Tebe, svojega najboljšega Očeta — največjo in preljubeznivo dobroto, z njimi razžalil. — Trdno sklenem, s Tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, — bližnje priložnosti v greh se varovati in nič več ne grešiti.

Prosim, duhovni oče, zveličavne pokore in svete odveze.

Molitev po spovedi.

Zahvalim se Ti, nebeški Oče, za Tvojo milost. — Veliko je bilo moje zadolženje, ali še večje je Tvoje usmiljenje.

— Bil sem izgubljen sin, zdaj pa si me zopet sprejel za svojega otroka, — ker nočeš smrti grešnikove, ampak da se spokori in živi.

Moj Odrešenik, Jezus Kristus, — svojo kri si prelil na križu za grešnike — in postavil zakrament svete pokore, da bi jih rešil večne smrti! — Iz dna svojega srca Ti želim biti hvaležen; — zato ponovim danes svoj sklep: — nikoli več Te nočem žaliti. — Boljše je zame, da bi se zgrudil mrtev na zemljo, — kakor da bi še kdaj živel v smrtnem grehu. — Jezus, v Tvoje usmiljenje upam: — pridi na pomoč moji slabosti, — da ne padem nikdar več.

Sveta Marija, — tebi prav posebno priporočim svoje sklepe. — Tebi ne bo odrekel nobene prošnje tvoj Sin, Jezus Kristus: — o izprosi mi milost stanovitnosti do zadnje ure mojega življenja. Amen.

Zadostovanje.

Kdor naložene pokore po lastni krivdi ne opravi, ta greši in izgubi mnogo milosti. Zato opravi pokoro: 1. natančno tako, kakor je bila naložena; in 2. brez odlašanja.

Obhajilne molitve.

Obujenje vere.

O Jezus, moj Gospod in moj Bog!
— Kar si govoril Izraelcem, govoriš tudi nam: —

»Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. — Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj, — in kruh, ki ga bom jaz dal, — je moje meso za življenje sveta.

Resnično, resnično vam povem: ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili Njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.

Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.«

»Ko so pa (apostoli z Jezusom) večerjali, je vzel Jezus kruh, in ga je posvetil in razlomil ter dal svojim učencem, rekoč:

Vzemite in jejte, to je moje telo.

In vzel je kelih, zahvalil (nebeškega Očeta) in jim dal, rekoč:

Pijte iz njega vsi. Zakaj to je moja kri nove zaveze, ki bo za njih veliko prelita v odpuščenje

grehov.« »Kolikorkrat boste to delali, delajte v moj spomin.«

Te besede si govoril Ti sam, o Jezus, — Ti moj Bog, — ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. — Zato verujem, — da si v zakramentu svetega Rešnjega Telesa resnično in bistveno pričujoč. — O Jezus, poživi mojo vero. Amen.

Obujenje upanja.

Gospod Jezus Kristus, — nisi prišel na zemljo iskat pravičnih, ampak grešnike. — Tudi zdaj nas vabiš in kličeš: — »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, — in jaz vas bom poživil.«

Tvoja ljubezen mi daje upanje, — da tudi mene ne boš zavrzel. — Nisem vreden, da bi Te prejel v svoje srce, — ali zaupati moram na Tvoje besede. — Pridi torej, — naj se zgodi, kakor si rekel: — »Kdor je moje meso in pije mojo kri, — ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.« — Pridi, o Jezus, in utrdi moje upanje.

Obujenje ljubezni.

Z večno ljubeznijo si me ljubil, moj Bog. Ko me še na svetu ni bilo, si zame že pripravljaj zveličanje. Postal si člo-

vek, da bi me odrešil; postavil si Zakrament ljubezni, da bivaš vedno med nami; in vabiš me k sveti večerji, v kateri boš Ti sam moja jed in pijača.

Ljubim Te, moj Odrešenik, — moj Bog in moje vse. — Ljubim Te iz vsega srca nad vse, — in žal mi je, da Te nisem vedno tako ljubil. — Danes pa Ti obljubim večno ljubezen. — Nobena stvar me ne bo ločila od Tebe. — Tebi hočem živeti, Tebi hočem umreti. — O Jezus, vnemaj bolj in bolj mojo ljubezen do Tebe. Amen.

Obujenje ponižnosti in kesanja.

Gospod Jezus Kristus, — čim bolj se bliža sveti trenutek, ko se boš sklenil z menoj, — tem bolj čutim svojo nevrednost. — Ti si neskončni Bog, jaz pa sem prah in pepel. — Ti si neskončno svet, jaz pa z grehi omadeževan. — Ti si me ljubil, jaz pa sem Te žalil.

Moj Bog, — sramujem se svoje nevrednosti — in iz vsega srca obžalujem, — da sem prestopal Tvoje svete zapovedi. — Žal mi je, da sem svojo dušo omadeževal z grehi; — žal mi je, da sem zaslužil pekel in izgubil nebesa; — najbolj pa mi je žal, — da sem žalil Tebe,

svojega Odrešenika, — ki me ljubiš in vabiš k svoji mizi.

Češčenje in hrepenenje.

Gospod Jezus Kristus, — kakor Bog in človek si pričujoč v podobi kruha, — da bi bil moji duši hrana za večno življenje. — Molim Te, moj Bog in moje vse.

Pridite semkaj, vse stvari božje, — molite z menoj Jezusa!

Pridite iz nebes, angeli božji, — molite z menoj Jezusa na altarju! — Pridi, sveta Devica Marija, ki svojega Sina ljubiš, — moli z menoj Jezusa v Zakramentu ljubezni. — Moj Bog in Odrešenik, — iz globočine svoje nevrednosti zdihujem po Tebi: — pridi v moje srce. — Kakor žejni jelen hrepeni po studencu, — tako moja duša koprne po Tebi.

Ponavljaj pred Jezusom vroče zdihljeje, dokler ne pride čas svetega obhajila.

Molitve po svetem obhajilu.

1. Po češčenje in zahvala.

Bodi tisočkrat pozdravljen v mojem srcu, ljubi Jezus! Odkod meni ta neizrekljiva sreča, da si prišel k meni, Ti,

moj Gospod in moj Bog! Nebesa Te ne morejo obseči, ali Tvoja ljubezen Te je nagnila, da si prišel prebivat v srce ubogega grešnika!

O kako srečen sem danes! Našel sem Njega, ki Ga ljubim. V mojem srcu živi On, ki je moje veselje.

Moja duša povečuje Gospoda, — in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju. — Zakaj velike reči mi je storil — On, ki je mogočen in čegar ime je sveto.

Pridite, angeli nebeški, — poveljujte z menoj Jezusa! — Pridite, apostoli in mučenci, spoznavavci in device, — hvalite z menoj Gospoda! — Pridi, Marija, — božja Mati in Devica, — pomagaj mi, da se dostojno zahvalim svojemu Odrešeniku, — tvojemu Sinu! — Jezus, Tebi čast in hvala vekomaj. Amen.

2. Daruj samega sebe Jezusu in ponovi sklepe.

Kaj bom povrnil Gospodu za vse, kar mi je dal? — Sprejmi moje srce, o Jezus. — Vse moje življenje naj bo Tebi posvečeno.

»Sprejmi, Gospod, vso mojo prostost. — Sprejmi moj spomin, — moj

razum in vso mojo voljo. — Karkoli imam ali premorem, si mi podaril Ti; — vse to Ti vrnem in izročim, — naj nad vsem popolnoma vlada Tvoja volja. — Daj mi le ljubezen do Tebe in Tvojo milost, — in bogat bom zadosti — in ne bom prosil nič drugega več.»

(300 dni odpustka. — Leon XIII., 26. maja 1883.)

Utrdi, Gospod, moje dobre sklepe. — Utrdi me posebno, da Te nikdar več ne bom žalil. — Obljubim Ti, — da se bom s Tvojo pomočjo ogibal bližnje priložnosti v greh, — in da bom ljubil Tvojo sveto Cerkev.

Jezus, Tebi živim, — Jezus, Tebi umrjem. — Jezus, Tvoj sem živ in mrtev. Amen.

3. P r o s i J e z u s a m i l o s t i.

O Jezus, ostani vedno v mojem srcu s svojo milostjo. Ne dopusti, da bi se kdaj ločil od Tebe.

»Kaj imam v nebesih, in kaj ljubim na zemlji kakor Tebe? Bog mojega srca in delež moj je Bog vekomaj.«

D u š a K r i s t u s o v a, posveti me.

Telo Kristusovo, zveličaj me.

Kri Kristusova, napoji me.

Voda strani Kristusove, operi me.

Trpljenje Kristusovo, utrdi me.
 O dobri Jezus, usliši me.
 V svoje rane sprejmi me.
 Od Tebe se ločiti ne pusti me.
 Pred hudim sovražnikom brani me.
 Ob uri moje smrti pokliči me, in k Tebi
 priti pusti me,
 da bom s Tvojimi svetniki hvalil Te
 od vekomaj do vekomaj. Amen.
 (Odpustek 7 let po sv. obhajilu; drugokrati
 300 dni. — Pij IX., 9. januarja 1854.)

Litanije presv. imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!
 Kristus, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Jezus, sliši nas!
 Jezus, usliši nas!
 Bog Oče nebeški, usmili se nas!
 Bog Sin, Odrešenik svetá,
 Bog Sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, Sin živega Boga,
 Jezus, odsvit Očeta,
 Jezus, žar večne luči,
 Jezus, kralj veličastva,
 Jezus, solnce pravice,

Jezus, Sin Marije Device,
 Jezus ljubeznivi,
 Jezus čudoviti,
 Jezus, močni Bog,
 Jezus, oče prihodnjega veka,
 Jezus, angel velikega sklepa,
 Jezus najmogočnejši,
 Jezus najpotrpežljivejši,
 Jezus najpokornejši,
 Jezus krotki in iz srca ponižni,
 Jezus, ljubitelj čistosti,
 Jezus, naš ljubitelj,
 Jezus, Bog miru,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, zgled čednosti,
 Jezus, goreči ljubitelj duš,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališče,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrotà,
 Jezus, naša pot in naše življenje,
 Jezus, veselje angelov,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, voditelj apostolov,
 Jezus, učitelj evangelistov,
 Jezus, srčnost mučencev,

Jezus, luč spoznavavcev,
 Jezus, čistost devic,
 Jezus, krona vseh svetnikov,
 Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o
 Jezus!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
 Vsega hudega — reši nas, o Jezus!

Vsega greha

Svoje jeze

Skušnjav hudičevih

Duha nečistosti

Večne smrti

Zanemarjanja tvojih navdihov

Po skrivnosti svojega svetega učlove-
 čenja

Po svojem rojstvu

Po svojem detinstvu

Po svojem božjem življenju

Po svojih trudih

Po svoji smrtni bridkosti in svojem trp-
 ljenju

Po svojem križu in svoji zapuščenosti

Po svojih bolečinah

Po svoji smrti in svojem pokopu

Po svojem vstajenju

Po svojem vnebohodu

Po svoji ustanovitvi najsvetejšega Za-
 kramenta

Po svojih radostih

Po svojem veličastvu

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
prizanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

M o l i m o. Gospod Jezus Kristus, ki si rekel: »Prosíte in se vam bo dalo, iščíte in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo,« daj nam, Te prosimo, gorečnost svoje božje ljubezni, da Te bomo s celim srcem, z besedo in dejanjem ljubili in neprenehoma hvalili.

Daj nam, Gospod, da vedno v sebi ohranimo strah in ljubezen do Tvojega svetega imena, ker nikdar ne nehaš voditi teh, ki jih utrdiš v stanovitosti svoje ljubezni. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odpustka enkrat na dan. — Leon XIII., 6. jan. 1886.)

Molitev k presv. R. Telesu

se moli, kadar je izpostavljeno.

V. Kruh iz nebes si jim podelil. (Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja.)

M o l i m o. O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti Tvojega telesa in Tvoje krvi tako častiti, da bomo sad Tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Molitev za vse potrebe.

(Moli se navadno po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere in ob največjih praznikih se primerneje izpušča.)

M o l i m o. Vsemogočni večni Bog, nebeški Oče, poglej z očmi svoje neskončne milosti naše bridkosti, nadloge in težave. Usmili se vseh vernih kristjanov, za katere se je Tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče, zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, pogubne upore, vojsko, draginjo, bolezni in žalostne, hude čase.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je Tebi pri-

jetno, s Tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostljivo na svojega služabnika, našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, črez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj Tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po Tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati, in k Tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in svetne gosposke in oblastnike, da bodo pospeševali vse, kar more pripomoči k Tvoji časti, k našemu zveličanju, k miru in sreči vsega krščanstva.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da moramo prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Podeli nam, Bog miru, pravo edinost v veri brez vsakega razdora in ločitve.

Obrni naša srca k pravi pokori in k popoljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da Ti bomo kakor Tvoji pokorni otroci v življenju in smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, Gospod, bodi vedno priporočeno vse naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam Tvojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da Te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam podeli, Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)

— Čast bodi.

Litanije presv. Srca Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!
 Bog Sin, Odrešenik sveta,
 Bog Sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Srce Jezusa, Sinu večnega Očeta,
 Srce Jezusovo, v Materi Devici od Sve-
 tega Duha upodobljeno,
 Srce Jezusovo, z Besedo božjo v osebi
 zedinjeno,
 Srce Jezusovo, neskončno veličastno,
 Srce Jezusovo, sveti tempelj božji,
 Srce Jezusovo, šotor Najvišjega,
 Srce Jezusovo, hiša božja in vrata ne-
 beška,
 Srce Jezusovo, žareče ognjišče ljubezni,
 Srce Jezusovo, posoda ljubezni in pra-
 vice,
 Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni
 polno,
 Srce Jezusovo, globočina vseh čednosti,
 Srce Jezusovo, vse hvale vredno,
 Srce Jezusovo, kralj in središče vseh src,
 Srce Jezusovo, v katerem so vsi za-
 kladi modrosti in vednosti,
 Srce Jezusovo, v katerem biva vsa po-
 polnost božanstva,
 Srce Jezusovo, nad katerim ima Oče
 posebno veselje,
 Srce Jezusovo, iz čigar polnosti smo
 vsi prejeli,

Srce Jezusovo, hrepenenje večnih vi-
šav,

Srce Jezusovo, potrpežljivo in neskonč-
no usmiljeno,

Srce Jezusovo, bogato za vse, ki Te kli-
čejo,

Srce Jezusovo, vir življenja in svetosti,

Srce Jezusovo, sprava za naše grehe,

Srce Jezusovo, z zasramovanjem nasi-
čeno,

Srce Jezusovo, zavoljo naših hudobij
potrto,

Srce Jezusovo, do smrti pokorno,

Srce Jezusovo, s sulico prebodeno,

Srce Jezusovo, vir vse tolažbe,

Srce Jezusovo, naše življenje in vsta-
jenje,

Srce Jezusovo, naš mir in naša sprava,

Srce Jezusovo, daritev za grešnike,

Srce Jezusovo, zveličanje v Tebe upa-
jočih,

Srce Jezusovo, upanje v Tebi umirajočih,

Srce Jezusovo, sladkost vseh svetni-
kov,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usmili se nas!

V. Jezus krotki in iz srca ponižni.

O. Upodobi naše srce po svojem Srcu.

M o l i m o. Vsemogočni, večni Bog, ozri se na Srce svojega preljubega Sina in na češčenje in zadoščenje, ki Ti ga opravlja v imenu grešnikov, in po Njem potolažen odpusti njim, ki prosijo Tvojega usmiljenja, v imenu istega Tvojega Sina Jezusa Kristusa, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

(300 dni odp. vsakikrat. — Leon XIII.)

(Kadar se molijo samo litanije do tukaj, se pristavi Oče naš, Češčena Marija [trikrat] in Čast bodi.)

Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

(Moli se najprimerneje na praznik presvetega Srca Jezusovega ali v nedeljo za njim, in v prvih petkih, oziroma prvih nedeljah.)

Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu, ozri se na nas, ki v globoki ponižnosti klečimo pred Tvojim altarjem. Tvoji smo, Tvoji hočemo biti. Da bi pa mogli biti s Teboj trdneje sklenjeni, glej, zato se danes vsak izmed nas radovoljno posveti Tvojemu presvetemu Srcu.

Tebe mnogi niso nikdar poznali, mnogi pa so Tvoje zapovedi zaničevali

in Te zavrgli. Usmili se obojih, dobrotljivi Jezus, in potegni vse k svojemu svetemu Srcu. Kralj bodi, Gospod, ne samo vernih, ki niso nikdar odpadli od Tebe, temveč tudi izgubljenih sinov, ki so Te zapustili; daj, da se skoraj vrnejo v Očetovo hišo, da ne poginejo uboštva in lakote. Kralj bodi tistih, ki jih slepi verska zmota ali loči razkol, in pokliči jih nazaj v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Kralj bodi tudi vseh tistih, ki živijo v stari zmoti poganstva; reši jih iz teme in privedi jih k luči v božje kraljestvo.

Daj, Gospod, svoji Cerkvi varno in blagonosno prostost; daj vsem narodom red in mir; daj, da se bo od kraja do kraja zemlje razlegal en glas: Bodi hvala božjemu Srcu, ki nas je rešilo, slava in čast Mu vekomaj!

O. Amen.

Molitev za vse potrebe.

Se pristavlja pri javnih večernicah ob nedeljah in praznikih, kakor pri litanijah presv. imena Jezusovega.

Oče naš! Češčena Marija. (Trikrat.)
Čast bodi.

Lavretanske litanije Matere božje.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik svetá,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica, —

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati prečista, —

Mati brezmadežna,

Mati nedolžna,

Mati deviška, —

Mati ljubezniva,

Mati čudovita,

Mati dobrega sveta, —

Mati Stvarnikova,

Mati Odrešenikova,

Devica najmodrejša, —

Devica častitljiva,

Devica hvalevredna,

Devica moččna, —

Devica milostljiva,
 Devica verna,
 Podoba pravice, —
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna, —
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Roža skrivnostna, —
 Stolp Davidov,
 Stolp slonokosteni,
 Hiša zlata, —
 Skrinja zaveze,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica, —
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih, —
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov, —
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučencev, —
 Kraljica spoznavavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov, —
 Kraljica brez madeža izvirnega greha
 spočeta,
 Kraljica presvetega rožnega venca,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usmili se nas!

(300 dni odpustka vsakikrat. — Pij VII.,
30. sept. 1817.)

K presv. Rešnjemu Telesu

se moli, kadar je izpostavljeno.

V. Kruh iz nebes si jim podelil.
(Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja.)

M o l i m o.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti Tvojega telesa in Tvoje krvi tako častiti, da bomo sad Tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Molitev k Materi božji.

Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta božja Porodnica, ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vse-

lej vseh nevarnosti, o častitljiva in blagoslovljena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči!

O. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

V. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o. Podeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in na telesu, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni. (Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Cerkvene antifone in prošnje do Matere božje.

A. Od prve adventne nedelje do božiča.

Premila Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in morska zvezda, pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika čudežno rodila; ti, Devica prej in slej, ko si iz Gabrielovih ust prejela oznanjenje, usmili se grešnikov!

V. Angel Gospodov je oznanil Mariji.

O. In spočela je od Svetega Duha.

M o l i m o. Milost svojo, prosimo Te, Gospod, v naša srca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, Tvojega Sina, po Njegovem trpljenju in križu dosežemo častitljivo vstajenje. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

B. Od božiča do svečnice.

Premila Mati Zveličarjeva . . . (kakor pred božičem).

V. Po porodu si Devica čista ostala.
O. Božja Porodnica, prosi za nas!

M o l i m o. O Bog, ki si po rodovitnem devištvu blažene Marije podelil človeškemu rodu dar večnega zveličanja, daj nam, Te prosimo, naj čutimo, da prosi za nas ona, po kateri smo bili vredni, prejeti začetnika življenja, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Tvojega Sina. (Amen.)

C. Od svečnice do velikega četrтка.

Zdrava, o nebes Kraljica,
zdrava, angelov gospa,
zdrava, korenina, zdrava vrata,
iz katerih svetu luč je prisijala!

O veséli se, Devica slavna,
nad vse krasna!

Bodi zdrava, o prelepa,
prosi za nas Kristusa!

V. Dovolj, naj te hvalim, o sveta Devica.

O. Daj mi moč zoper sovražnike svoje.

M o l i m o. Podeli nam, milostljivi Bog, pomoč v naši slabosti, da, ki obhajamo spomin svete božje Porodnice, s pomočjo njene priprošnje od svojih grehov vstanemo. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

D. Od velike sobote do prve pobinkošne nedelje.

Raduj se, Kraljica nebeška, aleluja.

Zakaj On, ki si Ga bila vredna nositi, aleluja,

je vstal, kakor je rekel, aleluja.

Prosi za nas Boga, aleluja.

V. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja,

O. ker je Gospod res vstal, aleluja.

M o l i m o. O Bog, ki si z vstajenjem svojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, svet razveselil; daj, prosimo, da po Njegovi Materi Devici Mariji dosežemo veselje večnega življenja. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

E. Od prve pobinkošne nedelje do adventa.

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi

češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o. Vsemogočni, večni Bog, ki si telo in dušo častite Device in Matere Marije, da bi vredno prebivališče Tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo Svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zla in večne smrti rešeni. (Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.)

Molitev k svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri služabnik, ki ga je Gospod postavil nad svojo družino.

V. Prosi za nas, svetí Jožef!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o. Naj nam pomaga, prosimo Te, Gospod, zasluženje ženina Tvoje presvete Matere Marije, da nam bo po njegovih priprcšnjah podeljeno, česar naša slabost ne more doseči. (Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitev za vse potrebe.

(Moli se po litanijah ob nedeljah in praznikih; na predvečere se primerneje izpušča.)

Ponižno Te prosimo, Gospod, razveži milostno naših grehov vezi, in po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov ohrani nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše družine v vsej svetosti. Očisti grehov in hudobije vse naše sorodnike in prijatelje, in napolni jih z lepimi čednostmi. Podeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje. Daj nam zdravo vreme in dobro letino. Skaži milost našim prijateljem in neprijateljem. Obvaruj to duhovnijo z vsemi, ki v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa in povodnji; in podeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj.

Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., vso našo duhovsko in svetno gosposko in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega hudega. In Tvoj blagoslov pridi iz nebes na nas in ostani vedno pri nas. — Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti Svetega Duha, Bog od vekomaj.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vedno pri nas.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)
— Čast bodi.

Pri pobožnosti sv. rožnega venca v oktobru.

(Po lavretanskih litaniyah naj se moli namestu molitve »K svetemu Jožefu« in »Za vse potrebe« samo naslednja molitev.)

K tebi, o sveti Jožef, pribežimo v svojih stiskah, in ko smo na pomoč klicali tvojo presveto nevesto, prosimo zaupljivo tudi tvojega varstva. Pri ljubezni, ki te je vezala z brezmadežno Devico, božjo Materjo, in pri očetovski ljubezni, s katero si objemal dete Jezusa, te ponižno prosimo, ozri se milostno na delež, ki ga je pridobil Jezus s

svojo krvjo, in pomagaj nam v naših potrebah s svojo močjo in priprošnjo.

O preskrbni varih svete družine, varuj izvoljeno ljudstvo Jezusa Kristusa; odvrni od nas, ljubeznipolni oče, vsako kugo zmot in greha. Podpiraj nas milostno z nebes, o mogočni naš varih, v tem boju zoper moči teme, in kakor si nekdej otel dete Jezusa iz smrtne nevarnosti, tako brani zdaj sveto Cerkev božjo sovražnega zalezovanja in vsakega nasprotovanja. Varuj nas vsekdar, da bomo po tvojem zgledu in s tvojo pomočjo mogli sveto živeti, srečno umreti in doseči večno zveličanje v nebesih.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.)
Čast bodi.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,
 Sveta Marija, prosi za nas!
 Sveta Mati božja,
 Sveta devic Devica,
 Sveti Mihael,
 Sveti Gabriel,
 Sveti Rafael,

Vsi sveti angeli in nadangeli, prosite za
 nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov,
 Sveti Janez Krstnik,
 Sveti Jožef,

Vsi sveti očaki in preroki,

Sveti Peter,
 Sveti Pavel,
 Sveti Andrej,
 Sveti Jakob,
 Sveti Janez,
 Sveti Tomaž,
 Sveti Jakob,
 Sveti Filip,
 Sveti Jernej,
 Sveti Matej,
 Sveti Simon,
 Sveti Tadej,
 Sveti Matija,
 Sveti Barnaba,
 Sveti Luka,
 Sveti Marko,

Vsi sveti apostoli in evangelisti,

Vsi sveti učenci Gospodovi,
 Vsi sveti nedolžni otroci,

Sveti Štefan,
 Sveti Lavrencij,
 Sveti Vincencij,
 Sveti Fabijan in Sebastijan, pro-
 sita za nas!

Sveti Janez in Pavel,
 Sveti Kozma in Damijan,
 Sveti Gervazij in Protazij,

Vsi sveti mučenci,
 Sveti Silvester,
 Sveti Gregorij,
 Sveti Ambrozij,
 Sveti Avguštin,
 Sveti Hieronim,
 Sveti Martin,
 Sveti Nikolaj,

Vsi sveti škofje in spoznavavci,
 Vsi sveti učeniški,

Sveti Anton,
 Sveti Benedikt,
 Sveti Bernard,
 Sveti Dominik,
 Sveti Frančišek,

Vsi sveti mašniki in leviti,

Vsi sveti menihi in puščavniki,

Sveta Marija Magdalena,
 Sveta Agata,
 Sveta Lucija,

Sveta Neža,
 Sveta Cecilija,
 Sveta Katarina,
 Sveta Anastazija,

Vse svete device in vdove,
 Vsi svetniki in svetnice božje,
 Bodi nam milostljiv, prizanesi nam, o
 Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Go-
 spod!

Vsega hudega — reši nas, o Gospod!

Vsega greha

Svoje jeze

Nagle in neprevidene smrti

Skušnjav hudičevih

Jeze, sovraštva in vse hude volje

Duha nečistosti

Treska in hudega vremena

Šibe potresa

Kuge, lakote in vojske

Večne smrti

Po skrivnosti svojega svetega učlove-
 čenja

Po svojem prihodu

Po svojem rojstvu

Po svojem krstu in svetem postu

Po svojem križu in trpljenju

Po svoji smrti in svojem pokopu

Po svojem svetem vstajenju

Po svojem čudežnem vnebohodu

Po prihodu tolažnika Svetega Duha
 Na dan sodbe
 Mi grešniki — prosimo te, sliši nas!
 Prizanesi nam — itd.
 Odpusti nam,
 Pripelji nas k pravi pokori,
 Vlada in ohrani svojo sveto Cerkev,
 Ohrani apostolskega pastirja in vse cer-
 kvene stanove v svoji sveti veri,
 Ponižaj sovražnike svete Cerkve,
 Varuj našega cesarja,
 Daj krščanskim kraljem in oblastnikom
 mir in pravo soglasje,
 Daj vsemu krščanskemu ljudstvu mir in
 edinost,
 Potrdi in ohrani nas vse v svoji sveti
 službi,
 Povzdigni naše misli k nebeškim že-
 ljam,
 Povrni vsem našim dobrotnikom z več-
 nimi darovi,
 Reši duše naše in naših bratov, sorodni-
 kov in dobrotnikov večnega pogub-
 ljenja,
 Daj in ohrani sad zemlje,
 Daj vsem vernim dušam večni pokoj,
 Usliši nas,
 Sin božji,
 Jaglje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš ... (dalje tiho).

V. In ne vpelji nas v skušnjava.

O. Temveč reši nas hudega.

Molitev k presv. Rešnjemu Telesu.

(Se moli, kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh iz nebes si jim podelil.
(Aleluja.)

O. Ki ima vso sladkost v sebi. (Aleluja.)

M o l i m o.

O Bog, ki si nam v čudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti Tvojega telesa in Tvoje krvi tako častiti, da bomo sad Tvojega odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Navadne molitve po litanijah.

P s a l m 69.

O Bog, pridi mi na pomoč; Gospod, hiti mi pomagat.

Osramočeni naj bodo in naj se sramujejo, * kateri mi strežejo po življenju.

Zavrnejo naj se in sram jih bodi, kateri mi hudo želé.

Zavrnejo naj se hitro osramočeni, * kateri se mi posmehujejo.

Radujejo in veselé naj se v Tebi vsi, kateri Te iščejo; * in kateri ljubijo Tvoje odrešenje, naj vedno govoré: Hvaljen bodi, Gospod!

Jaz pa sem revež in siromak, * Bog, pomagaj mi.

Moj pomočnik in moj odrešenik si Ti, * Gospod, nikar se ne múdi!

Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu; * kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

V. Pomagaj svojim služabnikom,

O. ki v Tebe zaupajo, moj Bog.

V. Bodí nam, Gospod, močen stolp,

O. pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In sin krivice naj se ne lotí nam škodovati.

V. Gospod, ne ravnej z nami po naših grehah.

O. ne ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod, poživljaj in osrečuj ga na zemlji, in ne daj ga v roke njegovih sovražnikov.

V. Molimo za našega škofa I.

O. Gospod, ohrani in varuj ga vsega hudega.

V. Molimo za našega cesarja I.

O. Ohrani, Gospod, našega cesarja in usliši nas na dan, ko kličemo k Tebi.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Povrni milostno, Gospod, vsem, ki nam zavoljo Tvojega imena kaj dobrega storé, z večnim življenjem.

V. Molimo za verne duše v vicaah.

O. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

O. Pomačaj svojim služabnikom, ki v Tebe zaupajo, moj Bog.

V. Pošlji jim, Gospod, pomoč iz svetišča.

O. In varuj jih s Siona.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k Tebi.

M o l i m o.

O Bog, ki Ti je lastno, da vedno usmiljenje skazuješ in prizanašaš, sprejmi naše prošnje, naj nas in vse Tvoje služabnike, katere veže grehov veriga, milostno odveže Tvoje dobrotno usmiljenje.

Usliši, prosimo, Gospod, naše ponižne prošnje in odpusti nam grehe, ki se Ti jih obtožimo, da nam z odpuščanjem vred dobrotljivo mir podeliš.

Skaži nam milostno, Gospod, svoje neizrekljivo usmiljenje, da nas vseh grehov odvežeš, in kazni, ki jih zanje zaslužimo, rešiš.

O Bog, ki Te greh razžali in pokora potolaži, ozri se milostno na molitev svojega ljudstva, ki Te ponižno prosi; in odvrni šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svojega služabnika, našega papeža I., in vodi ga v svojem usmiljenju po potu večnega življenja, da bo, kar je Tebi prijetno, s Tvojo pomočjo želel in z vso močjo izvrševal.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih, glej milostno na svojega služabnika,

našega škofa I., ki si ga za pastirja naši škofiji postavil; podeli mu, da bo tistim, črez katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil, in tako s čredo, ki mu je izročena, dosegel večno življenje.

Prosimo, vsemogočni Bog, naj Tvoj služabnik, naš cesar I., ki je po Tvojem usmiljenju sprejel cesarsko vladarstvo, tudi raste v vseh čednostih, da bo, z njimi lepo ozaljšan, mogel greha se varovati, sovražnike zmagovati in k Tebi, ki si pot, resnica in življenje, v milosti dospeti.

O Bog, ki od Tebe izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša srca Tvojim zapovedim vdana, in da bodo časi po zatrtém strahu pred sovražniki s Tvojo pomočjo varni in mirni.

Užgi, Gospod, naša srca z ognjem Svetega Duha, da Ti bomo s čistim telesom služili in z neomadeževanim srcem dopadli.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, podeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da usmiljenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po Tebi začno in po Tebi začeta končajo.

Vsemogočni večni Bog, ki gospoduješ nad živimi in mrtvimi, in se usmiliš vseh, o katerih veš, da bodo Tvoji po veri in dobrih delih, ponižno Te prosimo, naj vsi, za katere smo se namenili moliti, ki še živé ali pa so se že s sveta ločili, po prošnjah vseh Tvojih svetnikov iz usmiljenja Tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu, ki s Teboj živi in kraljuje v edinstvi Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

V. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

O. Amen.

V. In verne duše naj po milosti božji počivajo v miru.

O. Amen.

Oče naš. Češčena Marija. (Trikrat.) Čast bodi.

Litanije sv. Jožefa.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta,

Bog Sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveti Jožef,

Slavni sin Davidov,

Luč očakov,

Ženin božje Porodnice,

Čisti varih Device,

Rednik Sinu božjega,

Skrbni branitelj Kristusov,

Glavar svete Družine,

Jožef najpravičnejši,

Jožef najčistejši,

Jožef najmodrejši,

Jožef najsrčnejši,

Jožef najpokornejši,

Jožef najzvestejši,

Ogledalo potrpežljivosti,

Ljubitelj uboštva,

Zgled delavcev,

Kras domačega življenja,

Varih devic,
 Steber družin,
 Tolažnik siromašnih,
 Up bolnikov,
 Zavetnik umirajočih,
 Strah hudobnih duhov,
 Zaščitnik svete Cerkve,

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 prizanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta,
 usmili se nas!

V. Postavil ga je za gospodarja svoji
 hiši.

O. In za vladarja vsej svoji posesti.

M o l i m o. O Bog, ki si v neizrek-
 ljivi previdnosti blaženega Jožefa mi-
 lostno izvolil za ženina svoje presvete
 Matere, daj nam, Te prosimo, da bomo
 njega, ki ga za variha častimo na zemlji,
 imeli za priprošnjika v nebesih. Ki živiš
 in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

Sv. križev pot

sv. Leonarda Porto-Mavriškega.

Priprava.

O pridite, stvari,
kaj, glejte, se godi:
Edini božji Sin
strašno za nas trpi.

M o l i m o. Začni, prosimo, Gospod, naša dejanja s svojim navdihovanjem, in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in vsa naša dela vselej po Tebi začnó in po Tebi začeta končajo. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

(K e s a n j e.) Usmiljeni Jezus, ljubim Te nad vse, ker si neskončno popoln in vse ljubezni vreden; iz vsega srca se kesam, da sem Te razžalil, o največja dobrota.

(N a m e n.) Darujem Ti ta sveti križev pot v čast tistega — trpljenja polnega pota, po katerem si hodil zame ubogega grešnika. Prejeti želim svete odpustke in moliti na vse tiste namene, za katere so bili podeljeni. O Jezus, sprejmi jih zame in po rokah Marije Device za uboge verne duše v vicah (zlasti za . . .¹

¹ Naredi namen, en popolni odpustek prejeti zase, druge vse pa daruj vernim dušam,

Daj mi, Gospod, po tem križevem potu doseči v tem življenju Tvojo milost, po smrti pa večno zveličanje. Amen.

Prva postaja.

Razbičan, zapljuvan
in kronan, zasramovan
pred sodni stol zdaj gre,
nedolžen v smrt izdan.

P i l a t o b s o d i J e z u s a k s m r t i .

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj občudovanja vredno ponižnost nedolžnega Jezusa, ko je poslušal in sprejel krivično sodbo. Vedi, da so hudobije tvojega jezika bile tiste lažnive priče, ki so preslepile sodnika, da je nedolžnega Jezusa obsodil k smrti. Obrni se torej k svojemu ljubezni polnemu Bogu in zdihni bolj s srcem kakor z usti:

O moj ljubi Jezus, kako neizmerna je Tvoja ljubezen! Torej za takó nevredno stvar se ponižaš, da zavoljo nje greš v ječo, sprejmeš vezi in udarce in se daš celó obsoditi k tako sramotni

katerim želiš pomagati. Lepa navada je, vse odpustke darovati Mariji Devici, da jih ona obrne v prid tistim dušam, katerim najbolj želi.

smrti. Oh, to me mora zadeti v srce in ganiti h kesanju nad tolikimi grehi mojega jezika; studijo se mi in bridko jih obžalujem. Zato bom po vsem tem križevem potu prosil in klical: Moj Jezus, usmiljenje! Moj Jezus, usmiljenje!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Druga postaja.

Glej, križ Mu naložé
na ranjene rame;
objame ga voljno
in nese vseh dolgé.

Jezus vzame križ na svoje
rame.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj, kako je dobri Jezus rado-
voljno objel sveti križ, in s kakšno
krotkostjo je prenašal udarce in žalitve
hudobnega ljudstva. Ti pa ves nepo-
trpežljiv bežiš pred križem,
kar le moreš. Ali ne veš, da brez križa
ne prideš v nebesa? Žaluj vendar nad
svojo slepoto, obrni se k svojemu
Gospodu in reci:

Ne Tebi, o Jezus, ampak meni se
 spodobi težki križ, ki so Ti ga naložili
 moji grehi! Ljubi Zveličar, daj mi moč,
 da bom voljno objel vse križe,
 ki jih zaslužijo moje velike pregrehe.
 Daj mi tudi milost, da se ločim s tega
 sveta v ljubezni do svetega križa; goreč
 od te ljubezni naj tudi jaz želim, kakor
 Tvoja služabnica sveta Terezija: Trpeti
 ali umreti! Umreti ali trpeti!

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Tretja postaja.

Opešal je v močeh,
 podrè Ga križ, naš greh,
 vtopljen v dolgé svetá,
 leži potrt na tleh.

Jezus pade prvič pod križem.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, zavoljo izgube toliko krvi oslavljen, prvič pade pod križem. Glej, kako Ga s pestmi bijejo in z nogami sujejo. In vendar potrpežljivi Jezus ne odpre svojih ust, ampak trpi in molči. Ti si pa že zavoljo lahkih križev nevoljen, godrnjaš, se pritožuješ in morda

celo preklinjaš! Odpovej se vendar svoji nepotrpežljivosti in svojemu nappuhu, in prosi svojega Gospoda, rekoč:

O preljubeznivi Odrešenik! Glej, pred Tvojimi nogami kleči nesrečen grešnik. Kolikokrat in kako hudo sem grešil! O Jezus, podaj mi v pomoč svojo sveto roko. Pomačaj, da ves čas svojega življenja več ne padem v smrtni greh, in da si tako zagotovim po smrti večno zveličanje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Četrta postaja.

O žalostni spomin,
ko sreča Mater Sin,
bridkosti meč ji gre
do Srca globočin.

Jezus sreča svojo žalostno
Mater.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kolika bolečina je presunila Srce Jezusu, in koliko bridkost je zadela Srce Matere Marije, ko sta se srečala! »O nehvaležna duša,« — ti kliče žalostno Mati — »kaj ti je storil moj Sin?« In v bolečinah te vpraša

Jezus: »Kaj ti je storila moja Mati? O zapusti vendar svoj greh, ki je kriv najine tolike bridkosti!« Grešnik, kaj praviš na to? — Zdihni iz srca in reci:

O božji Sin Marijin! O presveta Mati Jezusova! Potr in skesan klečim pri vajinih nogah. Zakaj jaz sem kriv vajine žalosti; s svojimi grehi sem brusil meč, ki je ranil vajini Srci. Ves osramočen in skesan vaju prosim: Odpustita mi: Usmiljenje, o Jezus, usmiljenje, o Marija! Podelita mi milost, da vaju ne bom žalil nikdar več, in da bom s sočutjem premišljeval vajino trpljenje in vajine bolečine.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Peta postaja.

Omagal Jezus je
od teže križeve;
O Simon, sprejmi križ,
Gospoda usmili se!

Simon iz Cirene pomaga
Jezusu križ nositi.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, da si ti, kakor ta Simon, ker si preveč vdan sladnosti tega sveta in zato križa ne nosiš iz ljubezni do Jezusa, ampak le z nevoljo, ker se ga ne moreš ubraniti. Vzdrami že vendar svoje srce in usmili se svojega težko obloženega Gospoda! Sprejmi radovoljno vse težave, ki ti jih pošilja nebeški Oče, in prizadevaj si, ne samo potrpežljivo jih nositi, ampak zanje Bogu tudi hvalo dajati. Moli torej in reci:

O moj prelubeznivi Jezus! Zahvalim Te za premnoge prilagoditve, ki mi jih daješ, da bi mogel zate trpeti in zase kaj zaslužiti. O moj Bog, daj mi milost, da bom vse križe tega življenja potrpežljivo nosil in si s tem pridobil večnih dobrot. Daj, da bom tukaj s Teboj žaloval, po smrti pa s Teboj v nebesih kraljeval.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Šesta postaja.

S prtom Veronika
obriše Jezusa,
zato ji dá spomin
obličja svetega.

Veronika podá Jezusu potni prt.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Glej in premišljuj na prtú presveto obličje svojega Zveličarja, in ginjen od ljubezni do Njega, si prizadevaj, vtisniti si globoko v srce Njegovo podobo. Srečen boš, ako boš živel s to podobo v srcu; in nad vse srečen boš, ako boš s to podobo v srcu stopil tudi v večnost. Da boš pa vreden tolike milosti, se obrni k svojemu Gospodu in Ga prosi, rekoč:

O moj trpeči Zveličar! Prosim Te, vtisni v moje srce podobo svojega svetega obličja, da bom vedno nate mislil, Tvoje bridko trpljenje imel pred očmi in obžaloval svoje grehe. O Jezus, zavoljo Tebe hočem svojo dušo napolnjevati z bridkostjo, in svoje grešno življenje hočem objokovati do smrti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Sedma postaja.

Slabosti ves prevzet

Zveličar pade spet:

oh, grehi Ga težé,
ki jih ponavlja svet.

Jezus pade drugič pod križem.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako Jezus, tvoj Gospod in Odrešenik, na zemlji leži, oslavljen od bolečin, teptan od svojih sovražnikov in zasramovan od razdivjanega ljudstva. Pomisli, da Ga je ponižala tvoja prevzetnost in vrgel tvoj napuh. Zapusti vendar svoj greh in z bridkim kesanjem nad svojo preteklostjo skleni, da boš v prihodnje ponižnejši. Reci s skesanim srcem:

O presveti moj Odrešenik! Vidim sicer, da pod težkim križem potrt ležiš na zemlji, vendar Te molim in častim kakor svojega vseмогоčnega Boga. Iz ljubezni do Tebe sklenem zatirati svojo prevzetnost. Očisti mi srce vseh ošabnih, častiželjnih in samoljubnih misli. Podpiraj me s svojo milostjo, da vse poniževanje sprejemem z voljnim srcem, in da tako zaslužim, s Teboj povišan biti v nebeškem kraljestvu.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Osma postaja.

Usmiljene žené,
ne jokajte za me,
le zase in svoj rod
točite zdaj solzé.

Jezus tolaži jeruzalemske
žene.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako zelo ti je treba žalovati: najprej zavoljo Jezusa, ki toliko zate trpi; in potem še zavoljo sebe, ki si tako ne hvaležen, da se hočeš le veseliti in ne nehaš Njega žaliti. Kako moreš ostati še trd, če premisliš, kaj tvoj Odrešenik zate trpi. Poglej, kako je Jezus milostljiv do žalostnih žen. Obrni se k Njemu tudi ti z zaupanjem, in moli s skesanim srcem:

O moj ljubeznivi Zveličar! Zakaj se moje srce ne razjoka od žalosti! Solz prosim, o Jezus, solz žalovanja in sočutja, da dosežem táko usmiljenje, kakor si ga skazal žalujočim ženam. O Gospod, ozri se name z milostnimi očmi, da bom po svoji smrti tudi jaz Tebe poln tolažbe mogel videti.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Deveta postaja.

Zveličar omedli,
pod križem spet leži;
o trdo srce, glej,
tvoj greh Ga žalosti.

Jezus pade tretjič pod križem.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, s koliko bolečino Jezus tretjič pade pod križem. Glej, kako Zveličarja, to krotko in nedolžno Jagnje, neusmiljeno sujejo in semtertja vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinú božjega tako grozovito mučiš! Grešnik, ali ni tvoj ves potrti Jezus vreden tvojih solz? Reci torej z žalostnim srcem:

Vsemogočni Bog, ki držiš s svojim prstom nebo in zemljo, kdo Te je tako neusmiljeno vrgel? Oh, to so storile pregrehe, v katere sem se vračal, in krivice, ki sem jih ponavljal. Od grehov ni nehala moja hudobnost, in tako sem z njimi množil Tvoje bolečine. Toda poglej, o Gospod, zdaj skesan klečim pri Tvojih nogah in s Tvojo milostjo trdno sklenem: Ne bom grešil nikdar več, moj Bog, nikdar več!

Oče naš. Češčena Marija.
 V. Usmili se nas, o Gospod!
 O. Usmili se nas!

Deseta postaja.

Ko pride na goró,
 obleko Mu vzemó,
 in za dolge svetá
 še žolča Mu dado.

Jezusa slečejo in Mu ponu-
 dijo vína z žolčem mešanega.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, moja duša, kako Jezusa
 vsega ranjenega zdaj še slečejo, in kako
 Mu ponudijo grenke pijače. Poglej, kako
 Gospod trpi za tvojo nesramež-
 ljivost in nezmernost. Ali Ga
 moreš pogledati brez sočutja?
 Poklekni k nogam svojega tako osramo-
 čenega Zveličarja in reci:

O žalostni Jezus, kolik je razloček
 med Teboj in menoj! Ti si ves ranjen, s
 krvjo oblit in poln grenkosti, jaz pa ves
 v prijetnosti, ničemuren in poln slad-
 nosti, ali vsaj želim tak biti. Oh, jaz
 nisem na pravi poti! Moj Bog, daj mi
 milost, da izpremenim svoje
 življenje, in ogreni mi vse posvetne
 prijetnosti, da bom namesto njih odslej

želel okušati le bridkosti Tvojega trpljenja, in da bom tako vreden uživati kdaj s Teboj nebeško veselje.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Enajsta postaja.

Na križ Ga položé,
razpnó roke, noge,
in ostri Mu žeblji
spet rane naredé.

Jezusa pribijejo na križ.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj neizrekljive bolečine, ki jih je občutil Jezus, ko so Mu na rokah in nogah meso in žile z žeblji prebodli. Kako je to, da se tvoje srce ne potopi v žalosti, ko vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno mučijo Zveličarja! Žaluj vsaj zdaj nad svojimi grehi in moli:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! Presuni vendar moje trdo srce s sveto ljubeznijo do Tebe. In ker so moji grehi krivi, da so ostri žeblji Tvoje roke in noge prebodli ter pribili na križ, daj mi to milost, da dušna bolečina prebode tudi moje srce in

na križ pribije vse moje
hude želje. Naj bom v življenju in
smrti s Teboj križan, v nebesih pa s
Teboj poveličan.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Dvanajsta postaja.

Na križu Bog visi
in sveta teče kri:
za nas umira Bog, —
žalujte vse stvari!

J e z u s u m r j e n a k r i ž u.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Povzdigni svoje oči in premišluj,
kako tvoj Odrešenik na križu visi in
umira. Glej, kako smrtno blede je Njegov
sveti obraz. Poslušaj, kako prosi od-
puščanja tistim, ki Ga križajo in žaliyo.
Skesanemu razbojniku obljubi sveti raj;
svojo Mater izroči Janezu in svojo dušo
priporoči nebeškemu Očetu. Slednjič
nagne glavo in umrje. — Tako je torej
tvoj Odrešenik umrl; umrl na križu
z a v o l j o t e b e ! O moja duša, glej
mrtvo obličje Zveličarjevo, in ne hodi
proč drugače, kakor le z globokim

kesanjem. Objemi sveti križ in zdihni k Jezusu:

O ljubljeni Zveličar! Spoznal sem, da so moji grehi Tebi vzeli življenje. Nisem vreden Tvojega usmiljenja, ker sem Te križal. Ali, koliko tolažbo čuti moja duša, ko slišim, da na križu moliš tudi za tiste, ki so Te križali! Kaj naj torej storim zate, ki si toliko storil zame! Glej, moj Bog, z avoljo Tebe odpustim vsem, ki so me kdaj razžalili, in želim dobro vsem ljudem. Tako upam, da bom srečno umrl v Tvoji ljubezni, kakor skesani grešnik, ki je umiral na Tvoji desnici in slišal Tvoje besede: Danes boš z menoj v raju.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Trinajsta postaja.

O Mati žalostna,
ki ljubiš Jezusa,
objemlješ zadnjikrat
Sinu zdaj — mrtvega.

Jezusa snamejo s križa in
položé Mariji v naročje.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišljuj, kako oster je bil meč bolečin, ki je prebodel Srce Marijino, ko je vzela v naročje svojega mrtvega Sina. Ko Ga je gledala vsega ranjenega, so se ji ponovile vse bolečine njenega rahločutnega Srca. Ali kaj je bil ta meč, ki jo je ranil? Greh je bil, ki je vzel življenje ljubljene mu Sinu. Obžaluj torej svoj nesrečni greh, združi svojo žalost s solzami žalostne Matere Marije in reci:

O Kraljica mučencev, kdaj bom vreden, prav spoznati tvoje bolečine! Kdaj bom vreden, tvojo žalost v srcu nositi in s teboj trpeti! O nebeška Gospa, izprosi mi milost, da bom vedno žaloval zavoljo svojih grehov, ki so tebi prizadeli toliko trpljenja. Naj s teboj tukaj žalujem in trpim, upam in ljubim, potem pa v tvojem varstvu umrjem in pridem v tvojo družbo.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Štirinajsta postaja.

Bridkó objokovan
je Jezus v grob dejan;
o grešnik, moli Ga,
tvoj greh je zdaj opran.

Jezusa položé v grob.

V. Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premišluj, kako so žalovali in jokali sveti Janez, Marija Magdalena in vsi prijatelji Jezusovi, ko je bilo Njegovo telo v grob položeno. Najbolj pa premišluj, kako neutolažljivo bridkost je čutilo Srce Matere Gospodove, ko je videla, da nima več ljubega Sina. Ko v duhu gledaš njene solze, se moraš pač sramovati, da si med svetim križevim potom k a z a l t a k o m a l o s o č u t j a. Vzdrami se vsaj zdaj pri zadnji postaji! Poljubi spoštljivo kamen svetega groba, položi v duhu vanj svoje srce in v bridki žalosti molí k svojemu Gospodu:

O usmiljeni Jezus, ki si hotel iz ljubezni do mene sprejeti tolike bolečine križevega pota, molim Te v grobu ležečega. Po zasluženju svojega trpljenja mi podeli milost, da prejmem za popotnico v večnost — Tvoje presveto R e š n j e T e l o ; moje zadnje besede naj bodo: »Jezus, Marija, Jožef«; in naj bo, kakor Tvoj, tudi moj zadnji zdihljaj: »Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo.« Z živo vero, trdnim upanjem in gorečo ljubeznijo naj s Teboj

in za Tebe umrjem, da pridem s Teboj
uživat veselje od vekomaj do vekomaj.

Oče naš. Češčena Marija.

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Sklep.

O Jezus, hvali naj
ves svet Te vekomaj.
Po svojem križu nam
podeli sveti raj.

M o l i m o !

O Bog, ki si z drago krvjo svojega
edinorojenega Sinú hotel posvetiti križ
v znamenje življenja, prosimo Te, daj,
da se bodo vsi, ki se veselé povelícanja
svetega križa, veselili povsod tudi Tvo-
jega varstva. Po Kristusu, Gospodu
našem.

O. Amen.

Molitev sv. Avguština v čast Kristu- sovemu trpljenju.

O Bog, ki si hotel biti rojen zaradi
zvelícanja sveta, obrezan, od Judov za-
vržen, od Juda s poljubom izdan, z
vrvmi zvezan, kakor nedolžno Jagnje v

mesnico peljan, pred Ana in Kajfa, pred Pilata in Heroda postavljen, krivo tožen, bičan, zaničevan, zapljuvan, s trnjem kronan, s pestmi in trstom bit, slečen, z žebli na križ pribit, razbojnikom prištet, z žolčem in jesi hom napojen in s sulico preboden: prosim Te, o Gospod, zaradi onih Tvojih groznih bolečin, katere grešnik zdaj pobožno premišljujem, in zaradi Tvoje bridke smrti na križu, obvaruj me večnega, peklenškega trpljenja, in pelji me tja, kamor si peljal s seboj križanega desnega razbojnika, kjer pravi Bog živiš in kraljuješ z Očetom in Sv. Duhom na vekomaj. Amen.

Molitev ob četrtnih. V spomin Kristusovih smrtnih težav.

Na Oljiski gori je rekel Jezus svojim učencem: »Moja duša je žalostna do smrti. Čujte in molite, da ne padete v izkušnjava.« In ves vdan v voljo svojega Očeta je molil: »Oče, ako je mogoče, vzemi ta kelih trpljenja od mene; vendar ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi!«

O premili Gospod Jezus Kristus, ki si pretrpel za moje grehe in za grehe vsega sveta toliko bridkosti in težav,

krvavi pot potil, v tej svoji bridkosti pokrepčan bil od angela, dodeli mi milost, da Te tudi jaz pobožno in srčno molim v vseh težavah, bridkostih in nadlogah ves vdan v voljo božjo, in zadobim v vsakem trpljenju tolažilo, v vsaki izkušnji pa pomoč iz nebes. Amen.

Molitev ob petkih. V spomin Kristusove smrti.

Tema je nastala, ko so Judje križali Gospoda Jezusa. In ob deveti uri je zaklical Gospod Jezus z velikim glasom: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!« In je glavo nagnil in izdihnil dušo. Zato, o Gospod Jezus Kristus, Te molimo in hvalimo, ker si s svojim križem in svojo nedolžno smrtjo svet odrešil.

O Gospod Jezus Kristus, zaradi bridkosti Tvojega svetega trpljenja, katerega si za nas pretrpel na križu, zlasti pa ob uri, ko se je Tvoja preblazena duša ločila od Tvojega presvetega telesa, Te prosim, usmili se moje revne duše, ko se bo ločila od mojega telesa, da ne bo izgubljen Tvoj križ in Tvoje trpljenje zame in za vse druge grešnike. Amen.

O Jezus, Tebi živim, o Jezus, Tebi umrjem, o Jezus, Tvoj sem živ in mrtev! Amen.

Slovesna prošnja za odpuščanje pred križanim Jezusom.

Edinorojeni Sin božji, ki si dal svoje življenje na lesu svetega križa iz same ljubezni zame. Oh, jaz nevredni grešnik, sem zapravil že tolikokrat z lastnim zadolženjem ceno Tvoje bridke smrti. S svojimi neštevilnimi hudobijami sem Te le vnovič križal. Pa glej! Zdaj pridem, da Te slovesno prosim odpuščanja. Prihajam, da Ti povrnem vzeto čast, kolikor je mogoče. K Tvojim nogam se vržem na zemljo, skesano se trkam na svoje grešno srce, ki je presunjeno od žalosti in bolečin. Moje obličje je zakrito s sramoto, moje oči so oblite s solzami, s hrepenečimi rokami objamem, kakor nekdanj Magdalena, Tvoj sveti križ in Ti želim zadostiti za toliko razžaljenje iz dna svojega srca.

Po svojem preroku si se nekdanj pri-tožil, da raztepajo grešniki kar za stavo Tvoj hrbet in s svojimi neusmiljenimi udarci Ti sekajo globoke rane. O Jezus! Vidim na vseh udih te Tvoje krvave rane; pa — o nesrečno oskrunjenje, ki

mene zadeva, spoznam tudi v teh ranah hudobno delo svojih rok. S krvavimi črkami so zapisane tam vse moje ne-hvaležnosti, moje hudobi-je in nerodnosti. Postal sem Tvoj morilec, Tvoje trpljenje sem le daljšal, ker sem število svojih pregreh vedno le množil. O moj Zveličar! Grizenje moje vesti me muči. Moje srce je vsled bridkosti potrto. Sramota me pokriva in pod težo svojih pregreh omažujem. Ozri se milostno na moje krvave bolečine. Imej usmiljenje z menoj, saj zaničujem vse svoje hudobi-je. Oh, da bi jih mogel s krvavimi solzami objokovati! Ko bi imel tisoč življenj, bi rad tisočkrat umrl, da bi s to tisočkratno smrtno bridkostjo opral svoje grehe.

Oh večni moj Oče! Kadarkoli se ozreš name, se mora vzdigniti v Tvojem srcu pravična jeza nad menoj. Pa prosim Te, o Gospod! Ne glej name, ampak glej mnogobolj na Jezusa, svojega edinega Sina, nad katerim imaš svoje dopadenje. Oh, kdo Ga more pogledati, in ne bo ginjen? Tudi najbolj neobčutljivo srce se mora omečiti pri tem pogledu. Njegovo telo je na les križa razpeto. Njegovo obličje, katero angeli z začudenjem molijo, je neusmiljeno razdejano.

Njegove oči so otemnele. Njegove ustnice obledele. Njegova glava je s trnjevo krono ranjena. Njegove roke in noge z žebli pribite. Vse Njegovo telo je preobloženo — le ena rana — z nepopisljivimi bolečinami. Oh, glej! To je Tvoj Sin, ki tako trpi. Z vsemi temi ranami kliče za nas k Tebi za milost. Premili Oče! Poslušaj tedaj glas te svete krvi, in dodeli nam milost. Amen.

Trojna zahvala in prošnja h križanemu Jezusu.

(Sv. Jedert.)

1. O, Ti najkrotkejše Jagnje božje, ki si tako revno na križu viselo! Iz vsega svojega srca Te zahvalim za grozne bolečine, katere si pretrpelo, ko si bilo na sv. križu tako neusmiljeno razpeto, da so se Tvoje kosti lahko štele. Prosim Te, da mi zaradi onih bolečin odpustiš, karkoli sem se pregrešil s svojimi udi proti Tvoji dobroti. Amen.

2. O, Ti najnedolžnejše Jagnje božje! S hvaležnostjo vseh stvari se Ti zahvalim za žejo, katero si Ti trpelo na križu za zveličanje sveta, ko si z umirajočim glasom zaklicalo: »Žejen sem!« pa si dobilo le jesiha in žolča, ter Te prosim,

zaradi bridkosti te žeje mi odpusti, kar koli sem se s požrešnostjo v jedi in pijači pregrešil.

3. O, Ti najsvetejše Jagnje božje! S hvaležnostjo presvete Trojice se Ti zahvalim za neizmerno trpljenje, katero si prestalo, ko si bilo tako neusmiljeno na rokah in nogah pribito z žebli na križ, da se je pretreslo Tvoje srce bolečin in so se vse Tvoje žile bolečin skrčile. Zaradi teh strašnih bolečin in Tvoje bridke smrti Te prosim, izbriši vse grehe mojih rok in nog, in daruj te rane svojemu nebeškemu Očetu v spravo zame. Amen.

Molitev k sedmerim poslednjim besedam križanega Jezusa.

1. O, Gospod Jezus Kristus! Ti Sin živega Boga, ki si na lesu sv. križa viseč k svojemu Očetu molil za vse svoje sovražnike: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« Daj, da bom iz ljubezni do Tebe rad vsem odpustil, kateri so mi kaj hudega storili.

2. Po tolažilnih besedah, o Jezus, katere si spokorjenemu razbojniku dejal: »Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raju!« Te prosim, dodeli mi milost, tako živeti, da tudi jaz ob uri svoje

smrti slišim od Tebe: »Danes boš z menoj v raju!«

3. Svoji materi si rekel, o Jezus: »Žena, glej, tvoj sin!« in učencu: »Sin, glej, tvoja mati!« Daj, da me sklene prava ljubezen s Tvojo materjo in da jo po otročje častim s posnemanjem njenih čednosti vedno kakor svojo Mater.

4. V svoji smrtni bridkosti si zaklical, o Jezus: »Moj Bog! Zakaj si me zapustil?« Daj, da v nobeni potrebi ali nadlogi ne obupam, temveč vselej zakličem z otročjim zaupanjem k Tebi: »Gospod, usmili se me! Pomačaj mi, moj Kralj! Ne zapusti me, moj Bog, ki si me revnega grešnika odrešil s svojo drago krvjo.«

5. Gospod Jezus, ki si klical: »Žejen sem!« Daj, da bom vedno žejen Tebe, studenca žive vode.

6. Po dopolnjeni volji svojega nebeškega Očeta si rekel, o Jezus: »Dopolnjeno je.« Daj, da tudi jaz tek svojega življenja sklenem po Tvoji sveti volji v Tvoji milosti.

7. »Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!« Tako si zavpil z velikim glasom, o Jezus, nagnil svojo glavo in umrl. Po teh Tvojih zaupanjapolnih besedah Te prosim, da bi tudi jaz sklenil z ravno

temi besedami svoje življenje in da potem zasliši moja duša Tvoje besede: »Pridi, izvoljena mojega Očeta, pojdi v veselje svojega Gospoda!« Amen.

Pobožni spomin treh ur, ko je visel Jezus na križu.

Kdo bo naštel vsa trpljenja, o moj predobrotljivi Jezus, katera si Ti zadnje tri ure na križu prestal! Tvoje, z ranami napolnjeno telo, katero je malo preje v smrtnih težavah na vrtu vse oslabelo vsled zaničevanja v hiši velikega duhovna, vlačanja od sodnika do sodnika, vsled neusmiljenega bičanja in zaničljivega kronanja, po trdi poti na goro mrtvaških glav in bilo razdejano — to Tvoje telo visi zdaj na križu prebodeno na rokah in nogah na treh žeblih. Ti sam si ves obdan od trume najhujših, podivjanih sovražnikov, ki Te zaničujejo in preklinjajo, ter strašno žejo trpiš. Ves si zapuščen, tudi od svojega Očeta v nebesih. Daruješ se za grehe vsega sveta. Tvoja kri teče iz vseh ran, dokler je Srce le kaj ima. Pod križem stoji Tvoja žalostna mati, jokajoči učenec, skoraj ravno tako reven, zapuščen, ubog in zaničevan, kakor Ti. Te bridkosti trajajo tri dolge, strašne ure! Pač revno bi mo-

ralo biti srce, ki bi ne bilo ginjeno pri premišljevanju Tvojega trpljenja in ne bilo prisiljeno Tebi se srčno zahvaliti, Tebe srčno ljubiti, svoje grehe resnično objokovati in trdno skleniti, z vsem trudom in z vso zvestobo izpolnjevati Tvoje zapovedi!

O, moj preljubeznivi Jezus! Zahvalim se Ti za Tvojo neskončno dobroto, ker si zame toliko trpel. Ljubiti Te moram, o neskončna ljubezen, ker Ti trpiš, Ti umiraš, da bi Ti jaz daroval vse svoje srce! Zaničujem z grenko žalostjo vse svoje storjene neumnosti, zmote, svojeglavnosti in vse svoje hudobije, ktere sem kedaj storil. Pred Tvojim obličjem, pod Tvojim križem, o moj Zveličar, sklenem resnično poboljšanje. Drugače hočem živeti, zapustiti svoje nesrečne zmote, s katerimi sem se omažeževal! Hočem, — daj mi k temu svojo mogočno milost, svoj blagoslov! — Požno hočem živeti! Amen.

Darovanje križanega Jezusa Bogu Očetu.

O pravični, nebeški Oče! Moji grehi so tako veliki, da si ne upam obstati pred Tvojo strašno sodbo in zanje nikakor ne zadostiti. Vendar pa zato ne

obupam, temveč bežim v bogato zadoščenje svojega Zveličarja Jezusa Kristusa. Tega Tvojega križanega Sina postavim pred Tvoje oči ter Te prosim, zaradi Njega se me usmili. Spomni se, o predobrotljivi Oče, kako revno je visel moj Zveličar na križu in kolike težave je trpel zame. Glej, Njegova kraljeva glava je s trnjem ovita. Njegovo milo obličje razdežano od udarcev in tepenja. Njegove oči so izgubile svojo moč. Utihnila so Njegova usta. Razbita so Njegova lica. Raztegnjene Njegove roke. Raztrgano vse Njegovo telo. Ranjene so Njegove prsi, z žebli so pribite Njegove roke in noge; bolečine švigajo po vseh Njegovih žilah. Vroča je Njegova žeja; vse moči oslabilene. Njegova kri prelita, stran odprta. Njegova duša napolnjena z bolečinami in bridkostjo. O moj Bog! Jezus je reven, — ves reven. Spomni se, da je tako reven zaradi mene! Oče vsega usmiljenja, tako me je Tvoja milost hotela rešiti, in Ti bi rad svojega Sina zaradi mojih grehov ne bil tako tepel, ako bi bil hotel mene za večno tepsti. Oh, ne pripusti, da bi bile Njegove velike bolečine izgubljene za mojo dušo! Naj bo Njegovo bridko trpljenje meni v zveličanje! Naj očistijo Njegove solze

mojo dušo! Naj izbriše Njegova draga kri moje pregrehe! Njegova strašna smrt naj reši mene večne smrti, in Njegove grozne bridkosti naj mene branijo večnega pogubljenja. Amen.

Molitev pred križem.

O Gospod Jezus Kristus, po najbridkejšem trpljenju, ki si ga trpel na križu, posebno, ko se je Tvoja presveta duša ločila od blaženega telesa, usmili se moje revne in grešne duše, ko se bo od telesa ločila. Amen.

Srčne prošnje in izročila pete- rim krvavim ranam Jezusovim.

1. **K sveti rani desne noge.** Moj Gospod Jezus Kristus, molim rano Tvoje desne noge. Zahvalim se Ti, da si jo hotel zame trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Pomilujem Tvojo bolečino in bolečine Tvoje žalostne Matere. Zaradi zasluženja te svete rane Te prosim, dodeli mi odpuščanje mojih grehov, katere iz vsega srca obžalujem bolj, kakor vsako drugo hudo, ker sem Tebe, neskončno dobroto, ž

njimi razžalil. Žalostna Mati božja, prosi zame Jezusa!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

2. K svetí rani leve nože. Moj Gospod Jezus Kristus, molim rano Tvoje leve nože. Zahvalim se Ti, da si jo hotel zame trpeti in v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Pomilujem Tvojo bolečino in bolečino Tvoje žalostne Matere. Zaradi zasluženja te svete rane Te prosim, dodeli mi moč, da v prihodnje nikoli več ne padem v smrtne grehe, temveč ostanem v milosti božji do smrti. Žalostna Mati božja, prosi zame Jezusa!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

3. K svetí rani leve roke. Moj Gospod Jezus Kristus, molim rano Tvoje leve roke. Zahvalim se Ti, da si jo hotel zame trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Pomilujem Tvojo bolečino in bolečino Tvoje žalostne Matere. Zaradi zasluženja te svete rane Te prosim, reši me pekla, katerega sem tolikrat zaslužil, ker bi Te v njem več ne mogel ljubiti. Žalostna Mati božja, prosi zame Jezusa!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

4. K sveti rani desne roke. Moj Gospod Jezus Kristus, molim rano Tvoje desne roke. Zahvalim se Ti, da si hotel zame trpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Pomilujem Tvojo bolečino in bolečino Tvoje žalostne Matere. Zaradi zasluženja te svete rane Te prosim, dodeli mi nebeško veličastvo, kjer Te bom mogel popolnoma in iz vse svoje moči moliti. Žalostna Mati božja, prosi zame Jezusa!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

5. K sveti rani Jezusove strani. Moj Gospod Jezus Kristus, molim rano Tvoje svete strani. Zahvalim se Ti, da si še tudi celo po svoji smrti to razžaljenje pretrpel, ki si ga z največjo ljubeznijo dopustil, akoravno Ti ni moglo napraviti nobene bolečine. Tudi pomilujem Tvojo žalostno Mater, kateri je bilo takrat srce prebodeno. Zaradi zasluženja te svete rane Te prosim, obdaruj me s svojo sveto ljubeznijo, naj Te tukaj na svetu vedno ljubim, da Te bom enkrat na onem svetu mogel ljubiti obličje v obličje celo večnost. Žalostna Mati božja, prosi zame Jezusa!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

Molitev na čast rani Jezusovega Srca.

(Sv. Jedert.)

Bodi češčena, o presveta rana Srca Jezusa Kristusa, ti vrata raja in studenec božje ljubezni! Bodi pozdravljena, o presladka rana, ti žila življenja in zaklad božjega bogastva! O, ti draga rana, ponižno te molim in častim, in v ljubezni, s katero te je moj Jezus sprejel, te pozdravim in poljubim ter se ti srčno zahvalim, da si božjo jezo tolikrat potolažila in odvrnila od mene in vseh grešnikov toliko kazni. O, ti preblažena rana, v te zaklenem svoje grešno srce, in v te izročim svoj poslednji trenutek! O predobrotljivi Jezus, večna hvala naj Ti bo, ker si to presladko rano sprejel in jo obdržal po svojem vstajenju, da bi jo kazal svojemu razžaljenemu Očetu in tako zadobil vsem grešnikom milost. Prosim Te zaradi te Tvoje rane, da jo pokažeš ob uri moje smrti svojemu Očetu in sprejmeš mojo revno dušo vanjo. Amen.

Molitev k svetí rani Jezusove rame.

(Sv. Bernard.)

(Sv. Bernard je bil poseben častilec te svete rane, ter je zajemal v tem češčenju največje milosti.)

O preljubeznivi moj Jezus, o najkrotkejši Jagnje božje, jaz revni grešnik pozdravim in častim presveto rano, katero si na svoji rami prejel, ko si nesel težki steber svojega križa in zaradi katere si hotel prestati posebno trpljenje na svojem preblaženem telesu. Molim Te, o prežalostni Jezus, in Te hvalim. Slavim in poveličujem Te iz dna svojega srca. Zahvalim Te za to presveto in prebolečo rano Tvoje rame ter Te ponižno prosim, da se usmiliš zaradi te velike bolečine in zaradi teže svojega križa mene, revnega grešnika, odpustiš moje odpustljive in smrtne grehe in me pripelješ po poti svojega križa v nebesa. Amen.

Pobožno poljubovanje sv. peterih Jezusovih ran.

O, križani Jezus! S srčno ljubeznijo in pobožnostjo poljubim dobrotljivo rano Tvoje svete desne roke ter Te prosim, odpusti mi zaradi velikih bolečin, katere si takrat občutil, vse moje grehe, katerekoli sem storil s hudobnim dejanjem!

O, križani Jezus! S srčno ljubeznijo in pobožnostjo poljubim dobrotljivo rano Tvoje svete leve roke ter Te prosim zaradi velikih bolečin, katere si takrat občutil, odpusti mi vse moje grehe, katere sem storil z opuščanjem dobrih del!

O, križani Jezus! S srčno ljubeznijo in pobožnostjo poljubim dobrotljivo rano Tvoje svete desne noge ter Te prosim zaradi velikih bolečin, katere si takrat občutil, odpusti mi vse kazni, katere sem zaslužil s svojimi grehi!

O, križani Jezus! S srčno ljubeznijo in pobožnostjo poljubim dobrotljivo rano Tvoje svete leve noge ter Te prosim zaradi velikih bolečin, katere si takrat občutil, odvrni od mene svojo pravično jezo, katero sem si nakopal s svojimi grehi!

O, križani Jezus! S srčno ljubeznijo in pobožnostjo poljubim drago rano Tvoje svete strani ter Te prosim po neskončni dobroti, s katero si zame trpel, odpusti mi vse grehe, katerekoli sem kdaj s hudim poželenjem svojega srca storil! Amen.

Pobožen pozdrav svetim udom Jezusa Kristusa.

(Sv. Jedert.)

Pozdravljeni, nežni udi mojega Gospoda Jezusa Kristusa, ki ste bili tako strašno mučeni v naše zveličanje!

Pozdravljena, častitljiva glava, ki si bila za nas s trnjem kronana in s trstom bita!

Pozdravljeno, najsvetejše obličje, ki si bilo za nas zapljuvano in z udarci obloženo!

Pozdravljene, mile oči našega Zveličarja, ki so za nas prešle obilo solza!

Pozdravljena, sveta usta, ki so za nas pila vino z žolčem mešano!

Pozdravljena, najplemenitejša ušesa, ki so bila zaničevana s sramotilnimi besedami!

Pozdravljeni, presveti rami, ki ste bili za nas bičani!

Pozdravljene, častitljive roke, ki so bile za nas na križ razpete!

Pozdravljene, o božje prsi, ki so bile za nas razbite in presunjene!

Pozdravljena, častivredna kolena, ki so bila ranjena in upognjena v molitvi za nas!

Pozdravljene, češčenjavredne noge, ki so bile za nas z žebli prebodene!

Pozdravljena, častitljiva stran, ki jo je odprl vojak s sulico!

Pozdravljeno, celo sveto telo Jezusa Kristusa, ki je za nas viselo na križu, bilo ranjeno, umorjeno in pokopano!

Pozdravljeno, o sladko Srce Jezusovo, zaklad vseh milosti, ki si bilo za nas na križu odprto!

Pozdravljena, presveta duša Jezusa Kristusa, užaljena do smrti!

Pozdravljena predragocena kri, ki je bila v obilni meri prelita!

Pozdravljene, češčenjavredne rane našega Odrešenika, znaki ljubezni in odkupnina v naše zveličanje, zdaj svetlobliščeče kakor zvezde v nebesih! V te svoje rane, o dobri Jezus, me vtisni in me skrij vanje pred izkušnjavcem! Po zasluženju in ranah svojih svetih udov mi dodeli pri ločitvi duše ono čistost in nedolžnost, kakršno si Ti zaslužil za Tvojo sveto Cerkev po mukah in trpljenju Tvojih svetih udov! Amen.

Molitev k Jezusu na Oljiski gori.

O predobrotljivi Jezus, ki si na vrtu tako veliko žalost, bridkost in težavo, bolečino in trpljenje prostovoljno nase vzel za moje grehe in za grehe vsega sveta, ki si potil krvavi pot in hotel, da Te je v tej bridkosti angel pokrepčal, prosim Te, dodeli nam ubogim grešnikom, da se obrnemo v bridkostih in težavah k Tebi in izpreobrnemo in prejmemo od Tebe tolažilo in moč po Tvojem sv. angelu in slednjič točimo v premišljevanju svojih pregreh in Tvojega

grenkega trpljenja solze prave pokore!
Amen.

Molitev k Jezusu v ječi.

O moj nedolžni Jezus! Kako bridko Te moram premišljevati v tej temni ječi, kakor razbojnika vjetega, zvezanega in priklenjenega! O kako težki in strašni morajo biti moji grehi! Kako grozovite moje hudobije, ker so Ti naložile križ, Te v verige in vezi vkovala in v to ječo spravile! O Ti pribežališče moje duše, ne pripusti mi, da pridem v večno ječo pekla zaradi hudobij, s katerimi sem Ti to trpljenje napravil, temveč ker si zame hotel trpeti iz gole ljubezni, stori, naj bom deležen Tvoje milosti, in reši me po tej svoji sužnosti vezi vsakega greha, da morem iti v srečno prostost in večno zveličanje otrok božjih in vseh izvoljenih! Amen.

Molitev k Jezusu pri stebru bičanja.

Preljubi moj Jezus, svojih oblačil oropan, na rokah in na nogah vklenjen, s šibami in z biči razmesarjen, s krvjo oblit, stojiš pri stebru bičanja. Vse Tvoje telo je le ena rana; slišim glas Tvoje sv. krvi; z mnogim očitanjem se vzdi-

guje proti meni. Spoznati moram, da sem se velikokrat Tvojim preganjalcem pridružil in sem zaničljivo po Tebi mahal tolikokrat, kolikorkrat sem grešil. Pa, o milost, ta kri ne kliče danes v maščevanje, ampak kliče usmiljenje zame! To je zdravilo, s katerim hočem svoje dušne rane obvezati. To je kopel, s katero hočem svojo tako strašno razdejana dušo omočiti in jo očistiti. Saj je edina kapljica več kakor preveč, da me more popolnoma očistiti. O, stori me vrednega, da po tem zasluženju občutim v svoji duši pravo žalost nad svojimi grehi, da se v meni obudi živ stud in bridko sovražstvo do vsega greha! Odpusti mi zlasti vse grehe nečistosti in dodeli mi potem, ko bo čisto moje srce, da bom mogel priti v tisti srečni kraj nebes, kamor pridejo le čiste duše! Amen.

Molitev k žalostnemu Jezusu: »Ecce homo«.

O Jezus, najkrotkejši Jagnje božje! S škrlatastim plaščem ogrnjen, s trnjevo krono na glavi, s trstom v roki, na vsem telesu ranjen, s krvjo oblit — stojiš pred vsem ljudstvom, in krivični sodnik zapije: »Glejte, človek!« O zaradi tega velikega zasramovanja, ki si ga tiho pre-

trpel in nisi črnil besede, temveč ga z močnim ljubečim srcem prestal, Te prosim: dodeli mi milost, da tudi jaz ne iščem nikakršne časti pri ljudeh in kadarkoli se bo povzdigovalo moje srce v napuhu, naj mi ta Tvoja žalostna podoba stopi pred oči, da se zopet ponižam. Ko bom nekda — ogrnjen z gnu-sobo svojih grehov — postavljen pred sodbo Tvojega nebeškega Očeta, oh, takrat me zaradi tega svojega velikega zasramovanja ne zapusti, temveč bodi moj varih, moj priprošnjik, moja sprava! Amen.

Molitev na grobu Zveličarjevem.

Ne le na križu, ampak tudi v grobu Te častim, o ljubeznivi Zveličar! Ponižno Te molim v Tvojem najsvetejšem Tele-su, ki je tudi po smrti bilo sklenjeno z božjo naravo in katero si nam zapustil v najsvetejšem Zakramentu.

O Ti božji Zveličar! S ponižnim, zaupljivim, hvaležnim in ljubečim srcem Te molim! Bodí večno češčen in hvaljen za vse dobrote, katere si izkazal vsemu človeškemu rodu in tudi meni nevrednemu. S svetim spoštovanjem premišlujem krvave svetinje Tvoje neskončne dobrote, to v vseh bridkostih daro-

vano telo. V vsaki rani vidim Tvojo nedoumljivo ljubezen.

O preljubezniva skrivnost! Ko je Tvoje mrtvo sveto Telo s križa sneto, tri dni v grobu zaprto ležalo!

O častitljivi grob mojega Odrešenika, ki obdajaš Njega, ki je odsvit Očeta, slava angelov, veselje nebes, življenje in zveličanje ljudi!

O sveti grob, katerega si Ti, o Jezus, s svojo božjo pričujočnostjo posvetil, katerega so pobožne žene počastile, sveti angeli obiskali in Bog s čudeži poveščal!

O ti prečastitljivi grob, reši me iz temne jame pekla in iz smrtne sence! Vzemi me v svoje naročje, da umrjem in bom pokopan ž Njim, ki je zame umrl in bil pokopan.

O moj Jezus, ki si tri dni v grobu počival! Dodeli mi milost, da bo moje srce podobno Tvojemu grobu, ko bom pri svetem obhajilu prejel vanj Tvoje presveto Telo; da bo vse nanovo prenovljeno in s čistim življenjem v stanovitnosti nepremakljivo kakor skala, v vednem premišljevanju Tvojega trpljenja in Tvoje smrti in da ostane Tvoja milost in Tvoja ljubezen vedno v meni. Amen.

Rožnivenec k časti Jezusove krvi.

(Ta rožnivenec ima sedem skrivnosti v pre-mišljevanje, kako je Jezus sedemkrat kri točil. Pri vsaki skrivnosti se moli pet očenašev in »Čast bodi«, le pri zadnji samo tri, da se šte-vilo triintrideset dopolni, v spomin triintrideset let, v katerih se je pretakala draga kri Jezusa Kristusa po Njegovih žilah in bila slednjič da-rovana za zveličanje sveta.

Odpustki te molitve so:

1. Vsak dan sedem let in dvestoosemdeset dni, ako se pobožno moli.

2. Popolni odpustek enkrat v mesecu, ako se vsak dan moli in se opravijo navadne po-božnosti. — Ti odpustki se morejo tudi obrniti za duše v vicah. — Pap. Pij VII. 1815.)

Rožnivenec.

V. O Bog, pridi mi na pomoč!

O. Gospod, hiti mi pomagat!

Čast bodi.

P r v a s k r i v n o s t. Naš prelju-beznivi Odrešenik je prvikrat točil svojo predrago kri osmi dan po svojem rojstvu, ko je bil po Mozesovi postavi obrezan. Ako premislimo, da je Jezus to dopustil, da bi zadostil božji pravici za našo svojeglavnost in predrznost, moramo pač te svoje pregrehe resnično obžalovati in Gospodu obljubiti z Nje-

govo mogočno milostjo se na duši in telesu čisto in sramežljivo zadržati.

Pet očenašev. Čast bodi.

D r u g a s k r i v n o s t. Jezus je na Oljiski gori, v svojih smrtnih bridkostih potil krvavi pot, ki je tekel na zemljo. To se je zgodilo v živem spominu človeške nehvaležnosti, s katero je Jezusova ljubezen povračevana. Oh, da bi bilo z bridko žalostjo presunjeno naše srce, ker smo bili Gospodu za neštetilne dobrote dozdej tako nehvaležni. — Trdno sklenimo, z Njegovimi milostmi in svetimi opomini zvesto sodelovati.

Pet očenašev. Čast bodi.

T r e t j a s k r i v n o s t. Naš Gospod Jezus Kristus je pri neusmiljenem bičanju na vsem svojem telesu v curkih točil svojo kri, ko je bila Njegova koža pretepena in Njegovo sveto meso ranjeno. To sveto kri je On večnemu Očetu daroval za našo nepotrpežljivost. Oh, zakaj se še obotavljamo, da bi krotili svojo jezo in samoljubje! — Trdno sklenimo, da se hočemo vaditi zanaprej v trpljenju in bridkostih potrpežljivosti, sami sebe zaničevati in prenašati s krotkostjo vsa razžaljenja.

Pet očenašev. Čast bodi.

Četrta skrivnost. Ko je bila Tvoja presveta glava, o božji Zveličar, zaradi naših hudobnih misli s trnjem kronana, je obilno tekla kri čez Tvoje obličje. In vendar se ne nehamo napihovati in nositi nečistih in pregrešnih misli v svojem srcu. Oh, da bi pač imeli zanaprej svojo slabost vedno pred očmi in da bi večkrat mislili na svojo revščino in na svoje uboštvo in se srčno ustavljali vsemu zalezovanju hudobnega duha.

Pet očenašev. Čast bodi.

Peta skrivnost. O, koliko krvi je naš prelubeznivi Jezus pretočil na krvavem potu, ko je šel na goro Kalvarijo, obložen s svojim težkim križem! Jeruzalemske ulice in kraji, koder je šel, so bili poškopljani z Njegovo krvjo... To se je zgodilo v zadoščenje pohujšanja in hudobnih zgledov, s katerimi se Njegove stvari za večno pogubljajo. Oh, kdo vé, če nismo tudi mi med temi nesrečnimi. Kdo vé, koliko njih, zapeljanih z našimi slabimi zgledi, je že bilo pahnjenih v pekel! In mi smo tudi tako brezskrbni in nič ne mislimo na poboljšanje, nič na zadoščenje! Od zdaj zanaprej pa hočemo delati za zveličanje svojega bližnjega, ga opominjati, dajati mu lepe zgledе dobrih in svetih dejanj.

Pet očenašev. Čast bodi.

Š e s t a s k r i v n o s t. Še veliko več krvi je pretočil naš božji Zveličar med neusmiljenim križanjem; takrat so tekli iz prebodenih in pretrganih žil Njegovih rok in nog studenci tega svetega mazila večnega življenja, s katerimi je opral hudobije in krivice vseh ljudi. — Kje bi se pač kdo našel, ki bi v svojih pregrehah še živel in še ponavljal tako strašno križanje Sina božjega! Objokujmo svoje storjene pregrehe, obtožimo se jih spovedniku, zapustimo slabe pregrešne navade, živimo krščansko in vedno imejmo pred očmi, koliko krvi je pretočil naš Zveličar za naše večno zveličanje.

Pet očenašev. Čast bodi.

S e d m a s k r i v n o s t. Zadnjikrat je Jezus Kristus svojo drago kri točil, ko Mu je bila po smrti že Njegova stran s sulico odprta in je bilo Njegovo najljubeznivejše Srce prebodeno; takrat je tekla voda s krvjo v spomin, da je že vsa kri iztekla do zadnje kaplje. O neskončna dobrota našega Odrešenika! Kdo Te ne bo ljubil, kdo se Ti ne vsega daroval, ker si toliko storil za naše odrešenje! Oh, nedostaja nam besedi, zato povabimo vse stvari, angele in svetnike nebeške in zlasti svojo ljubo Mater Ma-

rijo, da z nami časte, slave in hvalijo Tvojo drago kri. — Naj živi Jezusova kri! Naj živi Jezusova kri zdaj in vselej in na vekomaj! Amen.

Trije očenaši. Čast bodi.

Molitev k dragoceni krvi Jezusa Kristusa.

(Kdor to molitev pobožno moli, zadobi tristo dni odpustkov, ki se morejo tudi obrniti za duše v vicah.)

O draga kri, studenec večnega življenja, odkupščina svetá, svéta kopelj naših duš, ti nas zagovarjaš brez nehanja pred sedežem večnega usmiljenja, ponižno te molim. O da bi ti mogel zadoštititi za vse hudobije in zaničevanja, s katerimi so te tvoje stvari žalile, zlasti tiste, katere so se drznile tebe preklinjati! Kdo bi pač ne častil te krvi neskončne cene in ne bil vnet za Jezusa, ki jo je točil! Kaj bi bilo z menoj, ako bi ne bil odkupljen s to božjo krvjo, katero je prelil moj Odrešenik do zadnje kaplje iz ljubezni do mene! O neizmerna ljubezen, ki si nam podelila ta balzam življenja! O neprecenljivi balzam, ki tečeš iz neskončne ljubezni mojega Boga, prosim in zarotim te, vzdigni, vnemi vsa srca, vse jezike v svojo slavo, naj te vsi časté in hvalijo zdaj in vekomaj! Amen.

V. Gospod, s svojo krvjo si nas odkupil.

O. In zaslužil si nam božje kraljestvo.

M o l i m o. Vsemogočni, večni Bog, ki si hotel dati svojega edinorojenega Sina svetu v odrešenje in z Njegovo krvjo hotel biti spravljen: prosimo Te, dodeli nam, da to ceno svojega zveličanja častimo in bomo z njo vsega hudega v tem življenju obvarovani, da se moremo nekdanj v nebesih z Njim veseliti, ki s Teboj živi in kraljuje v edincosti Svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sedem darovanj Jezusove drage krvi Bogu Očetu.

(Kdor ta darovanja pobožno opravi z namenom, da bi zadostil Bogu za razžaljenja, storjena presveti Jezusovi krvi, dobi tristo dni odpustkov; ako jih tekom meseca vsak dan moli in opravi navadne pobožnosti, dobi tudi popolni odpustek. Ti odpustki se morejo obrniti tudi za duše v vicah. — Pij VII. 1817.)

D a r o v a n j e. 1. O večni Oče, darujem Ti zasluženje predrage krvi Jezusa, Tvojega ljubeznivega Sina in mojega božjega Odrešenika, za razširjanje in povišanje sv. Cerkve, naše ljube matere, za obrambo in srečo njenega vid-

nega poglavarja, rimskega papeža, škofov in mašnikov in vseh služabnikov Tvojega svetišča.

Čast bodi — itd.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češčen, ker si nas odrešil s svojo sveto krvjo!

2. O večni Oče, darujem Ti zaslužene predrage krvi Jezusa, Tvojega ljubeznivega Sina in mojega božjega Odrešenika, za mir in edinost kraljev in katoliških poglavarjev, za ponižanje sovražnikov sv. vere in za zveličanje vsega krščanskega ljudstva.

Čast bodi — itd.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češčen, ker si nas odrešil s svojo sveto krvjo!

3. O večni Oče! Darujem Ti zaslužene predrage krvi Jezusa, Tvojega ljubeznivega Sina in mojega božjega Odrešenika, za razsvetljenje nevernikov, za zatiranje vseh krivoverstev in za izpreobrnjenje grešnikov.

Čast bodi — itd.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češčen, ker si nas odrešil s svojo sveto krvjo!

4. O večni Oče! Darujem Ti zaslužene predrage krvi Jezusa, Tvojega lju-

beznivega Sina in mojega božjega Odrešenika, za vse svoje sorodnike, prijatelje in sovražnike, za uboge, bolne in žalostne in za vse tiste, za katere sem, kakor veš, dolžan moliti in za katere Ti hočeš, da naj molim.

Čast bodi — itd.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češčen, ker si nas odrešil s svojo sveto krvjo!

5. O večni Oče! Darujem Ti zaslužnje predrage krvi Jezusa, Tvojega ljubeznivega Sina in mojega božjega Odrešenika, za vse tiste, ki se bodo danes iz tega sveta ločili, da jih obvaruješ peklenskih muk ter jim milostljivo dodeliš posestvo svojega veličastva.

Čast bodi — itd.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češčen, ker si nas odrešil s svojo sveto krvjo!

6. O večni Oče! Darujem Ti zaslužnje predrage krvi Jezusa, Tvojega ljubeznivega Sina in mojega Odrešenika, za vse tiste, kateri znajo to odkupnino našega zveličanja prav ceniti in ljubiti; za tiste, kateri z menoj zedinjeni to časté in molijo in si prizadevajo razširiti to češčenje.

Čast bodi — itd.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češčen, ker si nas odrešil s svojo sveto krvjo!

7. O večni Oče! Darujem Ti zaslužene predrage krvi Jezusa, Tvojega ljubeznivega Sina in mojega božjega Odrešenika, za vse svoje dušne in telesne potrebe, v pomoč revnim dušam v vica, zlasti za tiste, katere so v svoji pobožnosti stavile večjo ceno v to drago odkupnino našega odrešenja in v bolečine in trpljenje naše ljube, presvete Matere Marije.

Čast bodi — itd.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češčen, ker si nas odrešil s svojo sveto krvjo!

Darovanje Jezusove krvi nebeškemu Očetu.

O večni Oče! Darujem Ti predrago kri Jezusa Kristusa v spravo za svoje grehe in za vesoljne potrebe sv. Cerkve!

(Kdor to molitvico pobožno zmoli, dobi sto dni odpustkov. — Pij VII. 1817.)

Darovanje Jezusove krvi nebeškemu Očetu.

(Kdor naslednjo molitev pobožno odmoli, da bi dobil nebeški blagoslov in potem še en očenaš, češčenomarijo in Čast bodi v čast sv. Tro-

jice v zahvalo za prejete dobrote, dobi vselej sto dni odpustkov; popolni odpustek dobi, kdor jo celi mesec moli in opravi navadne pobožnosti. — Leon XII. 1823.)

O večni Oče! Darujemo Ti predrago kri Jezusa Kristusa, katero je prelil iz tolike ljubezni do nas in s toliko bolečino iz rane svoje desne roke in zaradi zasluženja in mcči te krvi nam dodeli, o božje veličastvo, svoj sveti blagoslov, da bomo s pomočjo njega obvarovani svojih sovražnikov, oproščeni vsega hudega, rekoč: Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina in Sv. Duha pridi na nas in ostani vselej pri nas! Amen.

Očenaš. Češčenamarija. Čast bodi — itd.

Ponižna prošnja pred sv. Rešnjim Telesom.

O Jezus, Sin živega Boga, čudno skriti Bog v sveti hostiji! Ozri se na nas z očmi svoje neskončne milosti in sprejmi milostljivo naše ponižno vzdihovanje, spoznanje našega dolga in skesane prošnje naših src. Ti si naš Gospod in naš Bog, naš Stvarnik, Odrešenik in Posvečevalec, najvišji oblastnik nebes in zemlje, častiti zmagovalec pekla in smrti! Ti veselje in večna hrana izvoljenih, neizmerni studenec vseh milosti in

dobrot našega zveličanja! Vreden si torej, da vsi v Te verujejo, Te molijo, ljubijo, hvalijo in časté. Pa, oh, ve nebesa žalujte in z nami jokajte, ker On je naš Bog in ljudje Mu ne verujejo! On je edino naše upanje in ljudje Njemu ne zaupajo! On je sama ljubezen, najvišja dobrotá, a človeška srca Ga ne ljubijo!

Poslušajte in premišlujte, vi angeli miru! V tem zakramentu svoje ljubezni se nam Jezus samega daje v poročstvo večnega življenja. Tu ima On svoje veselje biti med človeškimi otroci. Tu jih hoče On razsvetliti, utrditi in s svojimi milostmi napolniti. Tu tirja tudi njihova srca, ljubezen in molitev, ljudje pa se Ga ogibajo, pred Njim beže, zapuščajo Njegove altarje in tekajo za minljivimi zemeljskimi ničemurnostmi. O Jezus, ponižani, zavrženi Bog v tem sv. Zakramentu! Ljudje Te ne poznajo in Te ne ljubijo! Za nje si prestal smrt, v njihovo odrešenje prelil svojo drago kri, oni pa Ti vse to povračujejo z nehvaležnostjo, z zaničevanjem Tvoje božje pričujočnosti. Tvoja ljubezen se jim gnusi, Tvoje milosti in obljube nič ne omečijo njihovega trdega srca. Ponavljajo ti judovsko zaničevanje in zasramovanje. Tajijo Te z neverniki, križajo Te s hudobneži,

kolnejo Tvoje sv. Ime in s svojimi hudobijami dražijo Tvoje Srce k pravični jezi.

O Bog ljubezni in milosti! Z živo vero, s skesanim srcem in gorečo ljubeznijo Te ponižno prosimo namesto njih, odpusti milostljivo vse hudobije, vso nehvaležnost in vse razžaljenje Tvojega najvišjega veličastva.

Zaradi neskončne ljubezni, s katero si se na križu za nas daroval in svojo drago kri do zadnje kaplje prelil. Zaradi nedoumljivega dopadenja, v katerem se je Tvoj nebeški Oče nad Teboj, svojim ljubeznivim Sinom, večno veselil in zaradi ljubeznive milosti Tvojega božjega Srca do nas revnih grešnikov, prosimo in zdihujemo k Tebi, o Jezus, za milost in odpuščanje. Milost, o Jezus, zaradi Tvoje krvi, zaradi Tvojih ran! Milost nam, ki smo tolikokrat iz nedostatka ljubezni in spoštovanja zabredli v mlačnost in mrzloto pred Tvojo presveto pričujočnostjo! Milost vsem grešnikom, ki Te ne spoznajo in Te preklinjajo! Milost vsem vernikom, ki Te poznajo, pa se vendar vabljenju Tvoje ljubezni ustavljajo! Milost posvetnjakom, ki nočejo slišati glasu Tvoje Cerkve in tiče v temoti in senci smrti! O

Jezus! Odpusti nam vsem in premagaj našo slepoto in hudobijo! Sveti, večni Oče, ozri se na obličje svojega Sina, s katerim si nam vse dal! Mi smo Njegovo ljudstvo, Njegovi oproščenci, Njegovo posestvo. Iz ljubezni do Njega nam odpusti vsa razžaljenja, nam odpusti našo nehvaležnost, raztrgaj verige, razsvetli našo slepoto in nas pripelji v kraljestvo svojega ljubeznivega Sina, da Ga vedno in na vekomaj hvalimo, molimo in častimo. Amen.

Molitev k Jezusu v najsvetejšem zakramentu Rešnjega Telesa.

(S to pobožno opravljeno molitvijo se dobi odpustek tristo dni, ki se more obrniti tudi za duše v vicaah. — Pij VII. 1814.)

M o l i t e v. 1. Z največjim spoštovanjem Te molim, o Jezus, v najsvetejšem Zakramentu. Spoznam Te za pravega Boga in pravega človeka in s to molitvijo želim nadmestiti mlačnost in mrzloti toliko kristjanov, kateri gredo mimo Tvojega svetišča in mnogokrat mimo Tvojega sv. tabernaklja, kjer čakaš Ti z ljubeznivo nepokojnostjo ravno teh vernih, da bi jim milosti — samega sebe delil — in Te še ne pozdravijo, temveč spričujejo s svojim zaničljivim obnaša-

njem, da se jim, kakor nekda j Judom v puščavi, gnusi ta nebeška mana. Torej Ti darujem predrago kri, katero si točil iz rane svoje leve noge v spravo za to grdo mlačnost, in skrivaje se v to rano kličem tisoč- in tisočkrat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno,
Bodi nam češčeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi
— itd.

2. Z največjim spoštovanjem, o Jezus, Te molim in spoznam, da si v najsvetejšem zakramentu Rešnjega Telesa pričujoč! S to molitvijo želim nadomestiti nehvaležnost toliko kristjanov, ko Te vidijo nesti k nevarno bolnim kot popotnico v dolgo večnost, Te ne spremljo, ali kvečemu Ti izkazujejo le mlačno znamenje zunanjega spoštovanja. Torej Ti darujem v spravo te tolike mlačnosti predrago kri, katero si točil iz rane svoje desne noge; in skrivaje se v to rano kličem tisoč in tisočkrat:

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo
Presveto Rešnje Telo!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi
— itd.

3. Z največjim spoštovanjem, o Jezus, Te molim, Ti pravi kruh večnega življenja! In s to molitvijo želim zaceliti tiste rane, katere se vsak dan vsestavajo v Tvoje Srce z oskrunjevanjem cerkvá, kjer Ti v skrivnostnih podobah prebivaš, da bi Te Tvoji zvesti ljubili in molili. Torej Ti darujem v spravo tolike nespodobnosti predrago kri, katero si točil iz rane svoje leve roke, in skrivaje se v to rano kličem tisoč- in tisočkrat:

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo
Presveto Rešnje Telo!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi
— itd.

4. Z največjim spoštovanjem Te molim, o Jezus, Ti živi, nebeški kruh! In s to molitvijo želim zadostiti za toliko krivico, katero Tebi vsaki dan Tvoji verniki delajo pri svetih mašah, kjer Ti v neizmernosti svoje ljubezni ponavljaš, akoravno nekrvavo, ravno tisto daritev, katero si nekda j na gori Kalvariji za naše zveličanje opravil. Torej Ti darujem v spravo tolike nehvaležnosti predrago kri, katero si točil iz rane svoje desne rokè; in skrivaje se v to rano, zedinim svoj glas s tistimi angeli, ki Tebe molijo in kličem z njimi:

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo
Presveto Rešnje Telo!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi
— itd.

5. Z največjim spoštovanjem Te molim, o moj Jezus, Ti prava daritev v spravo naših grehov! In to molitev Ti darujem za božje rope, katere Ti pretrpiš od toliko nehvaležnih kristjanov, ki se Tebi predrzno bližajo in Te, obloženi s smrtnimi grehi, prejemajo v sv. obhajilu. V spravo tega zaničljivega skrunstva Ti darujem zadnje kaplje predrage krvi, katero si točil iz rane svoje strani, in skrivaje se v to rano Te prihajam molit, ljubiti in častiti in z vsemi pobožnimi častilci najsvetejšega Zakramenta tisočin tisočkrat ponavljat:

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo
Presveto Rešnje Telo!

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi
— itd.

Ponižno tukaj pokleknimo

In z vernim srcem počastimo,
Preljubega Zveličarja!

Ki v zakramentu je med nami,

In vsi z gcrečimi željami

Zdaj milosti prosimo Ga.

O bodi moljeno, češčeno,
 Nam iz ljubezni dodeljeno
 Presveto Jezusa Telo!
 Ti bodi dušam v posvečenje,
 Pomoč v popolno zdaj življenje
 In kdaj popotnica v nebo.

Češčena bodi kri častita,
 Za grehe vseh ljudi prelita
 Iz Jezusovega Srca!
 Naj cena Tvoja nam izmije
 Vseh grehov naših hudobije,
 V skušnjavah nam srčnost naj dá.

V. Kruh iz nebes si jim podelil.
 O. Kateri ima vso sladkost v sebi.

Molimo. O Bog, ki si nam v
 čudežnem zakramentu spomin svojega
 trpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo,
 svete skrivnosti Tvojega Telesa in Tvoje
 krvi tako častiti, da bomo sad Tvojega
 odrešenja vedno v sebi čutili. Ki živiš
 in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.
 Amen.

Molitev pri obiskovanju sv. Rešnjega Telesa.

(Pij VII. je podelil vsem vernim kristjanom
 popolni odpustek vsaki prvi četrtek v mesecu,
 kateri opravijo navadne pobožnosti in skesano
 zmolijo pred svetim Zakramentom naslednjo

molitev, katero je zložil sv. Kajetan v klicanje božje milosti.

Vsem pa, kateri druge četrtke zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa in to molitev pred sv. Rešnjim Telesom pobožno opravijo, je dodelil ravno ta papež sedem let in sedemkrat štirideset dni odpustka. Kdor pa to molitev moli druge dni, dobi sto dni odpustka. Vsi ti odpustki se morejo obrniti za duše v vicah.)

M o l i m o. Ozri se, o Gospod, iz svojega svetišča in iz svojega veličastnega stanovanja in poglej to najsvetejšo daritev, katero Ti daruje naš veliki duhoven, Tvoj sveti Sin, naš Gospod Jezus Kristus, za grehe svojih bratov, in odpusti nam velikost naše hudobije! Glej, kri našega brata Jezusa vpije k Tebi s križa. Usliši, Gospod! Bodi milostljiv, Gospod! Poslušaj in stori! Ne mudi se zaradi samega sebe, moj Bog! Zakaj Tvoje ime je bilo klicano čez to mesto in Tvoje ljudstvo, in stori z nami po svoji milosti! Amen.

Pobožnost k sedmim žalostim Marijinim.

(Po sv. Alfonzu.)

Prva žalost. Sočutje imam s teboj, o ljubljena Mati Marija, radi prvega meča

bolečin, ki je tvoje srce prebodel, ko ti je sveti Simeon napovedal vsa trpljenja, ki jih je moral prestati tvoj ljubljeni Sin, in ki so ti bila znana že iz svetega pisma, ko si celo vedela, da bo pred tvojimi očmi, ko bo prelil vso svojo kri na križu, umrl, zapuščen od vseh, ne da bi Mu mogla pomagati in Ga braniti. Radi tega bridkega spomina, ki je toliko let žalil tvoje srce, te prosim, moja Kraljica, daj mi milost, da nosim trpljenje in bolečine Kristusove v življenju in smrti v svojem srcu.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

Druga žalost. Sočutje imam s teboj, ljubljena Mati Marija, radi drugega meča bolečin, ki je tvoje srce prebodel, ko si videla, kako zasledujejo in preganjajo tvojega ljubljenega Sina oni, za katere je prišel na svet. Sredi noči si morala takrat skrivaj v Egipt bežati. Radi trpljenja, ki si ga, preljuba Devica, s svojim izgnanim Detetom na dolgi in utrudljivi poti v Egipt prestala, kjer si živela nepoznana v revščini in preziranju, prosi zame, ljubljena Kraljica! Dodeli mi milost, da potrpežljivo in združen s teboj do svoje smrti prenašam vse tvoje trpljenje, da bom enkrat opro-

ščen peklenskih muk, ki sem jih zaslužil.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

Tretja žalost. Sočutje imam s teboj, ljubljena Mati Marija, radi tretjega meča bolečin, ki je tvoje srce prebodel, ko si izgubila svojega ljubega Sina, ko je tri dni ločen od tebe ostal v Jeruzalemu. Gotovo nisi imela dan in noč miru, moja nebeška Kraljica, ker si izgubila Onega, katerega si tako srčno in vneto ljubila. Gotovo si takrat neprestano zdihovala po Njem, ki je bil tvoj največji zaklad. Prosim te torej radi vzdihov, ki si jih med temi tremi dnevi pošiljala k Bogu, dodeli mi milost, da nikdar več svojega Boga ne izgubim, da bom tukaj na zemlji ž Njim združen in da bom mogel v milosti božji ločiti se iz tega sveta.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

Četrta žalost. Sočutje imam s teboj, o ljubljena Mati Marija, radi četrtega meča bolečin, ki ti je srce prebodel, ko si videla, kako je tvoj Jezus k smrti obsojen, z vrvmi in verigami vklenjen, kako pada pod težkim križem, ki ga nosi iz ljubezni do nas. Takrat sta se pogledala in vajini srci so presunile

ostre puščice. Radi te velike bolečine, te prosim, da mi izprosiš milost, da živim vedno vdano v voljo božjo in da z Jezusom svoj križ veselo nosim do smrti.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

Peta žalost. Sočutje imam s teboj, ljubljena Mati Marija, radi petega meča bolečin, ki te je ranil, ko si gledala na svoje lastne oči na gori Kalvariji svojega Sina tako trpečega, tako grozno zasramovanega umirati na križu, ne da bi Mu mogla olajšati le nekoliko bolečine, kar se sicer še hudodelcem ugotovi. Radi smrtne bridkosti, ki si jo čutila s svojim božjim Sinom, radi žalosti, ki ti je presunjala tvoje sladko srce, ko je Jezus zadnjič s križa s teboj govoril in se od tebe poslavljal ter te izročal svetemu Janezu, radi bridkosti, ki si jih trpela, ko si videla, da je tvoj Sin glavo nagnil in umrl, te prosim, izprosi mi milost, da tudi jaz odmrem temu svetu in da celo svoje življenje živim le za Boga in po smrti k tebi v nebesa pridem.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

Šesta žalost. Sočutje imam s teboj, ljubljena Mati Marija, radi šestega meča bolečin, ki ti je prebodel srce, ko je vo-

jak prebodel sladko Srce tvojega mrtvega Sina, ki je umrl tudi za one, ki Ga še po Njegovi smrti niso nehali zaničevati. Radi te težke bridkosti mi izprosi milost, da vedno bivam v prebodenem in odprtem Srcu Jezusovem, da celo svoje življenje na ničesar drugega ne mislim in nič drugega ne ljubim, kakor Boga. Ti mi moreš to izprosi, presveta Devica, in tudi upam, da mi boš to izprosila.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

Sedma žalost. Sočutje imam s teboj, ljubljena Mati, radi sedmega meča bolečin, ki ti je srce prebodel, ko si držala svojega mrtvega Sina v naročju. Ni več tako nežen in ljubek, kakor je bil takrat, ko si Ga pestovala v betlehemskem hlevu, ne, krvav je, Njegovo sveto telo je razmesarjeno radi neštetihih udarcev in vidijo se Mu celo kosti skozi globoke rane. O moj ljubljeni Sin, si rekla takrat, moj ljubljeni Sin, kam Te je privedla Tvoja ljubezen! In ko so Ga pokopavali, tedaj si Ga spremljala na žalostnem potu vsa v solzah in v bridkosti. Radi teh groznih bolečin, ki jih je tvoje sveto srce trpelo, mi izprosi, o Mati ljubezni, odpuščenje vseh grehov,

s katerimi sem žalil svojega najboljšega Očeta in ki jih sedaj srčno obžalujem. Stoj mi na strani, o moja Mati, v vseh izkušnjavah, stoj mi na strani ob smrtni uri, da se po tvojem in tvojega Sina zasluženju zveličam in da bom enkrat na tvojo priprošnjo Jezusu večno slavo pel.

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi Očetu itd.

V. Prosi za nas, žalostna mati Marija!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

M o l i t e v. O najljubeznivejši Jezus! Prosimo Te, da bi bila Tvoja žalostna Mati Marija, katere srce je presunil meč bolečin, pri Tebi naša milostljiva priprošnjica in mila Mati, da dosežemo milost, da moremo vse težave in nadloge v svojem življenju potrpežljivo prenašati in enkrat za to doseči krono večnega življenja. Amen.

Pobožni zdihljeji k žalostni Materi božji.

(Tristo dni odpustkov dobi, ki se morejo obrniti tudi dušam v vicah v prid, kdor naslednje zdihljeje pobožno opravi. Pij VII., 1817.)

V. O Bog, pridi mi na pomoč!

O. Gospod, hiti mi pomagat!

Čast bodi itd.

1. Srčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati Marija, zaradi bridkosti, katero je občutilo tvoje sveto srce pri prerokovanju sv. starčka Simeona. O ljubezniva Mati! S svojim presunjenim srcem mi izprosi pri Bogu ponižnost in dar strahu božjega!

Ceščena Marija itd.

2. Srčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati Marija, zaradi bridkosti, katere je tvoje preljubeznivo srce občutilo na begu v Egipt in zaradi žalosti, katero si imela ves čas v Egiptu. O ljubezniva Mati! S tem svojim tako užaljenim srcem mi izprosi pri Bogu rado-darnost, zlasti proti revnim, in dar pobožnosti.

Ceščena Marija itd.

3. Srčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati, zaradi nepokoja, katerega je tvoje skrbno srce občutilo, ko si svojega preljubega Sina Jezusa tri dni iskala. O ljubezniva Mati! S tem svojim tako skrbnim srcem mi izprosi pri Bogu čistost in dar učenosti.

Ceščena Marija itd.

4. Srčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati, zaradi tiste groze, katera je presunila tvoje materno srce, ko si srečala Jezusa, obloženega s tež-

kim križem na rami. O ljubezniva Mati! S tem svojim ljubečim od bolečin tako potrtem srcem mi izprosi pri Bogu potrpežljivosti in dar moči.

Češčena Marija itd.

5. Srčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati, zaradi onega neizrečnega trpljenja, katero je tvoje močno srce preneslo, ko si bila navzoča pri smrtnih težavah svojega Sina Jezusa, ko je visel na križu. O ljubezniva Mati! S tem tvojim tako užaljenim srcem mi izprosi pri Bogu zmernost in dar sveta.

Češčena Marija itd.

6. Srčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati, zaradi hude rane, katera je bila vsekana v tvoje milostipolno srce, ko je sulica Jezusovo stran odprla in Njegovo, vse ljubezni vredno, Srce prebodla. O ljubezniva Mati! S tem svojim tako ranjenim srcem mi izprosi bratovsko ljubezen in dar umnosti.

Češčena Marija itd.

7. Srčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati, zaradi one tihe bridkosti, katero je občutilo tvoje premilo srce, ko so Jezusa v grob položili. O ljubezniva Mati! S tem svojim tako močno užaljenim srcem mi izprosi pri Bogu gorečnost in dar modrosti.

Češčena Marija itd.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih!

Molitev. O preljubezni vi Jezus! Prosimo Te, naj bo Tvoja žalostna Mati Marija, katere srce je sedmeri meč presunil, pri Tebi za nas milostljiva priprošnjica in mila naša Mati, da zadbimo po njeni prošnji od Tebe milost, da vsa trpljenja in bridkosti tega življenja potrpežljivo prenašamo in dosežemo za to večno plačilo.

Pobožnost k žalostni Materi božji.

(S to pobožno opravljeno molitvico se dobi tristo dni odpustka za vsak dan; kdor pa ves mesec moli in enkrat prejme svete zakramente in opravi navadne molitve, dobi popolni odpustek, ki se more tudi za duše v vicah obrniti. — Pij VII.)

Sedemkrat: Češčena Marija itd., s pristavkom:

O Marija, Mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smrti tvojega Sinu.

Molitev pred podobo snemanja s križa.

O žalostna Devica Marija! Jaz ubogi grešnik pridem in te prosim zaradi onih

bridkih bolečin, katere si ti v svojem srcu občutila, ko si sprejela svojega mrtvega Sina, s križa snetega v svoje materno naročje. Spomni se, o Marija, kako strašna je bila tvoja bolečina, ko si Njegove velike, globoke rane s svojimi očmi pregledovala, poljubovala in s svojimi solzami močila. Oh, kaj je občutilo tvoje srce, ko si jemala strašno trnje iz Njegove glave in si se dotikala ran Njegovih rok in nog in si Njegovo takó razdejavano telo premišljevala. Na te tvoje neizrečene bridkosti te spomnim, o Marija, ter te prosim, izprosi mi zaradi tega pri svojem ljubem Sinu odpuščenje vseh mojih pregreh. O prosi Ga, naj mi zaradi te tvoje velike bridkosti odpusti vse moje grehe in mi dodeli milost usmiljenja, da po neskončnem zasluženju tvojega Sina dosežem večno zveličanje! Amen.

Molitev za bolne in umirajoče.

Molitev za povrnitev zdravja. Usmiljeni Oče nebeški! Sveto in pravično je, kar Ti ukreneš, Tvoja volja se zgodi tudi na meni! Zna-

biti mi hočeš Ti zopet podeliti zdravje, ako se le zatečem k Tvoji usmiljenosti z vnetim in vernim srcem! To hočem sedaj v resnici storiti!

Predobri in vsemogočni Bog! Vzemi, ako Ti je všeč, moje bolečine. Saj lahko to storiš! Reci le eno besedo in zopet bom zdrav! S svojim nebeškim Odrešenikom, ki je na Oljiski gori tako prisrčno molil, Te prosim tudi jaz: »Oče, vsemogočen si! Vzemi torej ta bridki kelih trpljenja od mene. Pa ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi!«

Daj, reši me iz smrtne nevarnosti in vrni mi zopet ljubo zdravje. Vse svoje življenje hočem potem le v to obrniti, da se čimdalje bolj očistim vseh svojih grehov, da se z večjo skrbjo pripravim na večnost s tem, da bolj poskrbim za svojo dušo. Ta moj trdni sklep utrdi in blagoslovi s svojo milostjo Ti, vsemogočni Bog!

In Ti, o božji Zveličar, ki si sam tako bridko okusil, kaj je trpljenje in muka, vrni mi — prosim Te pri groznem trpljenju, ki si Ga prestal, vrni mi — zopet zdravje! Saj si to dobroto izkazal že mnogim bolnikom, izkaži jo tudi meni po neskončnem usmiljenju Tvojega Srca. Če pa želiš, naj bi svoje bolniške poste-

lje nikdar ne zapustil, tedaj mi daj vsaj — lepo prosim — trajne potrpežljivosti v mojem trpljenju! Utrdi mojo vero in zaupanje nate! Stori s svojo milostjo, da izkušnje, ki si mi jih poslal, zvesto prestanem in tako zadostim vsaj nekoliko za svoje grehe! Daj, da sem res pravi vzgled neomajanega zaupanja nate. Daj, da vredno prejmem svete zakramente, ko se mi približa smrt in sprejmi mojo dušo po smrti v svoje svete roke. Amen.

Izročim se v božje roke! Moj Bog! Težko poizkušnjo si mi naložil. Kakor si hotel, tako se je zgodilo. Sedaj sem torej bolan, po Tvojem sklepu, po Tvoji sveti volji.

In kaj naj sedaj storim drugega, kakor da se popolnoma izročim Tvoji presveti volji? Da, popolnoma vsega se Ti izročim! Naj se zgodi Tvoja sveta volja, ne pa moja želja! Saj je vse, kar ukreneš, prav in modro narejeno!

Vsemogočni Bog! Kakor je Tebi všeč, tako bodi z menoj, z mojim zdravjem, z mojo smrtjo! Saj Ti dobro veš, česa najbolj potrebujem! Stori torej z menoj tako, kakor Ti je všeč! V Tvoje roke se izročim, Tebi hočem služiti in vestno izvršiti vse, kar mi naročaš! Naj-

večja moja tolažba je to, da vem, da so vsa Tvoja dela pravična in modra.

Zakaj bi tožil! Ali nisem kot človek in kot kristjan določen in poklican, da si s trpljenjem pridobivam večno radost? Ali ne bom radovoljno nosil svojega križa in vsaj nekoliko posnemal svojega božjega Zveličarja? Z besedo in zgledom si mi pokazal, da je v križu odrešenje, vir vseh milosti in upanje na boljše življenje. Kako naj bi se torej upiral križu, ki mi ga Ti naložiš?

Res je sicer, da dobro čutim, kako se čutna narava upira trpljenju; čestokrat celo mislim, da ne bom mogel več prenašati bolečin v svoji bolezni! Vendar, če pogledam nate, o križani Bog, kako naj bi se branil trpljenja? In kar se mi zdi radi moje slabosti nemogoče, ali ne bo tega omogočila Tvoja milost?

Da, to milost mi podeli, da spoznam, da so vsa Tvoja dela dobra in da vodiš vse moje trpljenje po svoji previdnosti tako, da mi gotovo služi za večno življenje. Naj torej vedno iz dna srca goreče molim:

Vedno naj bo hvaljena in češčena najsvetejša volja božja!

Obujenje treh božjih čednosti. Verujem v Boga Očeta, ki me

je po svoji podobi ustvaril. Verujem v Boga Sina, ki je na križu umrl, da bi me zveličal. Verujem v Boga Sv. Duha, ki je mene nevrednega pri zakramentu sv. krsta in sv. birme posvetil in storil zmožnega za večno zveličanje. V tej veri na troedinega Boga hočem živeti in umreti. Ti pa, o moj Bog, pomnoži in ohrani v meni to vero, da vedno po njej živim, da jo v srcu ohranim in jo v dobrih delih in krščanskem življenju kažem.

Moj Bog, ki si vedno zvest svojim obljubam! Po neskončnem zasluženju Jezusovem upam v Tebe in sem trdno prepričan, da bom vse dosegel, česar Te prosim za svojo dušo. Tudi moja sedanja bolezen mi je v zasluženje; saj se ž njo upravičeno na tem svetu pokorim, da mi na onem svetu ne bo treba trpeti. Daj, kaznuj me torej, najsvetejši in najpravičnejši Bog! Naj, ako Ti je všeč, še bolj trpim, da, vzemi mi celo življenje, samo dovoli mi, da upanja nate ne izgubim.

O najpopolnejši in vse ljubezni vredni Bog! Ljubim Te iz celega srca, ker si me ustvaril, ker me vzdržuješ, očetovsko zame skrbiš, me s svojo milostjo posvečuješ in nešteto dobrot deliš! In ravno zato, ker Te ljubim, mi je resnično

žal, da sem Te tolikokrat in tako hudo razžalil. Odpusti mi, usmiljeni Oče, in pozabi na moje grehe!

Iz ljubezni do Tebe odpuščam tudi prav iz srca onim, ki so me kdaj razžalili; prosim Te, daj jim časno in večno srečo.

Dodeli mi končno, da me nič ne loči od Tvoje ljubezni, niti bolečine niti žalost, ne bolezen, ne smrt. Svojo ljubezen do Tebe hočem večkrat ponoviti: vsak srčni utrip naj velja toliko, kakor da bi z besedo klical: Bog, moja največja dobrot! Ljubim Te iz celega srca. Ti pa, vsemogočni Bog, vnemaj bolj in bolj svojo sveto ljubezen v meni. Amen.

Molitev za potrpežljivost. Z otroškim zaupanjem kličem k Tebi, moj Bog, in Te prosim usmiljenja. Saj poznaš mojo slabost. Znano Ti je tudi, kolikokrat me celo malenkost zvodi v nepotrpežljivost, kolikokrat brez potrebe tožim in se žalostim ter pritožujem celo nad Teboj! Če tako trpim, ne trpim tako, kakor bi moral kristjan in celo največje muke moje niso za zveličanje prav nič zaslužne, ako jih nepotrpežljivo in takorekoč prisiljeno prenašam.

Predobri Zveličar! Usmili se me vkljub temu in odpusti mi veliko nepo-

trpežljivost. Da, še več Te prosim, daj mi tudi moč, da se ravnam po Tvojem zgledu in se urim v potrpežljivosti. O kako si bil Ti tudi v največjih mukah vdan v voljo svojega nebeškega Očeta! Mirno in vdano si brez mrmranja in pritožbe prenašal najhujše muke, najtežjo in najsramotnejšo smrt. Utrdi me torej, da tudi jaz iz ljubezni do Tebe voljno prenašam bolezen in vse težave, ki so z njo združene. Ti, ki si zame nosil težki križ in ki si na križu umrl, da bi me zveličal, mi dodeli, da me premišljevanje Tvojega trpljenja navduši, da voljno nosim svoj križ za Teboj.

Iz ljubezni do Tebe, o božji Zveličar, naredim sedaj tale resni in sveti sklep: Iz ljubezni do Tebe hočem za naprej voljno trpeti. Četudi se kdaj nepotrpežljivost vzbudi v meni, se hočem vendar takoj obrniti nate in Te klicati na pomoč. V takih bojih si hočem tudi živo pred oči postaviti resnico, da enkrat gotovo vse trpljenje mine in da je onemu, ki vztraja do konca, obljubljena krona večnega življenja.

Kako naj bi upal na to krono, če se ne bi zanjo prav nič trudil in trpel? Prosim torej vdručič: Jezus, moj Gospod in moj Bog, dodeli mi milost, da vedno v

stanovitnem potrpljenju vztrajam. — Amen.

Molitev za srečno smrtno uro. O Jezus, dobri in usmiljeni Bog! S ponižnim in skesanim srcem prihajam k Tebi in v Tvoje roke izročam svojo zadnjo uro in vse, kar me po tej čaka. Ko me bodo otrple noge spominjale, da se bliža konec mojemu življenju na tem svetu, tedaj, o dobrotljivi Jezus, usmili se me!

Kadar moje tresoče se roke ne bodo več mogle sv. razpela pritiskati na moje srce in ga bodo nehote spustile na mojo smrtno posteljo, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Kadar se bodo moje oči iz strahu pred bližajočo se smrtjo stemnile in ko se bodo njih slabi in umirajoči pogledi še enkrat obračali nate, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bodo moje mrzle in trepetajoče ustnice zadnjikrat izgovarjale Tvoje presveto ime, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bodo moja upadla in bleda lica okrog stoječe navdajala z grozo in trepetom, ko bo lase oblival mrzli mrtvaški pot in značil konec mojega življenja, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko se bodo moja ušesa človeški govorici za vedno zaprla, in se odprla le v toliko, da bodo slišala Tvoj glas, ki bo izrekel nad menoj sodbo, ki bo odločilna za celo mojo večnost: takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bodo grozne in strašne predstave mučile mojo domišljijo in ko bo pogreznjena v smrtno žalost; ko bo moja duša razburjena radi velikih mojih pregreh trepetala pred Tvojo pravico in se borila zoper angele teme, ki mi bodo skušali iztrgati iz srca upanje na Te in me vreči v brezno cbupnosti, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bodo moje oslabeledo srce stiskale muke bolezní in plašil strah pred smrtjo, da bi ga odtrgal od Tebe, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bom potočil zadnji mrtvaški solzi, vzemi jih, prosim, kot dar sprave in kot znak mojega skesanega srca in v tem strašnem trenutku, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bodo moji znanci in sorodniki zbrani okrog moje postelje ganjeni mojega trpljenja in klicali na pomoč Tvoje sveto ime, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko mi bo pošla zavest in bom žalostno zdihnil v strašnem zadnjem boju, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bo zadnji zdihljej mojega srca prisilil dušo, da se bo ločila od mojega telesa, vzemi takrat ta zdihljej kot znak svetega hrepenenja, da pridem brž k Tebi, takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bo moja duša na mojih ustnicah visela in od tega sveta za vedno slovo jemala, ko bo moje telo postalo blede in brez življenja: vzemi tedaj moje mrtvo telo v zadoščenje Tvojemu božjemu veličanstvu in takrat, o usmiljeni Jezus, usmili se me!

Ko bo moja duša končno prišla k Tebi in prvič zagledala Tvoj sveti sijaj, takrat — iskreno prosim — me nikar ne zavrži izpred svojega obličja, temveč sprejmi me v svoje naročje, da Te vedno hvalim v srečni večnosti! Usmiljeni Jezus, usmili se me!

M o l i t e v. O Bog, ki si nas vse obdodil k smrti, pa si nam prikril čas in uro njeno, daj mi, Te prosim, da dokončam dneve svojega življenja v pravičnosti in svetosti in da si tako zaslužim milost, da se ločim v Tvoji ljubezni iz tega sveta. Po zasluženju našega Go-

spoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, ki s Teboj živi in kraljuje v edinosti Svétega Duha na vekov veke. Amen.

Ko se približuje smrt. Glej, Gospod, moja zadnja ura se čimdalje bolj bliža. Vem za gotovo, da bom moral umreti na tej bolezni. Moj Gospod in Bog, Tvoja sveta volja se zgodi! V ponižnosti Te molim, o Bog Oče! Vzemi me k sebi, kadar in kakor hočeš!

Ti, vseмогоčni Bog, si mi življenje dal, Ti mi ga hočeš zopet vzeti; toda vzameš mi le to časno in revno življenje, in me hočeš za to obdariti z večnim, srečnim življenjem. Bodi mi milostljiv in ne ravnaj z menoj po mojih pregrehah, temveč po Tvojem obilnem usmiljenju. Pelji me tja, kjer ni bolesi in muk.

Da, o Gospod, daj, da pride kmalu k meni Tvoje kraljestvo. Daj, da vidim Tvojo lepoto in veličanstvo tam, kjer vlada le veselje in sreča. Daj, da pridem tudi k Mariji, presveti Devici in božji Materi in v družbo Tvojih svetih angelov in svetnikov.

Križani Zveličar! Svoje trpljenje, svoje bolečine in svojo smrt združujem s Tvojim prebridkim trpljenjem in smrtjo. Radovoljno sprejemem smrt v zadostilo za mojo zanikarnost in moje pregrehe.

Zahvalim Te za vse telesne in dušne dobrote, ki si mi jih v teku mojega življenja izkazoval. Odpusti mi, da sem te Tvoje milosti tako čestokrat zlorabljal in Te s svojimi pregrehami žalil.

Glej, moje bolečine so hujše in vedno večje, daj, da bo tudi moja potrpežljivost in zaupanje na Te večje. Da, na Te upam, tudi v najhujši stiski!

Troedini Bog, Oče, Sin in Sveti Duh, na Te verujem, v Tebe upam, ljubim Te iz vsega srca. Za Te živim še ta kratek čas, ki si mi ga odmeril. Tebi na ljubo hočem tudi pretrpeti vse, kar mi pošlješ, v Tvoji ljubezni hočem umreti, kadar hočeš.

Stoj mi na strani — v smrtnem boju, ki se mi približuje. In ti, Marija, Mati milosti, daj mi svojo pomoč zdaj, ko sem v veliki stiski in potrebi. Tudi vi, moji sveti priprošnjiki, prosite zame in mi izprositate milost, da stanovitno vztrajam v pravi veri, da dobim odpuščanje grehov in milost srečne smrtne ure.

Zadnji zdihljeji za umirajoče. (Moli naj se počasi.) Bog Oče — ki si me ustvaril — v Tvoje roke — izročam svojo dušo. Jezus, božji Sin — ki si me odrešil — usmili se me po svojem neskončnem usmiljenju.

Bog Sveti Duh — ki si me posvetil,
očisti — in posveti mojo dušo.

O večni — sveti — troedini Bog —
nezmotljiva Resnica — verujem v Tebe
— upam na Te.

Neskončno dobrotljivi Bog — Ti ne-
skončna dobrota — ljubim Te iz vsega
srca; — o, da bi Te še več — in bolj
vneto ljubil.

Oče — Tvoja volja se zgôdi! —
Umreti hočem — ker Ti želiš.

Usmiljeni Bog — bodi tudi meni
usmiljen — odpusti mi — vse moje
grehe.

Križani Zveličar, — moj Gospod in
moj Bog — poljubljam Tvoje svete rane
— in vanje skrijem — svojo ubogo dušo.

Jezus — Tebi živim! — Jezus, Tebi
umrjem! O Jezus — bodi mi sedaj — mi-
lostljivi sodnik — ne sodi me — po
mojih grehih — ampak po svojem —
velikem usmiljenju!

Moj Bog — moj Stvarnik — ki si mi
dal življenje: — sprejmi ga zopet — kot
Tebi dopadljiv dar.

O Jezus! — S Tvojo smrtno brid-
kostjo — združujem tudi svojo — s Tvo-
jim zadnjim zdihljejem — združujem
tudi svoj zadnji zdihljej.

Marija, Mati Jezusova — moja Mati!
— prosi sedaj zame; — pokaži mi Jezusa — blagoslovljeni sad svojega telesa.

Marija, stoj mi sedaj na strani — obrni svoje milostljive oči name.

Sveti Jožef — sveti oče Benedikt — sveta Barbara — vsi priprošnjiki za zadnjo uro — prosite sedaj zame.

Sveti angel varih! — sedaj me čuvaj — sedaj mi pomagaj — in me kmalu pripelji v nebesa — k vsem angelom — in vsem svetnikom.

Jezus — Marija — Jožef — v vaše roke izročim svojo dušo.

Jezus — Tebi živim — Tebi umrjem!

Jezus — reši me — bodi mi milostljiv!

Jezus — Marija — Jezus — Jezus!

Blagoslov nad umirajočim. Blagoslovi naj te † Bog Oče, ki je vse stvari ustvaril in ti je dal življenje! V Njegove roke izročam tvojo dušo.

Blagoslovi naj te Bog † Sin, ki te je s svojo dragoceno krvjo in smrtjo na križu odrešil. V Njegove svete rane izročam Tvojo dušo.

Blagoslovi naj te Bog † Sv. Duh, ki te je pri sv. krstu posvetil! Njegovi ljubezni priporočam tebe in tvojo smrt.

Vsemogočnost Očetova naj te ohra-
ni! Modrost Sinova naj te vodi! Milost
Sv. Duha naj te krepi!

Presveta Trojica naj te čuva in naj
privede tvojo dušo v večno življenje!

Priporočitev umirajoče-
ga. Loči se torej, o krščanska duša, iz
tega sveta — v imenu troedinega Boga.

Naj pride pôte in naj te spremi v
srečno večnost preblazena Mati božja
Marija. Naj ti pridejo nasproti vsi sveti
angeli in nadangeli, sveti očaki in pre-
roki, sveti apostoli in mučenci, sveti
spoznavalci in device in vsi blaženi in
izvoljeni božji.

Še danes naj te sprejmó v hišo več-
nega miru. Še danes imej bivališče v hiši
svojega nebeškega Očeta in tvojega
božjega Zveličarja.

Po neskončnem zasluženju Jezusa
Kristusa, po ljubezni in priprošnji pre-
svete Device Marije in vseh svetnikov
naj ti bo Bog milostljiv in usmiljen.

O predobri Bog! Ozri se sedaj usmi-
jeno na tega svojega služabnika (na to
svojo služabnico) in reši ga (jo) iz brid-
ke smrtne težave.

Priporočamo Ti, Gospod, to umira-
jočo dušo. Zanj si prišel na svet, zanj

si trpel in umrl na križu. Vzemi jo sedaj milostno k sebi!

Spoznaj, o Bog, svojo stvar, katere niso ustvarili tuji bogovi, ampak Ti, pravi in edinoresnični Bog!

Božji Odrešenik! Iz dna svojega srca Te prosimo, izkaži sedaj na svojem služabniku (služabnici) svoje usmiljenje. Vzemi ga (jo) k sebi, da Te bo vedno gledala in hvalila v Tvoji vzvišenosti.

P o s m r t i. Pridite tej duši na pomoč, vi svetniki božji! Pridite ji naproti, vi angeli božji! Sprejmite jo in prinesite jo pred obličje Najsvetejšega.

Jezus Kristus, ki te je poklical k sveti veri in ki te je sedaj pozval iz tega življenja, naj te v svojem usmiljenju sprejme in sveti angeli naj te privedejo v naročje Abrahamovo — v večno veselje in blaženost z Bogom Očetom, z Njegovimi svetniki in izvoljenci.

Gospod, daj mu (ji) večni mir in pokoj in večna luč naj mu (ji) sveti!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš itd.

V. In ne vpelji nas v skušnjava!

O. Temveč reši nas hudega!

V. Večnega pogubljenja!

O. Reši, Gospod, njegovo (njeno) dušo!

V. Naj počiva v miru!

O. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev!

O. In moje klicanje naj pride k Tebi!

M o l i m o. Tebi, Gospod, izročamo dušo Tvojega služabnika (Tvoje služabnice), da bi po preselitvi iz tega sveta služila Tebi in po Tvoji usmiljenjapolni dobroti zadostila za grehe, ki jih je radi človeške slabosti izvršila v svojem življenju. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

V. Gospod, daj mu (ji) večni mir!

O. In večna luč naj mu (ji) sveti!

V. Naj v miru počiva!

O. Amen.

Molitve za duše v vicah.

Od rajske družbe izvoljenih obrača sveta Cerkev naš pogled k ubogim dušam v vicah. »Usmilite se me vsaj vi, prijatelji moji!« nam kličejo v bolečinah. Bog želi, naj jim pomagamo.

Stori za uboge duše v vicah kar največ moreš. Moli zanje, prevzemi rado-

voljno kako trpljenje, udeležuj se odpustkov in jih njim daruj. Prelepa je navada, vse molitve in vse zadoščenje izročati v roke Marijine, da jih ona nakloni v prid tistim dušam, katerim najbolj želi pomagati.

Boj se tudi malih grehov, da te božja pravična roka ne bo v večnosti kaznovala z dolгим trpljenjem.

Usmiljeni Bog, Stvarnik in Odrešnik vseh vernih, odpusti ubogim dušam, ki Te zdaj ljubijo, pa Te zavoljo časne kazni ne smejo gledati. Sprejmi v zadoščenje moje prošnje in moje trpljenje. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Oče naš. Češčena Marija.

Iz globočine kličem k Tebi, Gospod; Gospod, usliši moj glas.

Naj poslušajo Tvoja ušesa glas moje prošnje.

Ako boš gledal na grehe, Gospod, — Gospod, kdo bo obstal?

Toda pri Tebi je sprava, in zavoljo Tvoje postave zaupam v Tebe, Gospod.

Moja duša se zanaša na Njegovo besebo, moja duša zaupa v Gospoda.

Od jutranje straže pa do noči naj Izrael zaupa v Gospoda.

Zakaj pri Gospodu je usmiljenje in pri Njem je obilno odrešenje.

In On bo Izraela odrešil od vseh njegovih hudobij.

V. Gospod, daj jim večni mir in pokoj.

O. In večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

Gospod, usmili se.

Kristus, usmili se.

Gospod, usmili se.

V. Oče naš . . . (dalje tiho.)

V. In ne vpelji nas v skušnjava.

O. Temveč reši nas hudega.

V. Od vrat peklenških —

O. Reši, Gospod, njih duše.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Gospod, usliši mojo molitev.

O. In moje klicanje naj pride k Tebi.

V. Gospod z vami.

O. In s tvojim duhom.

M o l i m o. O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh vernih, podeli dušam svojih služabnikov in služabnic odpuščenje vseh grehov, da usmiljenje, ki so ga vedno želele, s pobožnimi prošnjami dosežejo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj.

O. Amen.

V. Gospod, daj jim večni mir in pokoj.

O. In večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

Za rajne starše. O Bog, ki si nam zapovedal očeta in mater spoštovati, usmili se dobrotljivo duš mojega očeta in moje matere, odpusti jim grehe in daj, da jih bom videl v veselju večne slave. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sedem prošenj do sv. Rešnje krvi za duše v vicah.

1. O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus, hvalim Te za Tvojo drago prelito kri, ki si jo točil za nas pri obrezovanju in zaradi takrat prelite krvi Te prosim, ohladi trpljenje onim dušam v vicah, ki so Ti najljubše in sprejmi jih v svoje večje počeščenje v kraljestvo svojega veličastva.

2. O najkrotkejši Jezus, hvalim Te za Tvojo prelito kri, ki si jo potil na Oljiski gori v svoji smrtni bridkosti po vsem telesu in zaradi zasluženja takrat prelite krvi Te prosim, pošlji v goreči ogenj v vicah hladilo onim dušam, za katere

sem jaz najbolj dolžan moliti in sprejmi jih v svoje večje počesčenje v kraljestvo svojega veličastva.

3. O presladki Gospod Jezus Kristus, hvalim Te za Tvojo drago prelito kri, ki si jo točil pri bičanju v tako hudem trpljenju in zaradi te tako obilno prelite krvi Te prosim, pošlji le eno samo kapljico te svoje drage krvi ubogim dušam mojih pokojnih staršev, bratov, sester, sorodnikov, prijateljev in znancev, da bo radi te Tvoje prelite krvi polajšano njihovo trpljenje.

4. O preusmiljeni Gospod Jezus Kristus, večna hvala in zahvala naj Ti bo za Tvojo drago v tako obilni meri prelito kri, ki je tekla iz Tvoje s trnjem prebodene glave ter Te prosim, ohladi radi te takrat prelite krvi vroči plamen onim dušam v vicah, katere morajo radi mene ondi trpeti in jih reši iz strašnega trpljenja.

5. O milostljivi Gospod Jezus Kristus, iz dna svojega srca Te zahvalim za tako obilno prelito drago kri, ki je tekla iz ponovljenih ran, ko so Te oropali vseh oblačil in Te ponižno prosim, očisti vseh madežev, radi te takrat prelite krvi, one duše, katere morajo najdalje

trpeti in sprejmi jih v kraljestvo svojega veličastva.

6. O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus, hvalim in častim Te za neskončno ljubezen in dobroto, s katero si se dal za nas na križ pribiti in si dal svojo drago kri iz svojih presvetih rok in nog, da je tekla. Zaradi te bogato prelite krvi te prosim, pogasi plamen onim ubogim dušam v vicah, ki so od vseh zapuščene in jih pokrepčaj z roso svoje božje milosti.

7. Preljubeznivi Gospod Jezus Kristus, vsi angeli in svetniki naj Te z menoj hvalijo zaradi rane Tvojega najsvetejšega Srca, ker si izvolil še po smrti odpreti svoje Srce in si prelił svojo presveto kri in vodo do zadnje kaplje v spravo za naše grehe. Vzemi, Te prosim, to tako ljubeznivo prelito kri v popolno zadoščenje za one zadolžence v vicah, ki so najbližji svojemu odrešenju in odpusti jim milostljivo vse še ne poplačane dolgove. Amen.

**Darovanje Jezusovega trpljenja za
trpeče duše v vicah.**

O pravični Bog, ki moraš v svoji svetosti kaznovati vsako pregreho in jo tu

ali tam pokoriš, prosim Te, reši iz vic uboge duše, zlasti one, za katere sem dolžan moliti. Odpusti jim njihove dolge, odpri njih žalostno ječo: naj bo Tvoja sveta pravica potolažena z darom mojega Odrešenika, katerega Ti zdaj darujem v pobožni ponižnosti.

Darujem Ti, o Oče vse ljubezni, smrtne težave, katere je občutila Jezusova duša na vrtu Getzemani in Njegovo srčno molitev, katero je ponovil trikrat in Njegovo strašno trpljenje, ki Mu je gnalo kri iz žil.

Darujem Ti bridkost, katero je občutil, ko so Ga zaničljivo vjeli, zvezali in gnali v mesto in vse, kar je moral trpeti v Anovi in Kajfovi hiši! Ali takrat, ko so Ga peljali Njegovi sovražniki k Pilatu, ko Ga je zasramoval naduti Herod.

Darujem Ti prestano trpljenje pri nečloveškem bičanju, Njegovo kri, Njegove rane in solze, zasramovanje in s trnjem kronanje, ko so Ga postavili pred podivjano ljudstvo in Ga obsodili k smrti.

Darujem Ti vsa zasramovanja, ki jih je pretrpel, ko je nesel težki križ in kakoli je prestal na tej krvavi poti, tudi

grozne bolečine križanja, zlasti ko je bil povzdignjen, vse hudo, kar je pretrpel na duši in na telesu, neusmiljenje, zaničevanje morilcev, sveto sočutje Njegove zveste Matere in prijateljev, tri strašne ure, katere je previsel na križu, Njegovo hudo žejo, zapuščenje in vse, česar ne more doumeti nobeno srce in ne dopovedati noben jezik — Njegovo sveto smrt. Vse to Ti darujem v odrešenje trpečih duš v vicah, v odpuščenje njih kazni, ki so jih zaslužile s svojimi pregrehami. Sprejmi milostljivo ta dar, o Bog ljubezni, in dodeli za to svojim trpečim otrokom tolažbo in rešitev. — Amen.

Molitev k žalostni Materi božji za duše v vicah.

O sveta Marija, Mati mojega Odrešenika, z žalostnim srcem se spomnim velikega trpljenja, katero je občutilo tvoje materno srce, ko si dosegla na gori Kalvariji krono mučenikov. Takrat se je izpolnilo Simeonovo prerokovanje, da bo meč prebodel tvoje materno srce. O sveta, visokočeščena Mati božja, kako velika, kako trdna je bila tvoja vera, kako zvesto tvoje zaupanje v božjo mo-

drost, previdnost, kako stanovitna tvoja vdanost, kako nepremagljiva tvoja potrpežljivost. — O poveličana, o velika kraljica mučenikov, k tebi vzdihujem, prosi za uboge duše v vicah. Oh, te revne duše hrepene po odrešenju iz svojega trpljenja in glej, nobene ni med njimi, ki bi ne bila častila in ljubila tebe za Mater našega Gospoda v svojem življenju! O usmiljena Mati, prosi torej zdaj za svoje zapuščene otroke, ki neprenehoma vzdihujejo in jokajo. Prosi Jezusa, svojega Sina, da se usmili teh revnih duš v njihovem trpljenju! Zlasti priporočim tvoji materni ljubezni dušo tega . . .

Prosi pa tudi zame, ubogega grešnika; dodeli mi milost resnične žalosti nad grehi in pravo pokoro, da bo moja duša čista vsega greha, ozaljšana s čednostjo in svetostjo ter vredna, da bo oproščena pri ločitvi hudega trpljenja v vicah. Tudi še izročim tvoji mogočni priprošnji vse svoje telesne in dušne težave. In ko me napadejo bridkosti in se me polaste težave, bodi mi ti tolažnica in me sprejmi v svoje mogočno varstvo. Reši me vseh nevarnosti na duši in na telesu, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem. Amen.

Vse k večji časti trpljenja Gospoda Jezusa in naše Matere Marije!

(Več prav lepih premišljevanj o dušah v vicah se nahaja v molitveniku: »Tolažba dušam v vicah«, ki je izšel v isti založbi in ga toplo priporočamo.)

